

Živeti zdravo življenje.

LETNO POROČILO 2009

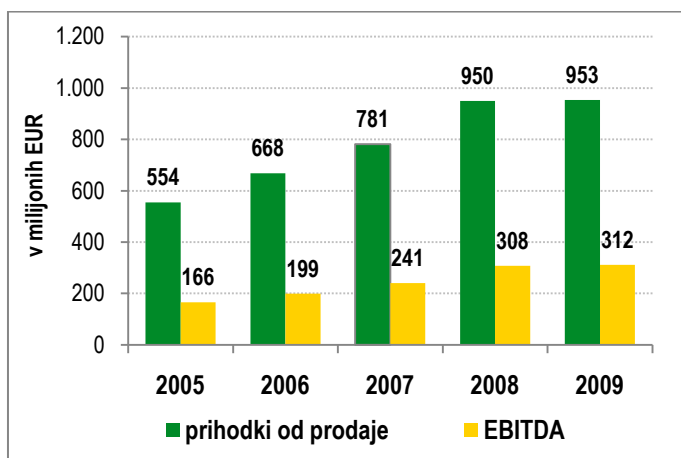
Kazalo

UVOD	1
DOSEŽKI SKUPINE KRKA	1
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE KRKA	2
PREDSTAVITEV SKUPINE KRKA	3
POSLOVNI MODEL SKUPINE KRKA	4
SHEMA ORGANIZIRANOSTI SKUPINE KRKA	6
ZEMLJEVID PODJETIJ IN PREDSTAVNIŠTEV V TUJINI	7
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV IN NAGRAD V LETU 2009	8
DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	11
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	12
POROČILO NADZORNEGA SVETA ZA LETO 2009	14
POSLOVNO POROČILO	19
IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	19
RAZVOJNA STRATEGIJA SKUPINE KRKA	26
PRIČAKOVANO MAKROEKONOMSKO OKOLJE V LETU 2010	28
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	31
DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO	38
ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	41
TRŽENJE IN PRODAJA	48
RAZVOJ IN RAZISKAVE	66
OSKRBA Z IZDELKI	70
VLAGANJA IN NALOŽBE	72
INTEGRIRANI SISTEM VODENJA IN KAKOVOST	75
TRAJNOSTNI RAZVOJ	78
ZAPOSLENI	78
KOMUNICIRANJE	85
VAROVANJE OKOLJA	91
UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	100
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	100
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA	101
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	144
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2009 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	190

UVOD

Dosežki skupine Krka

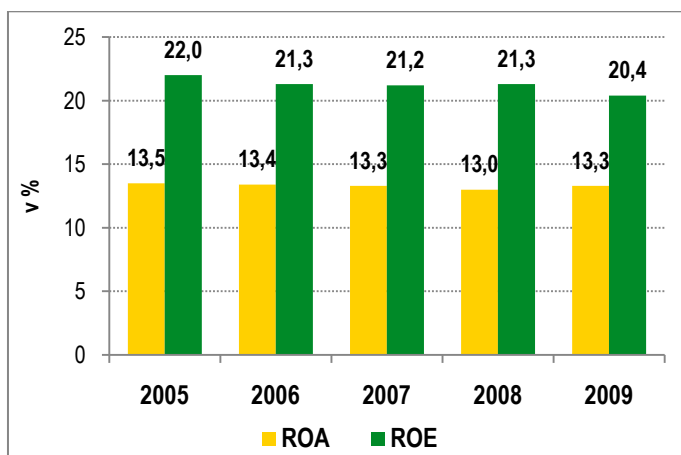
Prihodki od prodaje in dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

Prihodki od prodaje so v letu 2009 kljub zaostrenim gospodarskim razmeram malenkost višji.

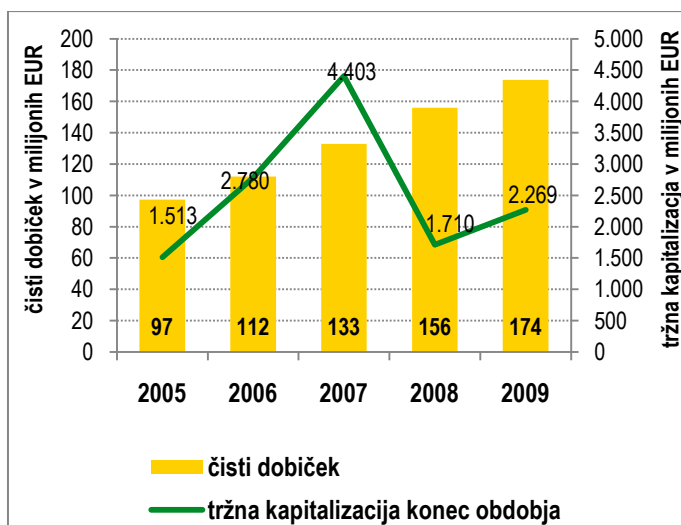
Dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) je znašal 312 milijonov EUR in se je povečal za 1 %.

Donosnost sredstev (ROA) in lastniškega kapitala (ROE)

Donosnost kapitala (ROE) in donosnost sredstev (ROA) sta bili na približno enaki ravni kot v letu 2008.

Čisti dobiček in tržna kapitalizacija

Čisti dobiček skupine Krka je v letu 2009 zrasel za 11 %, tržna kapitalizacija pa se je povečala za 33 %.

Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka

v tisočih EUR	2009	2008	2007	2006	2005
Čisti prihodki od prodaje	953.038	949.920	780.918	667.955	554.137
EBIT	234.992	236.781	183.642	151.079	120.250
EBITDA	311.667	308.390	240.586	198.783	166.042
Čisti dobiček	173.685	155.891	132.853	112.086	97.335
Dolgoročna sredstva	808.022	809.074	745.735	568.810	498.626
Kratkoročna sredstva	533.010	461.962	375.683	310.318	289.640
Kapital	920.369	783.296	680.913	570.905	479.585
Dolgoročne obveznosti	237.834	257.526	252.379	163.941	151.804
Kratkoročne obveznosti	182.829	230.214	188.126	144.282	156.877
Izdatki za razvoj in raziskave	88.283	84.746	59.071	52.650	40.120
Naložbe	91.488	147.061	112.977	107.200	89.537
KAZALNIKI	2009	2008	2007	2006	2005
Čisti dobiček v prihodkih od prodaje (ROS)	18,2 %	16,4 %	17,0 %	16,8 %	17,6 %
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	24,7 %	24,9 %	23,5 %	22,6 %	21,7 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	32,7 %	32,5 %	30,8 %	29,8 %	30,0 %
Donosnost kapitala (ROE) ¹	20,4 %	21,3 %	21,2 %	21,3 %	22,0 %
Donosnost sredstev (ROA) ²	13,3 %	13,0 %	13,3 %	13,4 %	13,5 %
Obveznosti/Kapital	0,457	0,623	0,647	0,540	0,644
Delež izdatkov za razvoj in raziskave v prihodkih od prodaje	9,3 %	8,9 %	7,6 %	7,9 %	7,2 %
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	2009	2008	2007	2006	2005
Konec leta	7975	7602	6777	5759	5224
Povprečje	7816	7294	6209	5494	5030
PODATKI O DELNICI³	2009	2008	2007	2006	2005
Skupno število izdanih delnic	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120
Dobiček na delnico v EUR ⁴	5,14	4,61	3,92	3,30	2,88
Dividenda na delnico v EUR	1,05	0,91	0,80	0,69	0,58
Enotni tečaj delnice konec obdobja v EUR	64,04	48,27	124,29	78,48	42,72
Enotni tečaj/dobiček na delnico (P/E)	12,46	10,46	31,71	23,75	14,85
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ⁵	25,98	22,11	19,22	16,12	13,54
Enotni tečaj/knjigovodska vrednost delnice (TV/KV)	2,46	2,18	6,47	4,87	3,16
Tržna kapitalizacija v tisočih EUR (31.12.)	2.268.689	1.710.019	4.403.112	2.780.058	1.513.334
TEČAJI	2009	2008	2007	2006	2005
USD (povprečje)	1,395	1,471	1,370	1,255	1,243
USD (31. 12.)	1,434	1,392	1,472	1,317	1,183

¹ Čisti dobiček/povprečno stanje lastniškega kapitala v obdobju

² Čisti dobiček/povprečno stanje sredstev v obdobju

³ Zaradi primerljivosti podatkov je pri izračunu podatkov o delnici upoštevano novo število delnic po izvedeni cepitvi delnic v razmerju 1 : 10 v začetku septembra 2007.

⁴ Čisti dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

⁵ kapital na dan 31. 12./skupno število izdanih delnic

Predstavitev skupine Krka

Podatki o obvladujoči družbi

Obvladujoča družba skupine je Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto oz. krajše Krka, d. d., Novo mesto.

Krka, d. d., Novo mesto

Sedež:	Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, Slovenija
Telefon:	07 331 21 11
Telefaks:	07 332 15 37
E-naslov:	info@krka.biz
Spletne strani:	www.krka.si
Osnovna dejavnost:	proizvodnja farmacevtskih preparatov
Šifra dejavnosti:	21.200
Leto ustanovitve:	1954
Registrski vložek:	1/00097/00, Okrožno sodišče Novo mesto
Davčna številka:	82646716
Matična številka:	5043611
Osnovni kapital:	59.126.194,28 EUR
Število izdanih delnic:	35.426.120 navadnih kosovnih delnic

Skupino Krka poleg obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto sestavljajo odvisne družbe v Sloveniji in tujini. Skupina se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept, izdelki za samozdravljenje in kozmetični izdelki), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

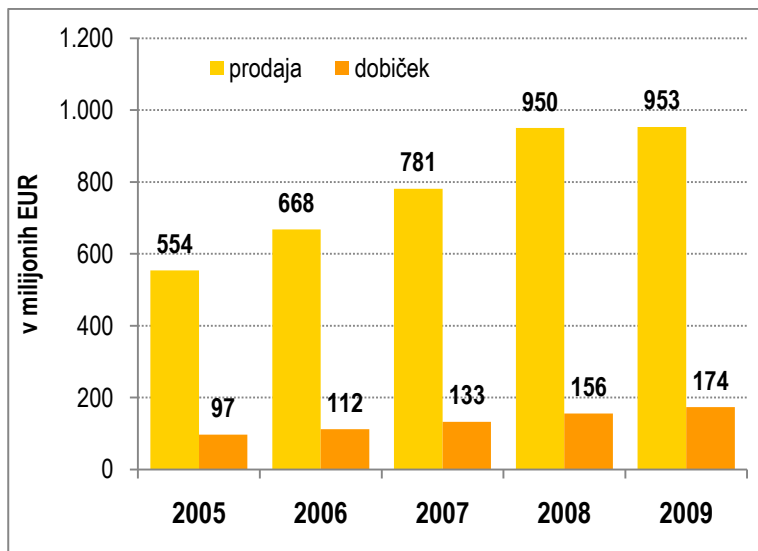
Proizvodnja izdelkov poteka v obvladujoči družbi Sloveniji in v Krkinih odvisnih družbah na Poljskem, na Hrvaškem in v Nemčiji ter v družbi Krka RUS v Ruski federaciji. V vseh navedenih odvisnih družbah, razen v družbi Krka RUS, se poleg proizvodnje ukvarjajo tudi s trženjem in prodajo. Ostale odvisne družbe zunaj Slovenije se ukvarjajo izključno s trženjem in/ali prodajo in nimajo proizvodnih zmogljivosti.

Družba Terme Krka, d. o. o., Novo mesto združuje poslovne enote Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Hoteli Otočec, Hotel Krka v Novem mestu ter Terme Krka – Strunjan. Družba Terme Krka je tudi večinska lastnica družbe Golf Grad Otočec, d. o. o.

Poslovni model skupine Krka

Krka je javna družba in eno od vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu. Njen sedež je v Sloveniji. Je podjetje z več kot 50-letnimi izkušnjami.

Čisti prihodki od prodaje in čisti dobiček v milijonih EUR

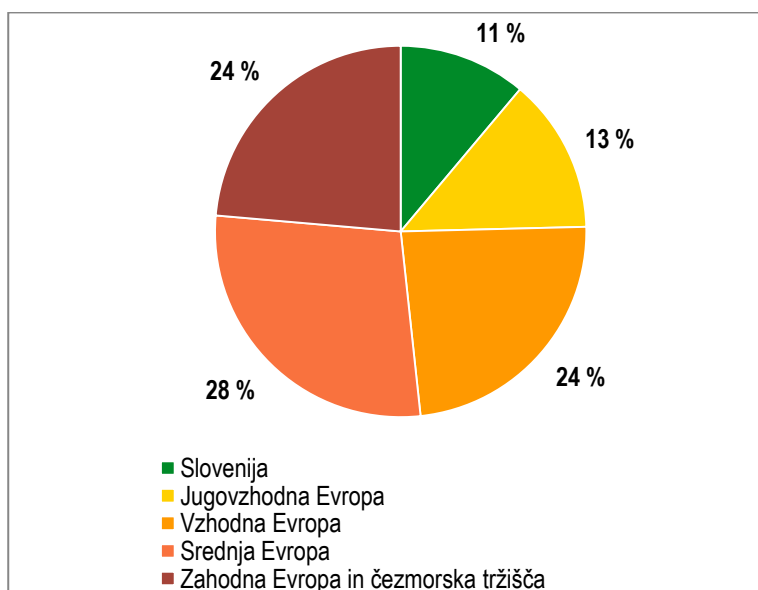
Krka ima vodilni položaj na domačem trgu, močno pa je prisotna tudi na generičnih farmacevtskih trgih v:

- jugovzhodni Evropi – na Hrvaškem in v Romuniji,
- srednji Evropi – na Poljskem, Češkem in Madžarskem,
- vzhodni Evropi – v Ruski federaciji in Ukrajini.

V zadnjih letih smo vse bolj prisotni na zahodnoevropskih trgih, zlasti v Veliki Britaniji, Nemčiji, Franciji in Italiji, v skandinavskih državah in državah Beneluksa.

Proizvodno-distribucijske zmogljivosti imamo v Sloveniji, na Poljskem in Hrvaškem, v Ruski federaciji in v Nemčiji.

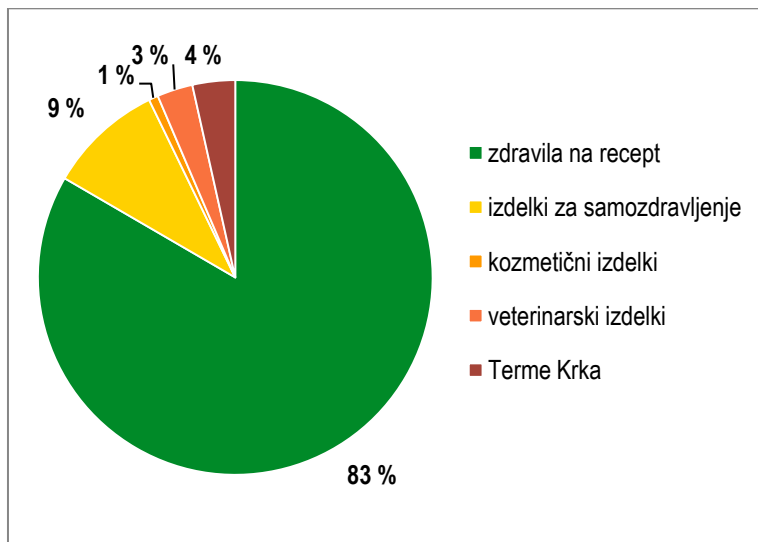
Prodaja po regijah v letu 2009

Poslovna usmeritev

Sodobna farmacevtska proizvodnja in vertikalno integrirani poslovni model nam omogočata, da lahko kupcem v več kot 70 državah ponudimo varna, kakovostna in učinkovita zdravila na recept, izdelke za samozdravljenje ter veterinarske in kozmetične izdelke. V Krkini ponudbi izdelkov so večinoma izdelki v obliki trdnih farmacevtskih oblik. Našo ponudbo dopolnjujejo zdraviliško-turistične storitve Terme Krka.

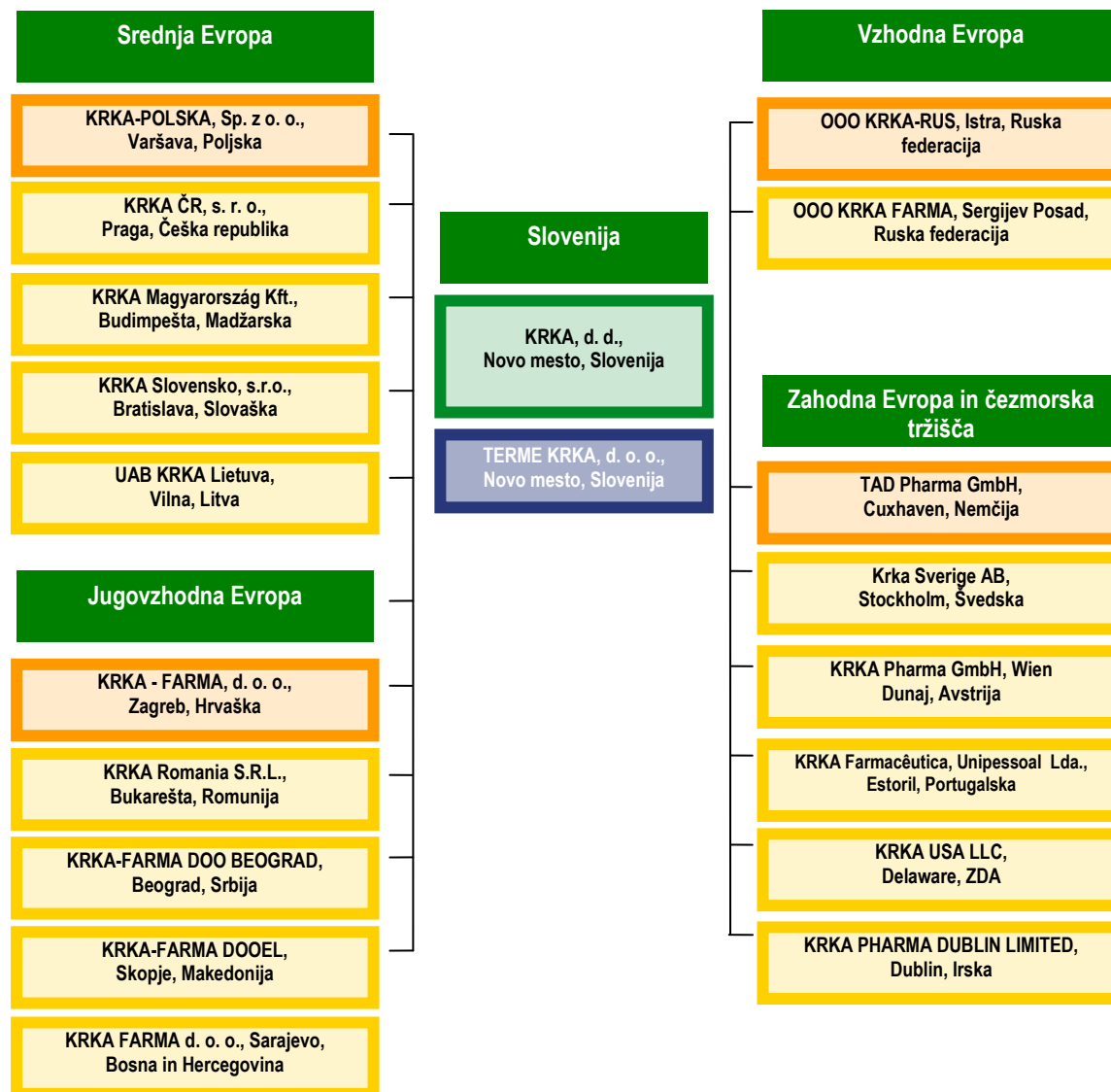
Prodaja po skupinah izdelkov v letu 2009

Osredotočeni smo na ponudbo generičnih zdravil na recept, ki jih tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami. Tudi v prihodnje se bomo osredotočali na trženje in razvoj lastne prodajno-marketingške mreže, in sicer z ustanavljanjem podjetij ali z nakupom lokalnih farmacevtskih podjetij oziroma poslovnih akvizicij na izbranih trgih. Naš cilj je krepitev tržne pozicije (tržnih deležev) skupine Krka na evropskih trgih in trgih Srednje Azije.

Da bi okrepili konkurenčno prednost ponudbe in ohranili čim večji delež vertikalno integriranih izdelkov, smo za raziskave in razvoj novih izdelkov namenili več kot 9 % prihodkov od prodaje. Kar 48 % vseh prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje novih izdelkov, tj. izdelkov, ki so bili na različne trge dani v zadnjih 5 letih. Tudi v prihodnje bomo vlagali v raziskave in razvoj, saj imamo v razvoju več kot sto novih izdelkov.

Shema organiziranosti skupine Krka

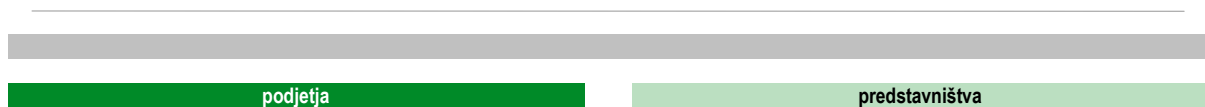
proizvodno-distribucijske družbe

ostale odvisne družbe v tujini

V shemi so navedene delujoče družbe.

V nadaljevanju besedila navajamo skrajšane nazive družb.

Zemljevid podjetij in predstavništev v tujini

Pregled pomembnejših dogodkov in nagrad v letu 2009

JANUAR

Odpri smo Krkino predstavništvo v Mongoliji.

Informacijska pooblaščenka je Krki ob evropskem dnevu varstva osebnih podatkov (28. januarja) podelila priznanje za informacijsko varnost za pridobitev certifikata po standardu za sistem varovanja informacij ISO/IEC 27001:2005 in s tem povezanimi prizadevanji za zavarovanje osebnih podatkov.

V slovenskem kulturnem hramu Cankarjev dom so Krko razglasili za pokroviteljico leta in ji podelili priznanje za zvestobo za večletno neprekinjeno finančno podporo kulturno-umetniškemu programu ter pokroviteljstvo razstave Faraonska renesansa.

Z delom so začeli novi predstavniki sveta delavcev, ki so jih izvolili zaposleni.

FEBRUAR

V Dnevnikovem projektu Zlata nit je Krka prejela priznanje za uvrstitev v finale izbora najboljših zaposlovalcev v Sloveniji v letu 2008.

Krka-Polska je v svojem proizvodno-distribucijskem obratu z novo, sodobno pakirno linijo, vredno 2,5 milijona evrov, zagotovila še večjo fleksibilnost obrata in pomembno povečala svoje zmogljivosti.

Poljsko društvo Aktivno proti depresiji je Krki podelilo nagrado aktivni v boju z depresijo.

Odpri smo Krkino predstavništvo v Armeniji.

V obratu za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notol smo uspešno končali kvalifikacije prostorov in opreme maloserijske proizvodnje za polizdelke.

MAREC

Krka je v Bruslju prejela certifikat Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) in s tem status uradnega partnerja Evropske kampanje varnosti in zdravja pri delu.

APRIL

Na finančnem sejmu Kapital 2009 je Krka prejela nagrado za naj podjetje po izboru 40 gospodarskih novinarjev slovenskih medijskih hiš.

Na 11. dnevih energetikov, konferenci energetskih menedžerjev Slovenije, je Krka prejela nagrado za energetsko učinkovito podjetje, ki jo podeljujeta časnik Finance ter Ministrstvo za okolje in energijo. Za energetska menedžerja Slovenije v letu 2009 pa sta bila imenovana vodja Krkine Službe primarne energetike Andrej Paternost in Krkin energetski menedžer Matej Bašelj.

Ruski predsednik Dimitrij Medvedjev je izdal odlok, v katerem je predsednika uprave in generalnega direktorja Krke Jožeta Colariča z redom prijateljstva odlikoval za velik prispevek h krepitvi prijateljstva in sodelovanja med Rusko federacijo in Republiko Slovenijo.

Ob koncu vseruskega natečaja Platinasta unča je Krka v Moskvi prejela nagrado za najboljšega tujega farmacevtskega proizvajalca v letu 2008, Krkin Enap za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka pa je bil uvrščen med štiri najboljša zdravila leta.

V mnenjski raziskavi o vplivu farmacevtskih podjetij, ki je potekala v 20 največjih mestih 7 zveznih ruskih okrožij v Ruski federaciji, se je Krka uvrstila na tretje mesto med najbolj vplivnimi farmacevtskimi podjetji v letu 2008. Spletna stran www.krka.ru se je uvrstila na četrto mesto.

Krkinge kapsule Bilobil, izdelek za izboljšanje spomina in koncentracije ter preprečevanje omotice in zvonjenja v ušesih, so že drugič prejele prestižno poljsko nagrado zaupanja zlati otis.

V Sektorju za proizvodnjo učinkovin smo za vse obrate pridobili certifikat o skladnosti vzdrževanja po direktivi ATEX.

MAJ

Društvo ekonomistov Dolenjske in Bele krajine je na 21. forumu odličnosti in mojstrstva Krki podelilo nagrado za najboljšega zaposlovalca v letu 2008.

Po podatkih raziskave podjetja Kline & Partner, ki je bila opravljena za več kot 100 podjetij iz 24 panog, se je Krka tudi letos, kot že nekaj let zapored, uvrstila na prvo mesto na lestvici najuglednejših podjetij.

JUNIJ

Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine je Krkinim strokovnjakom podelila zlato in srebrno priznanje za najboljše inovacije v letu 2008 – zlato za orodisperzibilne tablete, ki vsebujejo risperidon, srebrno za postopek priprave 2-sulfinil-1H-benzimidazolov.

Na podelitvi nagrad poslovni partner 2009 v Beogradu je Krka v kategoriji regionalni poslovnih partner prejela nagrado za najboljše slovensko podjetje v Srbiji.

Družba Superbrands Adriatik je Krki in Septoletam, izdelku za lajšanje bolečin v žrelu, tudi letos podelila naziv superbrands Slovenija 2009.

JULIJ

Nadzorni svet Krke je na seji 29. julija odločil, da se v upravo družbe Krka, d. d., Novo mesto, ki bo imela mandat od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2015, poleg predsednika uprave in generalnega direktorja Jožeta Colariča ter delavske direktorice Danice Novak Malnar za člane uprave imenujejo še Aleš Rotar, Zvezdana Bajc in Vinko Zupančič.

Na 14. skupščini Krkinih delničarjev so zaradi odstopa člana nadzornega sveta dr. Marka Kranjca, ki je nastopil novo funkcijo, na predlog nadzornega sveta izvolili nadomestno članico Mojco Osolnik Videmšek.

Sekcija internih komunikatorjev Slovenskega društva za odnose z javnostmi je v okviru nagrade papirus Krko uvrstila na drugo mesto.

AVGUST

Krka je uspešno končala inšpekcijo Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke in tako obnovila potrdila o izvajanju dobre proizvodne prakse.

SEPTEMBER

Krkingi strokovnjaki so prejeli srebrno priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovacijo orodisperzibilnih tablet, ki vsebujejo risperidon.

OKTOBER

Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo v Mariboru je Krki podelila priznanje za posebne dosežke.

Gospodarska zbornica Slovenije je na 2. dnevu ravnanja s človeškimi viri Krki podelila priznanje vzoren primer ravnanja s človeškimi viri za leto 2008.

Mladim raziskovalcem smo 39. zapored podelili Krkinge nagrade za raziskovalne dosežke.

NOVEMBER

Univerza v Ljubljani je predsedniku uprave in generalnemu direktorju Jožetu Colariču izročila plaketo »Pro Universitate labacensi« za prispevek h krepitvi in razvoju materialnih možnosti univerze ter usposabljanju njenih sodelavcev.

Na 10. tekmovanju za najboljše letno poročilo, ki ga organizira slovenski poslovni časnik Finance, se je Krka v skupnem seštevku točk uvrstila na drugo mesto, kot že nekajkrat pa je tudi letos prejela nagrado za najboljše računovodsko poročilo.

Krka je na konferenci Izobraževalni management 2009 letos že petič zapored prejela državno priznanje TOP 10 Izobraževalni management.

Krka je uspešno opravila presojo integriranega sistema vodenja (ISV).

DECEMBER

Ljubljanska borza je Krki že tretjič zapored podelila nagrado portal za najbolj odprto delniško družbo v Sloveniji v letu 2009.

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

V nadaljevanju navajamo dogodke, ki so se zgodili od zaključka obračunskega obdobja do 15. marca 2010.

- Nadzorni svet družbe je na seji 20. 1. 2010 kot komisijo nadzornega sveta imenoval nominacijski odbor. Prvo sejo 27. 1. 2010 je vodil predsednik odbora mag. Tomaž Kuntarič. Sprejeli so sklep o začetku postopka za pripravo predloga za imenovanje članov nadzornega sveta družbe, ki mora biti končan do konca aprila 2010.
- Dne 24. 2. 2010 je prišlo do izvensodne poravnave patentnega spora med družbo Krka in njeno odvisno družbo Krka Sverige AB, kot toženima strankama ter Eisai Co., Ltd. in Pfizer AS, kot tožečima strankama glede zdravila Donepezil Krka na Okrožnem sodišču v Oslu. Skladno z določili poravnave Krka prejme 1,55 milijona EUR s strani Eisai Co., Ltd. ter nadaljuje s prodajo donepezila na Norveškem. Krka je obvestilo o začasni odredbi proti Krka Sverige AB zaradi domnevne kršitve patenta za proizvodnjo donepezil tablet na Norveškem objavila 19. 11. 2008, obvestilo o razveljavitvi le-te pa 13. 3. 2009.

Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci!

Za nami je eno težjih, a vseeno uspešnih poslovnih let, saj smo s hitrim odzivanjem na tržne razmere dosegli večino pomembnih poslovnih ciljev. Nadaljevali smo z vlaganji v marketinško-prodajne, razvojne in proizvodne zmogljivosti, predvsem pa v znanje in ljudi, zato smo na vnovično gospodarsko krepitev dobro pripravljeni. Zaupanje Krkinih vlagateljev se je odrazilo v tečaju delnice, ki je lani pridobil 33 %. Število delničarjev je lani preseglo 80 tisoč, največji doslej pa je bil tudi delež tujih vlagateljev.

Prodaja skupine Krka je v letu 2009 znašala 953 milijonov EUR in je zrasla za 3,1 milijona EUR. Čisti dobiček se je povečal za 11 % in dosegel 173,7 milijona EUR. V letu 2010 načrtujemo 6-odstotno rast prodaje, ki bo tako predvidoma prvič presegla milijardo EUR.

Srednja Evropa je bila z 28 % prodaje skupine Krka v letu 2009 največja in hkrati najhitreje rastoča prodajna regija. Njeno prodajo smo povečali za 6 %, z dvomestno rastjo pa so izstopale Češka, Slovaška, Litva in Madžarska.

V Zahodni Evropi in čezmorskih tržiščih, ki je Krkina druga največja prodajna regija, smo občutno rast dosegli na mnogih pomembnih trgih, zlasti v Veliki Britaniji, Španiji, na Portugalskem in v skandinavskih državah. Zaradi tržnih pritiskov na preostalih trgih smo v regiji zabeležili nespremenjeno prodajo.

V Vzhodni Evropi smo prodajo povečali na večini trgov razen v Belorusiji, Gruziji in Ukrajini. Dvomestno rast smo dosegli v Kazahstanu, Uzbekistanu in Moldaviji. V Ruski federaciji, ki je Krkin največji posamičen trg, smo prodajo kljub neugodnim tečajnim gibanjem povečali za dobrih 7 %. Ruska federacija bo tudi v prihodnje ostala Krkin največji trg. Potrditev odličnega sodelovanja je bila tudi podelitev reda prijateljstva, enega najbolj častnih ruskih odlikovanj.

V Sloveniji smo s prodajo izdelkov ter zdraviliško-turističnih storitev dosegli enoinpolodstotno rast, v Jugovzhodni Evropi pa smo zabeležili 5-odstotni padec.

Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer in s tem povezane slabše plačilne sposobnosti smo kupcem v nekaterih primerih podaljševali plačilne roke. Ne glede na to, da so bile terjatve do kupcev konec leta 2009 v primerjavi z letom prej relativno visoke, predvsem zaradi dobre prodaje konec leta, ocenjujem, da se kreditno tveganje v letu 2009 ni bistveno povečalo.

Poleg marketinško-prodajne mreže, ki vključuje več kot 3000 sodelavcev in s katero pokrivamo večino naših trgov, je ena od ključnih konkurenčnih prednosti Krke lastna razvojno-raziskovalna dejavnost, ki omogoča stalno in hitro lansiranje novih izdelkov. Leta 2009 smo pridobili prve registracije za 21 novih izdelkov v 40 farmacevtskih oblikah ter 874 novih registracij. Uspešno smo nadaljevali z registracijami prek centraliziranih postopkov, kar pomeni sočasno registracijo v vseh 27 državah Evropske unije. V letu 2009 smo na tak način registrirali že pet izdelkov, na primer v letih 2007 in 2008 po dva. Najpomembnejši dosežek sta registraciji dveh zdravil z učinkovino klopidogetrel.

Trg generičnih zdravil je eden od najbolj konkurenčnih trgov z močnimi cenovnimi pritiski. Za doseganje čim višje stopnje rasti prodaje in pridobivanje tržnega deleža je rast fizičnega obsega prodaje zato ključna in nujna. V načrtih za leto 2010 smo predvideli skoraj podvojene investicijske izdatke, predvsem za gradnjo dodatnih proizvodnih zmogljivosti v Ruski federaciji in Sloveniji. Gre za strateške investicije, ki bodo skupne investicijske izdatke dvignile na približno 176 milijonov EUR z dobrih 91 milijonov EUR v letu 2009, ko smo imeli v začetku leta upočasnjeno investicijsko dejavnost. V prihodnjih petih letih načrtujemo investicije v vrednosti okrog 180 milijonov EUR na leto, od tega dobro polovico v zmogljivosti za proizvodnjo končnih izdelkov.

Zdravila na recept, katerih prodajni delež je bil v letu 2009 s 83 % največji doslej, vsako leto utrjujejo svoj položaj kot najpomembnejša skupina Krkinih izdelkov. Njihova prodaja se je v letu 2009 povečala za 1 % in je znašala 794 milijonov EUR. Za 11 % smo povečali prodajo veterinarskih izdelkov, rast pa smo dosegli tudi s prodajo zdraviliško-turističnih storitev, ki predstavljajo dopolnilno ponudbo skupine Krka. Prodaja izdelkov za samozdravljenje in kozmetičnih izdelkov se je zaradi padca kupne moči na večini Krkinih trgov zmanjšala.

Krka je leta 2009 že drugič prejela naslov najuglednejšega delodajalca v Sloveniji, kar potrjuje naše prepričanje, da so zaposleni tisti, od katerih je v največji meri odvisna uspešnost celotnega podjetja. Delež zaposlenih z najmanj univerzitetno

izobrazbo je bil lani v skupini Krka najvišji doslej in je presegel 50 %. Na podlagi rastočih potreb poslovanja smo v letu 2009 zaposlili 373 delavcev, zlasti na področjih razvoja in raziskav, marketinga in prodaje, zagotavljanja kakovosti in v proizvodnji.

V Krki želimo svoje poslanstvo živeti zdravo življenje uresničevati ne le s svojimi izdelki, ampak tudi z odgovornim odnosom do naravnega in družbenega okolja. Krka je v letu 2009 prejela nagrado za energetske učinkovito podjetje. Odgovornost do okolja se kaže tudi na drugih področjih našega delovanja. Sledimo svoji zavezi k zmanjševanju emisij, veliko pozornosti pa namenjamo tudi učinkoviti rabi energije.

Menim, da je dobro poslovanje potrdilo pravilnost načrtane strategije skupine Krka za leto 2009, ki smo jo uresničili z znanjem, sposobnostjo in prizadevnostjo zaposlenih. Zahvaljujem se vsem, ki ste v letu 2009 s svojim delom prispevali k doseganju ciljev in pričakovanj vlagateljev in drugih deležnikov. Prepričan sem, da je pred nami še eno uspešno leto, ki ga na vseh področjih pričakujemo dobro pripravljeno.

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

Poročilo nadzornega sveta za leto 2009

Spoštovane delničarke in spoštovani delničarji!

V letu 2009 je nadzorni svet do skupščine družbe, ki je bila 2. 7. 2009, deloval v naslednji sestavi: mag. Mateja Božič, dr. Gregor Gomišček, Anton Rous, dr. Draško Veselinovič in Alojz Zupančič kot predstavniki delničarjev ter Sonja Kermc, mag. Tomaž Sever in dr. Mateja Vrečer kot predstavniki zaposlenih. Po skupščini pa deluje v nekoliko spremenjeni sestavi: mag. Mateja Božič, dr. Gregor Gomišček, Mojca Osolnik Videmšek, Anton Rous, dr. Draško Veselinovič in Alojz Zupančič kot predstavniki delničarjev ter mag. Tomaž Sever, Franc Šašek in dr. Mateja Vrečer kot predstavniki zaposlenih. Mojca Osolnik Videmšek je bila na skupščini izvoljena za nadomestno članico nadzornega sveta, in sicer zaradi odstopa dr. Marka Kranjca s funkcije člana nadzornega sveta. Svet delavcev Krke je zaradi poteka mandata predstavnikom zaposlenih 18. 5. 2009 v nadzorni svet izvolil dosedanja člana mag. Tomaža Severja in dr. Matejo Vrečer ter Franca Šaška, ki je kot novi predsednik sveta delavcev Krke član nadzornega sveta že po funkciji.

Delovanje nadzornega sveta

Na šestih sejah v letu 2009 je nadzorni svet skrbno in odgovorno spremljal ter nadziral poslovanje Krke. Njegovi člani so zaradi dobrega medsebojnega sodelovanja lahko sprejemali kompetentne odločitve v skladu z zakonskimi pooblastili. Ocenjujejo, da so imeli na voljo dovolj podatkov, poročil in informacij. Gradiva so prejeli pravočasno, da so se lahko pripravili ter razpravljali ob posameznih točkah dnevnega reda. Člani nadzornega sveta delujejo neodvisno. Na sejah izražajo svoja mnenja in kritike, vendar morebitne različne poglede uskladijo v konstruktivnem dialogu. Strokovnost, predvsem pa raznolikost znanja in izkušenj članov, tako predstavnikov delničarjev kot zaposlenih, sta tudi v letu 2009 pripomogli k dobremu delu nadzornega sveta in obeh njegovih komisij. V nadzornem svetu so namreč trije doktorji znanosti (dva s področja naravoslovja in eden s področja ekonomije in financ), dva magistra menedžmenta ter štirje strokovnjaki z univerzitetno izobrazbo. Njihove smeri izobrazbe so zelo različne, in sicer ekonomija in finance, farmacija, fizika, gradbeništvo, kemija, pravo, strojništvo in organizacija ter poslovanje. Teoretično in praktično znanje so pridobivali doma in v tujini ter se medsebojno dobro dopolnjujejo. Tudi zastopanost po spolu in starosti je primerna: v nadzornem svetu Krke je šest moških in tri ženske, najmlajši član je star 42, najstarejši pa 71 let.

Večina članov nadzornega sveta se je udeležila vseh sej. Trije člani se po enkrat iz upravičenih razlogov niso mogli udeležiti seje, ena članica pa zaradi porodniškega dopusta ni bila prisotna na štirih sejah. Dvakrat se je seje nadzornega sveta udeležil tudi pooblaščen revizor iz revizijske družbe KPMG Slovenija.

Vsebine, ki jim je nadzorni svet na prvih treh sejah v letu 2009 posvetil največ časa, so bile povezane s poslovanjem v preteklem letu in pripravo letnega poročila za leto 2008. Pozitivno je ocenil poslovanje ter potrdil letno poročilo družbe in skupine Krka za leto 2008.

Seznanil se je s poročilom revizijske družbe KPMG Slovenija v zvezi z revidiranjem računovodskih izkazov in z njenim pozitivnim mnenjem. Poročilo je v sklopu redne letne revizije računovodskih izkazov skupine Krka za leto 2008 vključevalo tudi preveritev finančnih prihodkov in finančnih odhodkov skupine Krka, ki ga je revizijska družba KPMG Slovenija izdelala po naročilu revizijske komisije. Na delo revizorske družbe in na njeno poročilo nadzorni svet ni imel pripomb.

Obravnaval in sprejel je poročilo o svojem delu za leto 2008 in skupaj z upravo sestavil izjavo o skladnosti poslovanja Krke z določili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Strinjal se je s predlogom uprave glede uporabe bilančnega dobička in skupščini predlagal, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za leto 2008.

Na predlog kadrovske komisije je štiri člane uprave (razen delavske direktorice) imenoval za mandatno obdobje šestih let z začetkom 1. 1. 2010, pri čemer so bili trije člani ponovno imenovani, en član pa je v letu 2010 prvič nastopil svoj mandat.

Nadzorni svet je največ pozornosti namenil uresničevanju sprejete strategije in povečevanju ekonomske učinkovitosti poslovanja družbe. Vedno pa se je seznanil tudi z aktualnimi dogodki v Krki, npr. z obiskom predstavnikov Evropske komisije in predstavnikov Urada Republike Slovenije za varstvo konkurence. Vse leto 2009 je spremljal in nadziral delo uprave in rezultate njenega dela ter članom uprave v skladu s pravilnikom določil variabilni del plače za uspešno delo v letu 2008 in za prvo polletje leta 2009. Precej časa in pozornosti je posvetil načrtu poslovanja družbe in skupine Krka za leto 2010 in strategiji razvoja skupine Krka za obdobje od 2010 do 2014. Ob tej tematiki so člani nadzornega sveta ugotavljali, kakšni so možni vplivi svetovne finančne in gospodarske krize na Krkino poslovanje v prihodnje, katera so nova farmacevtska področja in kateri novi trgi bi še lahko bili potencialno zanimivi za Krko. Člani uprave so nadzorni svet

podrobno seznanili z načrti, ki so zapisani v strategiji. Ob tem so posamezne cilje tudi utemeljili in razložili, zakaj določenih predlogov, ki so bili dani na seji nadzornega sveta, ni smotno vključiti v strategijo do leta 2014.

Poleg omenjenih je nadzorni svet na svojih sejah obravnaval še vrsto drugih vsebin.

– Seznanil se je s stanjem tožbenih zahtevkov tujih farmacevtskih družb do Krke, d. d., Novo mesto in podjetij v skupini ter s tem povezanimi tveganji.

– Na aprilski in majski seji je obravnaval gradiva, povezana s sklicem skupščine in oblikoval predloge sklepov za potrditev na skupščini družbe. Med drugim je skupščini delničarjev predlagal, da upravi družbe Krka, d. d., Novo mesto podeli pooblastilo za pridobivanje lastnih delnic do 10 % osnovnega kapitala družbe, skupaj z lastnimi delnicami, ki jih družba že ima, in da za zunanjega revizorja imenuje KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d. o. o., Ljubljana.

– V skladu z ustaljeno prakso je nadzorni svet vsake tri mesece pregledal poročilo o pridobivanju in odtujevanju lastnih delnic, obravnaval medletna poročila o poslovanju družbe in skupine Krka ter se seznanil z rezultati poslovanja skupine Krka v primerjavi z izbranimi mednarodnimi farmacevtskimi podjetji, in sicer za leto 2008 in za prvo polletje leta 2009.

– Sprejel je spremembe in dopolnitve Pravilnika o določitvi variabilnega dela plače uprave.

– V začetku leta 2009 je nadzorni svet obravnaval sklep Vlade Republike Slovenije z 22. 1. 2009 o priporočilih, ki jih je treba upoštevati pri sklepanju pogodb o zaposlitvi za poslovodne osebe gospodarskih družb, katerih večinska lastnica je Republika Slovenija. Ker Krka ni v večinski lasti RS, je nadzorni svet ugotovil, da pri sklepanju pogodb o zaposlitvi za poslovodne delavce Krke ni treba ukrepati v skladu s priporočili predmetnega sklepa.

– Prav tako se je seznanil s Sklepom Vlade RS št. 10007-1/2009/3 o stališčih do izplačevanja sejin in nagrad članom nadzornih svetov v zvezi z omejevanjem učinkov finančne krize. Člani nadzornega sveta so se v skladu s tem sklepom odločili, da bodo skupščini družbe predlagali zmanjšanje sejin za polovico in se z ustrezno pisno izjavo odpovedali razliki med sejnino, ki jim je pripadala po veljavnem sklepu skupščine.

– Zaradi sprememb v članstvu je na predlog komisije za kadrovska vprašanja imenoval dva nova člana v revizijsko komisijo, eno članico pa v komisijo za kadrovska vprašanja.

– Seznanil se je s pobudo Kapitalske družbe za ustanovitev nominacijskega odbora kot komisije nadzornega sveta za zagotavljanje objektivnega in preglednega postopka nabora kandidatov za člane nadzornega sveta in na zadnji seji v letu 2009 odločil, da oblikuje nominacijski odbor. Sočasno je sprejel tudi Poslovnik o delu nominacijskega odbora.

– Strinjal se je, da se zavarovanje odgovornosti uprave in nadzornega sveta kot organov družbe pri Zavarovalnici Triglav, d. d., Ljubljana podaljša za eno leto.

Člani nadzornega sveta so tudi določili, kako bo potekalo delo nadzornega sveta, potrdili rokovnik in opredelili predvidene dnevne rede sej nadzornega sveta in obeh komisij za leto 2010. Pri določitvi okvirne vsebine za posamezne seje so upoštevali dejstvo, da je leto 2010 volilno leto. Sedanjemu nadzornemu svetu poteče mandat 21. 6. 2010, zato mora nova komisija nadzornega sveta, to je nominacijski odbor, do konca aprila 2010 izpeljati postopke izbire kandidatov za nov nadzorni svet Krke in svoj predlog posredovati nadzornemu svetu, ki bo opravil končni izbor in ga posredoval v odobritev skupščini.

Člani nadzornega sveta so bili tudi sicer aktivni. Udeleževali so se slovesnih dogodkov, ki jih je organizirala Krka. Šest članov se je v začetku julija 2009 udeležilo skupščine.

Delo komisij nadzornega sveta

Tako Revizijska komisija kot Komisija za kadrovska vprašanja sta obravnavali pomembna vprašanja s področja delovanja nadzornega sveta in mu svetovali glede teh vprašanj. S tem sta znatno pripomogli k boljšemu delu in večji učinkovitosti nadzornega sveta.

Revizijska komisija, katere predsednik je dr. Draško Veselinovič, se je sestala trikrat. Na prvi seji je sodeloval tudi pooblaščen revizor KPMG Slovenija Andrej Korinšek. Na vse seje revizijske komisije so bili vabljeni predsednik uprave in predsednik nadzornega sveta, članica uprave, ki je odgovorna za področji financ in informatike, ter vodja Službe notranje revizije. Ene seje se je kot poročevalec udeležil direktor Finančnega sektorja Krke.

– Revizijska komisija je nadzornemu svetu predlagala, naj potrdi letno poročilo družbe in skupine Krka, revizorjevo poročilo in poročilo nadzornega sveta za leto 2008.

– Strinjala se je, da nadzorni svet skupščini družbe predlaga, da upravi in nadzornemu svetu Krke, d. d., Novo mesto podeli razrešnico in za revizorja za poslovno leto 2009 imenuje KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d. o. o., Ljubljana.

– Seznanila se je s poročilom revizijske družbe KPMG Slovenija o integraciji družbe TAD Pharma v skupino Krka in dala pozitivno mnenje.

– Dala je soglasje k letnemu poročilu o delu Službe notranje revizije za leto 2008, k poročilu o delu Službe notranje revizije za obdobje od januarja do junija 2009 in k letnemu programu dela Službe notranje revizije za leto 2010.

– Obravnavala je tudi Pravilnik o delovanju Službe notranje revizije v skupini Krka.

– Seznanila se je s poročilom Finančnega sektorja glede likvidnosti Krke in z informacijo o obvladovanju terjatev ter plačevanju obveznosti v skupini Krka.

– Upravo družbe je zadalžila, da za obravnavo na seji komisije v januarju 2010 pripravi poročilo o korporativnem upravljanju v okviru skupine Krka.

– Pooblaščenega revizorja KPMG Slovenija je zadalžila, da pripravi podrobnejši pregled poslovanja na področju likvidnosti, zlasti glede obvladovanja terjatev v letu 2009.

Komisija za kadrovska vprašanja, ki jo vodi Alojz Zupančič, je v letu 2009 zasedala štirikrat. Na vse seje so bili vabljeni predsednik uprave in predsednik nadzornega sveta ter članica uprave Zvezdana Bajc.

– Komisija je obravnavala spremembe in dopolnitev Pravilnika o določitvi variabilnega dela plače uprave ter predlagala višino variabilnega dela plače za člane uprave za njihovo delo v letu 2008.

– Nadzornemu svetu je svetovala, da s 1. 1. 2010 za predsednika uprave s 6-letnim mandatom imenuje Jožeta Colariča, predsednika nadzornega sveta pa pooblastila, da z njim podpiše Pogodbo o delu predsednika uprave družbe Krka, s tem da so pogoji enaki kot v trenutno veljavni pogodbi.

– Nadzornemu svetu je predlagala, da upošteva sklep Vlade RS o stališčih do izplačevanja sejin in nagrad v zvezi z omejevanjem učinkov finančne krize, ki je bil sprejet 22. 1. 2009, in skupščini predlaga spremembo nagrajevanja članov nadzornega sveta v skladu z določbami predmetnega sklepa vlade.

– Odločila je, da za nadomestno članico nadzornega sveta za mandatno dobo, ki je enaka mandatni dobi članov nadzornega sveta, predstavnikov interesov delničarjev, predlaga Mojco Osolnik Videmšek.

– Nadzornemu svetu je predlagala, da z 29. 7. 2009 dr. Matejo Vrečer razreši kot članico revizijske komisije, vanjo pa imenuje dva nova člana, in sicer Mojco Osolnik Videmšek in Franca Šaška. Zaradi prenehanja mandata Sonji Kermc, dosedanjí članici komisije za kadrovska vprašanja, pa je predlagala, da v to komisijo imenuje dr. Matejo Vrečer.

– Sedanjim članom uprave 31. 12. 2009 poteče mandat, zato so nadzornemu svetu predlagali, da v upravo Krke, d. d., Novo mesto z mandatom od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2015 poleg že imenovanega predsednika uprave in generalnega direktorja Jožeta Colariča ter delavske direktorice Danice Novak Malnar imenuje še dr. Aleša Rotarja, Zvezdano Bajc in Vinka Zupančiča. Nadzornemu svetu družbe je še svetovala, da predsednika nadzornega sveta pooblasti, da pred začetkom mandata z imenovanimi člani uprave podpiše pogodbo o delu člana v upravi družbe Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto, in sicer s primerljivimi pogoji, kot jih imajo člani uprave v sedanjem mandatu.

Ocena dela uprave in nadzornega sveta

Delo nadzornega sveta in njegovih komisij v letu 2009 je potekalo v skladu z zakonskimi določbami, Kodeksom upravljanja javnih delniških družb in drugimi priporočili Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana, Združenja nadzornikov Slovenije in Združenja Manager.

Nadzorni svet je vse leto 2009 natančno in celovito preverjal in nadzoroval vodenje družbe. Na vseh sejah nadzornega sveta je sodelovala celotna uprava. Praviloma so njeni člani, največkrat pa njen predsednik, za vsako točko dnevnega reda pripravili dodatno uvodno obrazložitev, ki so jo dopolnili z aktualnimi dogajanjem na posameznih področjih poslovanja. Izčrpno so odgovarjali na pogosta in podrobna vprašanja članov nadzornega sveta.

Nadzorni svet je delo uprave ocenil vsakokrat, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja, še posebno pa dvakrat na leto, ko je na osnovi meril pravilnika določal višino variabilnega dela plače za opravljeno delo. Angažiranje vseh članov uprave za izpolnitev letnega načrta poslovanja in doseganje strateških ciljev je bilo maksimalno, doseženi rezultati poslovanja pa kljub kriznim razmeram zelo dobri. Ker v poslovanju in odnosih med upravo in nadzornim svetom ni bilo težav ali nejasnosti, je nadzorni svet ocenil, da ni razlogov, da člani uprave na kateri od sej ali pri kateri od točk dnevnega reda sej nadzornega sveta ne bi sodelovali.

Uprava in nadzorni svet sta na sejah dobro sodelovala. Komunikacija med predsednikom nadzornega sveta in predsednikom uprave je bila redna tudi v obdobju med sejami. Krkine strokovne službe so pomagale pri izvedbi sej, sproti uvajale možne izboljšave in se trudile čim bolj organizirati delo članov nadzornega sveta in potek sej.

Samoooceno dela v letu 2009 je nadzorni svet izpeljal v decembru 2009. Člani so pregledali zahteve, ki jih opredeljuje priloga C: »Nasprotja interesov« novega Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da se pri članih nadzornega sveta, predstavnikih delničarjev, ne pojavlja nasprotje interesov in da so neodvisni. Prav tako so glede na usmeritve Kodeksa upravljanja javnih delniških družb neodvisni trije člani nadzornega sveta, predstavniki delavcev. Le pri enem je bila ugotovljena odvisnost pri eni točki (od skupaj 12), ker je delno sodeloval pri sestavljanju vsebine predloga letnega poročila družbe (pripravil je 2 strani). Vsi člani nadzornega sveta so dobro usposobljeni in profesionalno opravljajo svoje naloge. Sproti so spremljali gospodarske razmere in od uprave zahtevali dodatna poročila oziroma ukrepanje na področjih, za katera so ocenili, da bi lahko pomenila tveganje za uspešno poslovanje Krke. Zato sta se revizijska komisija in komisija za kadrovska vprašanja sestali po enkrat več, kot je bilo predvideno v potrjenem rokovniku za leto 2009. S to prakso bosta komisiji nadaljevali tudi v prvi polovici leta 2010.

Člani nadzornega sveta vseskozi izkazujejo pripravljenost za izobraževanje in profesionalni razvoj. Dr. Draško Veselinovič ima B-licenco za članstvo v nadzornih svetih, Mojca Osolnik Videmšek pa certifikat Združenja nadzornikov Slovenije (Listina A) in je tudi podpredsednica upravnega odbora Združenja nadzornikov Slovenije. Vsi ostali člani nadzornega sveta imajo potrjena o usposobljenosti za člane nadzornih svetov in upravnih odborov družb. V letu 2009 so se posamezni člani udeleževali predvsem krajših izobraževanj, ki jih je organiziralo Združenje nadzornikov Slovenije, na katerih so se seznanili z novostmi na področju delovanja nadzornih svetov. Stroški kotizacij za udeležbo na izobraževanjih so v letu 2009 znašali 2.350 EUR.

Pri nobeni obravnavani točki dnevnega reda oziroma odločanju nadzornega sveta v letu 2009 ni prišlo do nasprotja interesov.

Za delo nadzornega sveta in njegovih komisij je bilo v letnem načrtu predvideno 68.200 EUR, porabljeno pa 46.494 EUR.

Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2009

Nadzorni svet je letno poročilo družbe in skupine Krka za leto 2009 temeljito preveril v okviru zakonskega roka. Obravnaval je tudi revizorjevo poročilo, v katerem revizijska družba KPMG Slovenija, d. o. o., ugotavlja, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, resnično in pošteno predstavljajo finančno stanje družbe in skupine Krka, njun poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala. Nadzorni svet na revizorjevo poročilo ni imel pripomb.

Nadzorni svet ugotavlja, da je letno poročilo uprave verodostojen odraz dogajanj in celovita informacija o poslovanju v letu 2009 ter da dopolnjuje in nadgrajuje informacije, ki so mu bile redno posredovane med poslovnim letom. Ker na letno poročilo ni imel pripomb oziroma zadržkov, ga je na seji 7. 4. 2010 soglasno potrdil. S tem je bilo letno poročilo v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in s statutom družbe Krka tudi formalno sprejeto.

Hkrati z letnim poročilom je nadzorni svet potrdil tudi predlog uporabe bilančnega dobička. Družba Krka je v letu 2009 dosegla 170.812.390,44 EUR čistega dobička, iz katerega je 5.000.000,00 EUR namenila za statutarne rezerve in 62.000.000,00 EUR za druge rezerve iz dobička. Preostanek čistega dobička v višini 103.812.390,44 EUR in preneseni čisti dobiček v višini 57.936.757,82 EUR sestavljata bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2009 znaša 161.749.148,26 EUR. Uprava in nadzorni svet družbe predlagata skupščini delničarjev, da se bilančni dobiček uporabi za naslednje namene:

- za dividende 37.179.450,00 EUR (1,10 EUR bruto na delnico),
- za druge rezerve iz dobička 62.284.849,13 EUR in
- za prenos v naslednje leto 62.284.849,13 EUR.

Zaključek

Člani nadzornega sveta družbe Krka ne glede na pričakovane nadaljnje zaostrene gospodarske razmere v svetu trdno verjamemo, da je delniška družba Krka, ki jo spremljamo in nadziramo že skoraj pet let, dobro pripravljena na nove izzive in da bo zanjo tudi leto 2010 zelo uspešno. V času našega mandata je Krka vseskozi vlagala v razvoj, znanje, ljudi, sodobno opremo in medsebojne človeške odnose. Uresničevala je vse cilje, ki si jih je zadala za posamezna poslovna obdobja, predvsem pa ji je uspelo ostati samostojna. Tako je ustvarila odlično osnovo za uspešno in samostojno poslovanje tudi v prihodnje. Zato smo člani nadzornega sveta z zadovoljstvom obravnavali poročilo za leto 2009 in ga na seji 7. 4. 2010 tudi soglasno potrdili.

dr. Gregor Gomišček
predsednik nadzornega sveta

POSLOVNO POROČILO

Izjava o upravljanju družbe

Upravljanje v Krki temelji na veljavnih pravnih normah Republike Slovenije, internih aktih družbe ter ustaljeni dobri praksi. Družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Krka do svojih deležnikov odgovorno izpolnjuje svoje pravice in obveznosti.

Organi družbe so:

- skupščina,
- nadzorni svet in
- uprava.

V skladu s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb sta nadzorni svet in uprava Krke oblikovala in sprejela Politiko upravljanja družbe, ki je dostopna na spletnih straneh družbe.

Skupščina delničarjev

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, kjer se neposredno uveljavlja volja delničarjev družbe ter sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica, razen lastnih, predstavlja na skupščini en glas. Krka nima delnic z omejenimi glasovalnimi pravicami.

Uprava skliče redno skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, in sicer vsaj 30 dni pred dnem zasedanja skupščine. Pravico do udeležbe na skupščini in do glasovalne pravice imajo vsi delničarji, vpisani v delniško knjigo na presečni dan, objavljen ob sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenici.

Uprava družbe daje delničarjem na skupščini vse potrebne informacije za presojo dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske ali morebitne druge omejitve glede razkrivanja informacij.

14. skupščina družbe Krka je bila 2. julija 2009, delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu in poročilu nadzornega sveta za leto 2008,
- odločili o uporabi bilančnega dobička,
- izvolili nadomestnega člana nadzornega sveta,
- pooblastili upravo za oblikovanje sklada lastnih delnic,
- imenovali revizorja za leto 2009.

Sprejeti sklepi 14. skupščine so bili objavljeni v časopisu Delo, na SEOnetu in na Krkinih spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/>).

Celotno gradivo je bilo od sklica do skupščine na vpogled na sedežu družbe.

V letu 2010 bo redna letna skupščina delničarjev 17. junija 2010. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem zasedanja in pogoji za udeležbo bo objavljen v sklopu sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, v dnevniku Delo in na spletnih straneh družbe.

Nadzorni svet družbe

Nadzorni svet nadzoruje poslovanje in vodenje poslov družbe ter izbere in imenuje člane uprave. Sestaja se najmanj štirikrat na leto, praviloma po pretekle trimesečju poslovnega leta.

Sestava nadzornega sveta je določena s statutom. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo petih let in so lahko ponovno izvoljeni. Na 15. redni skupščini delničarjev bo zaradi prenehanja mandata sedanjih članov izvoljen nov nadzorni svet, za obdobje petih let, z začetkom mandata 21. junija 2010.

Na 15. redni skupščini delničarjev bo izvoljen nov nadzorni svet.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov nadzornega sveta niso neposredno odvisne od uspešnosti poslovanja družbe in so prikazane v računovodskem poročilu, v pojasnilih z naslovom Posli s povezanimi osebami. V istem poglavju je predstavljeno tudi **lastništvo delnic** družbe članov nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta družbo in pristojne institucije obveščajo o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi delnic družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Člani nadzornega sveta pri svojem delovanju upoštevajo cilje družbe in jim podrejajo morebitne drugačne osebne ali posamične interese tretjih oseb. Vsak član nadzornega sveta mora nadzorni svet obvestiti o svojem morebitnem članstvu v nadzornih svetih drugih družb. Ravnanje članov nadzornega sveta v primeru **nasprotja interesov** je opredeljeno v dopolnjenem poslovniku nadzornega sveta, ki je dostopen na spletnih straneh (<http://www.krka.si/si/finance/druzba/dokumenti/>).

Sestava in delovanje nadzornega sveta ter njegovih komisij v letu 2009 je predstavljeno v poročilu nadzornega sveta.

Predstavniki kapitala

Dr. Gregor Gomišček, 53 let
predsednik nadzornega sveta

Mag. Mateja Božič, 43 let
namestnica predsednika nadzornega sveta

Dr. Draško Veselinovič, 51 let
predsednik revizijske komisije nadzornega sveta

Alojz Zupančič, 71 let
predsednik komisije za kadrovska vprašanja nadzornega sveta

Anton Rous, 70 let

Mojca Osolnik Videmšek, 43 let

Predstavniki zaposlenih

Dr. Mateja Vrečer, 43 let

Mag. Tomaž Sever, 42 let

Franc Šašek, 42 let

Uprava družbe

Uprava ima naslednje **naloge**:

- vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in neposredno,
- sprejema strategijo razvoja družbe,
- zagotavlja ustrezno ravnanje s tveganji in obvladovanje tveganj,
- ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Upravo **sestavlja** pet članov:

- predsednik uprave,
- trije člani in
- delavska direktorica.

Delavska direktorica predstavlja in zastopa interese delavcev v zvezi s kadrovskimi in socialnimi vprašanji in nima pooblastil za zastopanje družbe.

Mandat članov uprave traja 6 let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Operativno delovanje uprave in razdelitev nalog določa Poslovnik o delu uprave. Prevladujoč način delovanja uprave je usklajevanje mnenj in soglasno odločanje, ne preglasovanje. V skladu s Pravili organiziranosti in s Poslovnikom o delu uprave imajo člani uprave tudi operativne naloge na področju vodenja, kar je razvidno iz njihovih predstavitvenih podatkov. Vsak član uprave je odgovoren za določeno število organizacijskih enot, s čimer je omogočeno neposredno sodelovanje med upravo in izvršnimi direktorji.

Kot pomoč upravi pri njenem delu ima družba naslednje organe:

- odbor direktorjev,
- prodajni odbor,
- razvojni odbor,
- odbor za kakovost,
- odbor za investicije,
- odbor za kadre,
- odbor za informacijske tehnologije,
- odbor za ekonomiko in finance ter
- odbor za korporativno pojavljanje v javnosti.

Odbore sestavljajo strokovnjaki za posamezna področja v Krki. Odbori pripravljajo poslovno politiko in strateške usmeritve za posamezna področja in imajo nekatere pristojnosti za odločanje o izvajanju letnih načrtov.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov uprave so določena v pogodbah o opravljanju dela, sklenjenih med nadzornim svetom in posameznim članom uprave. Pravilnik o določitvi variabilnega dela plače uprave sprejme nadzorni svet, ki članom uprave tudi določi nagrado. Krka ni uvedla sistema nagrajevanja članov uprave v obliki opcijskih načrtov, delnic ali izvedenih finančnih instrumentov na delnice. Vsa plačila, povračila ter druge ugodnosti, ki so bila članom uprave izplačana v letu 2009, so predstavljena v računovodskem poročilu, v pojasnilih Posli s povezanimi osebami.

V istem poglavju je predstavljeno tudi **lastništvo delnic** članov uprave. Člani uprave in z njimi povezane osebe družbo in pristojne institucije obveščajo o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi delnic družbe ali z njo povezane družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Član uprave mora morebitno **nasprotje interesov** razkriti nadzornemu svetu in o tem obvestiti preostale člane uprave. Člani uprave niso hkrati člani organov upravljanja in nadzora nepovezanih družb.

Člani uprave

Jože Colarič, 54 let

predsednik uprave in generalni direktor

Diplomiral je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. V Krki je zaposlen od leta 1982. Z delom je začel v Finančnem sektorju. Leta 1989 je prevzel vodenje Službe izvoza v Eksport-import sektorju. Leta 1993 je bil imenovan za namestnika generalnega direktorja za področje trženja in financ, septembra istega leta pa je prevzel še vodenje Marketing sektorja in prodaje. Leta 1997 je bil imenovan za člana uprave. Naslednje leto ga je nadzorni svet družbe imenoval za namestnika predsednika uprave, leta 2002 pa ga je evidencial kot bodočega predsednika uprave in mandatarja za pripravo predloga sestave nove uprave. Na seji 12. julija 2004 ga je nadzorni svet imenoval za predsednika uprave in generalnega direktorja. Petletni mandat je nastopil 1. januarja 2005. Nadzorni svet družbe ga je na seji 21. januarja 2009 imenoval tudi za naslednji šestletni mandat, ki se je začel 1. januarja 2010.

Vinko Zupančič, 38 let

član uprave in direktor področja Oskrba z izdelki

Na Fakulteti za farmacijo je diplomiral leta 1996 in dobil naziv magister farmacije. Strokovni izpit je opravil leta 1998. V Krki se je zaposlil leta 1997. V letu 1998 je delal kot tehnolog skladiščenja in nato še kot samostojni tehnolog skladiščenja. Leta 2000 je prevzel delo pomočnika vodje Službe skladišč in transporta, v letu 2002 pa je postal namestnik vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. Leta 2004 je bil imenovan za direktorja Krkinega predstavništva v Bangaloreju v Indiji. V Krko v Slovenijo se je vrnil 1. julija 2005 in prevzel delo vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. Za namestnika direktorja Oskrbe z izdelki je bil imenovan leta 2008, za direktorja Oskrbe z izdelki pa 1. januarja 2010. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010.

Vinko Zupančič je novi član uprave od 1. 1. 2010.

Dr. Aleš Rotar, 50 let

član uprave in direktor področja Razvoj in raziskave

Doktoriral je na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Končal je tudi mednarodni študij MBA na IEDC v centru Brdo. V Krki se je zaposlil leta 1984 v Oddelku za stabilnost. Leta 1991 je postal vodja Oddelka za farmacevtsko tehnologijo, dve leti kasneje je prevzel vodenje Službe za razvoj farmaceutike v Sektorju za raziskave in razvoj. Leta 1998 je bil imenovan za namestnika direktorja omenjenega sektorja, leta 1999 pa za njegovega direktorja. Za člana uprave je bil imenovan leta 2001, drugi mandat je kot član uprave nastopil 31. julija 2002 ter bil ponovno imenovan za obdobje od 31. julija 2007 do 31. decembra 2009. Od leta 2002 je direktor Razvoja in raziskav. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010.

Zvezdana Bajc, 57 let

članica uprave in direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko

Diplomirala je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. V Krki se je zaposlila leta 1977. Z delom je začela v Ekonomskem sektorju, leta 1979 pa prešla v Službo za investicije. Leta 1986 je prevzela vodenje Službe za gospodarsko načrtovanje. Od leta 1999 je direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko. Mandat kot članica uprave je nastopila 1. aprila 2005 in sočasno ostala direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko. Nadzorni svet družbe jo je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za članico uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začela 1. januarja 2010.

Danica Novak Malnar, 53 let

članica uprave – delavska direktorica in vodja Farmacevtske proizvodnje

Diplomirala je na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. V Krki se je zaposlila leta 1982. Leta 1986 je postala vodja Oddelka farmaceutike v obratu v Ljutomeru, nato je bila šest let vodja Oddelka operativne priprave proizvodnje. Leta 1994 je prevzela vodenje Oddelka tehnološke priprave proizvodnje. Leta 1998 je bila imenovana za članico uprave – delavsko direktorico, ki jo je svet delavcev ponovno izvolil in potrdil nadzorni svet, nazadnje v letu 2007, tako da je njen zadnji mandat začel teči 1. januarja 2008. Od leta 1999 vodi farmacevtsko proizvodnjo.

Upravljanje v skupini

Skupino Krka sestavljajo obvladujoča družba Krka, d. d., Novo mesto, odvisna družba v Sloveniji, in odvisne družbe zunaj Slovenije. Vse delujoče odvisne družbe so v 100-odstotni lasti družbe Krka.

Delovanje družb poteka v skladu z lokalno zakonodajo ter z obveznimi pravilniki in navodili za delovanje družb v skupini Krka, ki jih je sprejela uprava obvladujoče družbe.

Krka d. d., Novo mesto v celoti obvladuje delovanje vseh odvisnih družb.

Za vsa podjetja v skupini Krka veljajo praviloma enotna pravila upravljanja, organiziranosti in delovanja. Krka kot obvladujoča družba postavlja strateške usmeritve in operativne cilje vsem podjetjem v skupini Krka in spremlja uresničevanje načrtov. Krka prek načela funkcijskega vodenja, kjer poslovna funkcija v obvladujoči družbi obvladuje poslovno funkcijo v odvisni družbi, na operativni ravni zagotavlja uresničevanje zastavljenih ciljev.

Da bi bilo upravljanje v vseh podjetjih enotno, je uprava obvladujoče družbe udeležena tudi v organih upravljanja in nadzora odvisnih družb. Uprava v vseh odvisnih družbah nastopa v vlogi skupščine, hkrati so posamezni člani uprave in ostali strokovnjaki udeleženi v nadzornih organih odvisnih družb. Uprava Krke prav tako imenuje direktorje odvisnih družb.

Notranja revizija

Notranja revizija svoje poslanstvo v skupini Krka izvaja na osnovi srednjeročnega in letnega programa dela ter v skladu s Standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju (Standardi). V skladu s Standardi je na vsakih pet let potrebna neodvisna zunanja presoja skladnosti delovanja notranjerevizijskih aktivnosti s Standardi. Krka je to presojo opravila v letu 2009 in pridobila **pozitivno mnenje**.

V letu 2009 smo uspešno opravili zunanjo presojo skladnosti delovanja s Standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju.

V skladu z letnim načrtom dela notranje revizije za leto 2009 je bilo opravljenih dvanajst rednih notranjerevizijskih pregledov, ki so potekali po metodologiji **COSO ERM** (Committee of Sponsoring Organizations Enterprise Risk Management). Načrte dela in poročanje o delu notranje revizije sprejemata in odobravata uprava in revizijska komisija nadzornega sveta.

Omenjena metodologija je svetovno priznana in je podlaga za celovito upravljanje s tveganji. Po njej notranji revizorji ugotavljajo doseganje revizijskih ciljev po štirih kategorijah: strategija, delovanje, poročanje in skladnost s predpisi vsakega revizijskega področja.

Celovito upravljanje s tveganji.

Notranjerevizijski pregledi so bili po navedeni metodologiji opravljeni na področju prodaje, planiranja proizvodnje, nabave surovin in materiala za proizvodnjo, proizvodnje učinkovin in informacijske tehnologije. Opravljene so bile tudi redne notranje revizije v treh odvisnih družbah in štirih predstavništvih v tujini.

Notranji revizorji so za omenjena področja revidiranja dali zagotovila, da je sistem notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah vzpostavljen, deluje in je učinkovit. Obstajajo pa možnosti za njegovo izboljšanje, zato so predlagali številna priporočila, ki so jih kategorizirali po posameznih stopnjah tveganj ter redno preverjali njihovo uresničevanje.

Notranji revizorji sodelujejo tudi z zunanjimi revizorji, s preizkušenimi revizorji informacijskih sistemov in z revizijsko komisijo nadzornega sveta. V letu 2009 je bil zaradi sprememb Standardov obnovljen Pravilnik o delovanju Službe notranje revizije v skupini Krka.

Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim poročanjem

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih je skupina Krka vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovala tveganja, povezana z računovodskim poročanjem. Namen notranje kontrole je zagotoviti učinkovitost in uspešnosti delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Med računovodskimi kontrolami so pomembne predvsem:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine (npr. z usklajevanjem odprtih postavk s kupci in dobavitelji);
- kontrola popolnosti zajemanja podatkov (npr. številčenje dokumentacije, preverjanje zaporedja dokumentov);
- kontrola razmejitve odgovornosti in zadožitvev (npr. ločeno evidentiranje od plačevanja);
- kontrola nadziranja in preverjanja dela ter usposabljanja sodelavcev, ki delajo z računovodskimi podatki.

Računovodsko kontroliranje temelji na načelih resničnosti in delitve odgovornosti, na kontroli izvajanja poslov, ažurnosti evidenc, usklajenosti stanja, izkazanega v poslovnih knjigah, in dejanskega stanja, ločenosti evidence od izvajanja poslov, strokovnosti računovodij in neodvisnosti. Računovodske kontrole so tesno povezane s kontrolami na področju informacijskih tehnologij, ki med drugim zagotavljajo omejitve in nadzor dostopov do omrežja, podatkov in aplikacij ter popolnost in točnost zajemanja in obdelovanja podatkov. Ustreznost delovanja in vzpostavitev potrebnih kontrol v okviru informacijskih sistemov letno preverjajo pooblaščen zunanji izvajalci.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe in večine odvisnih družb izvaja revizijska družba KPMG. Družba upošteva priporočilo Kodeksa upravljanja javnih delniških družb o menjavi revizorja partnerja na vsakih pet let.

Zunanji revizor v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Posli družbe Krka z revizijsko družbo KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d. o. o. in posli družb v skupini s posameznimi revizorskimi družbami so predstavljeni v pojasnilih k računovodskim izkazom Posli z revizorsko družbo.

Izjava o usklajenosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet Krke, tovarne zdravil, d. d., Novo mesto izjavljata, da so v letu 2009 posamezni člani uprave in nadzornega sveta kot tudi uprava in nadzorni svet kot organa delniške družbe spoštovali načela upravljanja delniških družb in si prizadevali za njihovo udeležanje v družbi.

Vsa določila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je bil v veljavi od 5. 2. 2007 do konca leta 2009 in je v slovenskem in angleškem jeziku objavljen na spletnem naslovu www.ljse.si, skoraj v celoti izpolnjujemo.

Izjema je točka 1.2.6 Organizirano zbiranje pooblastil. Družba s svojim kar se da transparentnim delovanjem in objavljanjem podatkov tako v medijih kot na lastnih spletnih straneh ter z izdajo posebne številke časopisa Utrip prihodnosti, ki ga pred vsako skupščino prejmejo mali delničarji družbe, spodbuja vse delničarje k aktivnemu in odgovornemu izvrševanju njihovih pravic. Kljub temu, da družba ne organizira zbiranja pooblastil, na ta način spodbuja delničarje, da se osebno udeležijo skupščine ali da za uresničevanje svojih upravljavskih pravic na skupščini pooblastijo zaupnike, ki jih izberejo sami.

Novo mesto, 15. 4. 2010

Jože Colarič
predsednik uprave

Dr. Gregor Gomišček
predsednik nadzornega sveta

Razvojna strategija skupine Krka

Poslanstvo, vizija in vrednote

POSLANSTVO

Živeti zdravo življenje.

VIZIJA

Utrjujemo položaj enega vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu.

To dosegamo samostojno s krepitvijo dolgoročnih poslovnih povezav in partnerskih odnosov na področju razvoja, oskrbe z izdelki in trženja.

VREDNOTE

Hitrost in fleksibilnost

Partnerstvo in zaupanje

Kreativnost in učinkovitost

Strategija razvoja skupine Krka za obdobje od 2010 do 2014 je bila sprejeta konec leta 2009. Uspešnost izvajanja strategije merimo na treh ravneh: ravni skupine, ravni posameznih skupin izdelkov in ravni poslovnih funkcij. Uspešnost meril na ravni skupine obravnava uprava, uspešnost meril na ravni posameznih skupin izdelkov in meril na ravni poslovnih funkcij pa pristojni odbori. Ključno vodilo pri upravljanju sistema meril je povečevanje konkurenčnosti celotne skupine in posameznih družb znotraj nje.

Ključni strateški cilji do leta 2014

Doseči najmanj 5-odstotno povprečno letno rast prodaje, izraženo v EUR.

Ohraniti najmanj 40-odstotni delež novih izdelkov v skupni prodaji.

Povečati stroškovno učinkovitost izdelkov.

Krepiti konkurenčno prednost nabora izdelkov ob ohranjanju čim večjega deleža vertikalno integriranih izdelkov ter izbrane izdelke kot prva generična zdravila lansirati na izbranih ključnih trgih.

Izboljšati stroškovno učinkovitost uporabe sredstev.

Izboljšati inovativnost.

Ohraniti samostojnost.

Ključne strateške usmeritve do leta 2014

Prednostno se usmeriti na evropske trge in na trge Srednje Azije.

Krepiti farmacevtsko-kemijsko dejavnost.

Razvijati generična zdravila in registracijsko dokumentacijo pripraviti pred potekom patenta originalnega zdravila.

Krepiti konkurenčnost na zahodnoevropskih trgih z ustanavljanjem lastnih družb za trženje.

Krepiti strokovno in stroškovno sinergijo v okviru skupine Krka in kar najbolj izkoristiti konkurenčne prednosti poslovnih okolij, v katerih delujejo Krkine družbe v tujini.

Prestrukturirati nabavni trg in dosegati stalno zniževanje nabavnih cen.

Krepiti internacionalizacijo vseh poslovnih funkcij.

Zmanjšati vpliv finančnih tveganj in gospodarskih nevarnosti na poslovanje skupine Krka.

Slediti politiki zmernega povečevanja dividend.

Ohranjati ekonomsko, socialno in naravovarstveno odgovornost do okolja, v katerem poslujemo.

Delovati na osnovah načel poslovne odličnosti.

Cilji poslovanja skupine Krka v letu 2010

Prodaja izdelkov in storitev bo predvidoma dosegla vrednost 1.008 milijonov EUR oziroma 6-odstotno rast.

Največja prodajna regija bo Srednja Evropa, kjer načrtujemo tudi največjo rast prodaje. Ruska federacija bo ostala najpomembnejši posamičen trg.

Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije bo predvidoma več kot 89-odstoten.

Zdravila na recept z več kot 83-odstotnim deležem v prodaji in s pričakovano 6-odstotno rastjo prodaje ostajajo najpomembnejša skupina izdelkov.

Načrtovan je čisti dobiček v višini 159 milijonov EUR.

Konec leta bo imela skupina Krka predvidoma 8430 zaposlenih, od tega 46 % v tujini.

Naložbe v načrtovani vrednosti 176 milijonov EUR bodo namenjene predvsem povečanju in modernizaciji proizvodnih in razvojno-raziskovalnih zmogljivosti ter infrastrukture.

Pričakovano makroekonomsko okolje v letu 2010

Makroekonomski podatki kažejo, da je večina držav v letu 2009 zabeležila gospodarsko okrevanje, zato v letu 2010 pričakujemo krepitev gospodarske aktivnosti. V nadaljevanju opisujemo makroekonomska pričakovanja za Krkine pomembnejše trge. Menimo, da bodo predvidene gospodarske razmere ugodno vplivale na prodajo skupine Krka.

Pričakovane makroekonomske razmere v letu 2010

Država	Napoved rasti trga zdravil (v %)	Napoved vrednosti trga zdravil	Devizni tečaj (valuta/EUR)
Slovenija	4	560 milijonov EUR	evroobmočje
Hrvaška	-3	670–680 milijonov EUR	7,40
Ruska federacija	5–8	9.500 milijonov EUR	42,90
Poljska	10	5.100 milijonov EUR	3,90
Zahodna Evropa	2	160.000 milijonov EUR*	evroobmočje
Romunija	5	1.850 milijonov EUR	4,25
Ukrajina	0	1.400–1.500 milijonov EUR	12
Češka republika	-5	1.900 milijonov EUR	26
Madžarska	6,5	2.100 milijonov EUR	270

Viri za napovedi trga zdravil: IMS, MORION, Cegedim, World Generic Market Report, Farmexpert. Viri za napovedi deviznih tečajev: poročila bank.

* Napoved vrednosti celotnega farmacevtskega trga v letu 2009 za 11 držav zahodne Evrope (Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Irska, Italija, Nizozemska, Portugalska, Španija, Švica in Velika Britanija) ob upoštevanju predvidene rasti.

Slovenija

Slovenija je v letu 2009 zabeležila eno večjih gospodarskih upočasnitev v evroobmočju. Zaradi povečanega izvoza se je gospodarstvo v drugi polovici leta začelo blago krepiti, kar se bo nadaljevalo tudi v letu 2010, močnejši gospodarski preboj pa se napoveduje za leto 2011. Zaradi izvozne usmerjenosti Slovenije bo ključna predvsem gospodarska krepitev v drugih državah Evropske unije, kjer se v prihodnjem letu pričakuje nizka enomestna gospodarska rast. Makroekonomski izzivi v letu 2010 bodo predvsem višina javnega dolga in proračunskega primanjkljaja ter izvedba reform (pokojsinske in zdravstvene ter reforme na trgu dela).

Po pričakovanjih bo slovenski trg zdravil ob 4-odstotni rasti v letu 2010 dosegel vrednost okrog 560 milijonov EUR.

Gospodarske razmere v 2010 bodo ugodno vplivale na prodajo skupine Krka.

Hrvaška

V letu 2009 je Hrvaška zaradi padca domačega povpraševanja ter bistveno zmanjšanega priliva tujih finančnih virov zabeležila precejšnjo upočasnitev gospodarske rasti, saj se je BDP zmanjšal za 6 %. Upočasnili so se tudi zunanjetrgovinski tokovi. Glede na pozitivne znake na koncu leta 2009 pričakujemo v letu 2010 povečanje domačega povpraševanja, povečanje kreditne aktivnosti bank ter boljšo dostopnost tujih in domačih finančnih virov. Zaradi razmeroma vztrajne in visoke brezposelnosti, ki se bo predvidoma nadaljevala tudi v letu 2010, pričakujemo, da bo gospodarska rast realno blizu pozitivne ničle. Izziv ostaja tudi velika zadolženost države, s čimer se trenutno srečuje večina držav po svetu. Pri tečaju kune ne pričakujemo večjih sprememb.

V letu 2010 pričakujemo nadaljnje krčenje vrednosti hrvaškega trga zdravil, in sicer za 3 %. Po ocenah bo njegova vrednost med 670 in 680 milijoni EUR.

Romunija

Hitra gospodarska rast je v letih pred krizo povzročila nastanek nekaterih makroekonomskih neravnovesij, zaradi katerih je bilo romunsko gospodarstvo v letu 2009 bolj prizadeto kot gospodarstva ostalih držav Evropske unije. Visok je bil zlasti delež tujih posojil, ki so predstavljala polovico vseh finančnih virov v zasebnem sektorju, pa tudi trgovinski primanjkljaj in javna poraba. Kriza je povzročila zmanjšanje teh neravnovesij, kar bo na gospodarstvo dolgoročno ugodno vplivalo, četudi je kratkoročno neugodno vplivalo na domačo porabo in investicije. V letu 2010 se pričakuje blaga gospodarska rast,

močnejša rast pa je napovedana v letu 2011. Eden od izzivov ostajajo strukturni ukrepi za dvig produktivnosti gospodarstva ter vzporedno zniževanje proračunske porabe. V letu 2010 se napoveduje zmerna krepitev vrednosti romunskega leva.

Romunski trg zdravil bo v letu 2010 po pričakovanjih zrasel za 5 %, njegova vrednost pa bo znašala okrog 1,85 milijarde EUR.

Ruska federacija

V letu 2009 je Ruska federacija gospodarsko gledano zabeležila najslabše leto od krize leta 1998, z veliko slabitvijo rublja in sočasnim velikim odlivom tujega kapitala. Zaradi odločnih protikriznih ukrepov države in centralne banke se je stanje v drugi polovici leta, zlasti v zadnjem četrtletju, hitro izboljševalo. To se je pokazalo tako v dvigu makroekonomskih kazalcev kot tudi močni krepitvi ruskih finančnih trgov ter stabilizaciji tečaja rublja. Močna industrija, visok trgovinski presežek ter visoke cene nafte so dobra osnova za gospodarsko krepitev v letu 2010. Ruska vlada napoveduje v letu 2010 do 6-odstotno gospodarsko rast. Napovedi ostalih inštitucij so sicer slabše, a kljub temu bo Ruska federacija predvidoma zabeležila eno najmočnejših krepitev gospodarske aktivnosti v regiji.

Najhitrejši gospodarski odboj pričakujemo na Poljskem, v Ruski federaciji in v zahodnoevropskih državah.

Tečaj rublja se bo po pričakovanjih okrepil, in sicer predvsem na račun trgovinskega presežka, zaključka cikla zniževanja obrestnih mer ter priliva tujega kapitala.

Po pričakovanjih bo ruski trg zdravil v letu 2010 ob 5- do 8-odstotni rasti dosegel vrednost 9,5 milijarde EUR.

Ukrajina

Po dvomestnem padcu BDP-ja v letu 2009 se pričakuje, da se je ukrajinsko gospodarstvo dotaknilo dna in da se bo v letu 2010 začelo vnovič krepiti. Že v letu 2009 je začela rasti jeklarska industrija, ki je najpomembnejša izvozna panoga Ukrajine, prav tako tudi ostale industrijske veje. Splošna gospodarska situacija bo v letu 2010 kljub vsemu negotova. Tuji in domači finančni viri so še vedno težko dostopni, velik izziv ostajajo rastoča proračunska neravnotežja, ki pa jih Ukrajina odpravlja v sodelovanju z Mednarodnim denarnim skladom. Tečaj ukrajinske grivne bi lahko v letu 2010 izgubil še dodatnih 5 %.

Pričakujemo, da bo ukrajinski trg zdravil v letu 2010 obdržal vrednost iz leta 2009, in sicer med 1,4 in 1,5 milijarde EUR.

Poljska

Poljska je bila v letu 2009 edina država Evropske unije, ki ni zabeležila negativne gospodarske rasti. Zaradi zelo dobrih gospodarskih temeljev, velikosti trga in srednjeročnega vstopa v euroobmočje ostaja ena najprivlačnejših držav v regiji za tuje investicije. Izvoz, ki predstavlja približno 40 % BDP-ja, se bo v letu 2010 najverjetneje odločneje povečal, tudi zaradi še vedno šibkega zlota. Eden od izzivov ostajajo reforme na trgu dela, ki po oceni Evropske komisije predstavljajo enega ključnih dejavnikov za doseganje dolgoročne gospodarske rasti. Ukrepi naj bi povečali stopnjo delovne aktivnosti, zlasti med mlajšim in starejšim prebivalstvom. V letu 2010 se pričakuje zmerna krepitev zlota, in sicer zaradi gospodarske krepitve ter končevanja ekspanzivne denarne politike.

Največjo rast trga zdravil pričakujemo na Poljskem in v Ruski federaciji.

Po pričakovanjih bo poljski trg zdravil v letu 2010 dosegel visoko, 10-odstotno rast in vrednost okrog 5,1 milijarde EUR.

Madžarska

Zniževanje davkov na dohodek, zmerna inflacija in nizka rast plač bodo znatno prispevali h konkurenčnosti Madžarske ter povečali pritok tujih investicij, ki so se v krizi upočasnile. V letu 2010 se pričakuje približno ničelna gospodarska rast, močnejša krepitev gospodarske aktivnosti pa se napoveduje v letu 2011. Eden od srednjeročnih izzivov je visok javni dolg. Po napovedih Evropske komisije bi razmerje med javnim dolgom in BDP-jem utegnilo doseči eno od najvišjih vrednosti med državami srednje in vzhodne Evrope. Zaradi tega je Madžarska ob spremembah pokojninskega sistema in pravic iz naslova socialne varnosti sprejela že več varčevalnih ukrepov v javnem sektorju.

Po pričakovanjih bo madžarski trg zdravil v letu 2010 zrasel za okrog 6,5 % ter dosegel vrednost 2,1 milijarde EUR.

Češka republika

Češka republika je v letu 2009 zabeležila najostrejšo recesijo v svoji zgodovini, v letu 2010 pa se zaradi okrevanja čeških izvoznih trgov pričakuje pozitivna stopnja gospodarske rasti. V plačilni bilanci lahko že sedaj zabeležimo izboljšanje zunanjetrgovinske situacije, ki bo pozitivno vplivala tako na gospodarsko rast kot na tečaj krone. Da bi zmanjšala javnofinančni primanjkljaj, bo vlada v letu 2010 sprejela ukrepe za povečanje javnofinančnih prihodkov. Povečal se bo davek na dodano vrednost, trošarine in davek na nepremičnine, določene kategorije socialnih prejemkov pa se bodo zmanjšale. Pri tečaju krone ne pričakujemo večjih sprememb.

Ocenjena vrednost češkega trga zdravil v letu 2010 je 1,9 milijarde EUR oziroma 5 % manj kot v letu 2009.

Zahodna Evropa

Gospodarski obeti za leto 2010 so ugodni, čeprav se za evroobmočje ne napoveduje tako hitre krepitve kot za trge srednje in vzhodne Evrope. V primerjavi z ZDA se v evroobmočju pričakuje hitrejše okrevanje, predvsem zaradi manjšega javnega dolga ter manjše zadolženosti podjetij in prebivalstva. Gospodarsko okrevanje bo hitro v velikih evropskih izvoznih.

Na zahodnoevropskih trgih pričakujemo v letu 2010 zmerno, 2-odstotno rast trga zdravil ter njegovo vrednost okrog 160 milijard EUR celotnega farmacevtskega trga.

Upravljanje s tveganji

Učinkovito obvladovanje tveganj in hitro odzivanje na tržne razmere postajata konkurenčni prednosti na globalnih trgih. Tudi kadar tveganj ni možno povsem odpraviti, lahko z učinkovitim obvladovanjem zmanjšamo njihove posledice na sprejemljivo raven.

S finančnimi tveganji upravlja obvladujoča družba centralizirano na ravni skupine Krka, medtem ko poslovna tveganja obvladujejo odvisne družbe samostojno po smernicah matične družbe. Za obvladovanje tveganj skrbijo vnaprej določene organizacijske enote, katerih redne dejavnosti so vsebinsko najbolj povezane z določeno vrsto tveganja.

Krkina uprava določa smernice za obvladovanje tveganj za vsa podjetja v skupini Krka in spremlja rezultate sprejetih ukrepov. V odvisnih družbah spremljajo obvladovanje tveganj tudi interni nadzorni in upravni odbori.

V skupini Krka redno spremljamo izpostavljenost različnim vrstam tveganja ter sprejemamo ukrepe za njihovo obvladovanje. Z učinkovitim odzivanjem smo tudi v letu 2009 uspešno upravljali s poslovnimi in finančnimi tveganji ter jih v veliki meri zmanjšali, če jih že nismo mogli odstraniti.

Finančna tveganja obvladujemo centralizirano, poslovna pa decentralizirano.

Smernice za obvladovanje tveganj na ravni skupine določa Krkina uprava.

POSLOVNA TVEGANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost*
intelektualna lastnina	tveganje kršitve pravic iz naslova intelektualne lastnine drugih subjektov ali neupravičenega izkoriščanja Krkine intelektualne lastnine	spremljanje patentne situacije, dosledno upoštevanje intelektualne lastnine drugih subjektov ter oblikovanje rezervacij za morebitne tožbe	zmerna
regulatorni postopki	tveganje spremembe zakonodaje ali njenega tolmačenja	spremljanje zakonodaje in posvetovanje z regulatornimi organi v procesu razvoja izdelka	zmerna
razvojni proces	tveganje, da razviti izdelek ne bo imel ustreznih lastnosti	vertikalno integriran model poslovanja	zmerna
zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev	možnost motenih (nerednih, neustreznih) dobav ali nekonkurenčnih cen	analiziranje tveganja posamičnih dobaviteljev in sprejem ustreznih ukrepov v primeru neustreznega poslovnega sodelovanja z dobaviteljem	zmerna
razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti	nenačrtovane zaustavitve, motnje ali napake v proizvodnji	zavarovanje za primer obratovalnega zastoja, redno preventivno vzdrževanje in meritve	majhna
varovanje okolja	nevarnost izrednih dogodkov s škodnim vplivom na okolje	preventivne vaje in interni postopki, predpisani za primere izrednih dogodkov	majhna
informacijski viri	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	neodvisni varnostni pregledi in predvideni ukrepi za odpravo motenj	zmerna
zaposleni	tveganje izgube ključnih kadrov, pomanjkanja strokovno usposobljenih kadrov, socialnega dialoga z zaposlenimi	sistematično delo s ključnimi kadri, sistem nagrajevanja, razvoj kadrov, stalno izobraževanje, merjenje organizacijske kulture in klime	zmerna
varnost in zdravje pri delu	nevarnost nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu	preverjanje tehnoloških postopkov, računalniško podprt sistem ocenjevanja tveganosti	zmerna
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve in uničenja premoženja	izdelane ocene ogroženosti in načrt varovanja	zmerna

* Izpostavljenost odraža možnost uresničitve tveganja in velikost morebitne škode oziroma izgube.

FINANČNA TVEGANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost*
tveganje sprememb deviznih tečajev	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	obvladovanje odprte pozicije, spremljanje finančnih trgov, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov	zmerna
tveganje sprememb obrestnih mer	možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljanje gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov	majhna
kreditno tveganje	tveganje neplačila s strani kupcev	omejevanje maksimalne izpostavljenosti do posamičnih kupcev, aktivno upravljanje s terjatvami, izračunavanje bonitetnih ocen	zmerna
likvidnostno tveganje	možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti	vnaprej dogovorjene kreditne linije in načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih	majhna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi rušilnega delovanja naravnih sil in drugih nezgodnih primerov	sistematične ocene ogroženosti objektov, ukrepi v skladu s študijami varstva pred požarom ter sklepanje ustreznih zavarovanj	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in civilnih tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov tretjih oseb zaradi škodnih dogodkov, ki jih družba povzroči nehote in naključno s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov na trg	zavarovanje civilne, delodajalčeve in ekološke odgovornosti, zavarovanje produktne odgovornosti ter odgovornosti za klinična testiranja	zmerna
nevarnost finančne izgube zaradi obratovalnega zastoja	nastanek finančne škode zaradi prekinitve proizvodnje zaradi škode na premoženju	zavarovanje stroškov dela, amortizacije, ostalih poslovnih stroškov in dobička iz poslovanja ter organizacijsko-tehnični ukrepi za zmanjšanje posledic obratovalnega zastoja	majhna

* Izpostavljenost odraža možnost uresničitve tveganja in velikost morebitne škode oziroma izgube.

Poslovna tveganja

Med poslovna tveganja vključujemo tveganja s področij intelektualne lastnine, regulatornih postopkov, razvojnega procesa, obvladovanja zanesljivost dobaviteljev vhodnih materialov in pogodbenih partnerjev, obvladovanja proizvodnega procesa in proizvodnih zmogljivosti, ravnanja z okoljem, informacijskih virov in računalniško vodenih procesov, zaposlenih, varnosti in zdravja pri delu in varovanja premoženja.

Tveganja s področja intelektualne lastnine

Na začetku razvoja novega izdelka kot skrben gospodarstvenik analiziramo obseg lastninskih pravic za novi izdelek in ugotovimo, katere rešitve so zaščitene s patenti tretjih in katere rešitve so proste - niso predmet patentov ali drugih lastninskih pravic tretjih. Glede na ugotovitve določimo in usmerjamo razvojno delo. Stanje in morebitne spremembe na področju patentne zaščite spremljamo ves čas razvoja izdelka, vse do lansiranja. Eno od temeljnih načel poslovanja družbe je spoštovanje veljavnih lastninskih pravic tretjih.

Kadar ocenimo, da so patenti podeljeni neupravičeno, kar pomeni, da predmet patenta sploh ni izum (da rešitev ni nova in inventivna), uporabimo pravna sredstva, ki so določena z zakonodajo, da dosežemo razveljavitev takih patentov. Tako preprečimo, da bi imetnik takih patentov uveljavljal kršitve nasproti nam, oziroma preprečimo, da bi tretji postali lastniki znanja, ki je sicer v javni domeni in dostopno vsakomur.

Če kljub zgoraj navedenim ukrepom imetnik patenta meni, da Krka krši njegove pravice, in zoper Krko sproži pravna sredstva, oblikujemo ustrezne rezervacije.

Če ocenimo, da so rezultati razvojnega dela novi in inventivni, take rešitve zaščitimo s patenti.

Identičen način obvladovanja tveganj velja tudi za znake razlikovanja in modele (imena in oblike izdelkov) in za morebitne druge pravice (avtorske pravice). Da bi lahko ustrezno obvladovali tveganja s področja pravic intelektualne lastnine, ima Krka zaposlene strokovnjake za področje intelektualne lastnine.

Regulatorna tveganja

Obvladovanje regulatornih tveganj, ki so povezana s spremembo zakonodaje in z njenim tolmačenjem, se začne v zgodnjih fazah razvoja novega izdelka in traja ves njegov življenjski cikel. Z regulatornimi oblastmi v okviru uradnih posvetovalnih

mehanizmov preverjamo svoje razvojne rešitve za posamezen izdelek in načrtovano vsebino registracijske dokumentacije. S tem zmanjšujemo tveganje, da bi pri registracijah izdelkov in njihovem podaljševanju prišlo do morebitnih težav in neuspehov. Hkrati v okviru delovnih skupin industrijskih združenj aktivno sodelujemo pri pripravah sprememb zakonodaje s tega področja.

Tveganja razvojnega procesa

Gre za tveganja tehnološko-tehnične narave, saj se lahko zgodi, da izdelek nima kakšne ključne lastnosti, ki bi jo moral imeti. Ta tveganja zmanjšujemo z uvajanjem novih razvojnih procesov in metod ter z lastnim in pridobljenim znanjem in izkušnjami na raziskovalno-razvojnem področju. Proces, ki jih uvajamo, že v zgodnjih fazah razvoja zmanjšujejo tveganja, da bi izdelek lahko imel negativne lastnosti. Končni izdelek mora biti kakovosten, varen in učinkovit. Pomemben dejavnik, ki omogoča boljše obvladovanje teh tveganj, je vertikalno integriran model razvoja in proizvodnje, s katerim nadzorujemo celoten proces proizvodnje od surovine do končnega izdelka.

Zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev

Ključne vhodne surovine dobavlja omejeno število dobaviteljev, kar zagotavlja varno, kakovostno in cenovno konkurenčno dobavo. Že leta 2005 smo začeli analizirati tveganja za pogodbene proizvajalce, dobavitelje in proizvajalce učinkovin. Na podlagi rezultatov posamezne analize določimo prednostne presoje, ki jih Sektor za upravljanje kakovosti nato izvede pri partnerjih. Na osnovi ugotovitev teh presoj se skupaj s partnerji dogovorimo za morebitno ukrepanje, v skrajnem primeru pa se odločimo tudi za zamenjavo partnerja.

Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti

Zanesljivo in kakovostno delovanje proizvodnih zmogljivosti zagotavljamo z vzdrževanjem ključne strojne opreme in energetske infrastrukture. Načrtovanje, izvajanje in nadzor preventivnega vzdrževanja je z uporabo informacijskega sistema SAP PM postalo enostavnejše in preglednejše. S tem sistemom vzdržujemo obsežno in ažurno podatkovno bazo za ugotavljanje morebitnih kritičnih mest v proizvodnji, omogoča pa nam učinkovito in pravočasno odločanje in ukrepanje ter obvladovanje s tem povezanih stroškov. Rezultate meritev učinkovitosti in izkoriščenost ključne strojne opreme redno analiziramo in iščemo dolgoročne načine izboljševanja. K zmanjševanju tveganja bistveno pripomore tudi vpeljeni sistem kontinuiranega usposabljanja in izpopolnjevanja znanja tehničnega osebja in proizvodnih operaterjev, ki z novim znanjem o nastavitvah linij pri menjavi izdelkov pomembno prispevajo k večji učinkovitosti in izkoriščenosti strojev.

Tveganje za izpad energetskih virov zmanjšujemo s stalnim posodabljanjem energetskih oskrbovalnih sistemov in nameščanjem zanesljivih naprav z zmogljivostmi, ki jih je možno prilagajati širjenju proizvodnih zmogljivosti.

Več lahko preberete v poglavju Oskrba z izdelki.

Varovanje okolja

Nekateri izredni dogodki lahko negativno vplivajo na okolje, zato je pomembno zmanjševati tveganja za njihov nastanek, ob morebitnem nastanku pa ustrezno ukrepati. V Krki izvajamo interni postopek prepoznavanja izrednih dogodkov. Prepoznani in ovrednoteni so vsi možni izredni dogodki ter določene aktivnosti in ukrepi, če do takih dogodkov pride. Verjetnost nastanka izrednih dogodkov zmanjšujemo s preventivnimi ukrepi. Z izobraževanjem in vajami za pravilno ukrepanje pa zagotavljamo minimalne vplive na okolje, ko do izrednih dogodkov pride. V letu 2009 nismo zabeležili nobenega izrednega dogodka, ki bil škodljivo vplival na okolje.

Več lahko preberete v poglavju Varovanje okolja.

Informacijski viri

Kritičnost informacijskih virov je določena v skladu z izdelano metodologijo, ki izhaja iz ocene kritičnosti procesov in stopnje kritičnosti informacijskega vira za sam proces. Glavni informacijski viri so posamezne informacijske storitve in aplikacije. Stopnjo njihove kritičnosti povzemajo vsi infrastrukturni elementi, od katerih je informacijska storitev ali aplikacija odvisna. Kot eno od metod prepoznavanja nevarnosti uporabljamo tudi neodvisne varnostne preglede informacijske infrastrukture. Za vse kritične informacijske vire imamo prepoznane grožnje in tveganja, uprava družbe pa je potrdila sprejemljiva tveganja in potrebne ukrepe za odpravo nesprejemljivih tveganj.

Zaposleni

Na trgu dela opažamo pomanjkanje ustrezne delovne sile, zato sistematično načrtujemo izobraževanje in usposabljanje sodelavcev za pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije. Posebno pozornost namenjamo ključnim kadrom, ki so ciljna skupina tudi za konkurenčna podjetja. Njihovo izobraževanje in razvoj načrtujemo in spremljamo, hkrati pa povečujemo njihovo odgovornost na delovnih mestih ter spodbujamo prevzemanje novih zadolžitev in razporejanje na nova delovna mesta. Skupaj z drugimi motivacijskimi ukrepi zagotavljamo njihovo večjo pripadnost družbi in s tem zmanjšujemo možnost njihovega odhoda. Tveganje v zvezi s pomanjkanjem strokovnih kadrov, ki se pojavlja zaradi generacijsko pogojenega manjšega vpisa na fakultete, obvladujemo s povečevanjem obsega štipendiranja. Na ta način zagotavljamo kadrovske pogoje za uresničevanje načrtovanih strateških, razvojnih in prodajnih ciljev.

Več lahko preberete v poglavju Zaposleni.

Varnost in zdravje pri delu

Verjetnost za nastanek določenega nezgodnega dogodka in posledic takega dogodka ter verjetnost za nastanek zdravstvenih okvar na posameznem delovnem mestu ocenjujemo po lastni metodologiji in v skladu z Izjavo o varnosti. Tveganja ocenjujemo periodično in jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni. Poleg ocenjevanja tveganja na delovnih mestih ocenjujemo tudi tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov.

Več lahko preberete v poglavju Varnost in zdravje pri delu.

Varovanje premoženja

Prvo sistematično oceno ogroženosti posameznih objektov smo izvedli leta 2004, naslednjo pa po dopolnjeni metodologiji leta 2006. V letu 2008 smo naredili revizijo ocen. V oceni upoštevamo verjetnost nastanka določenega dogodka (uničenja ali odtujitve) in verjetnost njegovega pravočasnega odkritja ter možnosti za odpravo posledic. Za obvladovanje varnosti premoženja na sprejemljivi ravni je bil izdelan načrt varovanja.

Finančna tveganja

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, hrvaške kune, romunskega leva, poljskega zlota, češke krone, madžarskega forinta, ukrajinske grivne in srbskega dinarja.

Odprto devizno pozicijo predstavlja bruto izpostavljenost izkaza finančnega položaja skupine Krka v posamezni tuji valuti. V vseh navedenih valutah izkazuje skupina Krka v izkazu finančnega položaja presežek sredstev nad obveznostmi. Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti.

Sprememba tečaja ameriškega dolarja v letu 2009 ni pomembnejše vplivala na naše rezultate.

Devizna pozicija v ameriških dolarjih se je zaradi prehoda fakturiranja prodaje na romunskem trgu v romunski leu v letu 2009 glede na leto 2008 znižala do te ravni, ko sprememba tečaja nima več pomembnejšega neposrednega vpliva na finančni rezultat skupine.

Za varovanje tveganja spremembe deviznih tečajev v letu 2009 nismo uporabljali izvedenih finančnih inštrumentov. Zaradi velikih obrestnih diferencialov med obrestnimi merami navedenih valut in evra na finančnih trgih ni bilo na voljo ustreznih izvedenih finančnih inštrumentov, s katerimi bi lahko učinkovito odpravili tveganje spremembe deviznih tečajev. Devizne pozicije so bile zato v letu 2009 nezavarovane.

V letu 2009 smo ustvarili neto negativne tečajne razlike. Te so bile posledica padcev deviznih tečajev na naših ključnih prodajnih trgih v prvem četrtletju. V nadaljevanju leta smo zaradi apreciacije posameznih valut ustvarjali pozitivne tečajne razlike, s katerimi smo deloma nevtralizirali negativne tečajne razlike iz prvega četrtletja.

Vrednosti in variabilnost ključnih deviznih tečajev

Tečaj za 1 EUR	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti
RUB	41,28	43,15	38,89	46,71	44,11	1,14	3 %
HRK	7,36	7,30	7,22	7,51	7,34	0,07	1 %
RON	4,02	4,24	4,02	4,35	4,24	0,05	1 %
PLN	4,15	4,10	3,97	4,88	4,32	0,20	5 %
CZK	26,88	26,47	25,09	29,49	26,43	0,89	3 %
HUF	266,70	270,42	264,59	316,50	280,15	12,43	4 %
UAH	11,15	12,02	10,13	12,49	11,20	0,70	6 %
RSD	87,47	95,02	87,47	96,00	93,61	1,17	1 %
USD	1,39	1,44	1,26	1,51	1,40	0,07	5 %

Tveganje sprememb obrestnih mer

Skupina Krka je imela konec leta 2009 najetih sedem dolgoročnih posojil, ki so vezana na referenčno obrestno mero 6-mesečni EURIBOR. Od navedenih dolgoročnih posojil smo v letu 2009 najeli dve, s katerima smo refinancirali obstoječe kratkoročne kredite. Izpostavljenost tveganju spremembe vrednosti referenčne obrestne mere se je s tem v absolutnem znesku glede na leto 2008 povečala. Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb obrestnih mer je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti.

V letu 2009 nismo sklepali obrestnih zavarovanj.

Nevarnost povečanja obrestne mere je bila majhna.

V letu 2009 smo bili priča izredno nizkim referenčnim obrestnim meram. Zaradi zaostrenih finančnih razmer ni bilo nevarnosti, da bi se referenčna obrestna mera povečala, zato tveganja spremembe obrestne mere v letu 2009 nismo zavarovali.

Vrednosti in variabilnost 6-mesečnega EURIBORja

	31. 12. 2008	31. 12. 2009	Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti
6-mesečni EURIBOR	2,97 %	0,99 %	0,99 %	3,04 %	1,45 %	0	34 %

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje tistih kupcev, ki jim obvladujoča družba in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je skupaj vključenih več kot 400 kupcev skupine Krka.

Na posameznih trgih smo podaljševali plačilne roke.

Učinki kreditne kontrole so pozitivni. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev ter gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost skupine Krka ohranjamo v sprejemljivih okvirih.

Podaljšanje plačilnih rokov na posameznih prodajnih trgih se je odrazilo v postopni rasti skupnih terjatev do kupcev. Več informacij o izpostavljenosti kreditnemu tveganju je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti.

Odpisi terjatev so bili majhni, popravek vrednosti je zaradi zaostrenih tržnih razmer večji.

V letu 2009 nismo zabeležili vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev. Zaradi povečanega skupnega obsega terjatev in hkrati zaradi splošnega znižanja bonitetnih ocen kupcev smo v letu 2009 oblikovali dodatni popravek vrednosti terjatev do kupcev. Kreditno kontrolo za skupino Krka

centralizirano izvaja Služba za upravljanje s tveganji in poteka za kupce odvisnih družb in obvladujoče družbe po enotnih postopkih in pravilih.

Likvidnostno tveganje

Krka obvladuje likvidnostno tveganje centralizirano. Cilj je zagotavljati ustrezno likvidnost obvladujoče in odvisnih družb ter omogočiti vsem podjetjem v skupini Krka financiranje pod najbolj ugodnimi pogoji. Kljub ostrejšim razmeram na denarnih trgih je bilo likvidnostno tveganje skupine Krka v letu 2009 majhno.

Likvidnostno tveganje smo v krizi učinkovito obvladovali.

Likvidnostno tveganje obvladujemo z različnimi mehanizmi tako na ravni obvladujoče družbe kot odvisnih podjetij. S podporo centralnega poslovnoinformacijskega sistema tedensko ugotavljamo prihodnje potrebe po denarnih sredstvih. Pokritje morebitnih likvidnostnih primanjkljajev zagotavljamo z vnaprej dogovorjenimi kreditnimi linijami pri bankah, medtem ko občasne presežke denarnih sredstev vlagamo v kratkoročne depozite pri bankah. V letu 2009 je bil dostop do kratkoročnih bančnih posojil za Krko nespremenjen.

V nadaljevanju prikazujemo ključne kazalnike tekoče likvidnosti in indikatorje, ki prikazujejo upravljanje z obratnim kapitalom. Koeficienti likvidnosti so se med letom okrepili, zlasti zaradi dviga kratkoročnih sredstev ter oblikovanja likvidnostih rezerv. Delež obratnega kapitala v prodaji se je zaradi rasti terjatev povečal.

Likvidnostni kazalniki za skupino Krka ter primerjava z izbranimi povprečji

likvidnostni kazalniki	2009	2008	2007	2006	2005	5-letno Krkino povprečje
kratkoročni koeficient	2,92	2,01	2,00	2,15	1,85	2,18
pospešeni koeficient	1,92	1,09	1,09	1,35	1,08	1,30
hitri koeficient	0,08	0,04	0,10	0,23	0,17	0,12
obračanje terjatev	2,85	3,94	4,25	4,17	3,90	3,82
delež obratnega kapitala v prihodkih od prodaje (v %)	40,70	34,13	30,00	30,60	28,55	32,80

kratkoročni koeficient = kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti

pospešeni koeficient = (kratkoročna sredstva – zaloge)/kratkoročne obveznosti

hitri koeficient = (finančne naložbe + denar in denarni ustrezniki)/kratkoročne obveznosti

obračanje terjatev = čisti prihodki od prodaje/terjatve do kupcev in druge terjatve

obratni kapital = (kratkoročna sredstva – denar in denarni ustrezniki) – (kratkoročne obveznosti – kratkoročna posojila)

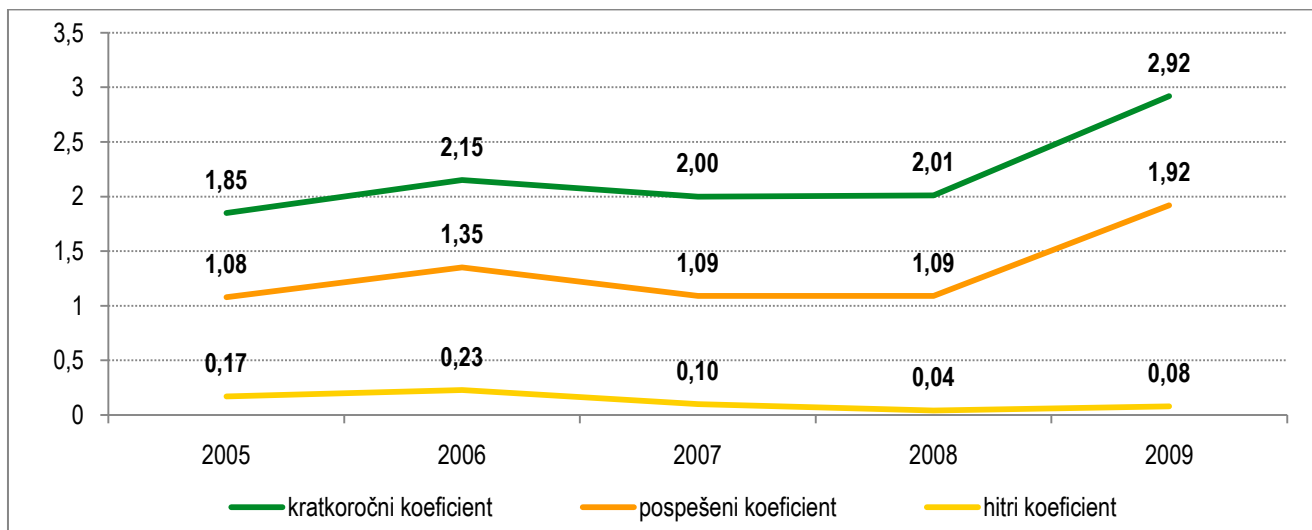
Zaradi tradicionalno majhne zadolženosti in visoke bonitete skupine Krka so obveznosti iz naslova servisiranja dolgov tudi v letu 2009 predstavljale majhno likvidnostno obremenitev. V računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti (Likvidnostno tveganje) prikazujemo vrednosti pogodbenih denarnih tokov iz finančnih obveznosti glede na rok zapadlosti.

Financiranje skupine Krka ostaja konzervativno.

Razmerji neto dolg/EBITDA ter EBIT/finančni odhodki za obresti, ki ju prikazujemo v poglavju Analiza uspešnosti poslovanja, ostajata konservativna in kažeta, da lahko skupina Krka ves neto dolg odplača v manj kot pol leta, medtem ko je dobiček iz poslovanja 46-krat večji od odhodkov za obresti.

Večji denarni prilivi iz poslovanja v zadnjih treh mesecih leta 2009 so minimalizirali potrebe po kratkoročnih virih financiranja, kar je omogočalo dodatno likvidnostno rezervo v obliki neizkoriščenih kratkoročnih bančnih posojil.

Gibanje kazalnikov likvidnosti za skupino Krka

Zavarovanje premoženja, obratovalnega zastoja in odgovornosti

Skupina Krka s premoženjskimi zavarovanji zagotavlja finančno nadomestilo za:

- škode na premoženju, ki so posledica neželene delovanja naravnih sil, tehničnih lastnosti proizvodnje in človeškega dejavnika, ter
- povračilo stalnih stroškov proizvodnje izdelkov iz lastnih učinkovin in dobička skupine za primer daljše prekinitve proizvodnje ter oblikuje program zavarovanj, ki skupino varujejo pred odškodninskimi zahtevki.

Mednarodna zavarovanja

V letu 2009 je Krka v mednarodni zavarovalni program dodatno vključila nova podjetja v tujini: Krko Pharma GmbH, Wien, Krko Magyaroszag, Krko Farma d.o.o. Beograd, Krko Romania, Krko Slovensko, Krko ČR in Krko Lietuva. S tem je bilo izvajanje zavarovalnih postopkov preneseno na obvladujočo družbo. Zavarovanje je centralizirano, družbe pa so pridobile poenotene in interno standardizirane postopke za sklepanje zavarovanj in uveljavljanje zavarovalnin.

Na podlagi analize avtomobilskih zavarovanj Krkinih vozil v tujini je bil sprejet sklep o enotni odbitni franšizi pri kasko zavarovanju. Obvladujoča družba je z navodili uredila enoten način sklepanja zavarovanja vozil in določila obvezen obseg ter višino zavarovalnega kritja.

Protipožarni in protieksplzijski ukrepi zmanjšujejo tveganje in zavarovalno premijo.

Zunanje presoje

Industrijski kompleks v Ločni v Novem mestu sta obiskali zavarovalniški inšpekciji pozavarovalnic skupaj s predstavniki naše zavarovalnice in slovenske pozavarovalnice. Namen obiska je bil pregledati izpostavljenost premoženja zavarovanim nevarnostim in izpostavljenost obratovalnemu zastoju, ki nastane kot posledica premoženjske škode, določiti največjo verjetno škodo ter pregledati realizacijo priporočil z zadnjega obiska. Trenutno je na lokaciji Ločna deset požarno-eksplzijskih kompleksov, za katere se ugotavlja največja verjetna škoda. Največja verjetna škoda je seštevek vrednosti objektov, opreme, investicij v teku in zalog posameznega kompleksa, stroškov, ki nastanejo zaradi prekinitve proizvodnje in izgubljenega dobička.

Funkcija upravljanja s tveganji se vključi že v fazo načrtovanja projektov.

Inšpekciji sta ugotovili precejšen napredek pri preventivnih in organizacijsko-tehničnih ukrepih za zmanjšanje tveganja in posledic morebitne uresničene nevarnosti. Zadovoljni sta bili tudi z izvajanjem priporočil s prejšnjih obiskov, ki so bila večinoma realizirana, in z vključevanjem funkcije upravljanja s tveganji v fazo načrtovanja projektov. Posebno opazen napredek je bilo zaznati pri izvajanju priporočil s prejšnjih inšpekcij.

Delničarji in trgovanje z delnico

Donosnost naložb v delnice

Tečaj Krkine delnice

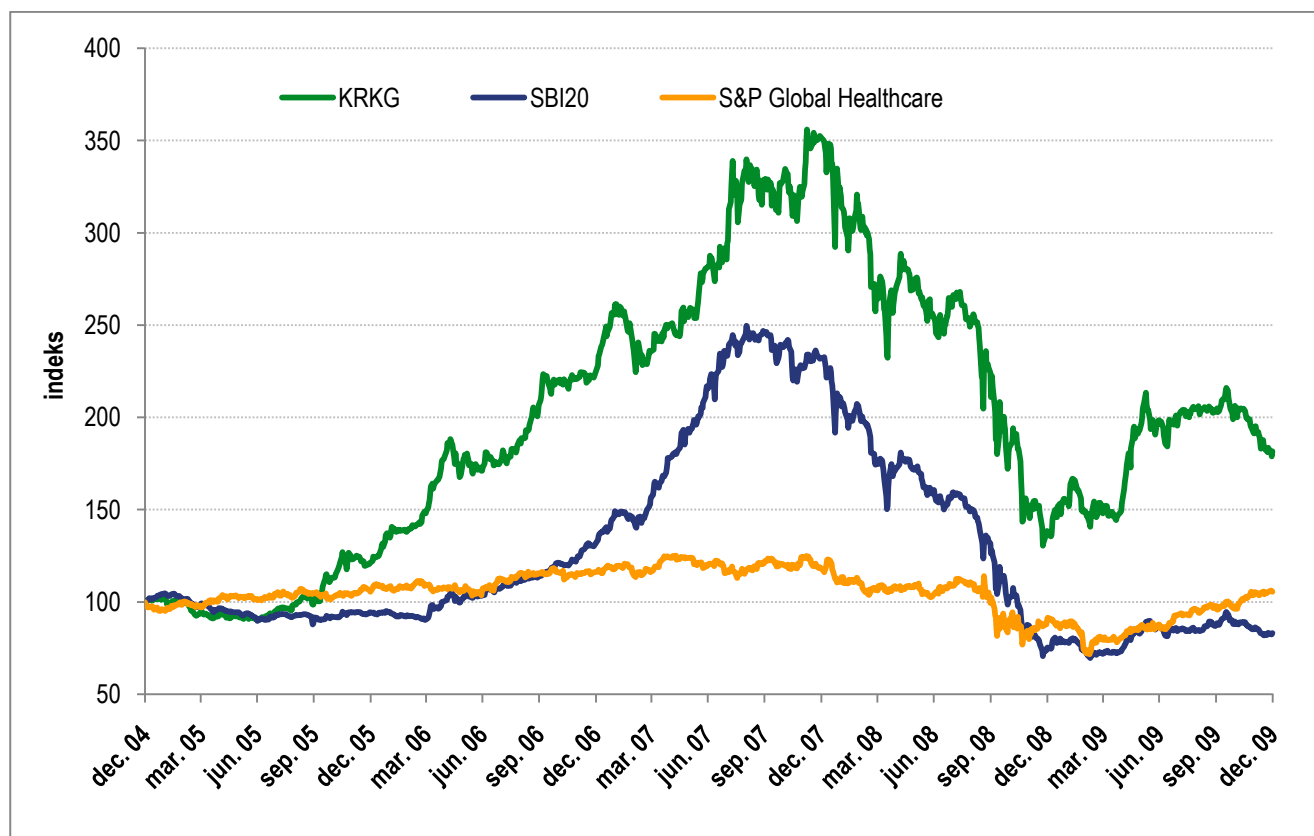
v EUR	2009	2008	2007	2006	2005
najvišji v letu	76,17	123,47	126,58	79,14	44,87
najnižji v letu	47,78	46,02	79,23	42,74	31,69
31. december	64,04	48,27	124,29	78,48	42,72
letna rast (v %)	33	- 61	58	84	21

Za vsa prikazana obdobja je upoštevano število delnic po izvršeni cepitvi v razmerju 1 : 10. Pri preračunu tečajev v EUR so v letih 2005 in 2006 uporabljeni devizni tečaji na dan 31. decembra posameznega leta.

V letu 2009 je Krkina delnica pridobila 33 % vrednosti.

Zaradi stabilnega poslovanja in odboja na finančnih trgih se je tečaj delnice v letu 2009 zvišal za 33 %, Slovenski borzni indeks (SBI 20) pa v istem obdobju za 10 %.

Gibanje tečaja Krkine delnice v primerjavi z izbranimi delniškimi indeksi (začetek leta 2005 = 100)

Rast tečaja Krkine delnice je v zadnjih petih letih bistveno presegla rast Slovenskega borznega indeksa (SBI 20) in globalnega panožnega indeksa S&P Global Healthcare.

Politika dividend

Krka sledi politiki stabilne rasti dividend, ki se izplačujejo enkrat na leto. O predlogu za višino dividend odloči redna skupščina delničarjev, dividende pa se začnejo izplačevati 60 dni po zasedanju skupščine.

Dividende

	2009	2008	2007	2006	2005
čisti dobiček na delnico ¹ v EUR	5,14	4,61	3,92	3,30	2,88
bruto dividenda na delnico ² v EUR	1,05	0,91	0,80	0,69	0,58
stopnja izplačila dividend ³ (v %)	23	23	24	24	30
dividendna donosnost ⁴ (v %)	1,6	1,9	0,6	0,9	1,4

¹ čisti dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

² izplačilo dividend za predhodno obdobje/povprečno število izdanih delnic v obdobju

³ bruto dividenda na delnico/čisti dobiček na delnico predhodnega obdobja

⁴ bruto dividenda na delnico/tečaj delnice 31. decembra posameznega leta

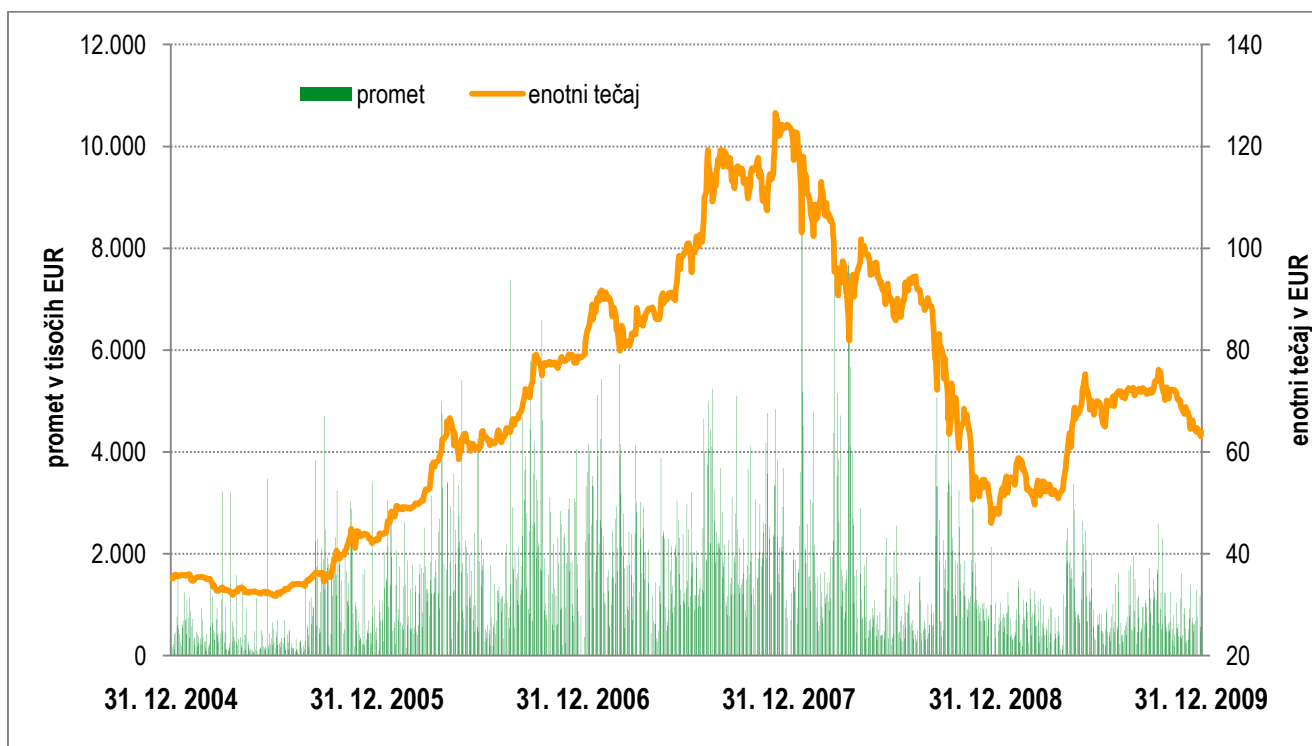
Za vsa prikazana obdobja je upoštevano število delnic po izvršeni cepitvi v razmerju 1 : 10. Pri preračunu tečajev v EUR so v letih 2005 in 2006 uporabljeni devizni tečaji na dan 31. decembra posameznega leta.

Trgovanje z delnicami in lastništvo

Krkina delnica kotira v prvi kotaciji Ljubljanske borze z oznako KRKG. Prva kotacija je namenjena podjetjem, ki pozitivno izstopajo s svojo likvidnostjo, velikostjo in transparentnostjo. Vse Krkine delnice so istega razreda – navadne in prosto prenosljive. Vsaka delnica, razen lastnih, prinaša en glas pri glasovanju na skupščini delničarjev, kjer ima pravico do glasovanja in udeležbe vsak imetnik ne glede na število delnic. S Krkino delnico se lahko prosto trguje prek borznoposredniških hiš in bank, ki so članice Ljubljanske borze.

Sledimo politiki stabilnega povečevanja dividend.

Trgovanje s Krkino delnico v preteklih 5 letih

V letu 2009 je povprečni dnevni promet s Krkino delnico na Ljubljanski borzi znašal 0,8 milijona EUR. V primerjavi z letom 2008 je padel skoraj za polovico. Povprečni dnevni promet, izražen v lotih, pa je padel manj, in sicer za tretjino. Krkina

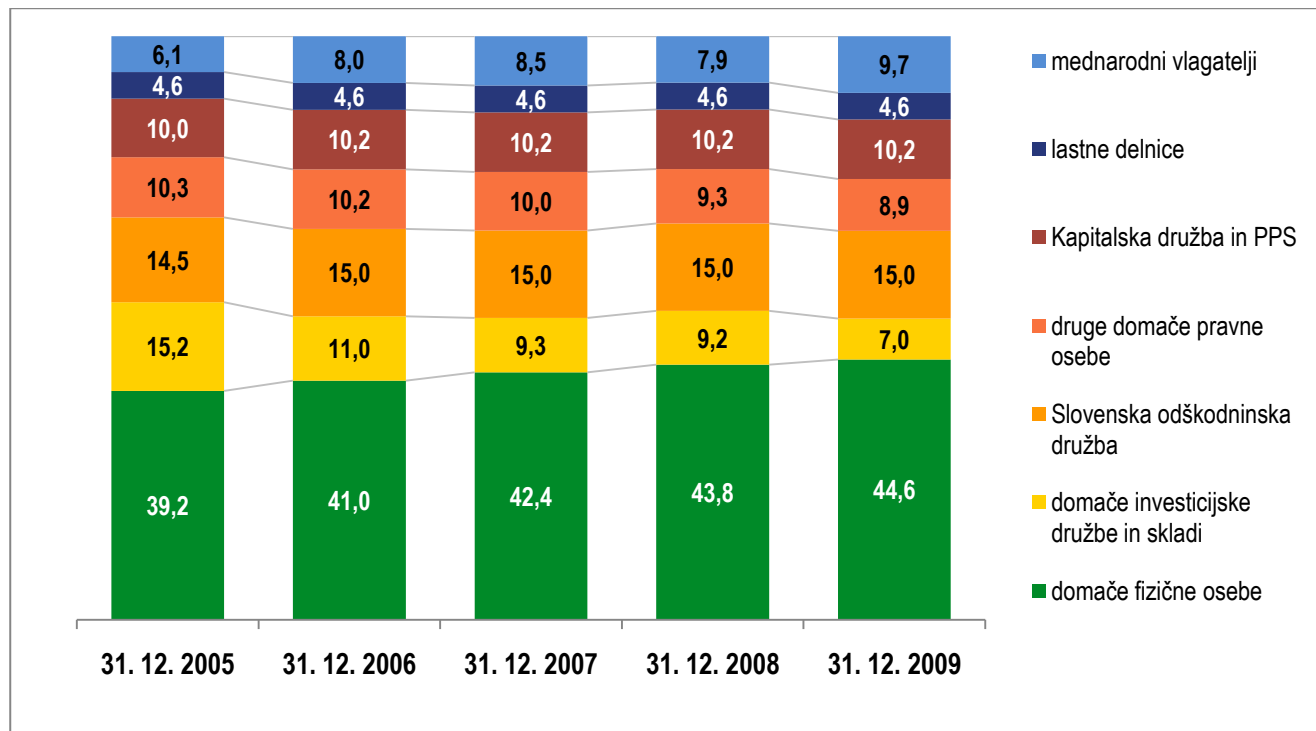
delnica ostaja najprometnejši vrednostni papir na Ljubljanski borzi, vendar je likvidnost trgovanja z njo majhna, kar je izziv, s katerim se soočamo. Ljubljanska borza se je vključila v Skupino Dunajske borze, zato pričakujemo, da se bo na mednarodnih finančnih trgih izboljšala prepoznavnost izdajateljev, uvrščenih na Ljubljansko borzo, in da bodo mednarodnim vlagateljem ponujeni celotna infrastruktura in zmogljivosti Skupine Dunajske borze, kar jim bo omogočilo lažje trgovanje na Ljubljanski borzi.

Največjih deset delničarjev 31. decembra 2009

	Delničar	Število delnic	Delež v %
1	SLOVENSKA ODŠKODNINSKA DRUŽBA, D. D.	5.312.070	14,99
2	KAPITALSKA DRUŽBA, D. D.	3.493.030	9,86
3	NEW WORLD FUND INC.	835.400	2,36
4	NFD 1 DELNIŠKI INVESTICIJSKI SKLAD, D. D.	479.930	1,35
5	UNICREDIT BANK AUSTRIA AG	453.929	1,28
6	LUKA KOPER, D. D.	434.470	1,23
7	ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D. D.	388.300	1,10
8	DELNIŠKI VZAJEMNI SKLAD TRIGLAV STEBER I	384.187	1,08
9	MARIFARM, D. O. O.	225.000	0,64
10	AMERICAN FUNDS INSURANCE SERIES	209.640	0,59
		12.215.956	34,48

Konec leta 2009 je imela Krka 82.606 delničarjev, kar je 6,9 % več kot konec leta 2008. Svoj lastniški delež so najbolj povečali mednarodni vlagatelji, in sicer s 7,9 na 9,7 %. Med delničarji se je najbolj poraslo število fizičnih oseb, in sicer s 75.646 na 80.916. Lastniški delež slovenskih državnih finančnih družb, Slovenske odškodninske družbe ter Kapitalne družbe in PPS je ostal nespremenjen.

Sestava delničarjev (deleži v %)

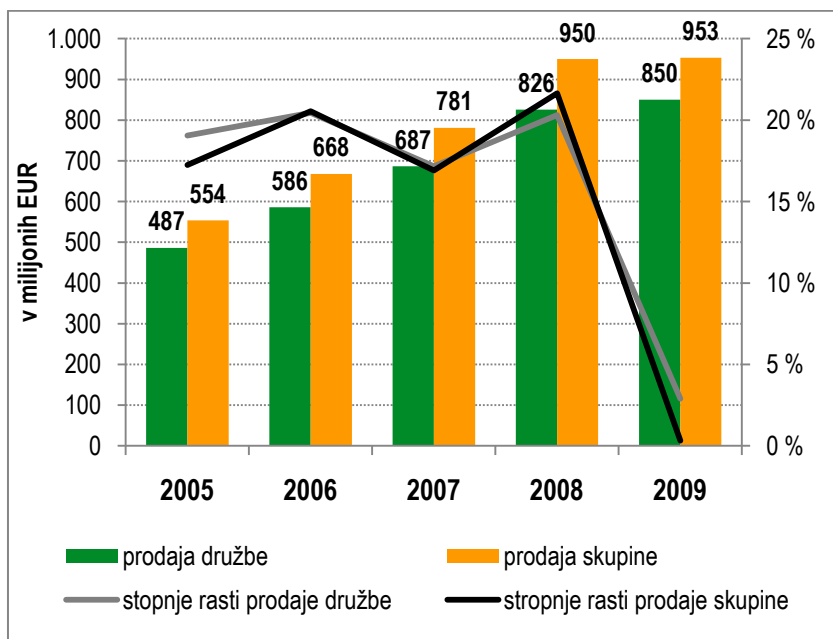

Analiza uspešnosti poslovanja

Analiza uspešnosti poslovanja vsebuje vrednostne podatke za skupino in družbo Krka, komentar pa je v glavnem vezan na poslovanje skupine Krka.

Prodaja

Prodaja in stopnje rasti prodaje skupine in družbe Krka

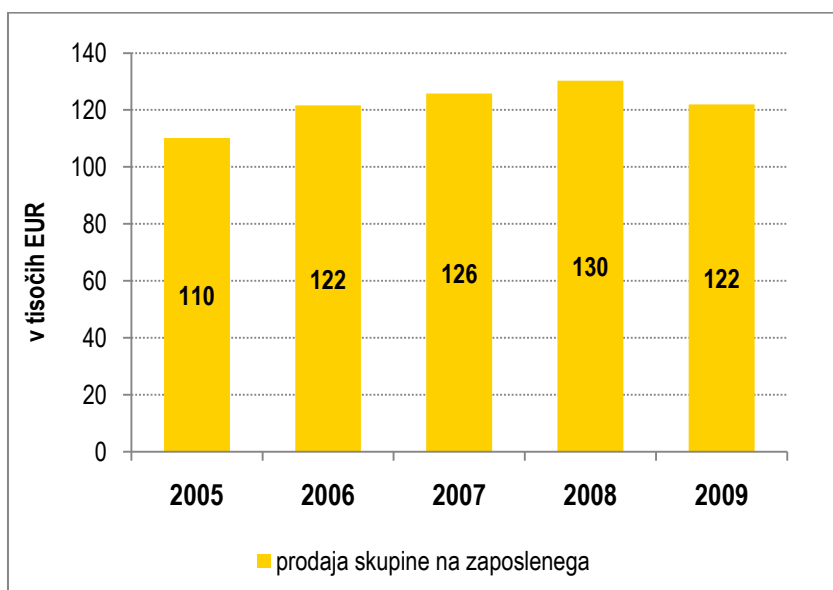
Povprečna letna rast prodaje skupine v zadnjih petih letih je bila 14,5 %.

Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram v svetu je Krka v letu 2009 zabeležila manjšo rast prodaje. Skupina Krka je v letu 2009 prodala za 953,0 milijona EUR izdelkov in storitev in v primerjavi z letom 2008 prodajo povečala za 3,1 milijona EUR oziroma 0,3 %.

V zadnjih petih letih je zaznati stalno rast prodaje, ki je bila v povprečju 14,5-odstotna na leto.

Podrobnejši pregled prodajnih rezultatov po posameznih trgih in skupinah izdelkov navajamo v poglavju Trženje in prodaja.

Prodaja na zaposlenega za skupino Krka

Ker je prodajno-marketingška mreža organizirana v predstavništvih in družbah v tujini, je prikazana le prodaja na zaposlenega za skupino.

Povprečna stopnja rasti prodaje na zaposlenega je v zadnjih petih letih znašala 3,8 %. Absolutna vrednost prodaje na zaposlenega je vsa leta naraščala, v letu 2009 pa je bila prvič nižja kot leto prej. V letu 2009 se je število zaposlenih v skupini povečalo za 5 %, povečanje pa je bilo enakomerno tako v Sloveniji kot v tujini (več v poglavju Zaposleni). Zaradi pritiska na zniževanje cen kot tudi zaradi neugodnega gibanja nekaterih lokalnih valut, pa je prodaja, izražena v evrih, porasla le za 0,3 %. Fizični obseg prodaje pa je dosegel višjo stopnjo rasti kot število zaposlenih.

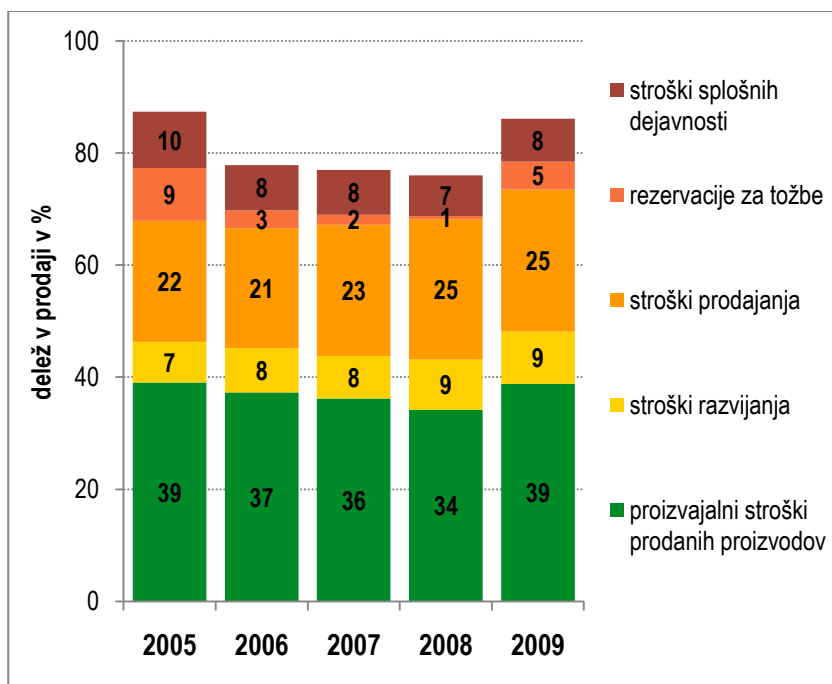
Poslovni odhodki

Poslovni odhodki skupine Krka, ki so znašali 820,8 milijona EUR, so bili za 14 % večji kot leto prej.

Delež poslovnih odhodkov v prodaji v letu 2009 je znašal 86 %, brez upoštevanja rezervacij pa 81 %.

Med poslovnimi odhodki skupine Krka so proizvodni stroški prodanih proizvodov znašali 370,2 milijona EUR, stroški prodajanja 289,2 milijona EUR (od tega 47,5 milijona EUR novo oblikovanih rezervacij za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije), stroški razvijanja 88,3 milijona EUR, stroški splošnih dejavnosti pa 73,1 milijona EUR. Delež poslovnih odhodkov v prodaji se je v letih 2005-2009 gibal med 76 % in 87 %.

Deleži stroškov po funkcijah v prodaji skupine Krka

Največji delež v strukturi poslovnih odhodkov, 45 %, imajo stroški prodanih proizvodov.

Največji, 45-odstotni delež v poslovnih odhodkih imajo proizvodni stroški prodanih proizvodov, ki so se glede na leto 2008 povečali za 14 %. Njihov delež v prodaji pa je znašal 39 %. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov poleg tekoče nastalih stroškov proizvodnje vsebujejo tudi proizvodne stroške izdelkov, ki so bili prodani z zalogo.

Stroški prodajanja, ki vključujejo tudi v letu 2009 oblikovane rezervacije v višini 47,5 milijona EUR, so se povečali za 19 %. Brez upoštevanja rezervacij so stroški prodajanja v letu 2009 predstavljali 25 % prodaje in so bili glede na leto 2008 večji za 2 %. Vzrok rasti stroškov prodaje je predvsem v stalni širitvi marketinško-prodajne mreže v tujini. Stroški razvijanja so predstavljali 9 %, stroški splošnih dejavnosti pa 8 % vrednosti prodaje. Stroški razvijanja so bili glede na leto prej večji za 4 %, stroški splošnih dejavnosti pa za 5 %.

Prihodki in odhodki financiranja

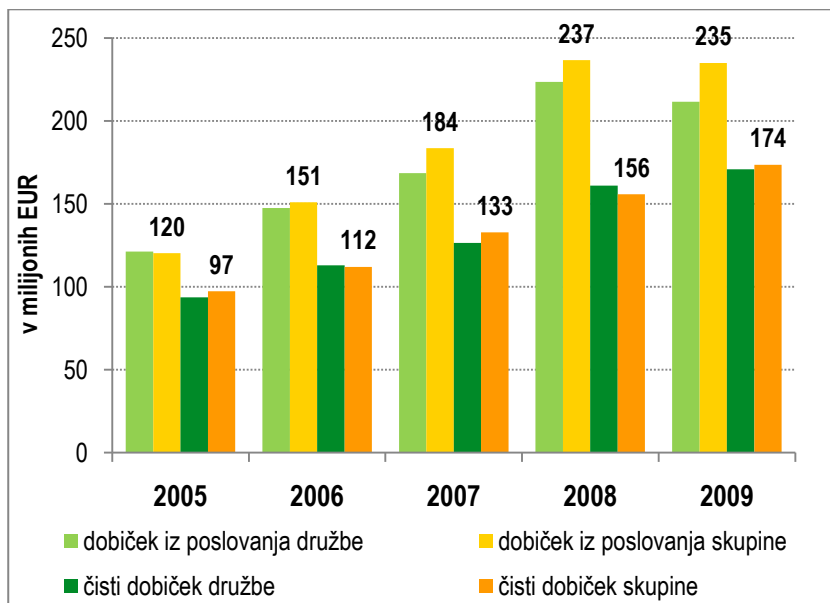
v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2009	2008	2007	2006	2005	2009	2008	2007	2006	2005
Finančni prihodki	1.070	3.029	7.635	8.924	10.605	12.160	4.856	11.791	10.518	8.987
Finančni odhodki	-11.740	-34.177	-16.343	-11.247	-7.596	-10.139	-22.780	-16.265	-10.836	-12.033
Neto finančni izid	-10.670	-31.148	-8.708	-2.323	3.009	2.021	-17.924	-4.474	-318	-3.046

Neto finančni izid skupine v letu 2009 se je glede na leto prej izboljšal. Med finančnimi odhodki predstavljajo 3,6 milijona EUR negativne neto tečajne razlike, ki so bile posledica padcev deviznih tečajev na ključnih prodajnih trgih v prvem četrtletju. Odhodki za obresti za najeta dolgoročna in kratkoročna posojila znašajo 5,1 milijona EUR, popravki vrednosti in odpisi terjatev 1,5 milijona EUR in odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov 1,2 milijona EUR.

Neto finančni izid skupine v letu 2009 je bil sicer negativen, vendar precej bolj ugoden kot leta 2008.

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja in čisti dobiček

Dobiček iz poslovanja skupine v višini 235,0 milijona EUR je za 1,8 milijona EUR oziroma 1 % manjši kot v letu 2008, dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo, pa je porasel za odstotek. Dobiček pred davkom se je ob ugodnejšem neto finančnem izidu povečal za 18,7 milijona EUR oziroma za 9 % in je znašal 224,3 milijona EUR. Efektivna davčna stopnja skupine je znašala 22,6 % in je bila v primerjavi z letom prej nižja za 1,6 odstotne točke.

Čisti dobiček skupine je bil za 11 % večji kot v letu 2008.

Čisti dobiček skupine Krka je znašal 173,7 milijona EUR in se je glede na leto 2008 povečal za 17,8 milijona EUR oziroma za 11 %.

Sredstva

v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2009	Str. v %	2008	Str. v %	Indeks 09/08	2009	Str. v %	2008	Str. v %	Indeks 09/08
Dolgoročna sredstva	808.022	60,2	809.074	63,6	100	784.594	59,8	765.873	62,6	102
Nepremičnine, naprave in oprema	649.146	48,4	635.250	50,0	102	485.653	37,0	472.875	38,6	103
Neopredmetena sredstva	126.581	9,4	128.980	10,1	98	29.683	2,3	28.137	2,3	105
Finančne naložbe in dana posojila	9.722	0,7	10.235	0,8	95	250.114	19,0	235.821	19,3	106
Ostalo	22.573	1,7	34.609	2,7	65	19.144	1,5	29.040	2,4	66
Kratkoročna sredstva	533.010	39,8	461.962	36,4	115	528.345	40,2	458.519	37,4	115
Zaloge	181.646	13,6	211.347	16,6	86	138.612	10,5	169.939	13,8	82
Terjatve do kupcev in ostale terjatve	334.906	25,0	240.875	19,0	139	346.881	26,4	255.711	20,9	136
Ostalo	16.458	1,2	9.740	0,8	169	42.852	3,3	32.869	2,7	130
Skupaj sredstva	1.341.032	100,0	1.271.036	100,0	106	1.312.939	100,0	1.224.392	100,0	107

V strukturi sredstev predstavljajo dolgoročna sredstva 60 %, kratkoročna pa 40 %.

Sredstva skupine Krka so na dan 31. 12. 2009 znašala 1.341,0 milijona EUR in so se glede na konec leta 2008 povečala za 70,0 milijona EUR. K rasti sredstev je med dolgoročnimi sredstvi prispevala povečanje vrednosti nepremičnin, naprav in opreme, katerih vrednost je zrasla za 13,9 milijona EUR, med kratkoročnimi sredstvi pa so se najbolj povečale terjatve, medtem ko so se zaloge zmanjšale. Razmerje med dolgoročnimi in kratkoročnimi sredstvi v strukturi sredstev

se je v primerjavi s koncem leta 2008 nekoliko spremenilo, saj se je delež dolgoročnih sredstev zmanjšal za 3 odstotne točke in je znašal 60 %.

Dolgoročna sredstva v skupni vrednosti 808,0 milijona EUR so ostala na ravni preteklega leta. Med njimi predstavljajo najpomembnejšo postavko z vrednostjo 649,1 milijona EUR nepremičnine, naprave in oprema, ki predstavljajo 48 % vseh sredstev skupine. Kljub neugodnim gospodarskim razmeram za nova vlaganja se je njihova vrednost povečala za 2 %. Neopredmetena sredstva imajo nekaj manj kot 10-odstotni delež v celotnih sredstvih.

Kratkoročna sredstva, ki so znašala 533,0 milijona EUR, so se povečala za 15 %, njihov delež v strukturi sredstev pa je 40-odstoten. K rasti so največ prispevale terjatve, ki so se povečale za 39 % in so znašale 334,9 milijona EUR. K njihovem povečanju je najbolj prispevalo podaljšanje plačilnih rokov na posameznih prodajnih trgih, kot posledica slabše plačilne sposobnosti kupcev zaradi težjih pogojev poslovanja in visoka prodaja konec leta. Zaloge so se zmanjšale za 14 % in so konec leta 2009 znašale 181,6 milijona EUR. Skupna vrednost zalog in terjatev se je glede na leto 2008 povečala za 14 %. Med ostalimi kratkoročnimi sredstvi so se denar in denarni ustrezniki povečali za 5,8 milijona EUR, dana kratkoročna posojila pa za 0,9 milijona EUR.

Kapital in obveznosti

v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2009	Str. v %	2008	Str. v %	Indeks 09/08	2009	Str. v %	2008	Str. v %	Indeks 09/08
Kapital	920.369	68,6	783.296	61,6	117	932.010	71,0	797.203	65,1	117
Dolgoročne obveznosti	237.834	17,8	257.526	20,3	92	205.785	15,7	222.067	18,1	93
Kratkoročne obveznosti	182.829	13,6	230.214	18,1	79	175.144	13,3	205.122	16,8	85
Skupaj kapital in obveznosti	1.341.032	100,0	1.271.036	100,0	106	1.312.939	100,0	1.224.392	100,0	107

Kapital skupine se je povečal za 17 %.

Kapital skupine je bil glede na leto 2008 večji za 137,1 milijona EUR. Na njegovo povečanje je vplival dobiček skupine v višini 173,7 milijona EUR in vpliv odloženih davkov zaradi spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, v višini 0,2 milijona EUR, zmanjšan pa je bil za izplačilo dividend v višini 35,5 milijona EUR, za spremembo poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v višini 0,7 milijona EUR in za prevedbene rezerve v višini 0,4 milijona EUR.

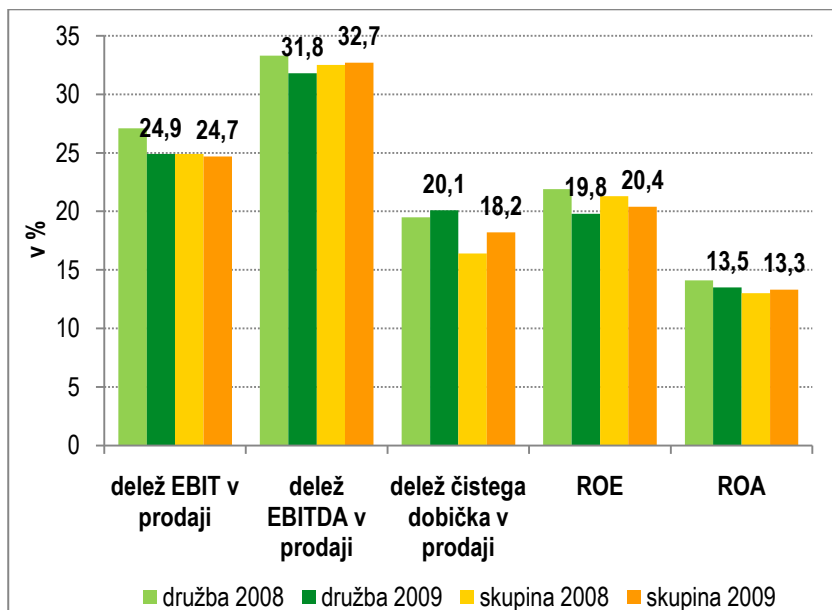
Dolgoročne obveznosti so se zmanjšale predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti dolgoročnih rezervacij za 42,1 milijona EUR oziroma 28 %. V letu 2009 je skupina odpravila rezervacije v povezavi s tožbami na področju intelektualne lastnine v skupnem znesku 91,7 milijona EUR. Hkrati ob odpravi rezervacij je oblikovala nove rezervacije v višini 47,5 milijona EUR za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije.

Vrednost prejetih dolgoročnih posojil se je povečala za 21,4 milijona EUR oziroma za 26 %, saj je obvladujoča družba v letu 2009 pri domačih bankah najela dve novi dolgoročni posojili. Hkrati pa se je skoraj za polovico znižalo stanje kratkoročnih posojil. Skupno stanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil se je zmanjšalo za 15 %.

V primerjavi z začetkom leta so se med kratkoročnimi obveznostmi skupine povečale poslovne obveznosti za 2,5 milijona EUR oziroma za 4 % in ostale kratkoročne obveznosti za 8,0 milijona EUR oziroma za 16 %. Za 49,0 milijona EUR oziroma 49 % so se zmanjšala kratkoročna posojila, saj je skupina refinancirala kratkoročna posojila z novo najetima dolgoročnima posojiloma.

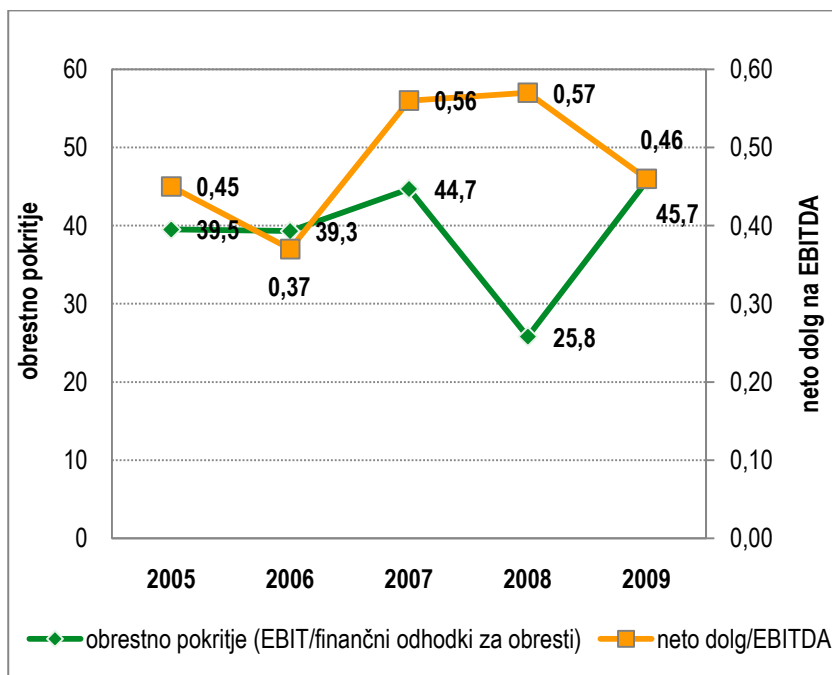
Kazalniki poslovanja

Kazalniki dobičkonosnosti

Kazalniki poslovanja, ki so bili doseženi v letu 2009, so bili v skladu s strateškimi usmeritvami in načrtovanimi vrednostmi. V primerjavi z letom 2008 je bil pri družbi boljši kazalnik deleža čistega dobička v prodaji, pri skupini pa poleg istega kazalnika še delež EBITDA v prodaji in donosnost sredstev (ROA).

Kazalniki kreditne sposobnosti

Obrestno pokritje je bilo v letu 2009 večje kot v letu 2008 zaradi manjšega odhodka za obresti. Dobiček iz poslovanja v letu 2009 je obveznosti za obresti pokril za skoraj 46 let. Vrednost kazalnika okoli 13 je bila za manjša, tvegana podjetja v ZDA dovolj za prvovrstni rating (AAA), za večja in stabilna podjetja pa je ta meja pri vrednosti okoli 9.

Kazalnik neto dolg/EBITDA je znašal 0,46 in se je zaradi zmanjšanja najetih posojil glede na leto 2008 izboljšal. Kazalnik kaže, da skupina lahko ves neto dolg odplača v manj kot pol leta.

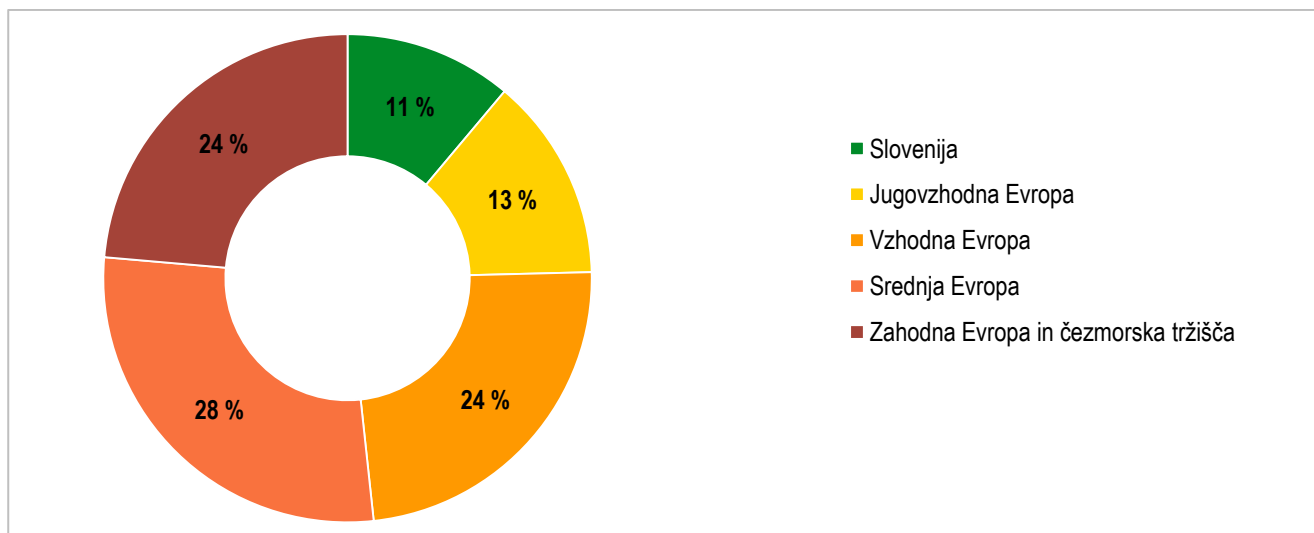
Podatki o poslovanju v zadnjih petih letih

v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2009	2008	2007	2006	2005	2009	2008	2007	2006	2005
Prodaja	953.038	949.920	780.918	667.955	554.137	850.119	826.160	686.729	586.102	486.570
EBIT	234.992	236.781	183.642	151.079	120.250	211.635	223.642	168.672	147.568	121.378
- delež v prodaji	24,7 %	24,9 %	23,5 %	22,6 %	21,7 %	24,9 %	27,1 %	24,6 %	25,2 %	24,9 %
EBITDA	311.667	308.390	240.856	198.783	166.042	270.430	275.371	213.055	183.761	156.352
- delež v prodaji	32,7 %	32,5 %	30,8 %	29,8 %	30,0 %	31,8 %	33,3 %	31,0 %	31,4 %	32,1 %
Čisti dobiček	173.685	155.891	132.853	112.086	97.335	170.812	161.130	126.521	113.027	93.746
- delež v prodaji	18,2 %	16,4 %	17,0 %	16,8 %	17,6 %	20,1 %	19,5 %	18,4 %	19,3 %	19,3 %
Sredstva	1.341.032	1.271.036	1.121.418	879.127	788.265	1.312.939	1.224.392	1.057.258	854.286	760.723
ROA	13,3 %	13,0 %	13,3 %	13,4 %	13,5 %	13,5 %	14,1 %	13,2 %	14,0 %	13,5 %
Kapital	920.369	783.296	680.913	570.905	479.585	932.010	797.203	672.010	569.918	477.726
ROE	20,4 %	21,3 %	21,2 %	21,3 %	22,0 %	19,8 %	21,9 %	20,4 %	21,6 %	21,2 %

Trženje in prodaja

V letu 2009 je skupina Krka dosegla najvišjo prodajno rast v regijah Srednja Evropa in Slovenija.

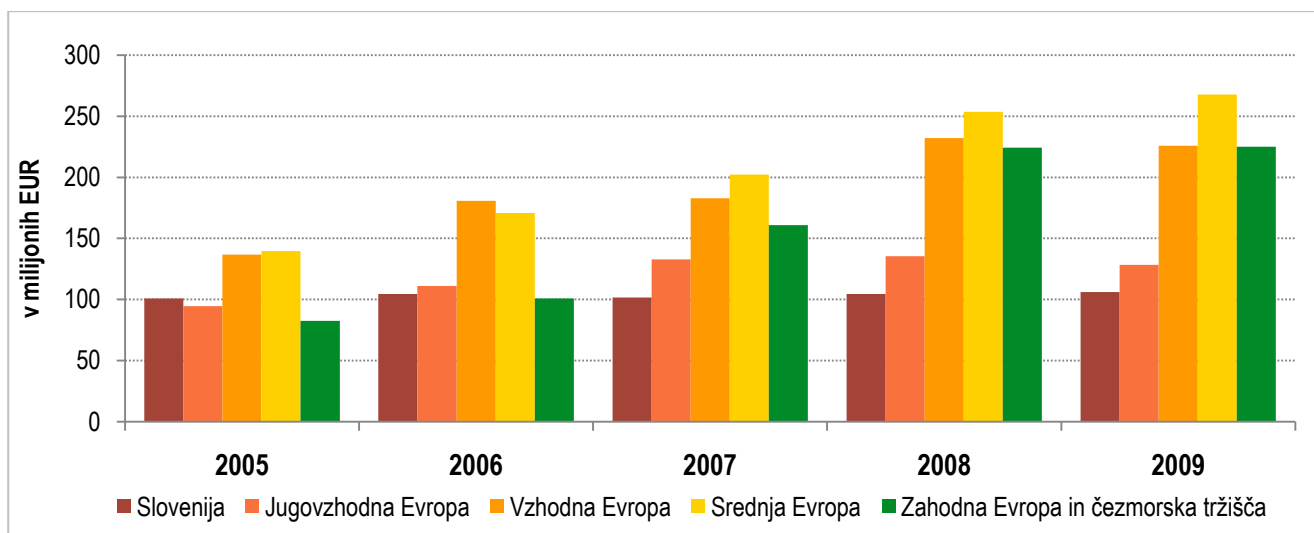
Deleži posameznih regij v prodaji skupine Krka v letu 2009

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po regijah

v tisočih EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2009	2008	Indeks 2009/2008	2009	2008	Indeks 2009/2008
Slovenija	105.994	104.426	102	73.847	71.793	103
Jugovzhodna Evropa	128.466	135.388	95	122.481	120.559	102
Vzhodna Evropa	225.744	232.163	97	198.378	225.289	88
Srednja Evropa	267.688	253.631	106	261.243	231.470	113
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	225.146	224.312	100	194.170	177.049	110
Skupaj	953.038	949.920	100	850.119	826.160	103

Prodaja skupine Krka po regijah (v milijonih EUR)

Slovenija

V Regiji Slovenija smo v letu 2009 prodali za 106,0 milijona EUR izdelkov in storitev, kar je za 1,5 % več kot leto prej. Prodaja izdelkov je dosegla 71,5 milijona EUR. Največ, 58 %, so k doseženi skupni prodaji prispevala zdravila na recept, 9 % pa izdelki za samozdravljenje in kozmetični izdelki. Prodajni delež veterinarskih izdelkov je bil 2-odstoten. Kljub nadaljnjemu zniževanju cen zdravil se je njihova prodajna vrednost v primerjavi z letom 2008 povečala za 0,7 %. Terme Krka so ustvarile za 33,2 milijona EUR prodaje, kar je za 2,1 % več kot v letu 2008.

Krka ohranja vodilni položaj na domačem trgu.

Krka s 13-odstotnim tržnim deležem ohranja vodilni položaj na slovenskem trgu zdravil na recept. Vodilna zdravila so Prenessa (perindopril), Atoris (atorvastatin), Ultop (omeprazol) in Lorista (losartan).

Ponudbo izdelkov na trgu vseskozi povečujemo v skladu s politiko uvajanja novih zdravil in se prilagajamo zaostrenim konkurenčnim razmeram. V letu 2009 je zlasti pospešeno rasla prodaja zdravil za bolezni osrednjega živčevja in za bolezni sečil.

Tržna pozicija skupine Krka v Sloveniji

S 13-odstotnim tržnim deležem ohranjamo vodilno mesto med vsemi ponudniki zdravil.

Naša zdravila so vodilna v:

- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 43-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov s 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze s 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II z okoli 34-odstotnim tržnim deležem,
- skupini oralnih antiseptikov z več kot 30-odstotnim tržnim deležem.

Dve Krkini zdravili sta med prvimi desetimi najbolje prodajanimi zdravili na slovenskem trgu.

Vsa Krkina zdravila na seznamu medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo so bolnikom na voljo brez doplačila.

Jugovzhodna Evropa

Na trgih jugovzhodne Evrope smo prodali za 128,5 milijona EUR izdelkov, kar je za 6,9 milijona EUR manj kot v letu 2008. Nižjo prodajo smo zabeležili v Bolgariji, Črni gori, na Hrvaškem in v Srbiji. Hrvaška ostaja največji trg v regiji.

Hrvaška, ki spada med Krkine ključne trge, je k prodaji v regiji prispevala 41,1 milijona EUR ali skoraj tretjino, kar je za 14 % manj kot v letu 2008. Manjša prodaja je bila predvsem posledica znatnega znižanja cen zdravil na listi zdravil, veljavni od marca. Krka je tudi v letu 2009 ohranila tretje mesto med generičnimi proizvajalci zdravil na Hrvaškem, takoj za domačima proizvajalcema.

Na hrvaškem trgu ostajamo vodilni tuji generični proizvajalec zdravil.

Naša prodajno najuspešnejša zdravila so Atoris (atorvastatin), Zyllt (klopidogrel), Ciprinol (ciprofloksacin) Enap (enalapril), Vasilip (simvastatin), Lanzul (lanzoprazol) in Helex (alprazolam). Izpostaviti je treba, da smo v letu 2009 na Hrvaškem znatno povečali ponudbo izdelkov, kar bo prispevalo k prihodnjim prodajnim rezultatom.

V proizvodnem obratu v Jastrebarskem je bila proizvodnja tablet v primerjavi z letom 2008 večja za približno 50 %.

Tržna pozicija skupine Krka na Hrvaškem

Smo vodilni tuji ponudnik generičnih zdravil.

Smo na četrtem mestu med vsemi ponudniki farmacevtskih izdelkov.

Naša zdravila so vodilna v:

- skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin – fluorokinolonov z več kot 55-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zaviralcev protonске črpalke s 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini benzodiazepinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem.

Romunija je po velikosti drugi trg regije. Na njem smo v letu 2009 prodali za 32 milijonov EUR izdelkov. Indeks prodaje je glede na leto 2008 znašal 109,3, rast prodaje smo beležili v vseh skupinah izdelkov. Vrednostno je k skupni prodaji s skoraj 70 % prispevalo prvih 10 najbolje prodajanih zdravil, med katerimi je treba izpostaviti Bilobil (ginko biloba), Enap (enalapril), Ciprinol (ciprofloksacin), Nolicin (norfloksacin) Tramadol (tramadol), Oprymeo (pramipeksol), Garamycin (gentamicin) in Rawel (indapamid).

Zdravila, ki smo jih v letu 2009 prvič predstavili na romunskem trgu, so prodajni potencial za leto 2010.

Tržna pozicija skupine Krka v Romuniji

Smo na tretjem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini protimikrobnih učinkovin – fluorokinolonov z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini možganskih in perifernih vazoterapevtikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini enokomponentnih zaviralcev angiotenzinske konvertaze z okoli 10-odstotnim tržnim deležem in
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z okoli 10-odstotnim tržnim deležem.

V **Srbiji** smo kljub vzpostavitvi kooperacijske proizvodnje izbranih zdravil z domačim proizvajalcem zabeležili slabšo prodajo kot v letu 2008, kar je bila posledica zniževanja cen na trgu in izpada nekaterih pomembnejših Krkinih zdravil s pozitivne liste. Prodaja se je zmanjšala tudi v **Bolgariji** in **Črni gori**, povečali pa smo jo v **Bosni in Hercegovini** in **Makedoniji**, kjer ostajamo vodilni tuji generični proizvajalec, ter v **Albaniji** in na **Kosovu**.

Junija 2009 smo prejeli prestižno nagrado regionalni poslovni partner 2009 za najboljše slovensko podjetje v Srbiji.

Vzhodna Evropa

Skupina Krka je na trgih regije Vzhodna Evropa dosegla prodajo v višini 225,7 milijona EUR. V primerjavi z letom 2008 smo prodajno rast dosegli na vseh trgih razen v Ukrajini, Belorusiji in Gruziji.

Ruska federacija ostaja Krkin največji posamični trg, zato spada med naše ključne trge. V letu 2009 smo s prodajo v višini 170,2 milijona EUR ponovno zabeležili prodajno rast, tokrat v višini 7,6 %. Najbolje prodajani izdelki so bili Enap (enalapril), Vasilip (simvastatin), Zyllt (klopidogrel), Nolicin (norfloksacin), Herbion, Macropen (midekamicin), Pikovit, Ultop (omeprazol), Atoris (atorvastatin) in Fromilid (klaritromicin). Posebej je treba izpostaviti zelo uspešno prodajo dveh novih zdravil, Loriste (losartan) in Orsotena (orlistat). Podoben prodajni uspeh smo beležili pri prodaji veterinarskih izdelkov, med katerimi so vodilni Enroxil (enrofloksacin) Kokcisan (salinomycin) in Ecocid.

*V letu 2009 smo
znova prejeli
prestižno nagrado
platinasta unča.*

Krka utrjuje položaj domačega proizvajalca, kar je zaradi zavzemanja vlade Ruske federacije, da bi okrepila domačo farmacevtsko proizvodnjo, zelo pomembno. V odvisni družbi Krka-Rus stalno povečujemo proizvodne zmogljivosti in širimo ponudbo. Pokriva že četrtno potreb ruskega trga po Krkinih izdelkih.

Aprila 2009 smo kot najboljši farmacevtski proizvajalec v Ruski federaciji prejeli nagrado **platinasta unča**.

Tržna pozicija skupine Krka v Ruski federaciji

Smo na četrtem mestu med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Naša zdravila so vodilna v:

- skupini statinov z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini multivitaminskih pripravkov brez mineralov za pediatrično uporabo z več kot 70-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zdravil za zdravljenje prehladnih obolenj (druga zdravila) z več kot 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini makrolidnih antibiotikov,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovi kombinaciji z diuretiki,
- skupini zaviralcev agregacije trombocitov.

Poslovanje v **Ukrajini** je potekalo v znamenju zmanjšane kupne moči prebivalstva, nestabilne domače valute in v nestabilnih gospodarskih razmerah, kar v državah brez obveznega zdravstvenega zavarovanja pomeni vrednostni padec trga in preusmeritev kupcev na cenejše domače proizvajalce. Zmanjšanje trga je bilo še izrazitejše pri zdravilih brez recepta. Kljub temu smo v letu 2009 z reorganizacijo dela na terenu in s cenovnim prilagajanjem prodali za 23,5 milijona EUR zdravil ter s tem povečali svoje tržne deleže in okrepili položaj med tujimi proizvajalci zdravil. Najbolje prodajana zdravila so bila Enap (enalapril), Naklofen (diklofenak), Herbion, Ciprinol (ciprofloksacin) in Fromilid (klaritromicin).

Tržna pozicija skupine Krka v Ukrajini

Smo na drugem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Naša zdravila so vodilna:

- v skupini statinov s 35-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil:

- v skupini makrolidnih antibiotikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini glukokortikoidov z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini zdravil za zdravljenje demence z okoli 20-odstotnim tržnim deležem.

Prodaja v Kazahstan, Uzbekistan, Moldavijo, Azerbajdžan, Armenijo, Mongolijo, Kirgizijo in v preostale države Srednje Azije se je v letu 2009 povečala, dinamiko rasti pa so zaznamovale neugodne gospodarske razmere.

V **Kazahstanu** je februarški 20-odstotni padec vrednosti lokalne valute upočasnil dinamiko rasti farmacevtskega trga. Kljub temu smo dosegli 11-odstotno vrednostno izraženo rast prodaje; najvišja, 21-odstotna, je bila rast prodaje zdravil na recept, med katerimi so bili vodilni Enap (enalapril), Macropen (midekamicin) in Vasilip (simvastatin). V **Uzbekistanu**, kjer smo dosegli 13-odstotno prodajno rast, so poslovanje oteževale težave kupcev z zagotavljanjem deviz za plačilo obveznosti do dobaviteljev. V **Moldaviji** je imela v skupni 11-odstotni rasti prodaje ključno vlogo 16-odstotna rast prodaje zdravil na recept, med katerimi izstopata Enap (enalapril) in Ciprinol (ciprofloksacin). V **Azerbajdžanu** smo ob dokaj stabilnih pogojih poslovanja zabeležili 9-odstotno rast. V **Armeniji**, kjer je v začetku leta začelo delovati Krkino predstavništvo, smo kljub marčevskemu 25-odstotnemu razvrednotenju lokalne valute dosegli 2-odstotno prodajno rast. K 36-odstotni prodajni rasti v **Mongoliji** je pomembno prispevalo odprtje novega predstavništva v Ulan Batorju. V **Belorusiji** smo ob 30-odstotnem padcu vrednosti domače valute v prvem trimesečju zabeležili 5,5 % manjšo prodajo kot v letu 2008, podobno je bilo tudi v **Gruziji**.

Srednja Evropa

Regija Srednja Evropa vključuje Poljsko, Madžarsko, Češko, Slovaško, Litvo, Latvijo in Estonijo in je glede na v letu 2009 doseženo prodajno vodilna regija. Na naštetih trgih smo prodali za 267,7 milijona EUR izdelkov, kar je za 5,5 % več kot v letu 2008. Glavnino prodaje s kar 93-odstotnim deležem predstavljajo zdravila na recept. Njihova prodaja se je v letu 2009 povečala za 5,8 %, prodaja izdelkov za samozdravljenje pa za 5,9 %, medtem ko smo veterinarskih izdelkov prodali za 9 % manj kot leto 2008.

Poljska, eden izmed Krkinih ključnih trgov, je z 42-odstotnim deležem najpomembnejši trg regije. V letu 2009 smo nanj prodali za 112,7 milijona EUR izdelkov. Na prikaz prodaje v evrih je pomembno vplival padec vrednosti lokalne valute v

primerjavi z EUR. Količinska prodaja zdravil na recept se je glede na leto 2008 povečala za 23,1 %, prodaja izdelkov za samozdravljenje pa za 30,9 %.

Najpomembnejše zdravilo v skupini zdravil na recept je postal Atoris (atorvastatin), sledili so mu Zalasta (olanzapin), Lorista (losartan), Nalpaza (pantoprazol), Vasilip (simvastatin) in Valsacor (valsartan). Med naštetimi zdravili, s katerimi smo dosegli skoraj polovico celotne prodaje, je treba izpostaviti v letu 2008 lansirani Valsacor (valsartan), ki je postal šesto najbolje prodajano Krkino zdravilo na Poljskem, ter Atoris (atorvastatin), Loristo (losartan) in Nalpazo (pantoprazol), katerih prodajo nam je uspelo povečati kljub oteženim gospodarskim razmeram. Prodaja izdelkov za samozdravljenje se je povečala za 8,9 %. Najbolje prodajane so bile Septotele.

Naša odvisna družba Krka-Polska je tudi v letu 2009 poslovala uspešno. Prestižna **poljska nagrada zaupanja zlati otis** je bila v kategoriji izdelkov za izboljšanje spomina že drugič podeljena Krkinemu Bilobilu.

Tržna pozicija skupine Krka na Poljskem

Smo na četrtem mestu med vsemi ponudniki generičnih zdravil.

Naša zdravila so vodilna v:

- skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem
- skupini antagonistov angiotenzina II in kombinaciji z diuretiki s skoraj 30 odstotnim tržnim deležem,
- skupini zdravil s protivnetnim delovanjem v črevesju z okoli 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antidepresivov SSRI z dobrim 10-odstotnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zaviralcev protonске črpalke s skoraj 12-odstotnim tržnim deležem,
- skupini atipičnih antipsihotikov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev agregacije trombocitov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin – fluorokinolonov z več kot 30-odstotnim tržnim deležem.

Na Češkem smo dosegli visoko, 28,8-odstotno rast prodaje.

Na **Češkem**, ki je po velikosti drugi trg regije, smo v letu 2009 prodali za 59 milijonov EUR izdelkov in dosegli 28,8-odstotno prodajno rast, več kot polovico z zdravili Atoris (atorvastatin), Lorista (losartan), Ampril (ramipril), Prenessa (perindopril), Asentra (sertralin) in Lanzul (lanzoprazol). Zelo dobre rezultate smo dosegli tudi z izdelki za samozdravljenje, saj smo jih prodali za 21,6 % več kot v letu 2008. Izpostaviti je treba predvsem Septotele in njihovo 23-odstotno prodajno rast.

Tržna pozicija skupine Krka na Češkem

Smo na tretjem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini enokomponentnih antagonistov angiotenzina II z več kot 28-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II v kombinaciji z diuretiki s 23-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki s 23-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini anksiolitikov z več kot 35-odstotnim deležem.

Prodajna rast, dosežena na **Madžarskem**, je bila ob prodaji v višini 46,9 milijona EUR 10,4-odstotna. Največ prometa je bilo z zdravili Atoris (atorvastatin), Prenessa (perindopril), Nalpaza (pantoprazol), Lanzul (lanzoprazol) in Lorista (losartan). Med njimi je treba izpostaviti Loristo (losartan), ki je z več kot 50-odstotno rastjo postala peto najbolje prodajano zdravilo, in v letu 2009 lansirani Zyllt (klopidogrel), ki se je po prodaji uvrstil takoj za njo. Prodaja izdelkov za samozdravljenje je bila predvsem na račun Bilobila (ginko biloba) za 9,3 % nižja kot v letu 2008, pri veterinarskih izdelkih pa smo zabeležili 1,6-odstotno prodajno rast.

Tržna pozicija skupine Krka na Madžarskem

Smo na četrtem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini makrolidnih antibiotikov s 24-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov s 16-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 14-odstotnim tržnim deležem,
- skupini enokomponentnih antagonistov angiotenzina II z 12-odstotnim deležem,
- skupini fluorokinolonov z več kot 11-odstotnim tržnim deležem.

Med prodajnimi dosežki na ostalih trgih v regiji Srednja Evropa je treba izpostaviti najmanjši trg **Estonijo**, kjer smo dosegli najvišjo, 33,9-odstotno prodajno rast. Dvomesno stopnjo rasti smo zabeležili tudi v **Litvi** in na **Slovaškem**, prodaja v **Latviji** pa je bila primerljiva s prodajo v letu 2008.

Zahodna Evropa in čezmorska tržišča

Na trgih regije **Zahodna Evropa in čezmorska tržišča** je skupina Krka prodala za 225,1 milijona EUR in s tem dosegla vrednost prodaje v letu 2008. Največji delež je prinesla prodaja generičnih zdravil na recept prek partnerjev, ki so s svojimi prodajnimi mrežami prisotni v zahodnoevropskih državah. Na teh Krkinih ključnih trgih, kjer prodajamo generična zdravila na recept pod Krkino blagovno znamko, prodajo krepimo prek lastne prodajne mreže.

Najpomembnejši posamični trgi v regiji so **Velika Britanija, Nemčija, Francija, skandinavske države in Italija**. Glede na leto 2008 smo največjo rast prodaje beležili v Veliki Britaniji, skandinavskih državah in Španiji. Na zahodnoevropskih trgih smo dosegali velike količinske tržne deleže pri posameznih generičnih zdravilih, predvsem s prodajo generičnega klopidogeta, lansoprazola, donepezila, venlafaksina, pantoprazola in enalapila. Kot novost smo na patentno prostih zahodnoevropskih trgih v letu 2009 ponudili generični sildenafil, pramipeksol, kombinacijo perindopila in indapamida, kvetiapin, montelukast, kombinacijo paracetamola in tramadola in repaglinid. Med veterinarskimi izdelki smo v zahodnoevropskih državah kot prvi generični proizvajalec začeli tržiti tablete z generičnim enrofloksacinom (Enroxil Flavour) in florfenikol.

Na zahodno-evropskih trgih smo krepili prodajo izdelkov s Krkino blagovno znamko.

Tržna pozicija skupine Krka na zahodnoevropskih tržiščih

Smo vodilni dobavitelj generičnega klopidogeta, lansoprazola, olanzapina, donepezila, enrofloksacina, florfenikola in salinomicina.

Smo med vodilnimi dobavitelji generičnega amlodipina, enalapila, simvastatina, karvedilola, mirtazapina, pantoprazola, venlafaksina in perindopila.

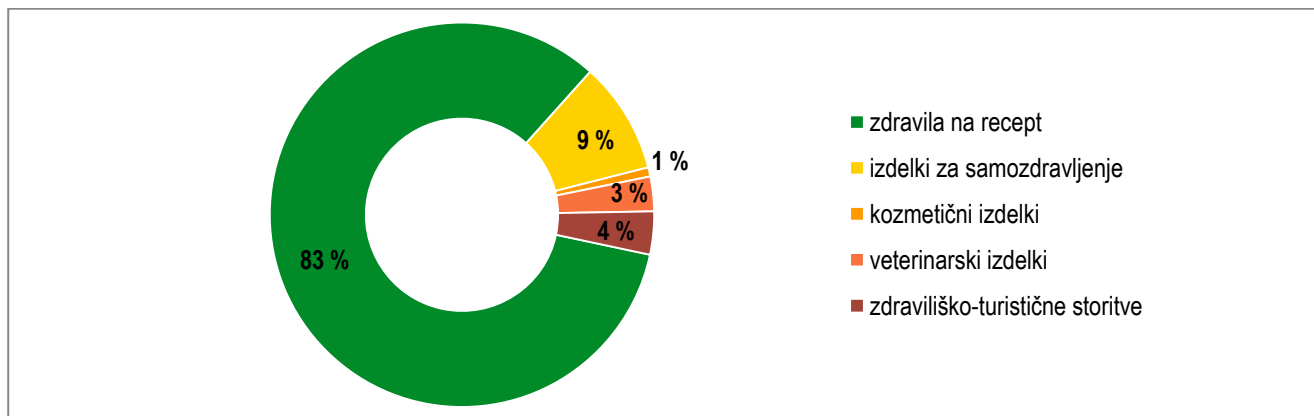
V Nemčiji, Veliki Britaniji, skandinavskih državah, Avstriji in na Portugalskem prodajamo zdravila na recept pod lastno blagovno znamko.

Skupine izdelkov in storitev

Največji delež prodaje predstavljajo zdravila na recept.

Glavna dejavnost podjetja je proizvodnja in prodaja zdravil na recept. Po obsegu prodaje jim sledijo izdelki za samozdravljenje, veterinarski izdelki in kozmetični izdelki. Dejavnost podjetja dopolnjujejo zdraviliško-turistične storitve.

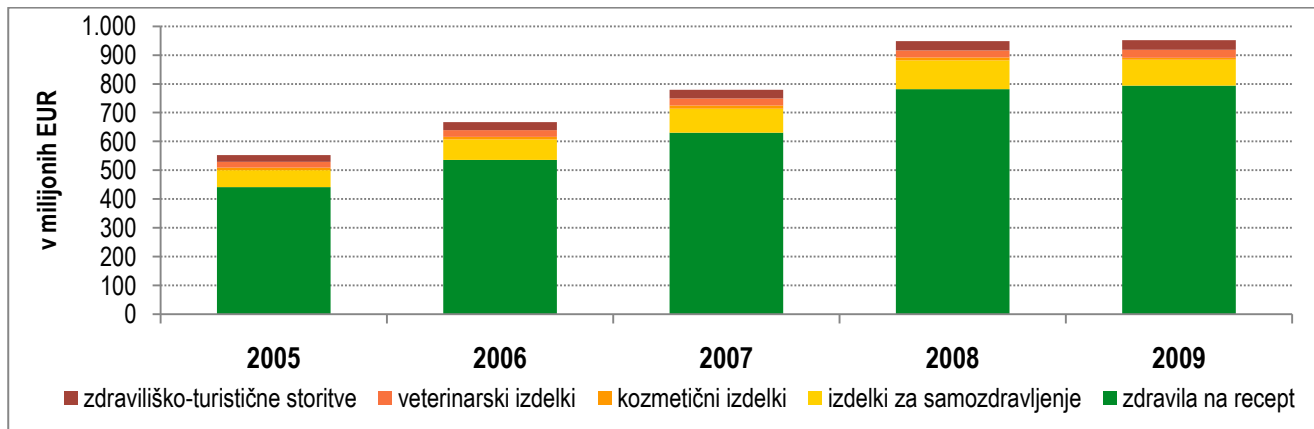
Deleži posameznih skupin izdelkov in storitev v prodaji skupine Krka v letu 2009

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po skupinah izdelkov in storitev

v tisočih EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2009	2008	Indeks 2009/2008	2009	2008	Indeks 2009/2008
Izdelki za humano uporabo	890.795	891.433	100	819.505	800.373	102
- zdravila na recept	793.903	782.199	101	732.382	694.598	105
- izdelki za samozdravljenje	89.559	99.209	90	80.071	96.102	83
- kozmetični izdelki	7.333	10.025	73	7.052	9.673	73
Veterinarski izdelki	27.777	25.082	111	28.323	24.615	115
Zdraviliškoturistične storitve	33.181	32.492	102			
Ostalo	1.285	913	141	2.291	1.172	195
Skupaj	953.038	949.920	100	850.119	826.160	103

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev

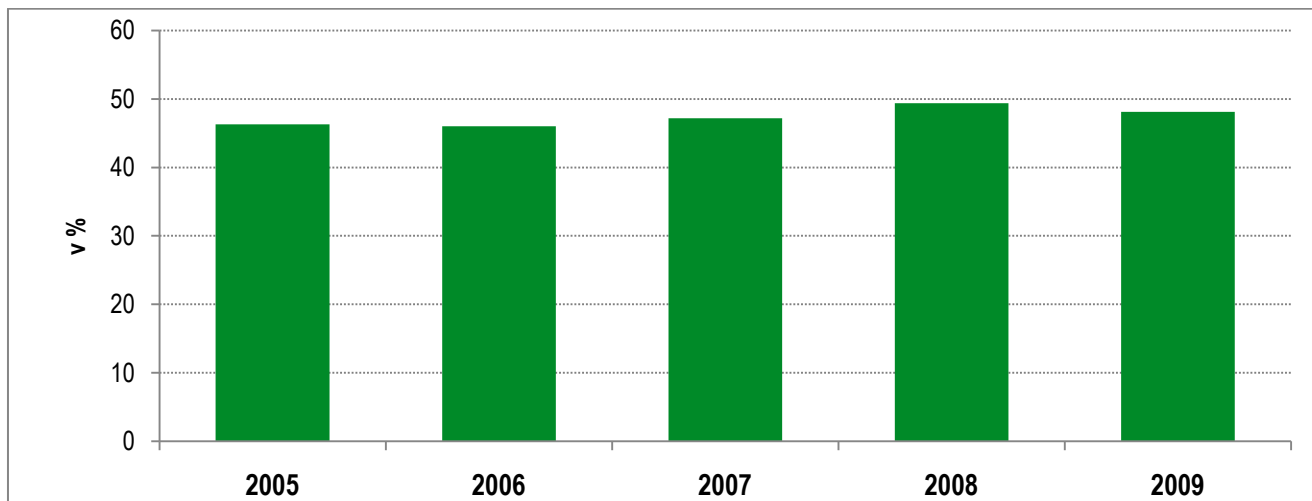
Novi izdelki

V letu 2009 smo začeli tržiti številna nova zdravila.

Delež novih izdelkov v skupni prodaji je v letu 2009 ostal na visoki ravni zadnjih dveh let. Med vodilne po prodaji se že uvrščajo nekatera najnovejša zdravila: Zyllt (klopidogrel), Prenessa (perindopril), Nalpaza (pantoprazol) in Zalasta (olanzapin). V letu 2009 smo začeli tržiti več zdravil iz ključnih terapevtskih skupin z novimi učinkovinami, ponudbo obstoječih pa smo razširili na nove trge.

Skoraj 50 % prodaje prinašajo izdelki, ki smo jih začeli tržiti na posameznem tržišču v zadnjih petih letih.

Delež novih izdelkov* v prodaji skupine Krka

*Novi izdelki so izdelki, ki smo jih začeli tržiti na posameznem tržišču v zadnjih petih letih.

Nova zdravila v letu 2009

Zdravila na recept

Za zdravljenje bolezni srca in žilja	Klopidogrel hidroklorid* Valsacombi (valsartan in hidroklorotiazid), ki ga tržimo tudi pod imenom Co-Valsacor Co-Cazaprol (cilazapril in hidroklorotiazid) Ezoleta (ezetimib)
Za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja	Elicea (escitalopram) Zypsila (zaprazidon), ki ga tržimo tudi pod imenoma Ypsila in Zypsilan Opryme (pramipeksol) Nimvastid (rivastigmin) tudi v obliki orodisperzibilnih tablet Doreta (tramadol in paracetamol)
Za zdravljenje bolezni prebavil in presnove	Orsoten (orlistat)
Za sistemsko zdravljenje okužb	Ciprinol SR (ciprofloksacin) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem
Za zdravljenje bolezni dihal	Monkasta (montelukast)
Za zdravljenje bolezni sečil	Vizarsin (sildenafil)

Izdelki za samozdravljenje

Za spomin in koncentracijo	Bilobil intense (ginko biloba)
Za bolezni prebavil in presnove	Spazmonet (drotaverin)

Veterinarski izdelki

Za zdravljenje okužb pri ljubiteljskih živalih	Enroxil flavour (enrofloksacin) v obliki tablet z okusom
--	--

*klopidogrel v obliki hidrogensulfata je bil prvič uveden na nekatere trge srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope v letih 2005 in 2006

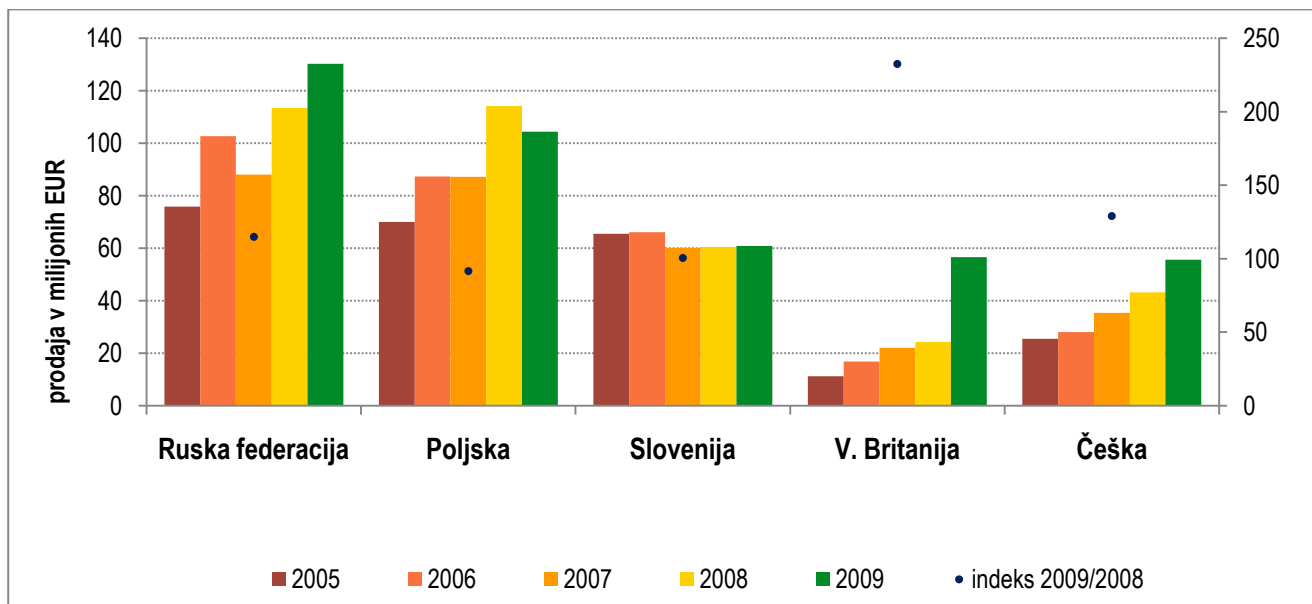
Zdravila na recept

Skupina Krka je v letu 2009 prodala za 793,9 milijona EUR zdravil na recept, kar je 1,5 % več kot v letu 2008. Skoraj 85 % zdravil na recept je bilo prodanih pod Krkinimi blagovnimi znamkami, ostala pa preko naših partnerjev v zahodni Evropi.

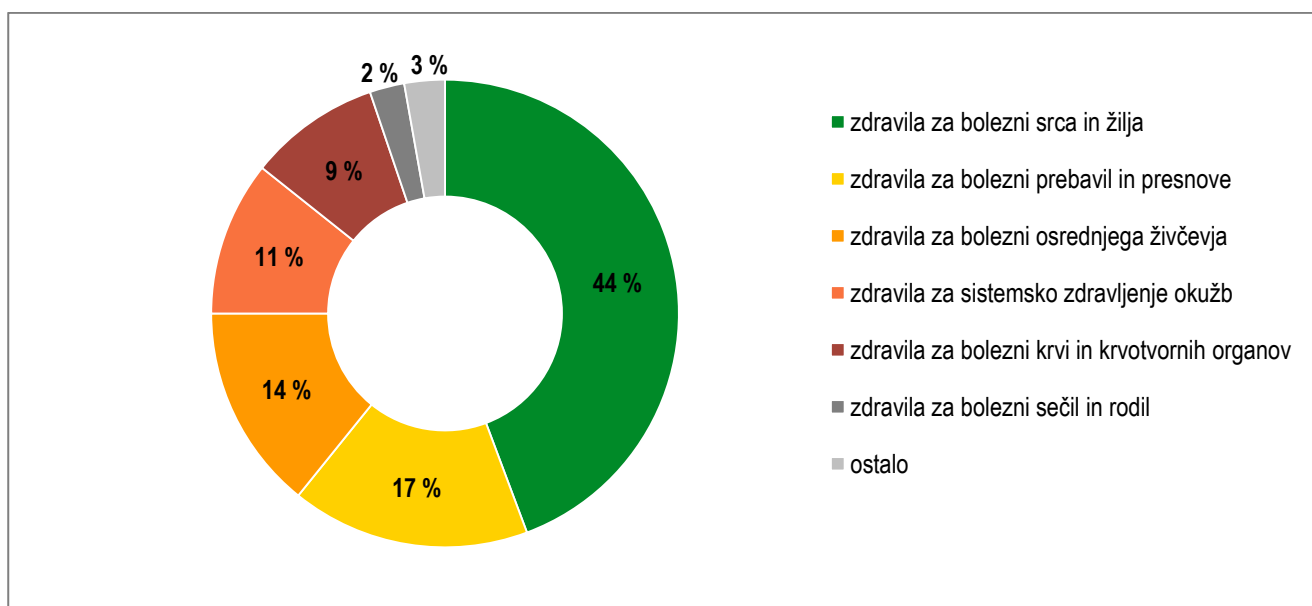
Med desetimi največjimi trgi se je prodaja najbolj povečala v Veliki Britaniji, na Slovaškem, na Češkem, v Ruski federaciji in na Madžarskem. Med ostalimi trgi pa se je prodaja najbolj povečala v Španiji, na Portugalskem, v Avstriji, Mongoliji, Estoniji, Beneluksu, Uzbekistanu, Albaniji, Kazahstanu in na nekaterih manjših trgih.

*Skoraj 85 %
zdravil na recept
prodamo pod
Krkinimi
blagovnimi
znamkami.*

Prodaja zdravil na recept na 5 največjih trgih

Prodaja zdravil na recept po terapevtskih skupinah v letu 2009 (v %)

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Statini. Krka se je tudi v letu 2009 uvrstila na vodilno mesto med proizvajalci hipolipemikov na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Naš Atoris (atorvastatin) je obdržal vodilno mesto med vsemi statini na teh trgih, medtem ko je Vasilip (simvastatin) obdržal vodilno mesto med generičnimi simvastatini. Zaupanje v naše statine izhaja iz bogatih kliničnih izkušenj, ki jih potrjuje že več kot 25 lastnih kliničnih raziskav, in 1,5 milijona bolnikov, ki se s Krkinimi statini zdravijo vsak dan.

Krka je vodilna zdravila za bolezni srca in žilja.

Atoris (atorvastatin) je eno od naših vodilnih zdravil. Obdržal je mesto vodilnega statina in vodilnega atorvastatina v Sloveniji (s 55-odstotnim tržnim deležem) in na Hrvaškem ter postal vodilni na Poljskem. Med vodilnimi je tudi v Ruski federaciji, na Madžarskem, Češkem in Slovaškem, v Latviji, Ukrajini in na drugih trgih, kjer dosega od 20- do 35-odstotne deleže. V letu 2009 smo ga začeli tržiti na novih vzhodnoevropskih trgih.

Vasilip (simvastatin) je v letu 2009 zabeležil bogate 10-letne mednarodne klinične izkušnje. Obdržal je vodilno mesto med simvastatini v Sloveniji in Ukrajini (z okrog 60-odstotnim tržnim deležem), v Kazahstanu (z več kot 45-odstotnim), v Ruski federaciji (z več kot 30-odstotnim) in na več drugih trgih, kjer dosega okrog 20-odstotni tržni delež.

Krka je vodilna med ponudniki statinov na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

V letu 2009 smo paletu hipolipemikov dopolnili z novim zdravilom. **Ezoleta** (ezetimib) deluje na raven holesterola v krvi na drugačen način kot statini, saj ne zavira nastanka holesterola v jetrih, ampak zmanjšuje njegov prevzem (absorpcijo) iz črevesja. Za doseganje dvojnega nadzora holesterola se Ezoleta v klinični praksi najpogosteje uporablja ravno v kombinaciji s statini. V letu 2009 smo Ezoleta začeli tržiti v Sloveniji, kmalu pa jo bomo tudi na drugih trgih.

Zaviralci angiotenzinske konvertaze (ACE). V letu 2009 smo na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ohranili vodilno mesto med generičnimi proizvajalci zaviralcev ACE, po vrednostni prodaji smo na drugem mestu med vsemi proizvajalci, po količinski pa na prvem. Bogato paletu naših zaviralcev ACE smo v letu 2009 obogatili z novimi oblikami, kombinacijami in pakiranjimi.

Enap (enalapril), zlati standard za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka, je tudi v letu 2009 ostal naše vodilno zdravilo. Zdravniki mu zaupajo že več kot 20 let. Skupaj s fiksni kombinacijami s hidroklorotiazidom Enap H, Enap-HL in Enap-HL 20 je vodilni enalapril na Hrvaškem, v Ruski federaciji, Sloveniji, Ukrajini in na več drugih trgih, kjer med enalaprilom in njihovimi fiksni kombinacijami dosega visoke tržne deleže (na Hrvaškem več kot 90-odstotnega, na Češkem več kot 70-odstotnega, v Sloveniji več kot 60-odstotnega, na večini drugih trgov več kot 40-odstotnega).

Prenessa (perindopril) je naš sodobni zaviralec ACE, ki ga uspešno tržimo v srednji Evropi, dobre prodajne rezultate pa dosega tudi na več zahodnoevropskih trgih. Ta vodilni generični perindopril skupaj s fiksno kombinacijo z indapamidom **Co-Prenessa/Prenewel** dosega dobre tržne deleže (v Sloveniji več kot 50-odstotnega, na Madžarskem, Češkem in Slovaškem med 20- in 25-odstotnega, na ostalih trgih okrog 10-odstotnega). Co-Prenessa/Prenewel je na trgih še vedno edina generična fiksna kombinacija perindoprila in indapamida. V letu 2009 smo ju začeli tržiti v Romuniji, Prenesso v tabletah z novo, večjo jakostjo pa tudi na več srednjeevropskih trgih. Z zdravili Prenessa in Co-Prenessa/Prenewel se uspešno zdravi že skoraj milijon bolnikov. V zahodni Evropi so se Veliki Britaniji, kjer smo vodilni dobavitelj perindoprila, v letu 2009 pridružile še Finska, Francija, Italija in Portugalska.

Krka je vodilna med generičnimi ponudniki zaviralcev ACE na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Ampril/Amprilan (ramipril) je tretji zaviralec ACE v naši paleti. Skupaj s kombinacijami s hidroklorotiazidom je vodilni generični ramipril v Sloveniji, Ruski federaciji in na Češkem (s 15- do 25-odstotnim tržnim deležem) ter med vodilnimi generičnimi ramiprili na Hrvaškem, v Ukrajini, Litvi in Romuniji. V letu 2009 smo ga začeli tržiti na nekaterih novih trgih v srednji in vzhodni Evropi.

Krka paletu zaviralcev ACE smo dopolnili s fiksno kombinacijo **Co-Cazaprol** (cilazapril in hidroklorotiazid).

Sartani (antagonisti receptorjev angiotenzina II). Sartani so v svetu vodilna skupina zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka. Krka ima v svoji ponudbi dva najpogosteje predpisana sartana na svetu – valsartan in losartan. Na trgih

Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope smo z več kot 15-odstotnim vrednostnim in več kot 25-odstotnim količinskim tržnim deležem vodilni generični proizvajalec sartanov. Z zdraviloma Lorista (losartan) in Valsacor (valsartan) se vsak dan zdravi že okrog 800.000 bolnikov.

Lorista (losartan), **Lorista H** in **Lorista HD** (losartan in hidroklorotiazid) so uveljavljeni antihipertenzivi. Izkušnje v zdravljenju z njimi so bogate, preizkušeni so tudi v lastnih kliničnih raziskavah. Lorista je skupaj s kombinacijami vodilni losartan v Sloveniji, na Poljskem, Madžarskem in v Bolgariji (s 25- do 65-odstotnimi tržnimi deleži) ter med vodilnimi na Češkem, Slovaškem, v Litvi, Romuniji, Ruski federaciji in Ukrajini (s 15- in 45-odstotnimi tržnimi deleži). Losartan, vključno s fiksnimi kombinacijami, tržimo tudi na Portugalskem in Finskem.

Krka je vodilna med generičnimi ponudniki sartanov na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Valsartan je vodilni sartan in obenem vodilni antihipertenziv v svetu. Krkin **Valsacor** (valsartan) je vodilni valsartan na Poljskem, v Litvi, v Sloveniji, na Slovaškem, na Češkem in v Estoniji, kjer ima povsod več kot 50-odstotni vrednostni tržni delež. V letu 2009 smo ga začeli tržiti še v Ruski federaciji, Albaniji, na Hrvaškem in v Bolgariji. Novost v letu 2009 je bila fiksna kombinacija s hidroklorotiazidom **Valsacombi/Co-Valsacor/Valsaden**, ki je zaenkrat na voljo samo v Sloveniji in na Hrvaškem.

Druga zdravila za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka. Našo paletu dopolnjujejo še **Coryol** (karvedilol), **Rawel SR** (indapamid) in **Tenox/Hipres** (amlodipin), ki je med vodilnimi amlodipini na Češkem, Madžarskem, Poljskem in v Romuniji.

Zaviralci agregacije trombocitov. **Zyllt** (klopidogrel) spada v skupino sodobnih zaviralcev agregacije trombocitov. Zaupanje v njegovo kakovost, učinkovitost in varnost ga je tudi v letu 2009 uvrstilo na mesto vodilnega generičnega klopidogrela v Sloveniji, srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi, Krka pa je tudi vodilna dobaviteljica generičnega klopidogrela v Evropi. Po pridobitvi registracije v letu 2009 smo klopidogrel začeli uspešno tržiti na večini trgov Evropske unije. Z njim se zdravi že 500.000 bolnikov. Njegova učinkovitost in varnost sta bili potrjeni v lastnih kliničnih raziskavah, njegova ugodna cena pa omogoča, da se s tem sodobnim zdravilom lahko zdravi vedno več bolnikov.

Zdravila za zdravljenje prebavil in presnove

Zaviralci protonske črpalke se uporabljajo za zdravljenje bolezni zgornjega dela prebavnega trakta, kot sta zgaga in razjeda na želodcu ali dvanajstniku. Krka je eno redkih evropskih farmacevtskih podjetij, ki zdravnikom lahko ponudi kar tri zaviralce protonske črpalke: omeprazol, lansoprazol in pantoprazol.

Leta 1989 smo med prvimi v Evropi začeli proizvajati in tržiti omeprazol oziroma naš prvi zaviralec protonske črpalke **Ultop**. V letu 2009 smo ob 20-letnici delovanja na področju zdravljenja prebavil in presnove pripravili velik mednarodni simpozij. V Sloveniji je Ultop najpogostejše predpisani zaviralec protonske črpalke.

Lanzul (lansoprazol) proizvajamo že več kot 10 let. Krkin lansoprazol je vodilni generični lansoprazol v Evropi.

Nolpaza (pantoprazol) je naš najnovejši zaviralec protonske črpalke. Na trgih Slovenije in srednje Evrope je eden vodilnih pantoprazolov s tržnim deležem med 20 in 60 %, na srednjeevropskih trgih je tudi najpogostejše predpisani peroralni pantoprazol. Nolpazo smo v letu 2009 začeli tržiti v Ruski federaciji, Krkin pantoprazol pod blagovno znamko Pantoprazol TAD pa tudi v Nemčiji, kjer je med vodilnimi generičnimi pantoprazoli.

Krka je vodilna med ponudniki zaviralcev protonske črpalke na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

V letu 2009 smo prevzeli vodilno mesto med proizvajalci zdravil za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealne refluksne bolezni v Sloveniji ter na trgih srednje, jugovzhodne in vzhodne Evrope.

Peroralni antidiabetiki. **Gliclada/Glyclada** (gliklazid) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem spada med najsodobnejša zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni tipa 2 iz skupine sulfonilsečnin. Na voljo je na vseh srednjeevropskih trgih, kjer je prvi generični gliklazid. V letu 2009 smo jo začeli tržiti tudi na Hrvaškem. Krkin gliklazid poznajo tudi na številnih zahodnoevropskih trgih, kjer smo vodilni dobavitelj generičnega izdelka. Najpomembnejši zahodnoevropski trgi so Francija, Italija in Velika Britanija.

Zdravila za zdravljenje debelosti. V letu 2009 smo z zdravilom **Orsoten** (orlistat) vstopili na novo terapevtsko področje – zdravljenje debelosti in čezmerne telesne teže. Tržiti smo ga začeli v Ruski federaciji, v prihodnje pa ga bomo ponudili tudi uporabnikom na drugih trgih.

Zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja

Antipsihotiki. Smo edini generični proizvajalec, ki proizvaja kar štiri najpomembnejše atipične antipsihotike na svetu, namenjene za sodobno zdravljenje shizofrenije in bipolarni manije: olanzapin, kветiapiн, risperidon in ziprazidon. Smo vodilni med generičnimi proizvajalci antipsihotikov, naš olanzapin pa je drugi generični antipsihotik na trgih Slovenije, srednje, jugovzhodne in vzhodne Evrope.

Krka ima bogato ponudbo zdravil za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja.

Zalasta/Zolrix (olanzapin) je naš vodilni antipsihotik. Zaenkrat je na voljo na omejenem številu trgov, kjer se s tržnimi deleži med 20 in 40 % uvršča med vodilne olanzapine. Največji tržni delež, okrog 90 %, dosega v Latviji. Smo tudi vodilni dobavitelj generičnega olanzapina na Norveškem in Finskem. Zdravilo je na voljo v obliki orodisperzibilnih tablet, ki predstavljajo dodano vrednost in bolnikom omogočajo boljše sodelovanje pri zdravljenju.

Kventiax (kветiapiн) je sodoben antipsihotik za zdravljenje shizofrenije in bipolarni manije, ki izboljša bolnikovo sodelovanje in kakovost življenja. Zanj je značilno ugodno razmerje med učinkovitostjo in varnostjo. V Sloveniji ima več kot 20-odstotni tržni delež. Tržimo ga tudi na večini srednjeevropskih trgov, od leta 2009 tudi na Hrvaškem in v Estoniji.

Zypsilan/Zypsila/Ypsila (ziprazidon) je sodoben atipični antipsihotik z odličnim varnostnim profilom glede presnovnih parametrov. Je prvi generični ziprazidon v Evropi. V letu 2009 smo ga začeli tržiti na Slovaškem, Madžarskem, Poljskem ter v Litvi in Latviji.

Antidepresivi. Med generičnimi proizvajalci antidepresivov smo na prvem mestu na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V ponudbi antidepresivov imamo predstavnike obeh najpogostejše prodajanih skupin zdravil: med zaviralci ponovnega prevzema serotonina (SSRI) sta to Asentra (sertralin) in najnovejša Elicea (escitalopram), med zaviralci ponovnega prevzema serotonina in noradrenalina (SNRI) pa Alventa/Olwexya (venlafaksin).

Krka je vodilna med generičnimi ponudniki antidepresivov na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Alventa (venlafaksin) v obliki kapsul s podaljšanim sproščanjem je vodilni venlafaksin na Slovaškem in v Litvi s tržnim deležem med 35 in 45 %, na drugih srednjeevropskih trgih pa med vodilnimi s tržnimi deleži med 10 in 35 %. Od leta 2009 jo tržimo na Hrvaškem, v Srbiji in Romuniji. S Krkinimi venlafaksinom se zdravi več kot 600.000 bolnikov.

Našo ponudbo antidepresivov smo v letu 2009 obogatili z novim, sodobnim antidepresivom z imenom **Elicea** (escitalopram). Escitalopram je po delovanju najselektivnejši med SSRI, ki so na voljo, in je v svetu vodilna učinkovina v tej skupini zdravil. Od leta 2009 jo tržimo na Češkem, kjer je prvi generični escitalopram, v prihodnje pa bo na voljo tudi na drugih trgih.

Z novimi izdelki omogočamo dostopnejše zdravljenje tudi za bolnike z Alzheimerjevo in Parkinsonovo boleznijo.

Zdravila za Alzheimerjevo bolezen. **Yasnal** (donepezil) je po sedmih letih še vedno najbolje prodajani generični donepezil na naših tradicionalnih trgih. Na Slovaškem, v Sloveniji in v Litvi dosega med donepezili več kot 85-odstotni tržni delež. Krka je tudi vodilna dobaviteljica generičnega donepezila na Portugalskem, Norveškem in Finskem. V letu 2009 smo paleto dopolnili z novim antidementivom z imenom **Nimvastid** (rivastigmin), ki ga že tržimo na Poljskem, v Sloveniji in Romuniji. Nimvastid je Krkin prvi antidementiv z dokazanim dvojnimi delovanjem ter prvi rivastigmin v obliki orodisperzibilnih tablet v Evropi.

Zdravila za Parkinsonovo bolezen. V letu 2009 smo vstopili na področje zdravljenja Parkinsonove bolezni. **Oprymeа** (pramipeksol) je dopaminski agonist in prvi generični pramipeksol v Evropi, ki je na voljo tudi na Norveškem.

Analgetiki. Paleta analgetikov smo v letu 2009 dopolnili s sodobno fiksno kombinacijo **Doreta** (tramadol in paracetamol), ki omogoča učinkovito lajšanje srednje do močne bolečine. Prvo tovrstno generično fiksno kombinacijo že tržimo na Portugalskem, Hrvaškem, Slovaškem in v Sloveniji.

Zdravila za sistemsko zdravljenje okužb

Makrolidi. **Fromilid** (klaritromicin) je vodilni generik med klaritromicini in makrolidi na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ter na tretjem mestu med makrolidi. Na številnih trgih je vodilni generični klaritromicin s tržnim deležem med 20 in 50 %. Na voljo so tudi tablete s podaljšanim sproščanjem Fromilid uno, s katerimi se je od začetka trženja zdravilo že več kot 4 milijone bolnikov.

Fluorokinoloni. **Nolicin** (norfloksacin) in **Ciprinol** (ciprofloksacin) nas že vrsto let uvrščata med vodilne proizvajalce fluorokinolonov na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2009 smo zaznamovali 20-letnico Ciprinola in v Ruski federaciji začeli tržiti Ciprinol SR s podaljšanim sproščanjem.

Zdravila za zdravljenje boleznih sečil

Zdravila za benigno hiperplazijo prostate. Krka smo na četrtem mestu med proizvajalci zdravil za zdravljenje benigne hiperplazije prostate (BHP) v Sloveniji, srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi. V svoji ponudbi imamo učinkovine, ki v svetovnem merilu predstavljajo skoraj tri četrtine zdravil na recept za zdravljenje BHP: **Tanyz** (tamsulozin), **Finpros/Finster** (finasterid) in **Kamiren/Kamiren XL** (doksazosin). Z našimi zdravili za BHP se je v letu 2009 zdravilo več kot 140.000 bolnikov.

Zdravila za motnje erekcije so novost v naši ponudbi zdravil. **Vizarsin** (sildenafil) je prvi generični sildenafil, lansiran na osnovi centraliziranega evropskega postopka. Najprej smo ga začeli tržiti v Sloveniji, kjer je v zadnjih mesecih leta 2009 dosegel že več kot 30-odstotni tržni delež, zatem pa še na Poljskem, v Litvi in Estoniji, pa tudi v Španiji. Zaradi velikega zanimanja javnosti smo pripravili posebno spletno stran www.midva.com o težavah z erekcijo in njihovem zdravljenju z zanimivostmi in nasveti za bolnike.

V Krkini paleti je bilo prvič tudi zdravilo za zdravljenje motenj erekcije.

Zdravila za zdravljenje boleznih dihal

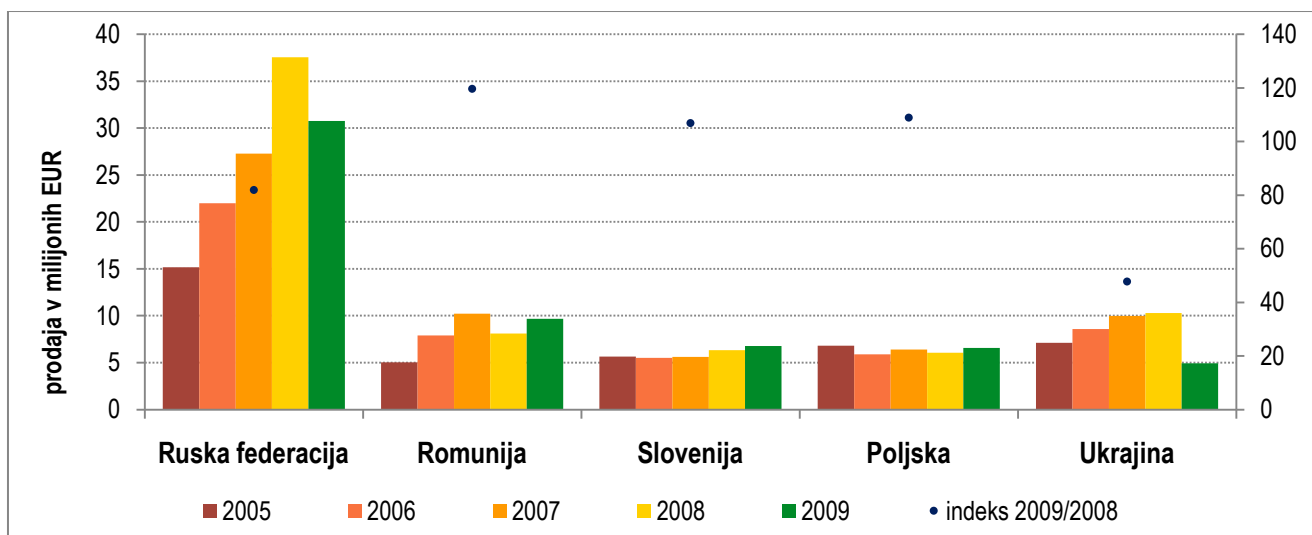
Monkasta (montelukast) je naše novo zdravilo za preprečevanje in zdravljenje kronične bronhialne astme in lajšanje simptomov sezonskega alergijskega rinitisa, ki je na voljo v Sloveniji, na Poljskem, v Litvi, Estoniji in Bolgariji. Pod imenom montelukast Krka pa smo ga lansirali tudi na Finskem. **Cezera** (levocetirizin) je eden najsodobnejših antihistaminikov. Namenjen je simptomatskemu zdravljenju alergijskega rinitisa in kronične idiopatske urtikarije, zanj je značilno hitro in močno delovanje. Zdravilo od leta 2009 tržimo v Sloveniji in na več novih srednjeevropskih trgih.

V letu 2009 je bila rast prodaje dosežena na več trgih, na trgih vzhodne Evrope je bil zabeležen padec prodaje.

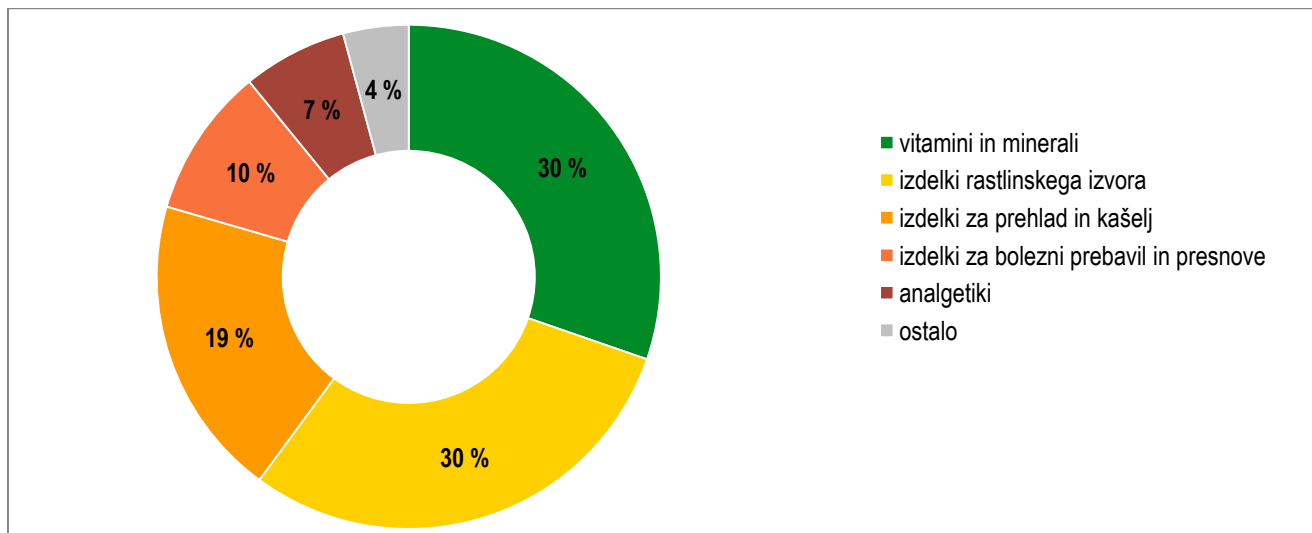
Izdelki za samozdravljenje

Skupina Krka je v letu 2009 prodala za 89,6 milijona EUR izdelkov za samozdravljenje, kar je 10 % manj kot leto prej. Med desetimi največjimi trgi se je prodaja najbolj povečala v Nemčiji, na Češkem, v Romuniji, na Poljskem in v Sloveniji, po več letih vztrajne rasti pa se je zaradi ekonomskih razmer zmanjšala na obeh najpomembnejših vzhodnoevropskih trgih – Ruski federaciji in Ukrajini. Med preostalimi trgi se je prodaja najbolj povečala na Slovaškem, v Bosni in Hercegovini in Albaniji ter na več manjših trgih.

Prodaja izdelkov za samozdravljenje na 5 največjih trgih

Prodaja izdelkov za samozdravljenje po terapevtskih skupinah v letu 2009 (v %)

Tržno-prodajne aktivnosti so bile usmerjene v ključne blagovne znamke izdelkov za prehlad in kašelj (Septotele), izdelkov rastlinskega izvora (Bilobil, Herbion sirupi), vitaminov in mineralov (Duovit, Pikovit) ter analgetikov (Nalgesin S).

V kategoriji izdelkov za žrelo so izdelki krovne blagovne znamke **Septotele** med vodilnimi na trgu Slovenije, Hrvaške, Poljske in Češke s tržnimi deleži do 25 %. V letu 2009 so se na večini trgov pojavili v novi, prepoznavnejši embalaži, ki je na Hrvaškem prejela tudi nagrado. Pri trženju smo bolj izkoristili sodobne medije. Med izdelki so posebej pomembne **Septotele plus** z najmočnejšim učinkom, **Septotele s sadnimi okusi** pa so bile nagrajene na Češkem.

Blagovna znamka **Bilobil** (ginko biloba) utrjuje pozicijo naravnega zdravila za spomin in koncentracijo. Je vodilni izdelek z ginkom bilobo v Sloveniji in Romuniji in s tržnim deležem med 15 in 30 % tudi med vodilnimi v Ruski federaciji, Ukrajini in

na Poljskem. Blagovna znamka sledi trendom v kategoriji zdravil z ginkom in se širi z novimi izdelki večjih jakosti in novimi kombinacijami. Nov izdelek v letu 2009 **Bilobil intense** omogoča doseganje največjega dnevnega odmerka s samo dvema kapsulama na dan. Z izdelkom **Bilobil Aktiv** (kombinacija ginka bilobe in ginsenga) pa blagovno znamko pomlajujemo, saj je namenjen aktivni poslovni populaciji za boljšo koncentracijo in večjo vzdržljivost pri opravljanju vsakodnevnih aktivnosti.

*Ključne blagovne
znamke:
Septolete, Bilobil,
Duovit, Pikovit,
Herbion in
Nalgesin S.*

Vitaminsko-mineralni izdelki so združeni v dveh dobro uveljavljenih krovnih blagovnih znamkah: **Duovit**, namenjen za odrasle, in **Pikovit**, namenjen za otroke. Med izdelki Duovit je bil v letu 2009 uspešen izdelek z najdaljšo tradicijo **Duovit**, najpomembnejša izdelka novejšje generacije pa sta **Duovit za moške** in **Duovit za ženske**, ki se uspešno prodajata na vseh ključnih trgih. Blagovna

znamka **Pikovit** združuje vitaminske in vitaminsko-mineralne izdelke za otroke do 14. leta v različnih farmacevtskih oblikah. Podporo in zaupanje ima v najvišjih strokovnih krogih, kar dokazujejo uradna priporočila Zveze pediatrov v Ruski federaciji, Ukrajini in Romuniji ter nagrada izbor leta za najboljši vitaminsko-mineralni izdelek za otroke v Uzbekistanu. Pikovit s tržnim deležem med 20 in 35 % ohranja vodilno mesto v Ruski federaciji, Ukrajini, Uzbekistanu in Romuniji.

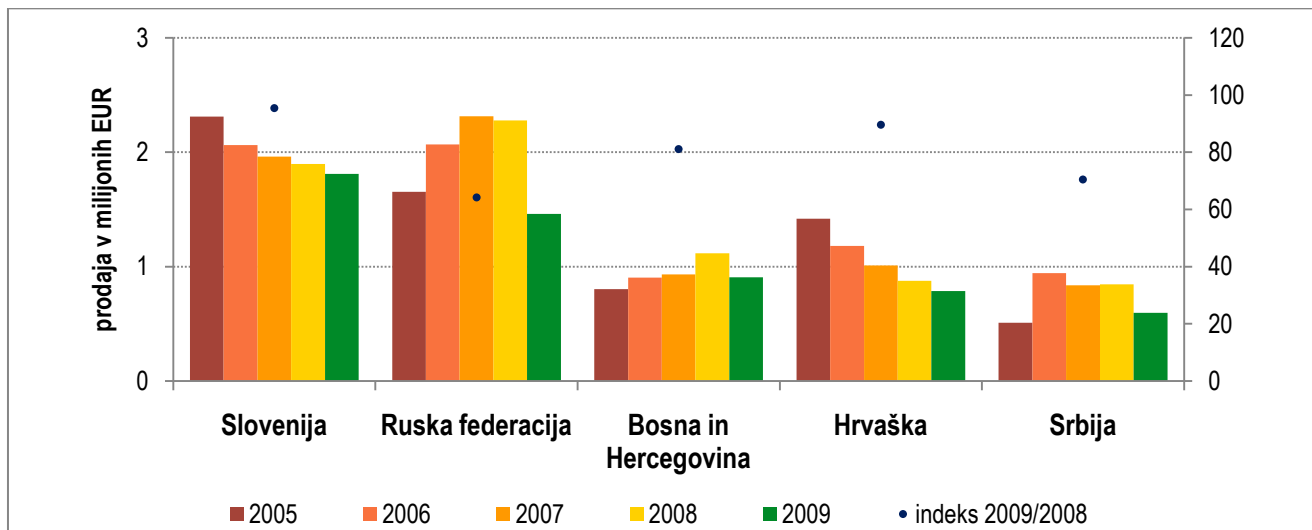
Sirupe za kašelj **Herbion** so farmacevti v Ruski federaciji in Ukrajini dobro sprejeli in jih bolnikom pogosto svetovali. Po njihovem mnenju so prva izbira med zdravili za kašelj. Izdelki Herbion so dobra rešitev za suh in za produktiven kašelj.

Med analgetiki je najpomembnejši **Nalgesin S** (naproksen natrij), ki predstavlja hitro rešitev za bolečino.

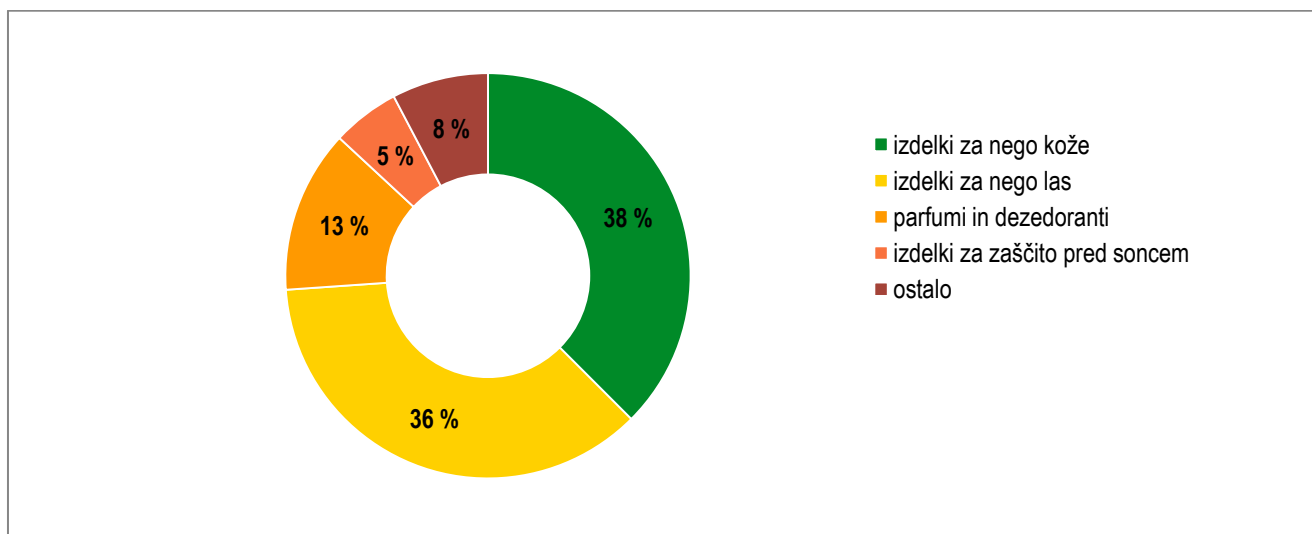
Kozmetični izdelki

Skupina Krka je v letu 2009 prodala za 7,3 milijona EUR kozmetičnih izdelkov, kar je 27 % manj kot v letu 2008. Do znatnega padca prodaje je prišlo predvsem v vzhodni in jugovzhodni Evropi.

Prodaja kozmetičnih izdelkov na 5 največjih trgih

Prodaja kozmetičnih izdelkov po skupinah v letu 2009 (v %)

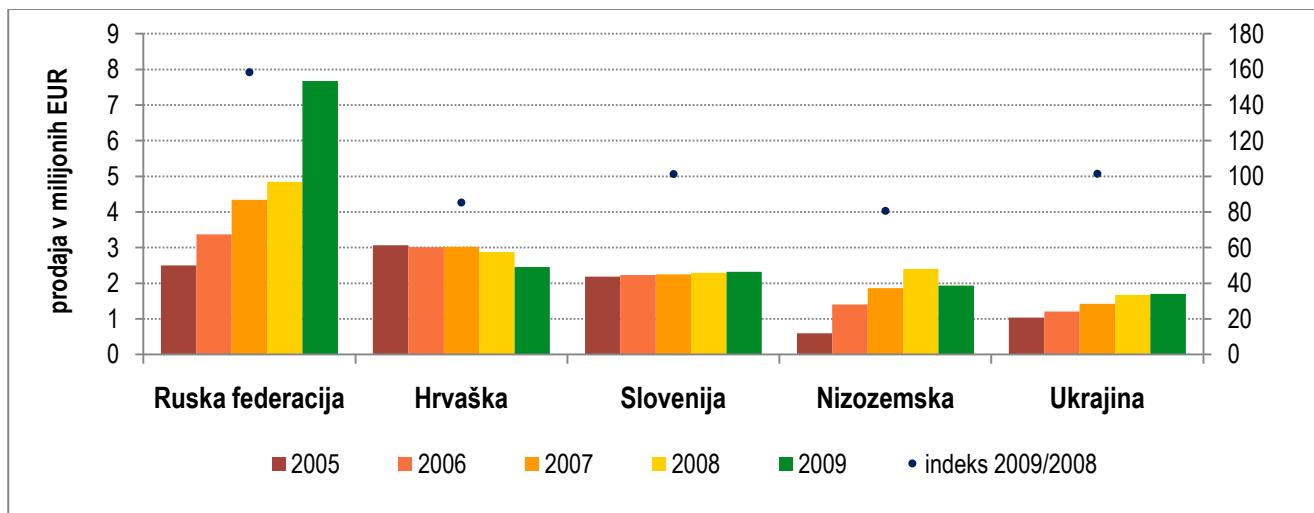
Nega las postaja najpomembnejše področje med kozmetičnimi izdelki.

Ključna blagovna znamka med kozmetičnimi izdelki je bil **Fitoval**. Paleto izdelkov za celovito nego las in lasišča, sestavljajo tri skupine izdelkov za najpogostejše težave z lasmi in lasiščem: za poškodovane lase, proti izpadanju las in proti prhljaju.

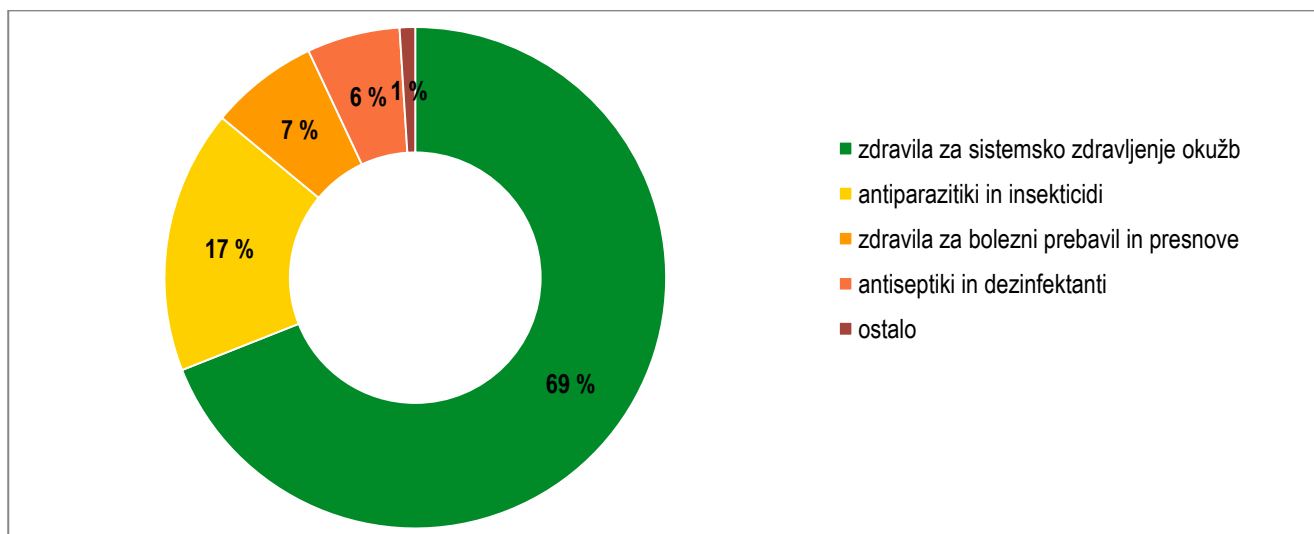
Veterinarski izdelki

Skupina Krka je v letu 2009 prodala za 27,8 milijona EUR veterinarskih izdelkov, kar je 11 % več kot v letu 2008. Prodaja se je najbolj povečala v Nemčiji, Franciji, Ruski federaciji in v Romuniji, ki spadajo med deset največjih trgov, pa tudi na več manjših trgih.

Prodaja veterinarskih izdelkov na 5 največjih trgih

Prodaja veterinarskih izdelkov po terapevtskih skupinah v letu 2009 (v %)

Enroxil/Enrox (enrofloksacin) je vodilni izdelek v naši paleti veterinarskih izdelkov. Z novima izdelkoma **Enroxil Max** za enkratno dajanje in **Enroxil flavour** v obliki tablet z okusom utrjujemo vodilno mesto med generičnimi proizvajalci enrofloksacina.

Najpomembnejše področje so zdravila za zdravljenje okužb.

Drugi najpomembnejši izdelek je prav tako protimikrobno zdravilo **Floron/Fenflor** (florfenikol). Na tradicionalnih trgih je ohranil vodilno mesto med florfenikoli, dobro pa se je začela tudi prodaja na zahodnoevropskih trgih.

Kokcisan (salinomycin) je naš najpomembnejši kokcidiostatik. Njegova učinkovitost je bila potrjena v neodvisnih inštitutih v Nemčiji, Angliji in Španiji pa tudi v praksi. Uporabljajo ga v več kot 30 državah po svetu.

Največja rast na trgih zahodne Evrope (Nemčija, Francija) in v Ruski federaciji.

Ecocid S/Oxicid S je razkužilo z uravnoteženo formulacijo, ki se uvršča med vodilne v svetu. Izpolnjuje vse zahteve uporabnikov, ki želijo učinkovit, okolju prijazen in kakovosten izdelek za uporabo v programih biološke varnosti. Njegova učinkovitost je bila potrjena po najnovejših metodah, skladnih z EU-standardi.

Zdraviliško-turistične storitve

Terme Krka so leto 2009 v poslovnih enotah v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah, v Strunjanu, Novem mestu in na Otočcu končale s 33,2 milijona EUR prihodkov iz prodaje, kar je 2,1 % več kot v letu 2008. Največji, 34-odstotni delež predstavljajo prihodki od nočitev. S 344.488 nočitvami smo ustvarili 11,4 milijona EUR prodaje in 3-odstotno rast, kar glede na razmere v turistični dejavnosti v letu 2009 ocenjujemo kot uspešno. Med poslovnimi enotami je na prvem mestu Talaso Strunjan z 10,2 milijona EUR prihodkov in 8-odstotno rastjo, s 5-odstotno rastjo pa mu sledijo Terme Dolenjske Toplice.

Obisk domačih gostov se je v letu 2009 povečal za 2 %. Domači gostje so ustvarili 70 % vseh nočitev. Med tujimi gosti so prevladovali Italijani, Avstrijci, Rusi in Nemci. Največjo, kar 88-odstotno zasedenost na letni ravni je imela poslovna enota v Strunjanu, v Šmarjeških Toplicah pa je bila 72-odstotna. **Terme Dolenjske Toplice z novim hotelom Balnea so dobile nagrado Planeta GV za najodmevnejšo lokacijo za izvedbo poslovnega dogodka, poleg tega so bile v akciji Turistične zveze Slovenije razglašene za najlepše zdravilišče v kategoriji manjših zdravilišč, Wellness center Balnea pa za najboljši sprostitevni center v letu 2009 v Sloveniji. Grad Otočec je konec leta 2009 postal član prestižnega združenja vrhunskih hotelov in restavracij Relais & Châteaux in se pridružil 475 najelitnejšim po vsem svetu.**

Razvoj in raziskave

Osnovna naloga razvojne dejavnosti je razvoj generičnih učinkovin in farmacevtskih oblik ter tehnologij za njihovo izdelavo in vrednotenje. Raziskave inovativnih tehnologij in metod izdelave ter vrednotenje so osnova za uspešen razvoj generičnih izdelkov z dodano vrednostjo. Skladnost razvojnih postopkov, podatkov in dokumentacije z regulatornimi zahtevami omogočajo registracijo zdravil na recept, izdelkov za samozdravljenje, veterinarskih izdelkov in kozmetičnih izdelkov. Pravočasen nastop novega izdelka na trgu je rezultat kreativnih, inovativnih pristopov in predvsem timskega razvojno-raziskovalnega dela. Pri razvijanju in registraciji izdelkov uporabljamo razvojne priložnosti in upoštevamo portfelj Krkinih podjetij, upoštevamo pa tudi specifiko posameznih trgov in s tem odpiramo nove prodajne možnosti. Za zagotavljanje konkurenčnosti so tudi v prihodnjem obdobju pomembni učinkovit razvoj in raziskave, zaščita industrijske lastnine, pravočasna registracija in lansiranje novih konkurenčnih izdelkov.

Registracije izdelkov

V letu 2009 smo registrirali 21 novih izdelkov v 40 oblikah. V tem času smo na različnih trgih pridobili 874 novih registracij za zdravila.

V letu 2009 smo registrirali 21 novih izdelkov v 40 oblikah. V tem času smo na različnih trgih pridobili 874 novih registracij za zdravila. Registracije so potekale po različnih registracijskih postopkih v 58 državah.

Po najzahtevnejših evropskih registracijskih postopkih (centralizirani postopek – CP, decentralizirani postopek – DCP, postopek medsebojnega priznavanja – MRP) smo izpeljali 44 postopkov za 18 zdravil v različnih oblikah in tako pridobili 1204 registracije.

Pri evropski agenciji EMEA smo uspešno končali pet zahtevnih centraliziranih postopkov.

Pri evropski agenciji EMEA smo uspešno končali pet zahtevnih centraliziranih postopkov, kar pomeni registracijo v vseh 27 državah EU. Pomemben dosežek sta bila uspešno končana centralizirana postopka za dve zdravili na osnovi učinkovine **klopidogrel**. Po centraliziranem postopku smo registrirali tudi **Nimvastid**, ki vsebuje učinkovino **rivastigmin**, **repaglinid**, zdravilo za uravnavanje sladkorja v krvi, in **Vizarsin**, generično različico **sildenafilila**.

Registracije so potekale tudi prek decentraliziranih postopkov (DCP) in prek postopkov vzajemnega priznavanja (MRP). Po teh postopkih smo z registracijami novih zdravil in novih oblik ter registracijami na novih trgih dopolnili prodajne možnosti v večini držav EU. Končali smo postopek za antidepresiv **escitalopram** in s tem to zdravilo registrirali v 9 državah EU; v dodatnih zahodnoevropskih državah smo registrirali **atorvastatin**.

*Na ruskem trgu smo pridobili nove registracije za 13 izdelkov v 40 oblikah in pri tem registrirali regulatorno zahtevna izdelka **Perineva** v obliki tablet z učinkovino **perindopril**, in **Niperten** v obliki tablet z učinkovino **bisoprolol**.*

Uspešno smo izpeljali decentralizirani postopek za registracijo dveh novih kombiniranih zdravil, in sicer za **Doreto** in **Formagliben**. Pomembne so nove evropske registracije za zdravilo **Ezoleta** in za zdravilo **Co-cazaproil**.

Za učinkovito delo pri registraciji zdravil je pomembno uporabljati optimalne postopke v okviru nacionalnih in evropskih zakonodaj. V pomoč so nam izkušnje iz preteklih let, ki jih dopolnjujemo z novimi pristopi. Kontinuirano vodimo tudi nacionalne postopke, ki so pomembni za zagotavljanje portfelja novih izdelkov v državah vzhodne in jugovzhodne Evrope. Tako smo na ruskem trgu pridobili nove registracije za 13 izdelkov v 40 oblikah in pri tem v rekordno kratkem času enega leta registrirali regulatorno zahtevna izdelka **Perineva** v obliki tablet z učinkovino **perindopril**, in **Niperten** v obliki tablet z učinkovino **bisoprolol**.

Na področju izdelkov za samozdravljenje smo pridobili registracije za 8 novih izdelkov. Z njimi smo dopolnjevali blagovni znamki **Duovit** in **Septolete**.

Število novih registracij skupine Krka po regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2009	43	64	101	173	126	222	171	317
2008	29	49	113	241	177	284	93	215
2007	11	39	104	223	108	181	86	311
2006	23	36	114	234	97	152	84	210
2005	10	34	84	141	76	111	102	266

Zaščita lastnega znanja in področje industrijske lastnine

Rezultate razvoja smo na ključnih področjih zaščitili s patentnimi prijavi. V letu 2009 smo vložili patentne prijave za 19 novih izumov, na osnovi prioriteten prijav iz leta 2008 pa smo vložili 24 mednarodnih patentnih prijav.

Svoje izdelke tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami. Tako smo v letu 2009 v Sloveniji prijavili 52 blagovnih znamk, vložili 79 mednarodnih ter v posameznih državah 14 nacionalnih prijav.

Zdravila na recept

V letu 2009 smo za zdravila na recept pridobili registracije za 13 novih zdravil v 32 oblikah.

V vseh državah EU smo pridobili registracijo za **klopidogrel**, ki je eno od vodilnih zdravil po prodaji v svetu in poleg tega tudi eno najpomembnejših antikoagulatnih zdravil, ki zmanjšujejo nastajanje krvnih strdkov in s tem incidenco možganske kapi in srčnega infarkta. Registrirali smo dve zdravili na osnovi klopidogrela: **klopidogrelijev hidrogensulfat (Zyllt)** in zdravilo na osnovi **klopidogrelijevega hidroklorida** kot alternativno sol.

Med zdravili za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja širimo ponudbo z registracijo zdravila **Nimvastid**, ki vsebuje učinkovino **rivastigmin**. Nimvastid je namenjen zdravljenju Alzheimerjeve bolezni. Registrirali smo ga v dveh farmacevtskih oblikah, v obliki kapsul in v obliki orodisperzibilnih tablet. Smo edino podjetje, ki je uspešno razvilo orodisperzibilne tablete rivastigmina. Nova farmacevtska oblika je prijazna uporabniku in predstavlja dosežek uspešnega farmacevtsko- tehnološkega razvoja.

Pomemben dosežek sta bila uspešno končana centralizirana postopka za dve zdravili na osnovi učinkovine klopidogrel – klopidogrelijev hidrogensulfat (Zyllt) in klopidogrelijev hidroklorid.

Širimo paleto antidiabetičnih zdravil. Pod imenom **Enyglid** smo registrirali tablete **repaglinida** v treh jakostih. Repaglinid je Krkino novo zdravilo, indicirano za uravnavanje nivoja sladkorja v krvi pri diabetesu. **Formagliben** vsebuje kombinacijo dveh učinkovin, **glibenklamida** in **metformina**, ki delujeta vzajemno – glibenklamid spodbuja izločanje inzulina iz trebušne slinavke, metformin pa hkrati poveča občutljivost celic za inzulin.

Za vse trge EU smo uspešno registrirali **Vizarsin**. Zdravilo je na voljo v obliki filmsko obloženih tablet v treh jakostih in predstavlja generično različico tablet z učinkovino **sildenafil**. Učinkuje na erektilno disfunkcijo in je namenjen zdravljenju impotence.

Za simptomatično lajšanje zmerne do hude bolečine smo registrirali zdravilo **Doreta** v obliki tablet. Gre za fiksno kombinacijo dveh učinkovin, tramadola in paracetamola. Dovoljenje za promet smo dobili v nekaterih državah EU in na Hrvaškem. Krkina Doreta je prvo generično zdravilo s to fiksno kombinacijo.

Ezoleta je ime novega zdravila z učinkovino **ezetimib**, ki s preprečevanjem absorpcije holesterola znižuje raven krvnih maščob. Prve registracije smo v letu 2009 pridobili v Sloveniji in v nekaterih državah EU.

Co-cazaprol je zdravilo z učinkovinama **cilazapril** in **hidroklorotiazid**. Registrirali smo ga na Hrvaškem, Češkem in Portugalskem. Z njim smo dopolnili skupino zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka pri bolnikih, pri katerih monoterapija ne zadostuje za uspešno zdravljenje.

Z novim zdravilom **Niperten** v obliki tablet z učinkovino **bisoprolol**, ki smo ga prvič registrirali v Ruski federaciji, smo dopolnili paleto zdravil za zdravljenje bolezni srca in ožilja.

Širili smo tudi paleto **sartanov**, tako z novimi zdravili kot z dopolnjevanjem palet obstoječih sartanov. Pridobili smo novo registracijo za **olmesartan** z imenom **Olimestra** v obliki filmsko obloženih tablet v treh jakostih. Med obstoječimi sartani smo v večini zahodnoevropskih držav uspešno registrirali valsartan, kombinacijo valsartana in hidroklorotiazida, in losartan ter kombinacijo losartana in hidroklorotiazida.

Risperidon, zdravilo iz skupine antipsihotikov v obliki orodisperzibilnih tablet, smo v zahodni Evropi registrirali v dveh novih jakostih

Pri zaviralcih protonске črpalke smo dosegli pomembne razvojno-raziskovalne rezultate za izdelek v obliki trdih želatinastih kapsul z učinkovino **esomeprazol** in uspešno vodili DCP postopek za registracijo izdelka v nekaterih državah EU.

Število novih registracij zdravil na recept po posameznih regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2009	22	43	71	140	73	158	148	292
2008	9	26	75	197	100	206	55	158
2007	8	36	68	176	65	127	79	304
2006	13	26	82	189	61	104	57	175
2005	8	30	60	110	55	84	87	243

Izdelki za samozdravljenje

V letu 2009 smo uspešno končali registracijske postopke za 8 novih izdelkov za samozdravljenje.

Z registracijami novih izdelkov smo uspešno dopolnili svoje uveljavljene vodilne blagovne znamke Duovit, Septotele in Pikovit.

Blagovno znamko **Duovit**, ki združuje vitaminsko-mineralne izdelke za odrasle, smo dopolnili s tremi novimi izdelki. **Duovit Power** v obliki žvečljivih tablet je vir naravnega kofeina v usklajeni kombinaciji naravnih izvlečkov in vitaminov za dodatno energijo in večjo storilnost. **Duovit za ženske 45+** in **Duovit za moške 45+** v obliki filmsko obloženih tablet sta izdelka, ki vsebujeta kombinacijo vitaminov in mineralov, prilagojeno potrebam organizma v tej starostni skupini, hkrati pa tudi pomembna hranila za usklajeno delovanje organizma – ločeno za ženske in moške.

Paleta **Pikovit**, ki združuje vitaminsko-mineralne izdelke za otroke, smo dopolnili v segmentu prehranskih dopolnil. Uspešno smo končali postopek notifikacije dveh novih sirupov **Pikovit IQ/Pikovit Omega 3** in **Pikovit Balance/Pikovit Prebio** v Ukrajini in Kazahstanu.

Paleta **Septotele** smo v letu 2009 dopolnili z novim izdelkom. Pridobili smo prve registracije za **Septotele plus z okusom limete in medu**. Izdelek linijo Septolet s kombinacijo antiseptične učinkovine cetilpiridinijev klorid in lokalnega antiseptika benzokaina dopolnjuje z novim okusom.

Notificirali smo **Septoaqua** pršilo za nos **za otroke** in **Septoaqua** pršilo za nos **za odrasle**. Izdelka sta medicinska pripomočka, ki vsebujeta sterilno raztopino mineralnih soli in sta namenjena izpiranju, čiščenju in vlaženju nosne sluznice.

Kapsule **Orsoslim/Orsofit** so nov izdelek v kategoriji prehranskih dopolnil, ki začena linijo izdelkov za pomoč pri uravnavanje telesne teže.

Za izdelke z izvlečki ginka in ginsenga smo pridobili nove evropske registracije. Tržne možnosti za **Bilobil** smo povečali z registracijo izdelkov **Bilobil Duo** na Češkem in **Bilobil Intense 120 mg** na novih trgih, v Sloveniji, Madžarski, Romuniji, Bolgariji.

Končali smo prvo notifikacijo sirupa **Herbilex**, prehranskega dopolnila, ki vsebuje izvleček islandskega lišaja in je namenjen blaženju dražečega kašlja.

Število novih registracij izdelkov za samozdravljenje po posameznih regija

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2009	10	10	22	22	33	43	21	23
2008	9	9	29	30	47	47	18	19
2007	2	2	32	43	34	39	4	4
2006	8	8	30	42	35	45	22	31
2005	2	4	24	31	15	19	15	23

Veterinarski izdelki

Leto 2009 je zaznamovalo povečano število registracij za zdravila, ki vsebujejo **enrofloksacin**, **kolistin** in **florfenikol** na trgih zahodne, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V Ukrajini in na Hrvaškem smo pridobili tudi registracije za **Enroxil Max** v obliki raztopine za injiciranje, namenjene za zdravljenje dihalnih okužb. Na Hrvaškem smo to zdravilo registrirali za govedo in registracijo razširili še za prašiče. Prav tako na Hrvaškem smo pridobili registracijo za **Enroxil Flavour**, tablete v treh jakostih, namenjene za zdravljenje bakterijskih okužb pri psih in mačkah. V Makedoniji in Kazahstanu smo pridobili registracijo za **kolistin**. V obliki praška za pripravo peroralne raztopine za zdravljenje bakterijskih okužb pri farmških živalih ga tržimo pod imenom **Giraxa**. V Rusiji smo registrirali **Floron** v obliki raztopine za injiciranje za zdravljenje okužb pri govedu. Na Hrvaškem, v Kazahstanu in Moldaviji smo uspešno registrirali **Solvimin Se**, vitaminsko-mineralni prašek za vse vrste farmških živali. V Srbiji smo registrirali **Anemin**, raztopino za injiciranje, ki vsebuje železov dekstran in je namenjena za preprečevanje anemij pri prašičih.

Število novih registracij veterinarskih izdelkov po posameznih regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2009	–	–	8	11	10	11	2	2
2008	3	6	6	11	13	14	20	38
2007	1	1	3	3	7	8	3	3
2006	2	2	2	3	2	3	4	4
2005	–	–	–	–	6	8	–	–

Kozmetični izdelki

V letu 2009 smo končali razvoj izdelkov iz linije Sun Mix. V skladu z novimi zakonodajnimi priporočili smo za linijo razvili 7 izdelkov za sončenje, uspešno testirali njihovo učinkovitost ter pridobili dovoljenje za promet v Sloveniji po merilih za kakovost, varnost in učinkovitost kozmetičnih izdelkov za zaščito kože.

Zdraviliško-turistične storitve

Leto 2009 je bilo prvo leto poslovanja novega hotela Balnea**** superior v Termah Dolenjske Toplice, ki je dobil ime po priznanem sprostitev centru Balnea. Hkrati z novim hotelom smo razvili številne nove programe z uveljavljenimi terapevtskimi metodami, predvsem refleksoterapijo in akupunkturo. Konec leta 2009 je v tem priznanem slovenskem zdravilišču začela delovati tudi ambulanta za estetsko kirurgijo, v kateri izvajamo minimalno invazivne metode pomlajevanja, ki hitro in učinkovito pripomorejo k svežemu in bolj mladostnemu videzu.

Tudi v letu 2009 smo znaten del sredstev vložili v razvoj programov medicinske rehabilitacije in v opremo za diagnostiko in zdravljenje, saj želimo ohraniti vodilni tržni delež v zdraviliškem zdravljenju v Sloveniji.

Najpomembnejša naložba Term Krka v letu 2009 je bila razširitev igrišča za golf na Otočcu. Od junija 2009 ima 18 igralnih polj, razprostira pa se na več kot 70 hektarjih. Gre za eno od najlepših golfskih igrišč v tem delu Evrope, ki je zraslo na privlačnem in rahlo hribovitem terenu v zavetju dolenjskega gozda. Naložbo je višini 0,5 milijona EUR sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj.

Oskrba z izdelki

Oskrbovalno verigo, ki vključuje proizvodnjo končnih izdelkov in učinkovin, laboratorijsko kontrolo kakovosti, nabavo, načrtovanje proizvodnje in gospodarjenje s proizvodnimi kapacitetami doma in v tujini, obvladovanje tehnologij in dokumentacije v življenjskem ciklu izdelka ter skladiščenje in transport, uspešno obvladujemo tako glede izpolnjevanja prodajnih potreb kakor tudi zagotavljanja visoke kakovosti cenovno konkurenčnih izdelkov. Procese oskrbe v podjetjih skupine in drugih proizvodnih mestih integriramo, optimiziramo in krepimo povezanost z ostalimi poslovnimi funkcijami. Optimiziramo odzivnost na potrebe trga in zmanjšujemo stroške. Za strateške izdelke zagotavljamo več proizvodnih mest in nabavnih virov učinkovin in ostalih materialov.

Oskrbovalno verigo uspešno obvladujemo tako glede izpolnjevanja prodajnih potreb kot zagotavljanja visoke kakovosti cenovno konkurenčnih izdelkov.

Skrbimo za izdelke, ki so že bili lansirani na ključnih trgih, in sicer zagotavljamo fleksibilnost in stroškovno učinkovitost tehnologij. Prav tako koordiniramo prenose tehnologij polizdelkov in pakiranja v Krkinih obratih v Sloveniji in tujini. V letu 2009 smo povečali odzivnost pri reševanju tehnološke problematike. Postopek uvajanja alternativnih virov učinkovin in embalaže za strateško pomembne izdelke v redno proizvodnjo, usklajen z vsemi poslovnimi funkcijami, je postal redna praksa, rezultat katere je validiran tehnološki postopek proizvodnje. Znotraj procesov življenjskega cikla skrbimo tudi za obnovo proizvodnega dela regulatorne dokumentacije.

Z obvladovanjem tehnologij pakiranja in definiranjem sekundarne embalaže neposredno posegamo v optimizacije procesov pakiranja in zmanjšujemo stroške embalaže. Kontinuirano spremljamo zahteve trga glede novih tehnologij pakiranja in temu prilagajamo tehnološke možnosti opreme. Z optimizacijo procesa zagotavljanja tehnoloških podlag, kot so embalažni načrti, tehnološki postopki, sestavnice itd., ki so potrebni pred začetkom proizvodnje, zagotavljamo hitro odzivnost glede na specifične zahteve trga ter obenem skladnost izdelka, ki ga proizvajamo, s trenutnim veljavnim regulatornim statusom po trgih.

Učinkovito vzdržujemo večino matičnih podatkov za načrtovanje in izvajanje proizvodnje v poslovnem informacijskem sistemu SAP in proizvodnem informacijskem sistemu PAS (matični podatki materialov, statusi veljavnosti, sestavnice, resursi, tehnološke faze...). S tem so vzpostavljeni pogoji za nemoteno načrtovanje materialov in kapacitet, izvajanje proizvodnje in sprotno ustvarjanje e-zapisnikov.

Logistični center je povezovalni člen med prodajo, nabavo, proizvodnjo, kontrolo kakovosti in ostalimi funkcijami v oskrbovalni verigi.

Pri proizvodni dokumentaciji smo naredili velik korak naprej z implementacijo elektronskega dokumentacijskega sistema (»paperless« proizvodnja), ki je na tako strogo reguliranem področju, kot je farmacevtska industrija, izredno zahteven projekt. Novi sistem bistveno skrajšuje čas od zaključka izdelave pa do sprostitve serije na trg. Preglednost in hitrost dostopanja do dokumentacije sta se izboljšali, stroški papirnatega arhiviranja in distribucije so manjši, lažja pa je tudi dostopnost do tehnoloških podatkov za namene nadaljnje optimizacije.

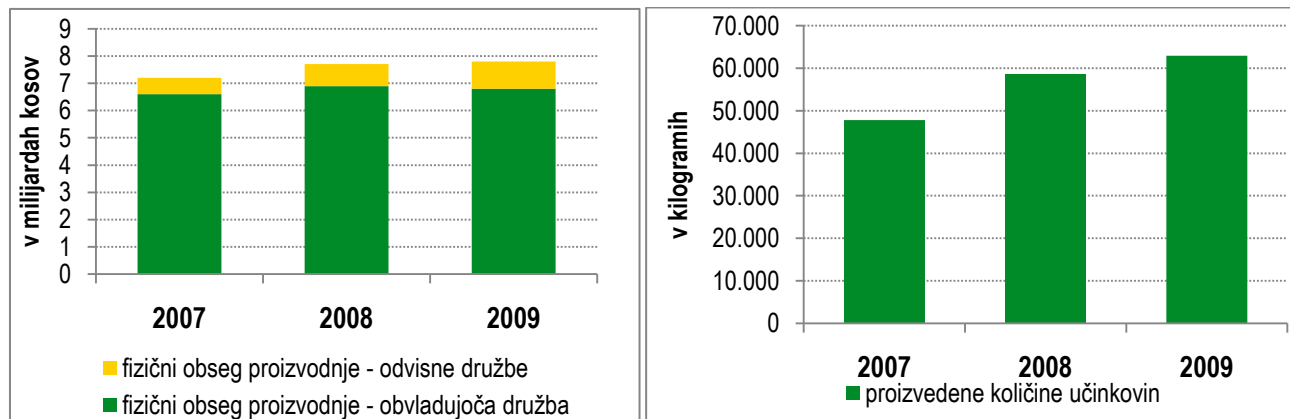
Povezovalni člen med prodajo, nabavo, proizvodnjo, kontrolo kakovosti in ostalimi funkcijami oskrbovalne verige je Logistični center. Njegova ključna naloga je načrtovanje proizvodnje skladno s prodajnimi napovedmi, da bi tako pravočasno zagotovili potrebne količine izdelkov predpisane kakovosti. Ob tem pa je pomembno dosegati še optimalno izkoriščenost proizvodnih kapacitet. Število izdelkov in njihova raznolikost je v stalnem porastu, nenehno pa vključujemo tudi nove proizvodne kapacitete v Krkinih obratih v Sloveniji in odvisnih podjetjih v tujini. Načrtovanje in spremljanje proizvodnje tako postaja vse bolj kompleksno, zato uporabljamo napredni informacijski sistem za načrtovanje proizvodnje APO (Advanced Planning and Optimisation), ki smo ga vpeljali v Sloveniji in Ruski federaciji, nameravamo pa ga tudi na Hrvaškem in Poljskem.

V sklopu rekonstrukcije obrata Bršljin smo zgradili nov, sodoben obrat za proizvodnjo sirupov na osnovi zeliščnih izvlečkov in tako več kot podvojili proizvodnjo sirupov.

Zadostne proizvodne zmogljivosti za zmanjševanje tveganja deficitarnosti zagotavljamo z nenehnim obnavljanjem, dopolnjevanjem in dograjevanjem lastnih kapacitet kemijske proizvodnje učinkovin in proizvodnje končnih izdelkov ter s pogodbeno proizvodnjo s partnerji, ki s svojimi viri in znanjem pripomorejo k realizaciji prodajnih naročil.

V sklopu rekonstrukcije obrata Bršljin smo zgradili nov, sodoben obrat za proizvodnjo sirupov in tako več kot podvojili zmogljivosti proizvodnje sirupov na osnovi ekstraktov. Hkrati smo v ločenem objektu ustvarili pogoje za proizvodnjo novega tekočega in praškastega izdelka z biocidnim učinkom za uporabo v veterini. Povečali smo kapacitete pakiranja injekcijskih raztopin ter proizvodnje tablet, kapsul, pelet in pastil, v proizvodnji farmacevtskih učinkovin pa zagnali novo proizvodno linijo v Sintezi 4.

Fizični obseg proizvodnje (levo) in količina proizvedenih učinkovin (desno)

V proizvodnjo uvajamo principe TPM (Total Productive Maintenance), povečujemo usposobljenost operaterjev za premontaže pri pakiranju in proizvodnji polizdelkov ter izboljšujemo proizvodne procese, da bi čim boljše izkoristili proizvodno opremo in dosegli čim boljši izkoristek proizvodnje serije izdelka.

V obeh proizvodnjah zagotavljamo tehnično razpoložljivost strojev in opreme: stroje in opremo vzdržujemo, spremljamo njihovo stanje in zagotavljamo varno delo po načelih načrtovanega in preventivnega vzdrževanja. Pripravljamo izhodišča za tehnični razvoj proizvodnje, sledimo novitetam in sodelujemo pri kvalifikaciji in zagonu nove tehnološke opreme.

V investicijski dejavnosti intenzivno sodelujemo že v sklopu priprav letnega gospodarskega načrta investicijskih projektov, investicijskega vzdrževanja in nabave osnovnih sredstev, skladno s strategijo razvoja podjetja.

Vse številnejše inšpekcije in presoje regulatornih organov in poslovnih partnerjev smo uspešno prestali.

Prav tako pomembno področje v Oskrbi z izdelki je nabava. Njena osnovna naloga je pravočasna nabava materialov, opreme in storitev skladno z zahtevami o kakovosti, ki veljajo v podjetju. Vse bolj pomembno pri tem pa je obvladovanje nabavnih stroškov in njihova nenehna optimizacija. Razvijamo strategijo partnerskih odnosov z dobavitelji, ključne dobavitelje seznanjamo s svojimi razvojnimi usmeritvami in jih temu ustrezno tudi izobražujemo. Od dobaviteljev pričakujemo kakovost, ustrezno specifikacijam, dolgoročno zanesljivost dobav, razvojno naravnost in pripravljenost za zmanjševanje lastnih stroškov. Vsi dobavitelji so vključeni v sistem odobranja in potrjevanja ter v sistem rednih presoj kakovosti. Prednost dajemo neposredni nabavi od proizvajalcev, število odobrenih dobaviteljev pa želimo povečati. Lokalne in svetovne dobavitelje materialov nenehno spremljamo, da bi tako dosegli čim večjo stroškovno učinkovitost izdelkov.

V laboratorijski kontroli kakovosti skladno s farmacevtskimi standardi preizkušamo kakovost vhodnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov za humano in veterinarsko uporabo in izdelkov za samozdravljenje. S preizkušanjem nadzorujemo in zagotavljamo ustrezno kakovost tako izdelkov in materialov ter proizvodnega okolja na vseh proizvodnih lokacijah. Optimalni odzivni časi analiz so pomemben del pretočnega časa realizacije prodajnih naročil in učinkovite analize podpre v procesih tehnoloških izboljšav, zato ostajajo naš ključni cilj tudi v prihodnje.

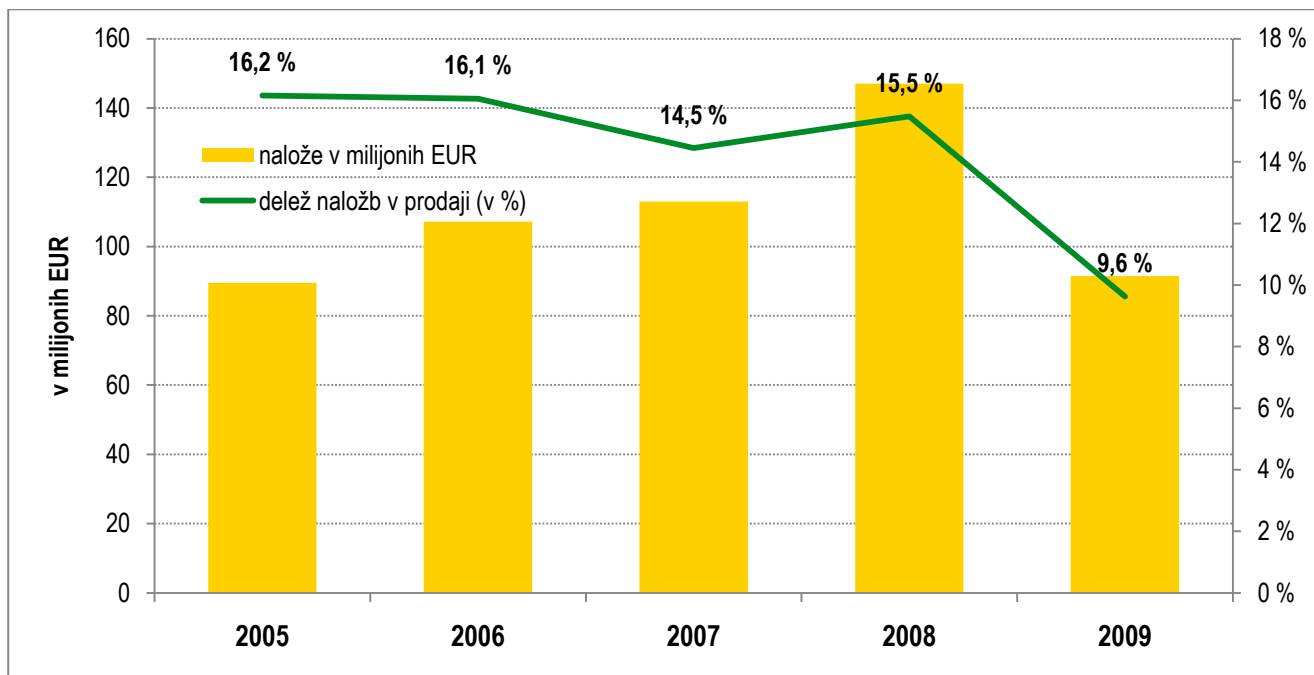
Pri skladiščenju in distribuciji izdelkov kupcem prav tako sledimo načelom kakovosti, fleksibilnosti in odzivnosti. Uvedli smo terminirane dobave za največje dobavitelje, tako skrajšali čas prevzema in povečali pretok blaga, pri tem pa ohranili visoko kakovost opravljenega dela. Pri carinskem posredovanju smo pridobili status pooblaščenega gospodarskega subjekta. Izvedli smo tudi celovito obnovo in dograditev skladiščnih kapacitet v Gotni vasi, kjer so urejeni prostori za sekundarno pakiranje in pogoji za skladiščenje rastlinskih drog. V skladišču nevarnih snovi smo z ureditvijo varovanja in kontrolo dostopa bistveno izboljšali stopnjo varnosti obratovanja. Nadaljujemo tudi s posodabljanjem informacijske podpore skladiščenju, s čimer bomo celovito podprli naročanje in izdajo blaga prek sistema SAP in tudi tako dvignili kakovost izvajanja te dejavnosti.

Vlaganja in naložbe

V skupini Krka smo v letu 2009 za naložbe porabili 91,5 milijona EUR, od tega 82,3 milijona EUR v obvladujoči družbi in 9,2 milijona EUR v odvisnih družbah. Zaradi svetovne finančne krize in negotovih razmer poslovanja smo nekatere projekte upočasnili in za naložbe porabili manj sredstev, kot smo sprva načrtovali.

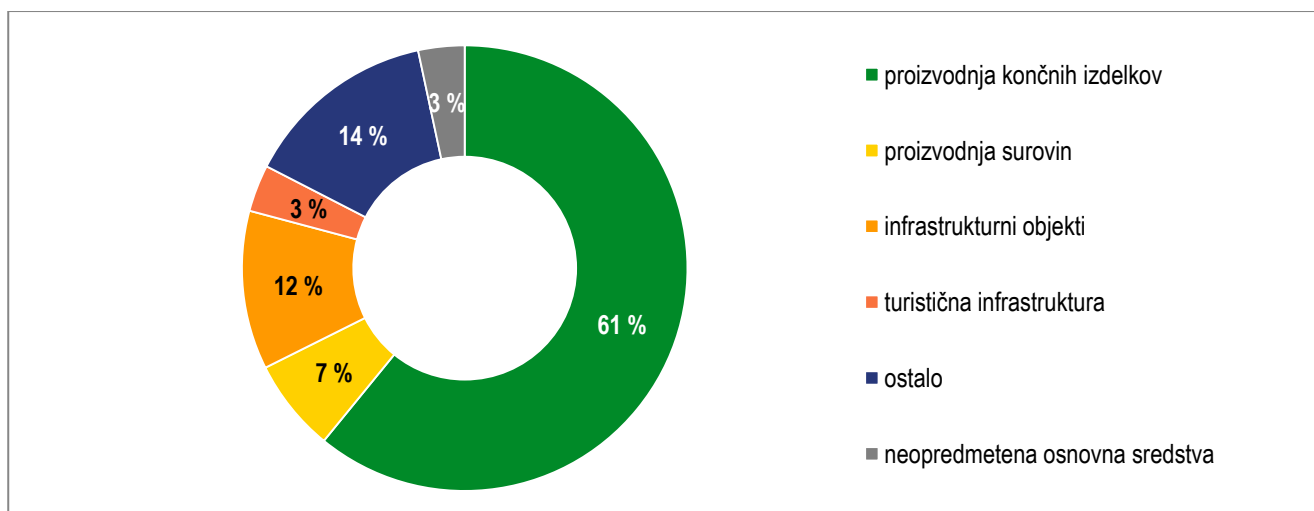
V letu 2009 smo investicijsko porabo prilagajali svetovni gospodarski krizi.

Naložbe skupine Krka v obdobju 2005–2009

Več kot polovica naložb v letu 2009 je bila namenjena povečanju zmogljivosti za proizvodnjo končnih izdelkov.

Struktura investicijske porabe skupine Krka v letu 2009

Nove zmogljivosti in tehnologije v letu 2009

Marca 2009 smo končali dela na liniji 5 v Sintezi 4 in pridobili dovoljenje za poskusno proizvodnjo. Dodatna linija je bila potrebna zaradi zahtev za proizvodnjo vse večjih količin različnih novih farmacevtskih učinkovin. Zanj smo porabili 11,2 milijona EUR.

Z ekstrakcijsko linijo II smo v Sintezi uvedli novo tehnologijo za proizvodnjo olja za hidrogeniranje. Izvedbena dela na liniji smo končali konec septembra in pridobili dovoljenje za poskusno obratovanje.

S pripravo in opremo prostorov za postavitev linije za oblaganje pelet in izdelavo granulotov smo povečali proizvodne zmogljivosti in s tem zagotovili pogoje za pravočasno lansiranje kapsul na nove trge.

V Gotni vasi smo povečali skladiščne zmogljivosti. Zgradili smo nizkoregalno skladišče in uredili ročno pakirnico za sekundarno pakiranje.

V obratu v Bršljinu smo povečali proizvodne zmogljivosti in optimizirali materialne pretoke. Leta 2009 smo zgradili sodoben obrat za proizvodnjo sirupov, že leta 2008 pa ločen objekt za proizvodnjo izdelkov z biocidnim učinkom.

Z nakupom in postavitvijo dodatne linije smo odpravili ozko grlo in povečali zmogljivosti polnjenja, pregleda in pakiranja ampul.

Zaradi načrtovane proizvodnje novih izdelkov v obliki pršil smo septembra začeli obnavljati proizvodne prostore v zahtevanih razredih čistosti in eksplozijsko varni izvedbi.

Začetek gradnje dveh večjih naložb

Junija 2009 smo začeli v Ločni graditi obrat za proizvodnjo trdnih farmacevtskih oblik z zmogljivostjo 2,5 milijarde kapsul, tablet ali obloženih tablet na leto. Objekt bo imel pet etaž s skupno površino 17.000 m², do konca leta smo postavili jekleno konstrukcijo. Ta trenutno največja Krkina naložba s predračunsko vrednostjo 94 milijonov EUR bo po načrtih končana sredi leta 2011.

Obrat za proizvodnjo trdnih farmacevtskih oblik je trenutno največja naložba.

Jeseni 2009 smo začeli graditi nov Razvojno-kontrolni center 3 s skupno bruto površino 13.000 m². Objekt bo zgrajen za potrebe razvojno-raziskovalne in kontrolne dejavnosti, v njem bodo tudi najnovejšje laboratorijske naprave. Naložba je ocenjena na 21,6 milijona EUR.

Novi projekti

V fazi idejnih zasnov in projektiranja so že novi projekti, namenjeni posodobitvam in novim proizvodnim zmogljivostim ter zagotavljanju infrastrukture za nemoten proizvodni proces, ki bodo zaznamovali naslednje petletno obdobje.

V letu 2010 bomo začeli projektirati Notol 2.

V letu 2010 načrtujemo pripravo projektne dokumentacije za gradnjo novega obrata za proizvodnjo trdnih oralnih farmacevtskih oblik Notol 2 in projekte za gradnjo novih zmogljivosti za proizvodnjo farmacevtskih učinkovin Sinteza 1 na lokaciji Krško. Na tej lokaciji bo treba zgraditi tudi vso potrebno energetiko in infrastrukturo, ki bo omogočala proizvodnjo.

Tujina

Zaradi povečanih proizvodnih potreb na Poljskem smo pakirno linijo zamenjali z novo, zmogljivejšo. Linija je začela obratovati 2009.

V Ruski federaciji bomo zgradili novo tovarno.

V letu 2009 so potekale intenzivne priprave na gradnjo dodatnih proizvodnih zmogljivosti v Ruski federaciji. V Istri bomo zgradili logistični center in novo tovarno za proizvodnjo trdnih farmacevtskih oblik. Koncept zasnove nove tovarne omogoča fleksibilno in modularno gradnjo proizvodnih zmogljivosti v več fazah. V prvi fazi je predvidena vgradnja 6 pakirnih linij z letno zmogljivostjo 1,5 milijarde tablet in kapsul.

Terme Krka

Junija 2009 je bila otvoritev igrišča za golf na Otočcu, kjer smo uredili dodatnih devet igralnih polj in namakalni sistem. Vrednost naložbe je bila 2 milijona EUR, z nepovratnimi sredstvi jo je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR).

V Termah Krka v Strunjanu izvajamo obnovo zdraviliškega in bazenskega dela ter povečanje hotelskih zmogljivosti v vrednosti 7 milijonov EUR. Prenova bo zaključena v prvem polletju leta 2010.

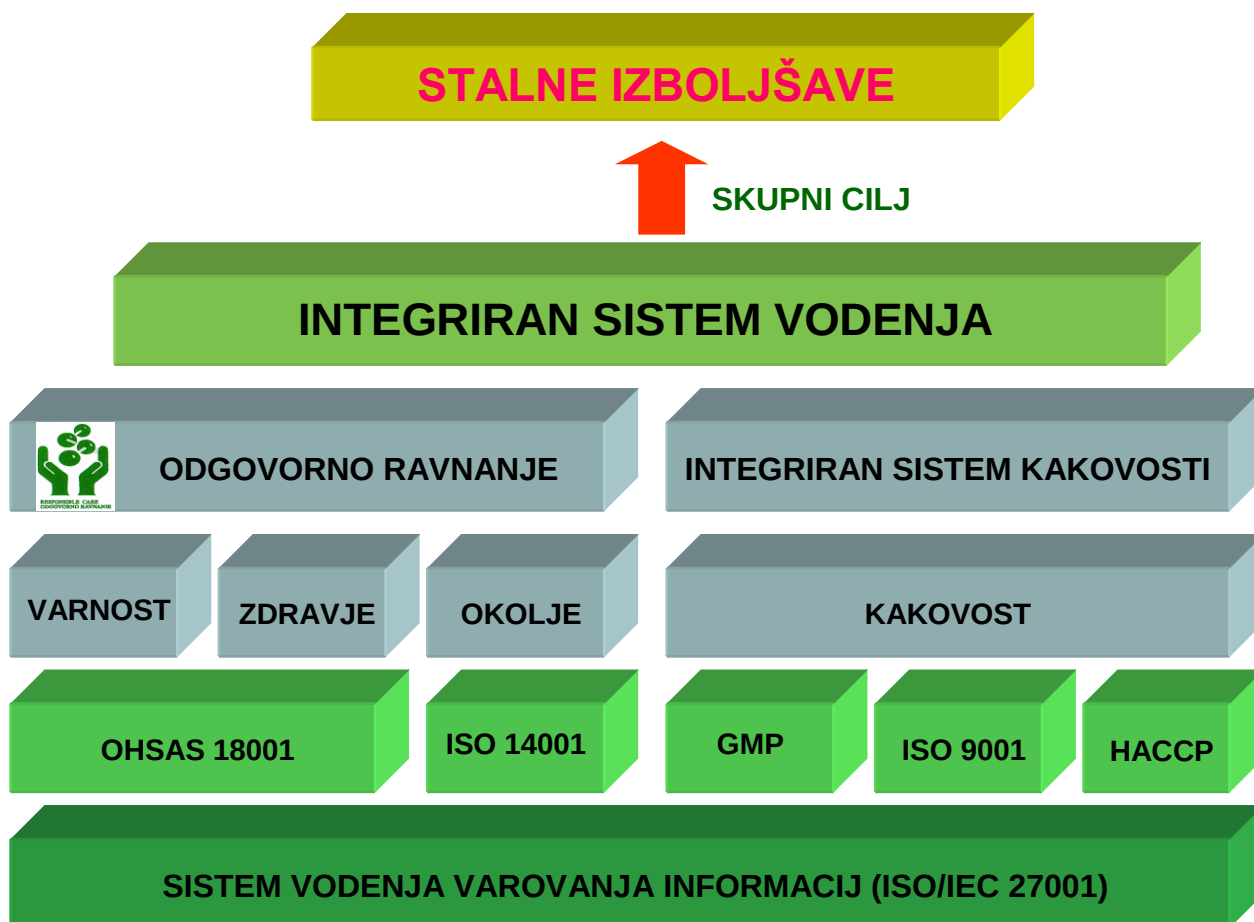
Integrirani sistem vodenja in kakovost

Kakovost izdelkov in storitev ter nenehno izboljševanje ključnih procesov je ena izmed Krkinih strateških usmeritev. S sistematičnim pristopom želimo stalno presegati zahteve odjemalcev in doseгти zastavljene poslovne cilje.

Sistem vodenja

Integrirani sistem vodenja (ISV) obravnava različne vidike poslovanja (kakovost, okolje, varnost in zdravje pri delu, varnost živil in varovanje informacij) v enotnem sistemu vodenja z namenom doseгти optimalne cilje poslovanja. Opisan je v Poslovníku kakovosti. Struktura ISV temelji na standardu ISO 9001, ki je nadgrajen in razširjen z ostalimi standardi in načeli: GXP, HACCP, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO/IEC 27001. Odlično delovanje ISV podpira centraliziran sistem obvladovanja dokumentacije, ki se nenehno izboljšuje. Postopoma prehajamo s papirnega na elektronsko obvladovanje dokumentov. Prednosti, ki nam jih prinaša elektronsko obvladovanje dokumentov, so: manjši stroški, krajši čas od izdelave dokumenta do njegove veljavnosti, lažji dostop, hitrejše iskanje dokumentov, veljaven je samo elektronski dokument itd. Da bi lahko zagotovili kredibilnost ISV in utrjevali zaupanje naših partnerjev, ga redno certificiramo pri neodvisni zunanji instituciji (Slovenski institut za kakovost in meroslovje, SIQ) ter z rednimi preverjanji slovenskih in tujih inšpektorjev iz zdravstvenih agencij dokazujemo njegovo skladnost z regulativnimi in zakonskimi zahtevami (dobre prakse, GXP).

ISV nam omogoča učinkovito in uspešno upravljanje posameznih sistemov na enovit način.

Nenehne izboljšave, ki nam jih na eni strani narekujejo standardi in smernice ter pristop PDCA (planiraj, izvedi, preveri in ukrepaj), na drugi pa naša zavezanost tem standardom, so gonilna sila napredka in stalnega izboljševanja na vseh področjih delovanja Krke. Tu gre za sistematično obvladovanje procesov od zahtev odjemalcev prek trženja, razvoja in raziskav, oskrbe z izdelki, prodaje do spremljanja zadovoljstva odjemalcev.

Sistem kakovosti

Ustreznost Krkinega sistema vodenja preverjajo in potrjujejo redne inšpekcije domačih in tujih državnih regulativnih organov ter presoje certifikacijskih organizacij.

- Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke Republike Slovenije (JAZMP) je izvajala redne inšpekcijske preglede sistema vodenja kakovosti, skladišč, proizvodnih obratov in laboratorijev za kontrolo kakovosti in potrdila ustreznost našega poslovanja z GXP-zahtevami, veljavnimi v Evropski uniji (EU), kar je osnova za obnovo GMP-certifikatov in vzdrževanje dovoljenj za izdelavo zdravil.
- Naši odvisni podjetji, ki sta locirani zunaj EU (Krka-Farma Jastrebarsko in Krka-Rus) sta uspešno izpeljali inšpekcijski pregled JAZMP in s tem pridobili GMP certifikat EU, kar omogoča izdelavo zdravil za območje EU.
- Redne inšpekcijske preglede za vstop oziroma obstoj na trgih zunaj EU, kjer Krka trži izdelke, so izvajale tudi druge agencije za zdravila. Vse inšpekcije smo uspešno izvedli; inšpektorji so potrdili ustreznost in skladnost z regulativnimi zahtevami za izdelavo izdelkov. V nekaterih državah (npr. v Belorusiji, Ruski federaciji in Ukrajini) ima Krka kot proizvajalka visokokakovostnih zdravil poseben status – kontrola kakovosti ob uvozu je omejena na tri parametre kakovosti, kar omogoča manjše stroške uvoza in bistveno hitrejši vstop serij končnih izdelkov na trg.
- Veterinarska uprava Republike Slovenije je opravila inšpekcijski pregled Krke kot trgovca na debelo za zdravila za uporabo v veterinarski medicini. V okviru rednega letnega nadzora Krke kot nosilke dejavnosti poslovanja s krmo pa je izpeljala tudi redne inšpekcijske preglede sistema za zagotavljanje varnosti in kakovosti izdelkov za prehrano živali. Inšpektorji niso ugotovili neskladnosti.
- Ustreznost delovanja sistema za zagotavljanje varnosti živil in hrane (HACCP) smo preverjali z notranjimi presojami, potrdila pa ga je redna letna presoja SIQ. Zdravstvena inšpekcija Republike Slovenije pa je delovanje sistema HACCP preverjala z rednimi inšpekcijskimi pregledi obratov družbene prehrane.
- Sistem vodenja varovanja informacij (SVVI), ki je certificiran v skladu z ISO/IEC 27001, smo v letu 2009 v skladu z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA) dogradili z Notranjimi pravili arhiviranja dokumentarnega gradiva v Krki. Posebno pozornost smo namenili tudi širjenju in uporabi sistema SVVI v naših podjetjih in predstavništvih v tujini.
- Oktobra 2009 je v Krki že 14. leto zapored potekala presoja ISV. Skupina devetih presojevalcev s Slovenskega instituta za kakovost in meroslovje (SIQ) je dva dni presojala delovanje več sistemov hkrati, ki so izdelani na osnovi zahtev petih različnih standardov (ISO 9001, ISO 14001, HACCP, OHSAS 18001 in ISO/IEC 27001). Neskladnosti niso ugotovili.

Z ISV Krka vsej zainteresirani javnosti kaže svoj odnos do kakovosti, okolja, varnosti in zdravja pri delu, varnosti živil ter varovanja informacij. Z dobrimi poslovnimi rezultati pa potrjuje učinkovitost in uspešnost ISV.

Ukrepe za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja nadgrajujemo v celovit sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja v skladu s standardom BS25999 – Business Continuity Management.

ISV in sistem vodenja kakovosti nenehno izboljšujemo, zato smo dopolnili Poslovnik kakovosti in povezane dokumente. Povečali smo intenzivnost dela na procesih, ki pomembno vplivajo na kakovost izdelkov in storitev.

Krkin sistem vodenja preverjamo z notranjimi presojami. Presojamo tudi sisteme vodenja kakovosti dobaviteljev in pogodbenih partnerjev, da bi tako bolje obvladovali kakovost izdelkov in procesov ter se osredotočali na ključna področja, ki vplivajo na kakovost končnega izdelka. V ta namen vrednotimo posamezne dobavitelje/partnerje in posledično uvajamo potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganj na področju kakovosti izdelkov na sprejemljivo raven. Hkrati nam jasen vpogled v sisteme kakovosti dobaviteljev in pogodbenikov ter s pogodbami o zagotavljanju kakovosti opredeljena transparentnost zahtev in odgovornosti strank, vključenih v proces izdelave surovin/izdelkov, omogočata optimizacijo procesov dela in s tem zmanjšanje porabe časa in stroškov.

Krkin sistem zagotavljanja kakovosti, predvsem GXP, redno preverjajo naši partnerji, za katere Krka razvija in izdeluje izdelke.

Merimo ga neposredno z anketami o zadovoljstvu in posredno s kazalniki reklamacij kupcev. Da bi lahko uvajali izboljšave, redno spremljamo kazalnike na tem področju ter odzivne čase pri vodenju reklamacijskih postopkov. Zadovoljstvo odjemalcev ugotavljamo tudi prek zadovoljstva partnerjev z našimi storitvami, s podporo pri pripravljanju pogodb o zagotavljanju kakovosti, z letnimi pregledi kakovosti in s koordinacijo aktivnosti, vezanih na realizacijo izdelkov na področju zagotavljanja kakovosti pri pogodbenih sodelavah. Ne nazadnje se zadovoljstvo odjemalcev kaže tudi v uspešno izpeljanih presojah ustreznosti izdelave izdelkov glede na zahteve GXP in registracijske dokumentacije.

Zadovoljstvo odjemalcev z našimi izdelki in storitvami je eden ključnih ciljev ISV kot tudi poslovanja in uspešnosti.

Delovanje vseh najpomembnejših procesov z vidika ISV periodično pregleduje Odbor za kakovost v skladu z merili uspešnosti ter predlaga strateške usmeritve za njihov nadaljnji razvoj.

Velik poudarek dajemo okolju, varnosti in zdravju pri delu (ISO 14001, OHSAS 18001) ter odkritim in korektnim odnosom z javnostjo, ki ji redno poročamo in jo obveščamo o izboljšavah.

Dokaz, da je naš način uspešen in korekten, je vsakoletna pridobitev pravice do uporabe loga odgovorno ravnanje (Responsible Care).

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Zaposleni

Ključni podatki

Število zaposlenih: 7975, od tega 53 % v Sloveniji in sicer 3563 v družbi Krka v Sloveniji in 679 v Termah Krka

Povprečna starost: 38 let

Odstotek zaposlenih žensk: 62 %

Odstotek zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo: 51 %

V letu 2009 se je število zaposlenih v skupini Krka povečalo za 373, v družbi Krka v Sloveniji za 181

Zaposleni v Krki smo graditelji njenega uspeha. V Krki vlagamo v razvoj strokovnega in menedžerskega kadra. S politiko štipendiranja in podporo pri pridobivanju višje izobrazbe zaposlenim omogočamo razvoj, izobraževanje in usposabljanje. Skrbimo tudi za varnost pri delu, socialno varnost in kakovost življenja.

Vlagamo v razvoj zaposlenih.

Zaposliti želimo sposobne in zavzete ljudi, ki jim lahko ponudimo zanimivo delo v mednarodnem okolju ter razvoj in napredovanje na poslovnem, strokovnem in osebnem področju.

Skupaj gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Z vsemi partnerji razvijamo poštene odnose. Spoštovanje zakonskih norm in pravil ter etični odnos do sočloveka in širšega družbenega okolja sta temelja našega delovanja. K spoštovanju etičnih in profesionalnih standardov dela, vedenja in ravnanja nas zavezuje tudi Kodeks ravnanja z ljudmi. Ta zavezuje vodje, kadrovske strokovnjake in vse druge zaposlene v Krki, da pri delu delujemo v skladu z dogovorjenimi načeli ravnanja z ljudmi, in posebej poudarja spoštovanje integritete človekove osebnosti in človekovega dostojanstva, enakopravno obravnavo in spoštovanje različnosti, varstvo osebnih podatkov, obveščenost in transparentnost ter delovanje v skladu s Krkinimi vrednotami.

Ponujamo zanimivo delo v mednarodnem okolju.

Številne nagrade in priznanja, ki jih dobivamo, so rezultat sistematičnega dela na kadrovskem področju.

Pri tem sodelujejo vodstvo podjetja, vodje, strokovne službe in ostali partnerji. V letu 2009 smo v Sloveniji že petič prejeli priznanje top 10 za vlaganja in uspešno delo na področju izobraževanja, bili med finalisti v akcij Zlata nit ter prejeli priznanje Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine za vzorno ravnanje s človeškimi viri.

Rast podjetja in širitev trgov vplivata na intenzivnost zaposlovanja. V Krkinih družbah in predstavništvih v tujini je zaposlenih že 3733 delavcev, kar je 47 % vseh zaposlenih v skupini Krka. V podjetjih in predstavništvih v tujini je rast zaposlovanja največja v marketingu in prodaji, v Sloveniji tudi v proizvodnji.

Krkinе nagrade so spodbuda ustvarjalnemu in raziskovalnemu delu.

Nove strokovnjake zagotavljamo tudi s štipendiranjem. Na Krkinih spletnih straneh je odprt stalen razpis, na katerega se lahko prijavijo študenti in dijaki. Leta 2009 smo imeli 109 štipendistov, večina je bila študentov farmacije in kemije. S študenti, ki Krko spoznavajo med opravljanjem strokovne prakse in pripravljanjem diplomskih nalog, razvijamo intenzivne stike.

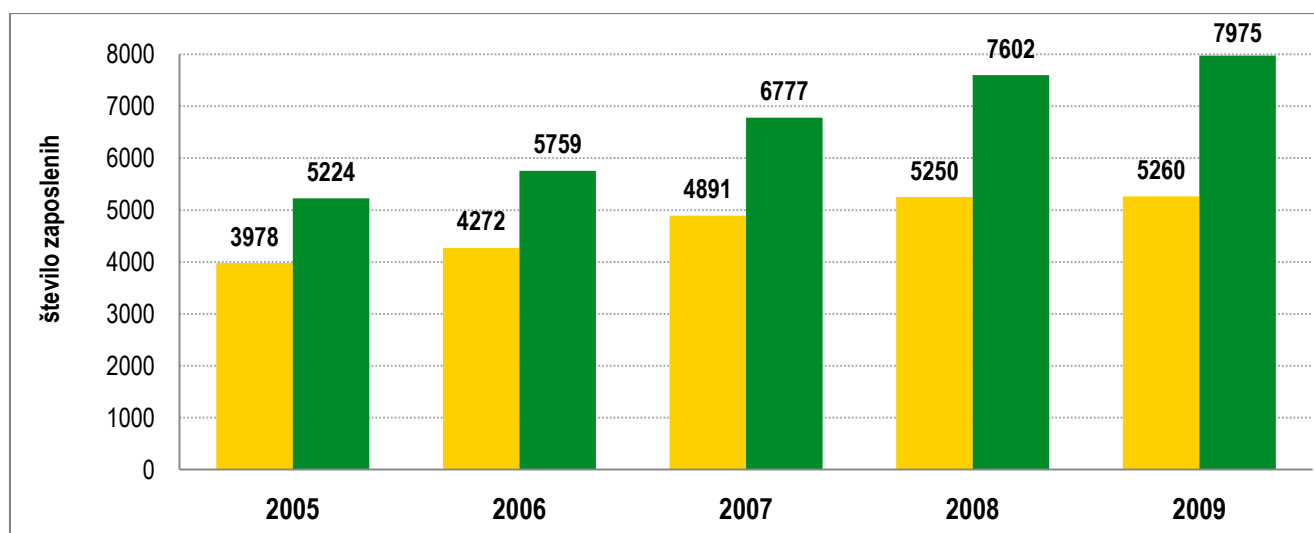
Število zaposlenih še posebej v tujini hitro raste.

Zaradi potrebe po zgodnjem odkrivanju in usmerjanju najbolj nadarjenih smo aktivni tudi v širšem družbenem okolju. S Krkinimi nagradami mlade spodbujamo k ustvarjalnemu in raziskovalnemu delu. V 39 letih smo podelili že 2283 Krkinih nagrad. V letu 2009 smo podelili 5 nagrad za posebne dosežke na področju raziskovalnega dela, 29 nagrad študentom in srednješolcem in 5 e-Krkinih nagrad.

Število zaposlenih na dan 31. 12.

	2009	2008	2007	2006	2005	Indeks 2009/2008
družba Krka v Sloveniji	3563	3380	3213	3016	2954	105
predstavništva družbe Krka zunaj Slovenije	1697	1870	1678	1256	1024	91
Družba Krka	5260	5250	4891	4272	3978	100
odvisne družbe zunaj Slovenije	2036	1673	1240	857	620	122
skupina Terme Krka	679	679	646	630	626	100
Skupina Krka	7975	7602	6777	5759	5224	105

Število zaposlenih v družbi in skupini Krka na dan 31. 12.

Izobrazbena struktura

Intenzivno vlaganje v razvoj, nove zmogljivosti in zahtevne tehnologije ter zagotavljanje konkurenčnosti na globalnih trgih zahtevata na vseh področjih visoko usposobljene strokovnjake. Delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo se nenehno povečuje in v skupini Krka je v letu 2009 predstavljal že 51 % vseh zaposlenih. Konec leta 2009 je bilo v skupini Krka zaposlenih 4027 delavcev z najmanj univerzitetno izobrazbo. Med njimi je bilo 82 doktorjev znanosti ter 215 magistrstrov znanosti in specialistov.

Visoko izobraženi in usposobljeni zaposleni.

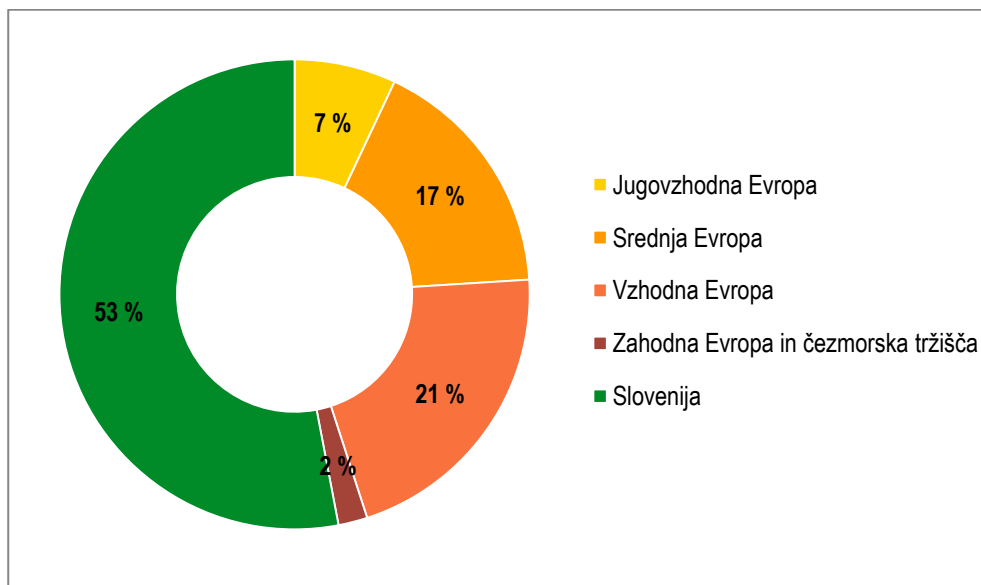
Stopnja izobrazbe

Stopnja izobrazbe na dan 31. 12.	2009	2008	2007	2006	2005
doktorji znanosti	82	76	81	63	51
magistri znanosti	215	178	161	162	153
univerzitetna izobrazba	3730	3604	2875	2408	2018
visokostrokovna izobrazba	698	596	619	324	221
višješolska izobrazba	240	225	201	222	206
srednješolska izobrazba, V. stopnja	1599	1503	1404	1138	1104
ostalo	1411	1420	1436	1442	1471
SKUPAJ skupina Krka	7975	7602	6777	5759	5224

Struktura zaposlenih po regijah v tujini

Regija	31.12.2009	31.12.2008
Jugovzhodna Evropa	546	511
Srednja Evropa	1332	1264
Vzhodna Evropa	1647	1571
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	208	197
SKUPAJ podjetja in predstavništva v tujini	3733	3543

Struktura zaposlenih po regijah

*Skoraj polovica
zaposlenih dela
v tujini.*

Izobraževanje in razvoj zaposlenih

Z izzivi sodobnega časa in globalne konkurence se lahko soočamo le s pomočjo kompetentnih in usposobljenih delavcev ter z zagotavljanjem kontinuitete na ključnih funkcijah in področjih v podjetju. Zato v skupini Krka veliko vlagamo v znanje in razvoj vseh zaposlenih. Potrebe podjetja povezujemo z razvojem individualnih potencialov in talentov zaposlenih, ki jih prek sistema načrtnega razvoja, izobraževanja, treninga veščin in pridobivanja izkušenj na različnih področjih pripravljamo za prevzemanje najzahtevnejših in najodgovornejših nalog.

V nabor ključnih in perspektivnih kadrov je bilo leta 2009 vključenih 894 delavcev ali 11,6 % vseh zaposlenih, tujcev je bilo med njimi 353. Poudarek dajemo ugotavljanju potencialov in razvoju zaposlenih v podjetjih in predstavništvih v tujini, saj s tem širimo področje iskanja najbolj nadarjenih in posledično njihovo večjo uspešnost v mednarodnem prostoru ter dosegamo medkulturno sinergijo..

*Sistematično
zgodnje
odkrivanje
perspektivnih
sodelavcev.*

Na podlagi matrične presoje nabora ključnih in perspektivnih kadrov je bila oblikovana skupina 103 top kadrov, ki po rezultatih dela najbolj izstopajo in imajo izrazit potencial za vodenje oziroma stroko.

Pomembno orodje za učinkovito vodenje in razvoj zaposlenih je tudi Krkin pogovor. Na njem vodja in zaposleni opredelita cilje, se dogovorita o prioritetah in pričakovanjih tako glede dela kot razvoja zaposlenega in na osnovi tega načrtujeta izobraževanje. V sistem Krkinih pogovorov je bilo do sedaj zajetih 57 % zaposlenih, postopno pa ga bomo razširili na vse.

Gradimo sisteme kompetenc za različna področja dela, na osnovi katerih ugotavljamo potrebe glede razvoja in nadgrajevanja znanja ter razvoja in izpopolnjevanja veščin zaposlenih. Na tej osnovi oblikujemo programe izobraževanja in usposabljanja ter razvijamo metode za njihovo evalvacijo. Potrebe, ki izhajajo iz sistema kompetenc, dopolnjujemo tudi z usmeritvami, ki izhajajo iz rednih merjenj organizacijske klime.

Razvili smo lastno šolo vodenja, ki jo izvajamo v treh programih, prilagojenih za različne nivoje vodenja: Krkina mednarodna šola vodenja, Šola za operativni nivo vodenja ter program za osnovni nivo vodenja. V mednarodni izvedbi izvajamo tudi interni program, ki je namenjen razvoju strokovnjakov s poudarkom na razvoju komunikacijskih veščin, timskemu in projektnemu delu ter osebnemu razvoju zaposlenega. Pridobivanje znanja s področja vodenja in menedžmenta poteka tudi v obliki kolegijskih izobraževanj in študija na uglednih poslovnih šolah.

Izobraževanje je v Krki vrednota.

Z nenehnim izobraževanjem zaposlenim omogočamo razvoj na strokovnem in osebnem področju ter napredovanje v karieri. Krkaši se izobražujejo na fakultetah, inštitutih in v drugih ustanovah doma in v tujini. Kar 95 jih je vpisanih na podiplomski študij za pridobitev specializacije, magisterija ali doktorata. Ob delu je leta 2009 študiralo 555 krkašev. Krka jih podpira s sofinanciranjem šolnin in študijskim dopustom.

Večino izobraževanja organiziramo in izvajamo v službi za izobraževanje in razvoj kadrov v podjetju. Pri tem sodelujejo številni Krkini strokovnjaki z različnih področij. Za ustrezno usposobljenost zaposlenih v marketingu in prodaji skrbi več kot 60 internih trenerjev.

Razvijamo lastne izobraževalne programe.

V Krki smo med prvimi v državi razvili tudi programe za pridobivanje nacionalne poklicne kvalifikacije. Smo edini v državi, ki izvajamo šest programov za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije na področju farmacevtske industrije. Vanje vključujemo tudi zaposlene iz lekarn in drugih farmacevtskih podjetij. V letu 2009 smo certifikate podelili 114 krkašem. Skupaj smo od leta 2004 podelili že 620 certifikatov, od tega 142 certifikatov sodelavcem iz lekarn in drugih farmacevtskih podjetij..

Nenehno izpopolnjevanje in usposabljanje poteka na različnih strokovnih področjih, na področju vodenja in osebnega razvoja in uporabe sodobne informacijske tehnologije in kakovosti, razširjeno pa je tudi učenje tujih jezikov, predvsem angleščine in ruščine. Klasične oblike izobraževanja dopolnjujemo z e-učenjem, ki postaja pomembna oblika izobraževanja, saj na ta način hkrati dosežemo tudi zaposlene v oddaljenih delih sveta. Tako z vsebinami kot z izobraževalnimi oblikami sledimo Krkinim vrednotam, še posebej učinkovitosti, fleksibilnosti, partnerstvu in ustvarjalnosti.

Krkinе vrednote so vpete v izobraževalne programe in v naš način dela.

Vsak zaposleni v skupini Krka se je v letu 2009 več kot štirikrat udeležil različnih oblik izobraževanja. Svoje znanje je v povprečju izpopolnjeval 38 ur. Vložek v izobraževanje predstavlja v poslovnih

prihodkih 0,66 %.

Nagrajevanje in motiviranje zaposlenih

Sodelavci, ki so zaposleni v družbi Krka v Sloveniji, so vključeni v individualno nagrajevanje posameznikov za posebej uspešno delo, dvakrat letno pa vsem izplačamo uspešnost, ki jo izračunamo na osnovi meril uspešnosti, opredeljenih v letnem načrtu poslovanja.

Spodbujamo zavzetost in lojalnost, nagrajujemo odličnost.

V podjetjih in predstavništvih v tujini pri izplačilu prejemkov poleg usmeritev uprave Krke upoštevamo tudi določila lokalne zakonodaje. Vsi, ki so zaposleni v tujini, so upravičeni do jubilejne nagrade in regresa za letni dopust. Vključeni so tudi v sistem individualne uspešnosti. Zaposleni, ki opravljajo marketinško-prodajne aktivnosti, so vključeni v sistem bonusnega nagrajevanja glede na dosežene rezultate.

V Marketingu in Prodaji že od leta 1999 izbirajo in nagrajujejo najboljše strokovne sodelavce na terenu. Kasneje so vključili še vodje terenov, produktne vodje, interne trenerje in marketinške vodje. Leta 2005 so se jim z izbiranjem najuspešnejših sodelavcev na področju registracij pridružili v Razvoju in raziskavah. Isto leto smo vpeljali tudi sistem nagrajevanja najboljših sodelavcev in najboljših vodij na ravni organizacijskih enot in na ravni celotne skupine Krka. Našim najbolj zvestim sodelavcem že desetletja podeljujemo jubilejne nagrade in posebna priznanja. Slovesnost, na kateri jih podelimo, smo poimenovali dan Krkinih priznanj.

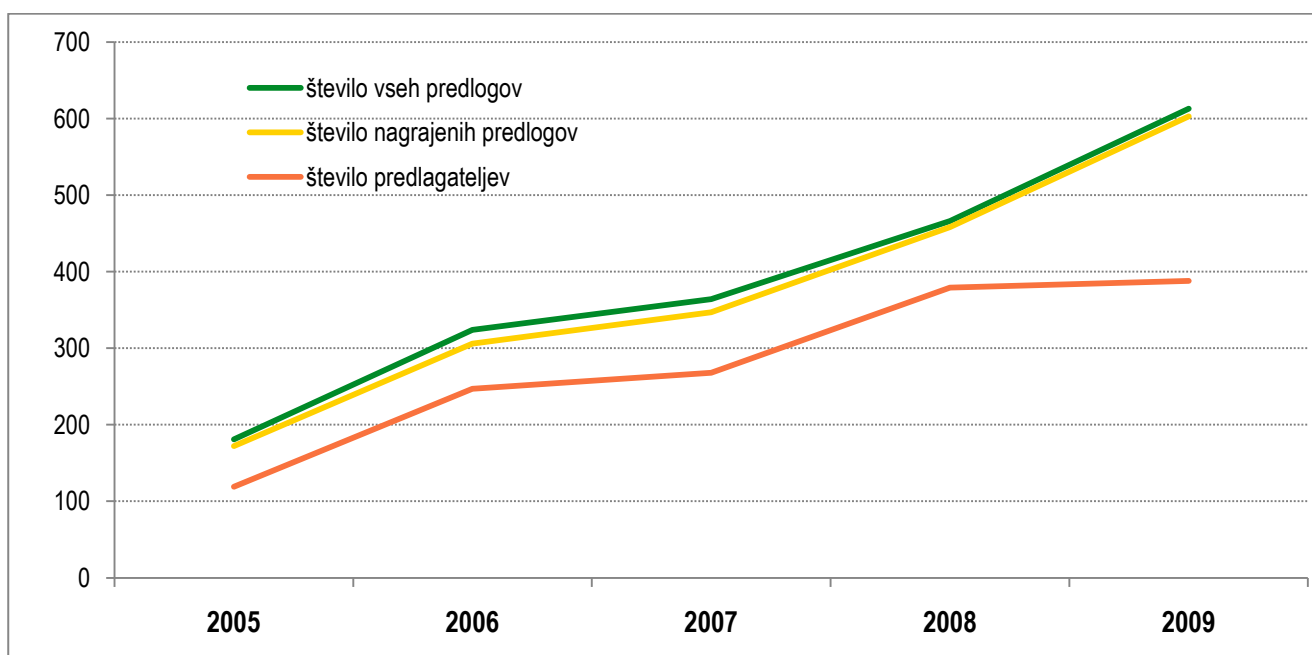
Množična inventivna dejavnost

Krkin sistem inventivne dejavnosti omogoča, da lahko vsak zaposleni predlaga izboljšavo spontano ali spodbujen s tematsko akcijo. Pri tem imajo posebno vlogo vodje, ki so odgovorni za ustvarjanje pozitivne klime in spodbujanje zaposlenih k inovativnemu razmišljanju ter za izvedbo in nagrajevanje predlogov. Množična inventivna dejavnost je del stalnih izboljšav v sistemu kakovosti in s tem v integriranem sistemu vodenja.

Število predlagateljev in koristnih predlogov narašča.

Zaposleni s svojimi predlogi veliko prispevajo k zmanjšanju stroškov in izboljšanju delovnih procesov. Zato poleg nagrad, ki jih prejmejo predlagatelji za vsak inovativni predlog, in nagrad za izboljšave, ki temeljijo na izračunanem ali ocenjenem prihranku, uvajamo tudi druge oblike spodbud. Izbrani predlagatelji dobijo na Dnevu Krkinih priznanj posebna priznanja, predlagatelje vsako četrletje nagradimo s praktičnimi nagradami, enkrat na leto organiziramo srečanje vseh predlagateljev, ob novem letu pa se predsednik uprave vsem predlagateljem v pismu zahvali za njihov prispevek in jim podari praktično darilo.

Št. predlogov in predlagateljev po letih

Število predlogov se je v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 povečalo za 32 %, število predlagateljev pa za 2 %. Množična inventivna dejavnost postaja sistem, v katerega se vključuje čedalje več zaposlenih iz različnih organizacijskih enot.

Varnost in zdravje pri delu

Zaposlenim zagotavljamo varno delovno okolje. V vse nove projekte in nove tehnologije vključujemo najnovejša dognanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo in jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni ter tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer. Zadnje merjenje organizacijske klime je pokazalo, da se je zadovoljstvo zaposlenih z delovnimi razmerami še povečalo na 4,1 (lestvica od 1 do 5).

Imamo izdelan sistem skrbi za zdravje zaposlenih, v katerega se vključujejo vodje posameznih organizacijskih enot, osebni zdravnik, zdravnik specialist medicine dela, Kadrovska služba ter Služba za varnost in zdravje pri delu. Poleg strokovnih služb so v sistem vključeni tudi svet delavcev in oba sindikata.

Že več let poteka projekt Medsebojni odnosi in bolniška odsotnost, ki prispeva k zmanjševanju bolniške odsotnosti. Ta se je v Krki v Sloveniji z uvedbo projekta bistveno zmanjšala in je leta 2009 znašala 5 %. V skupini Krka je bolniška odsotnost znašala 4,7 %, porodniška pa 3,2 %.

Med zaposlenimi je 5,5 % invalidov. V skladu z zakonodajo in predpisi jim skupaj s timom strokovnjakov poskušamo najti ustrezno delo in pri tem upoštevati njihove omejitve. S preventivnimi ukrepi predvsem preprečujemo nastanek novih omejitev iz naslova invalidnosti. Poleg preventivne in kurativne skrbi za njihovo zdravje zagotavljamo, da lahko svoje delo nadaljujejo na delovnih mestih, ki so prilagojena njihovim zmožnostim za delo. Poskrbimo tudi za ustrezno prekvalifikacijo delavcev, ki svojega dela ne morejo več opravljati.

Smo partnerji Evropske komisije za varnost in zdravje pri delu.

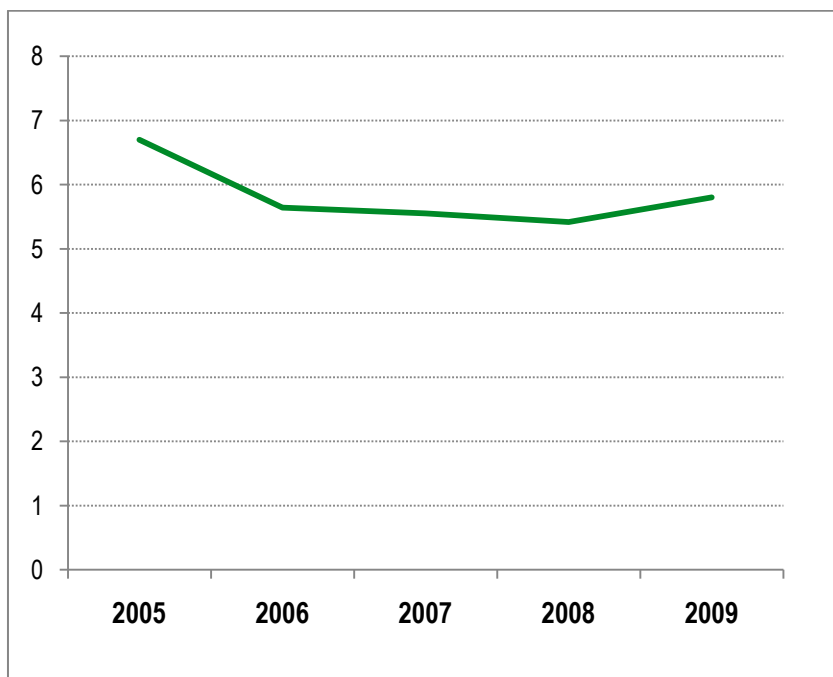
Timsko delo pri skrbi za zdravje zaposlenih daje rezultate.

Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu je v skladu s standardom **BS OHSAS 18001:2007** in je vključen v Krkin integrirani sistem vodenja. V organizacijskih enotah delujejo delovne skupine za varnost in zdravje pri delu, v katerih sodeluje tudi strokovni delavec, ki je pooblaščen za to področje. Na ravni družbe pa deluje tim za varnost in zdravje pri delu in pripravlja ključne cilje in programe, ki jih potrjuje uprava. Konec leta 2008 je uprava potrdila ključne cilje in programe za naslednje dveletno obdobje.

V letu 2008 smo se priključili evropski kampanji za ocenjevanje tveganj na področju varnosti in zdravja pri delu Zdravo delovno okolje – dobro za vas, dobro za posel. Z aktivnim sodelovanjem v kampanji smo v prvi polovici leta 2009 **od Evropske komisije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) pridobili partnerski certifikat.**

Sproti spremljamo podatke o neizrednih dogodkih. Kazalnik LTAR v grafu, ki pokaže, koliko neizrednih dogodkov na delovnem mestu, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti, se je pripetilo na en milijon opravljenih ur, je v letu 2009 dosegel vrednost 5,8. Vse neizredne dogodke, razen ene, so bile lažje.

Število neizrednih dogodkov na delovnem mestu, ki so zahtevale tri ali več dni bolniškega staleža na milijon opravljenih ur (LTAR)

Izrednih dogodkov, na primer požarov in večjih razlitij nevarnih kemikalij, v letu 2009 ni bilo. Za ustrezen odziv na izreden dogodek poskrbita Oddelek za varstvo pred požarom in Industrijska gasilska enota. V letu 2009 smo izvedli 13 vaj za povečanje pripravljenosti na izredne dogodke, od tega eno večjo, v kateri smo sodelovali z Gasilsko reševalnim centrom Novo mesto. Prikazali smo, kakšne so realne možnosti za nastanek izrednih dogodkov ter preverili usklajenost delovanja notranjih in zunanjih reševalcev ter Krkine ekipe za prvo pomoč in zdravstvene službe.

Pripravljeni smo tudi na izredne dogodke.

Kakovost življenja

V Krki že vrsto let skrbimo za večjo kakovost življenja in dela zaposlenih. Na vseh lokacijah, kjer je možno, zaposlenim zagotavljamo kakovostno prehrano in tople obroke – malice in kosila. Ob tem pa gre tudi za dober vzgled in vzgojo zaposlenih, da bi se zavedali pomena zdrave prehrane.

Sodelavcem, ki imajo težave, svetujemo, pomagamo pa jim tudi z enkratno denarno pomočjo.

Za zdravje in dobre medsebojne odnose skrbimo z raznovrstnimi športnimi in kulturnimi dogodki. Organiziramo tudi preventivne, rekreativne in družabne programe. Zaposlenim omogočamo preventivno zdravstveno rekreacijo in termalno zdravljenje na stroške družbe.

V letu 2009 smo začeli s pomembnim projektom za krepitev zdravja, z akcijo V skrbi za vaše zdravje skupaj osvajamo vrhove, s katero želimo ljudi spodbujati h gibanju in jih s tem ozaveščati o pomenu zdravega načina življenja. Skupaj s Planinsko zvezo Slovenije smo označili in uredili 15 priljubljenih planinskih poti po Sloveniji. Pet smo jih prehodili v letu 2009, preostalih deset pohodov pa bo organiziranih v letu 2010. Udeležba je od pohoda do pohoda večja, na zadnjih dveh nas je bilo že okoli 500 na vsaki.

Omogočamo kakovost življenja zaposlenih in upokoјencev.

Trim klub Krka organizira tedenske preventivne športne dejavnosti, ki se jih udeleži več kot 850 zaposlenih. Imamo svoje počitniške zmogljivosti. Za letovanje lahko izkoristimo popuste in obročno odplačevanje. Letovanje s popusti omogočamo tudi Krkinim upokoјencem. Za zaposlene organiziramo programe preventivne zdravstvene rekreacije. Pomagamo tudi pri reševanju stanovanjske problematike, in sicer s stanovanjskimi krediti in z možnostjo najema Krkinega stanovanja.

Kulturno-umetniško društvo Krka združuje galerijsko dejavnost, pevski zbor, gledališki klub, ustvarjalne delavnice in organizacijo obiskov prirediteljev ter tako bogati kakovost življenja zaposlenih.

Druženje zaposlenih je pomemben del Krkine kulture. Srečujemo se na Krkinem dnevu – družabnem in športnem dnevu vseh zaposlenih, na dnevu Krkinih priznanj, na novoletnih srečanjih po organizacijskih enotah in drugih druženjih (invalidov, krvodajalcev, gasilcev, športnikov idr.) Tradicionalno organiziramo tudi srečanje upokoјenih krkašev.

Komuniciranje

Komuniciranje z vlagatelji

Leto 2009 so zaznamovale ostrejšje gospodarske razmere, ki so okrepile pomen hitrega in kakovostnega obveščanja vlagateljev ter potrebo po čim večji prilagodljivosti vsebin spremenjenim gospodarskim razmeram.

V Krki se zavedamo, da s kakovostnim komuniciranjem z vlagatelji ter analitiki krepimo Krkino poslovno zgodbo in s tem pozitivno prispevamo k doseganju ciljev družbe. V letu 2009 smo tako tretjič zapored prejeli nagrado Ljubljanske borze za najbolj odprto delniško družbo v Sloveniji.

*Tretjič zapored
prejeli nagrado
portal za najbolj
odprto delniško
družbo.*

Pri komuniciranju z vlagatelji si prizadevamo za čim večjo odprtost, konsistentnost in stabilnost. Vsebina komunikacij se nanaša zlasti na uspešnost poslovanja v preteklosti ter na strategijo in razvoj družbe v prihodnosti, pri tem pa upoštevamo politiko razkrivanja informacij družbe.

Glavni cilji komuniciranja so:

- doseganje poštene vrednosti Krke na trgu,
- lažji in ugodnejši dostop do virov financiranja poslovanja in
- zadovoljiva likvidnost trgovanja z delnicami Krke.

Navedene cilje uresničujemo:

- s srečanji z vlagatelji na sedežu družbe,
- z udeležbo na različnih konferencah za vlagatelje doma in v tujini,
- z organizacijo predstavitev sestankov v finančnih središčih po svetu (angl. roadshow),
- z izdajanjem publikacij za vlagatelje (časopis Utrip prihodnosti, predstavljena in promocijska gradiva za vlagatelje),
- z rednimi skupščinami delničarjev,
- z novinarskimi konferencami ob objavi poslovnih rezultatov in
- s komuniciranjem s finančnimi mediji.

*Prvič doslej
predstavili Krko
finančni
javnosti v ZDA.*

Krka se aktivno udeležuje srečanj z vlagatelji na domačih in tujih finančnih trgih. Ugoditi poskušamo tudi vsem prošnjam za sestanke, ki si jih z nami želijo zainteresirani vlagatelji ali strokovna javnost. V letu 2009 smo bili pobudnik več kot 80 individualnih sestankov z zainteresirani tujimi in domačimi vlagatelji, Krko pa smo prvič doslej predstavili tudi finančni javnosti v ZDA.

V letu 2009 smo prenovili spletne strani družbe, izboljšali njihovo funkcionalnost in dostopnost vsebin približali različni javnosti. Na spletnih straneh www.krka.si/sl/za-vlagatelje/financni-koledar je objavljen finančni koledar, ki vsebuje predvidene datume vseh pomembnejših objav.

Poslovni rezultati so v slovenskem in angleškem jeziku na voljo na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>) ter na Krkinih spletnih straneh.

Delničarji se za informacije lahko obrnejo na Finančni sektor, in sicer prek telefona (07) 3312-109 ali prek elektronskega naslova finance@krka.biz.

Komuniciranje z odjemalci

Zavedanje o pomenu dobrega komuniciranja z odjemalci je razvidno že iz Poslovnika kakovosti, ki opredeljuje pomen pridobivanja povratnih informacij od odjemalcev. Povratne informacije nas vodijo pri vseh naših aktivnostih.

Odjemalce glede na naravo prometa z zdravili razvrščamo v štiri skupine: institucije (zdravstvene, regulatorne, za področje industrijske lastnine, zdravstvene zavarovalnice itd.), neposredni kupci (distributerji, druga farmacevtska podjetja), posredni kupci (lekarnе, bolnišnice, farmacevti, zdravniki, veterinarji) in končni potrošniki (bolniki, kupci).

Z regulatornimi institucijami, zdravstvenimi zavarovalnicami in drugimi organi na področju zdravil sodelujemo v uradno predpisanih postopkih, pri čemer zagotavljamo ažurno in verodostojno dokumentacijo ter skrbimo za redno sodelovanje in hitro odzivnost. Uspešno prestajamo tudi različne presoje, v katerih ti organi preverjajo skladnost našega poslovanja in modela integriranega vodenja z zahtevami standardov.

Naši strokovnjaki sodelujejo v različnih industrijskih in strokovnih združenjih. Prek Krkinih raziskovalnih nagrad, iskanja novih razvojno-raziskovalnih rešitev in stalnega izobraževanja naših strokovnjakov tvorno sodelujemo s fakultetami, univerzo in drugimi institucijami na področju šolstva in znanosti.

Svojo marketinško-prodajno mrežo imamo že v 34 državah.

Neposredni kupci naših izdelkov so praviloma distributerji in veletrgovci, ki so vezni člen med Krko in lekarnami, kjer naši končni potrošniki lahko dobijo naše izdelke. Zadovoljstvo neposrednih kupcev redno spremljamo in pri tem ugotavljamo njihovo zadovoljstvo z našimi izdelki, zadovoljstvo s prodajnim osebjem, z obravnavo in izpolnjevanjem naročil, z obravnavo reklamacij kot tudi raven splošnega zadovoljstva. Vsakoletno spremljanje kaže visoko stopnjo zadovoljstva, največja pa je pri zadovoljstvu s prodajnim osebjem in z izpolnjevanjem naročil.

Ena najpomembnejših skupin naših odjemalcev so zdravniki in farmacevti, ki naše izdelke predpisujejo, priporočajo oziroma izdajajo končnim potrošnikom. Zanje pripravljamo najrazličnejša strokovna gradiva o naših izdelkih, in to vedno v lokalnih jezikih posameznih trgov. V Sloveniji so od leta 2009 na voljo prenovljene spletne strani za strokovno javnost, kjer je mogoče enostavno iskanje informacij o naših izdelkih.

Za dobro obveščenost zdravnikov in farmacevtov skrbimo z našo marketinško-prodajno mrežo, ki je z okrog 3000 zaposlenimi med najmočnejšimi na trgih Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Naši strokovni sodelavci so v rednih osebnih stikih z zdravniki in s farmacevti na navedenih trgih, pa tudi v Nemčiji in na Portugalskem. V letu 2009 smo marketinško-prodajno mrežo razširili v Avstrijo, s prevzemom podjetja Alternova, ter v Tadžikistan in Turkmenistan, tako smo prisotni že na 34 trgih. Strokovni sodelavci so v letu 2009 opravili več kot 4,5 milijona obiskov.

Za zdravnike in farmacevte smo organizirali številna strokovna srečanja, ki se jih je udeležilo okrog milijon udeležencev. Za delavnice, predavanja, simpozije in okrogle mize izbiramo aktualne teme in s pomočjo zunanjih predavateljev udeležencem ponudimo znanje, ki ga lahko uporabijo v praksi. Ocene, s katerimi izražajo svoje zadovoljstvo, so visoke. Še posebej so zadovoljni z organizacijo srečanj. V letu 2009 smo organizirali tudi več mednarodnih dogodkov, in sicer mednarodni simpozij na evropskem psihiatričnem kongresu v Lizboni, simpozij ob mednarodnem psihiatričnem kongresu na Ohridu, simpozij ob strokovnem gastroenterološkem srečanju v Dubrovniku in simpozij na srednjeevropskem srečanju za hipertenzijo v Zagrebu. Največja mednarodna udeležba je bila na simpoziju o zaviralcih protonske črpalke v Portorožu, s katerim smo zaznamovali 20-letnico Krkinega delovanja na tem področju.

Številne nove izdelčne spletne strani in prenovljene strani www.krka.si.

Posebno skrb namenjamo usposobljenosti strokovnih sodelavcev. Zanje organiziramo redna izobraževanja o naših izdelkih v obliki seminarjev in sodobnih metod spletnega učenja. Za vse strokovne sodelavce so posebej pomembne komunikacijske veščine, ki jih pridobivajo z rednimi treningi. Tako njihovo medicinsko znanje kot obvladovanje komunikacijskih veščin stalno spremljamo, vrednotimo in usmerjamo. V neodvisnih raziskavah med zdravniki in farmacevti na posameznih trgih prejemajo naši strokovni sodelavci najvišje ocene za strokovno znanje, komunikacijske veščine in tudi zanesljivost, Krko pa ocenjujejo kot eno vodilnih podjetij po zadovoljstvu s strokovnimi sodelavci.

Med spremljanjem zadovoljstva končnih potrošnikov in posrednih odjemalcev z našimi izdelki spadajo tudi številne klinične raziskave ter spremljanja klinične učinkovitosti in varnosti zdravil. Smo eno redkih generičnih farmacevtskih podjetij, ki izvaja klinične raziskave. Sistem spremljanja morebitnih neželenih učinkov je enoten na vseh trgih enotno in usklajen z evropskimi zahtevami in zakonodajo na tem področju.

Končne potrošnike naslavljamo neposredno le v zakonsko dovoljenih okvirih. Za slovensko laično javnost izdajamo revijo V skrbi za vaše zdravje, ki je dostopna v lekarnah in čakalnicah zdravnikov. Revijo, ki je tematska, smo v letu 2009 oblikovno povsem prenovili in posodobili. Za bolnike izdajamo tudi knjižice V skrbi za vaše zdravje, v katerih obravnavamo posamezne zdravstvene težave in bolnikom svetujemo, kako ravnati. V letu 2009 smo pripravili dve knjižici s področja gastroenterologije, natančneje o reflusni bolezni, v sodelovanju s Termami Krka pa še knjižico o vlogi svojcev pri rehabilitaciji srčno-žilnega bolnika in z nasveti za svojce. Vse naše publikacije za laično javnost so na voljo tudi na spletnih straneh www.krka.si, ki so bile v letu 2009 temeljito prenovljene. Že vrsto let pripravljamo elektronski časopis E-mesečnik, v

povezavi z njim pa imamo tudi laično spletno stran e-zdravje.com. Za tiste, ki imajo težave z erektilno disfunkcijo, smo v letu 2009 v Sloveniji pripravili spletno stran midva.com, v Ruski federaciji pa posebno spletno stran za težave s čezmerno telesno težo.

Za izdelke za samozdravljenje in kozmetiko redno pripravljamo številna gradiva za končne potrošnike. V letu 2009 smo povečali obveščanje prek spleta. Odprli smo več kot 30 novih izdelčnih spletnih strani, predvsem za Septotele, Nalgesin S, Pikovit in Fitoval.

Potrošnikom in bolnikom, ki nas v zvezi z našimi izdelki pokličejo po telefonu, zagotovimo strokovni odgovor vsak dan v letu, sistematično in ažurno pa se odzivamo tudi na vsa vprašanja, ki prispejo po elektronski pošti.

Komuniciranje z zaposlenimi

V Krki se zavedamo, da so zaposleni ključ do uspeha vsake gospodarske družbe. Redno jih seznanjamo z dogajanjem na Krkinih trgih in v farmacevtski panogi ter s poslovnimi dogodki v družbi in s tem prispevamo k njihovem učinkovitejšemu delu. Z ustreznim komuniciranjem gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. V družbi smo na vseh ravneh vzpostavili vertikalno in horizontalno notranje komuniciranje (več v poglavju Zaposleni), z rabo različnih internih komunikacijskih orodij pa zaposlene sproti seznanjamo z dogajanjem v podjetju.

Zbori delavcev. Enkrat na leto potekajo zbori delavcev, na katerih predsednik in člani uprave sodelavce seznani z rezultati poslovanja v preteklem letu, načrti za prihodnje leto, strategijo razvoja družbe in drugimi aktualnimi informacijami. Sodelavci lahko postavljajo vprašanja in posredujejo svoje predloge.

Krkanet. Interne spletne strani v slovenskem in angleškem jeziku, na katerih so poleg aktualnih informacij o družbi zbrani različni dokumenti, akti, obrazci in drugo gradivo, ki je v pomoč pri opravljanju delovnih nalog. Organizacijske enote in projektni timi imajo na Krkanetu svoja spletna mesta, ki so namenjena dokumentaciji in komuniciranju med zaposlenimi.

Bilten. Interno tedensko glasilo, s katerim zaposlene obveščamo o aktualnem dogajanju v družbi in zunaj nje. Izdajamo ga v slovenščini, v naših podjetjih oziroma predstavništvih na Poljskem, Hrvaškem, v Ruski federaciji in Ukrajini pa v lokalnih jezikih.

Časopis Utrip se je v letu 2009 uvrstil na drugo mesto med najboljšimi tiskanimi in elektronskimi internimi glasili v Sloveniji.

Utrip. Interni mesečni časopis, ki pomembno prispeva k razumevanju vizije, poslanstva, strategije, vrednot in politike družbe. V njem zaposlene seznanjamo s poslovnimi odločitvami vodstva, z dosežki na posameznih področjih delovanja ter z aktualnimi dogodki v družbi in na naših trgih. Časopis izhaja v slovenščini, v zadnjih letih pa tudi v lokalnih jezikih, in sicer na Poljskem, v Ruski federaciji in Ukrajini. Utrip se je v letu 2009 uvrstil na drugo mesto med najboljšimi tiskanimi in elektronskimi internimi glasili v Sloveniji in je prejel nagrado papirus, ki jo podeljuje Slovensko društvo za odnose z javnostmi.

M-Bulletin. Strokovni mesečnik, namenjen zaposlenim v marketinško-prodajni mreži, predvsem pa strokovnim sodelavcem, ki so najštevilčnejši in zelo razpršeni po naših trgih. Osredotoča se zlasti na pomembnejše marketinške dejavnosti ter pomembnejše dogodke v družbi. Na večini trgov se prevaja v lokalni jezik.

Informacijski zasloni. Na informacijskih zaslonih zaposlene obveščamo o dogodkih v Krki, kot so obiski poslovnih partnerjev, seje uprav, nadzornega sveta, kolegiji sektorjev, inšpekcije, izobraževanja, različne prireditve in kulturni dogodki.

Elektronsko obveščanje. Ena najpogostejših oblik komuniciranja v Krki. Zaposlene po elektronski pošti obveščamo o informacijah, povezanih predvsem z njihovim vsakdanjim delom, in morebitnih nujnih informacijah.

Komuniciranje z mediji

V medijskem središču na svojih spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/medijsko-sredisce/>) Krka redno objavlja vse javne informacije in novice. Poleg sporočil za javnost in novic vsebuje spletno središče tudi foto- in videomaterial, publikacije in drugo javno dostopno gradivo.

Medije smo tudi v letu 2009 smo o poslovnih dosežkih obveščali na četrtletnih novinarskih konferencah ter s številnimi sporočili za javnost. Z njimi smo se srečevali na drugih poslovnih dogodkih, na primer otvoritvah, predstavitev novih izdelkov in drugih korporativnih dogodkih. Redno in sproti smo odgovarjali tudi na vsa vprašanja, ki so nam jih poslali, in pri tem upoštevali politiko razkrivanja informacij.

Komuniciranje z družbenim okoljem

Zavezanost družbeni odgovornosti je ena od naših temeljnih usmeritev. Svojega poslanstva živeti zdravo življenje ne uresničujemo zgolj z vrhunskimi izdelki, namenjenimi zdravljenju različnih bolezni, ampak veliko širše: kot skrb za kakovostno in lepše življenje vseh ljudi v družbenem okolju, v katerem delujemo. S sponzorskimi in donatorskimi prispevki podpiramo delovanje organiziranih skupin pa tudi posameznikov, ki izvajajo projekte ali dejavnosti, ki pozitivno vplivajo na razvoj družbenega okolja.

Finančno podpiramo številne projekte na zdravstvenem in humanitarnem področju, vlagamo v šport, izobraževanje, znanost in kulturo. Podpiramo tudi akcije za ohranjanje čistega okolja in druge dejavnosti, ki prispevajo k dvigu kakovosti življenja v družbi. Svojo odgovornost do okolja in ljudi izkazujemo tudi s pomočjo tistim, ki jih prizadenejo naravne nesreče ali družbene stiske. Kadar je treba, priskočimo na pomoč tudi s svojimi izdelki. V letu 2009 je družba Krka za sponzorstva in donacije namenila 4,2 milijona EUR, kar je 0,4 % od celotne prodaje.

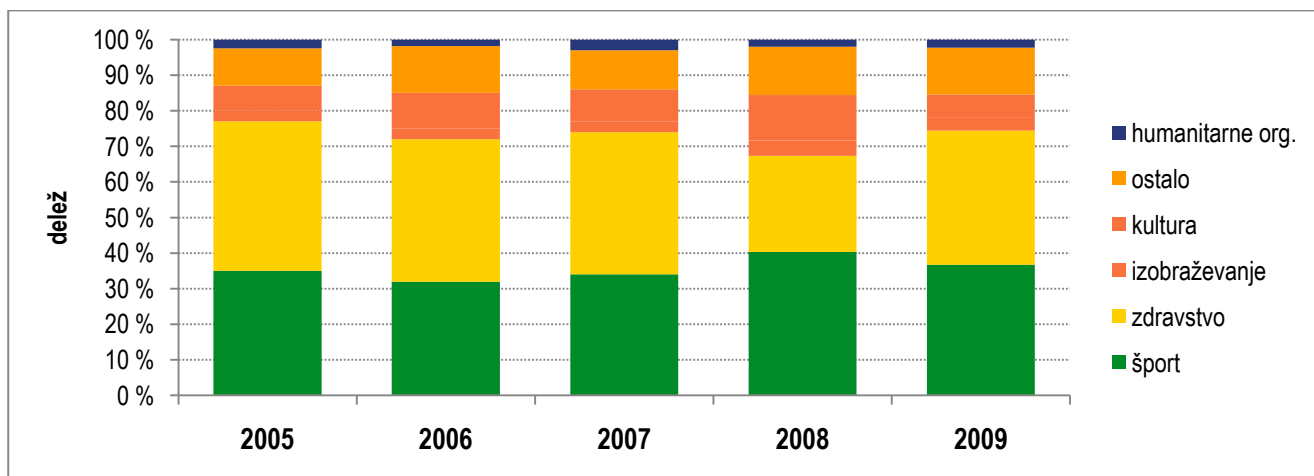
V letu 2009 je družba Krka za sponzorstva in donacije namenila 4,2 milijona EUR.

S sponzoriranci ustvarjamo partnerske odnose. Poleg denarne pomoči jim ponudimo organizacijsko podporo in sodelovanje zaposlenih v posameznih projektih. Enkrat na leto organiziramo tudi srečanje s Krkinimi sponzoriranci, ki nosijo Krkino ime. Podrobneje jim predstavimo podjetje in strategijo pojavljanja Krke ter skupaj pretehtamo usmeritve za nadaljnje sodelovanje. Z vodstvi klubov in društev, ki jih sponzoriramo, redno sodelujemo ter spremljamo njihovo delo.

Prednost dajemo sodelovanju pri dolgoročnih projektih, ki omogočajo boljše življenje čim ljudi.

Večino sredstev namenjamo spodbujanju neprofitnih dejavnosti. Usmerjamo jih v okolje na lokalni in nacionalni ravni, podpiramo pa tudi posamezne dejavnosti zunaj Slovenije. Prednost dajemo sodelovanju pri dolgoročnih projektih, ki lahko pripomorejo k boljšemu življenju čim večjega števila ljudi.

Sponzorstva in donacije v Krki

Posebej ponosni smo, da družbeno odgovorno ne ravnamo le na ravni podjetja, z vlaganji sredstev v posamezne družbene akcije in projekte, ampak tudi kot posamezniki. Dolgoročno sodelovanje z družbeno skupnostjo in spodbuden prispevek k njenemu razvoju, ne le s sponzoriranjem in donacijami, ampak tudi z dejanji krkašev posameznikov, sta namreč pomemben del Krkine tradicije. V preteklih letih sta bila posebej vidna dva družbeno odgovorna projekta zaposlenih: akcija odvajanja od kajenja (na območju Krke od aprila 2008 ne kadimo) in akcija »pripravljeni za delo«.

V letu 2009 smo se v Krki skupaj s Planinsko zvezo Slovenije lotili obsežne akcije,, ki smo jo poimenovali **V skrbi za vaše zdravje skupaj osvajamo vrhove**. Označili in uredili smo 15 pohodniških poti: na Čaven, Viševnik, Raduho, Peco, Jezerski vrh, v Mursko Soboto, na Boč, Lisco, Planino v Podbočju, Trdinov vrh, Šmarno goro, Polhograjsko Grmado iz doline Ločnice, Polhograjsko Grmado iz Polhovega Gradca ter na Slavnik in v Strunjan. Z akcijo želimo krkaši ljudi ozaveščati o pomenu skrbi za zdravje in jih spodbujati k hoji, ki je najpreprostejša vadba za izboljšanje telesnega in duševnega počutja. Vsi ljubitelji pohodništva, slovenskih planin in hribov lahko na Krkinih karticah, pripravljenih posebej za Krkine planinske poti, zbirajo žige in pridobijo tudi uporabne nagrade. Ker je ljudi najlažje pritegniti z zgledom, smo krkaši oktobra in novembra 2009 organizirali že pet pohodov: na Šmarno goro, Trdinov vrh, iz Bogojine v Mursko Soboto, iz Pomjana v Strunjan in na Lisco. Teh pohodov se je udeležilo več kot 2200 ljubiteljev pohodništva.

Sicer pa smo krkaši dejavni tudi na drugih področjih. Številni so dolgoletni krvodajalci ali pa so včlanjeni v različna nepridobitna združenja in organizacije, v katerih se ukvarjajo s prostovoljstvom. S prostovoljnim delom in svojim znanjem so tesno povezani z družbeno skupnostjo in s svojim delovanjem vsak na svoj način pripomorejo k razvoju družbenega okolja in izboljšanju kakovosti življenja. Veliko jih deluje tudi v Kulturno-umetniškem društvu Krka.

Zdravstvo. Precej sredstev, 34 %, namenjamo za posodobitev in boljšo opremljenost zdravstvenih ustanov. Leta 2009 smo trem zdravstvenim ustanovam podarili program Endobase, s katerim lahko v ambulantah za bolezni prebavi hitreje, natančneje in sistematično spremljajo zdravljenje teh bolezni. Podprli smo tudi izdajo prevoda knjige Depresija za telebane, ki jo je v sodelovanju z založbo Pasadena izdalo društvo DAM.

Že petič zapored smo ob svetovnem dnevu hipertenzije skupaj s Sekcijo za arterijsko hipertenzijo pripravili akcijo merjenja krvnega tlaka mimoidočim v desetih slovenskih mestih. V teh petih letih smo opravili 12.000 meritev krvnega tlaka. Namen akcije je širjenje znanja o krvnem tlaku, seznanjanje ljudi s pomenom rednega merjenja ter opozarjanje na nevarnosti, povezane s krvnim tlakom.

Humanitarnost. Vrsto let smo največji donator novomeškega društva Sožitje za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju in osnovne šole Dragotina Ketteja, ki jo obiskujejo otroci s posebnimi potrebami. Z donacijami se radi odzovemo na pobude Rdečega križa, podpiramo pa tudi delovanje doma starejših občanov v Novem mestu. Na različne načine si prizadevamo pomagati tistim, ki potrebujejo pomoč, bodisi invalidom bodisi prizadetim v naravnih nesrečah. V letu 2009 smo Društvu za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto podarili pregradne kartone, ki so jih uporabili v programih za socialno izključene skupine.

Znanost in izobraževanje. Trdno verjamemo, da je znanje vir napredka. Od leta 1956 vsako leto štipendiramo številne študente in dijakke, za uresničevanje naše razvojne strategije pa so posebej pomembne Krkine nagrade, ki so namenjene mladim raziskovalcem, njihovim mentorjem in institucijam, kjer mladi študirajo in raziskujejo. Leta 2009 smo podelili že **39. Krkine nagrade**. Tudi leta 2009 smo podprli izbor najboljše slovenske znanstvenice. Sicer pa na področju razvoja, raziskav in izobraževanja sodelujemo tudi s številnimi znanstvenimi in izobraževalnimi ustanovami.

Kultura. Novomeško gledališče Anton Podbevšek Teater podpiramo že od njegove ustanovitve. Omogočamo tudi delovanje drugih kulturnih ustanov, med njimi sta Glasbena šola Marjana Kozine in Dolenjski muzej, podpiramo Pihalni orkester Krka. Leta 2009 smo začeli ustvarjati Krkino knjižno zbirko in doslej izdali dve monografiji – prva je zgodba o reki Krki, druga pa govori o Novem mestu. Spomladi smo Knjižnici Mirana Jarca poklonili izvod grafične zbirke Iconotheca Valvasoriana Janeza Vajkarda Valvasorja, ki je neprecenljiv zgodovinski vir in edinstven kulturni spomenik svetovnega merila. Podprli smo še številne druge kulturne projekte v lokalnem okolju in zunaj državnih meja. V Krki že od leta 1971 deluje Kulturno-umetniško društvo Krka, v okviru katerega v Krkinih galerijah v Novem mestu in Ljubljani organiziramo številne likovne in fotografske razstave. Društvo podpira dejavnost Krkinega pevskega zbora, v prostorih novomeške galerije organizira tradicionalni knjižni sejem, v Ljubljani pa srečanja Gledališkega kluba, prostor daje tudi ustvarjalnim delavnicam in literarni sekciji

Šport. Ker se zavedamo pomena zdravega načina življenja, dobršen del sredstev namenjamo športnim dejavnostim. Že vrsto let sponzoriramo različne športne klube: Košarkarski klub Krka, Moški rokometni klub Krka, Ženski rokometni klub Krka, Moški odbojcarski klub Krka, Ženski nogometni klub Krka, Moški nogometni klub Krka, Atletski klub Krka, Namiznoteniški klub Krka, Teniški klub Krka, Konjeniški klub Krka, Karate klub Krka Šentjernej, Šahovsko društvo Krka, Smučarsko društvo Krka Rog, Kolesarski klub Adria Mobil Novo mesto, Golf klub Grad Otočec in druge. Smo tudi dolgoletni podpornik tekmovanja v smučarskih poletih v Planici. V letu 2009 smo podprli tudi Olimpijski komite. Krkaši se že tri desetletja udeležujemo organiziranih športno-rekreativnih aktivnosti pod okriljem društva Trim klub Krka.

Družbeno odgovorno ravnamo ne le na ravni podjetja, ampak tudi kot posamezniki.

Podpora družbenega okolja pomeni za Krko trajni element, ki na eni strani ohranja in utrjuje dobre odnose z javnostjo, na drugi pa povečuje pripadnost zaposlenih. Številni zaposleni ali njihovi otroci so člani različnih klubov in društev.

Varovanje okolja. V Krki se zavedamo, da so okoljski projekti in trajnostno izboljšanje stanja okolja odvisni tudi od kakovostnih medčloveških odnosov. Tudi leta 2009 smo organizirali srečanje s sosedi, ki živijo v neposredni bližini Krkine osrednje lokacije v Novem mestu. V odprtem dialogu smo izmenjali mnenja in pridobili informacije o njihovem pogledu na varovanje okolja.

Krkaši smo začeli varčevati energijo. Kadar nas ni v pisarni in ob koncu delavnika ugašamo luči, osebne računalnike in fotokopirne stroje, pogosteje pa tudi zračimo prostore in pri tem pazimo, da ne porabimo veliko dodatne električne energije. Kjer je mogoče, odpadke ločujemo, in ne tiskamo dokumentov, če to ni nujno.

Julija 2009 so Krkini vodilni delavci pod vodstvom predsednika uprave in generalnega direktorja organizirali čistilno akcijo, v okviru katere so očistili bregove reke Krke in grafite na avtobusni postaji Novo mesto. Več kot 30 udeležencev je na ta način prispevalo k čistejšemu okolju, v katerem deluje Krka, obenem pa skušalo pri someščanih spodbuditi skrb za čist in urejen skupen življenjski prostor.

Okoljsko komuniciranje

Naša vsakodnevna skrb za ohranjanje zdravega okolja se kaže tudi v odkritem dialogu z zaposlenimi ter z lokalno in širšo družbeno skupnostjo. Z okoljskim komuniciranjem smo prevzeli aktivno vlogo pri posredovanju informacij, ki so povezane z okoljem, tako znotraj družbe kot tudi zunaj nje. V letu 2009 smo organizirali že tradicionalno srečanje z lokalno skupnostjo, na katerem smo predstavili svoje dejavnosti, predvsem pa načrte o varovanju okolja, saj nam prihodnost in trajnostni razvoj nalagata nove izzive in odgovornost. Pripombe in predloge krajanov kar najbolj upoštevamo, z okoljskimi temami se pojavljamo tudi v različnih medijih. Mladim raziskovalcem in študentom omogočamo izdelavo zaključnih nalog na vseh stopnjah študija, svoja vrata pa odpiramo vsem tistim strokovnim skupinam, ki jih zanima sodobna okoljska tehnologija, s katero v Krki upravljamo.

Visoka okoljska zavest vsakega zaposlenega je predpogoj, da lahko zastavljene okoljske programe in cilje tudi uspešno uresničujemo. Vsebine s področja varovanja okolja smo zato vključili v program uvajalnega seminarja, ki je namenjen novim sodelavcem. Teme o varovanju okolja redno objavljamo v internem časopisu in na internih spletnih straneh.

Varovanje okolja

V Krki si za odgovorno ravnanje z okoljem prizadevamo na vseh ravneh in področjih delovanja, saj nam naša okoljevarstvena zavest narekuje, da okolje, v katerega smo umeščeni, ohranjamo zdravo. Samo s celovitim pristopom k varovanju okolja in številnimi aktivnostmi na tem področju, lahko zastavljene naloge in cilje tudi uresničujemo. Okoljska politika je gibalno izvajanje vseh naših aktivnosti na področju varovanja okolja, omogoča nam, da vzdržujemo in ves čas izboljšujemo svoj učinek ravnanja z okoljem. Je tudi temelj za postavljanje okoljskih ciljev in programov.

Okoljski standard in zakonodaja

Uvedba standarda ISO 14001 v letu 2001 je prinesla novo kakovost na področju varovanja okolja, saj smo tako oblikovali jasn pristop, ki povezuje vsa področja varovanja okolja: emisije v okolje (voda, zrak, hrup, svetlobno onesnaževanje, odpadki), rabo naravnih virov, energetska učinkovitost, prepoznavanje izrednih dogodkov in njihovo obvladovanje ter komuniciranje z javnostjo. V skoraj desetih letih od vzpostavitve okoljskega standarda ugotavljamo napredek na vseh področjih, ki so povezana z okoljem. S preglednim sistemom spremljanja in obveščanja na področju okoljske zakonodaje pravočasno prepoznavamo novosti in jih vključujemo v okoljske programe in cilje.

Konec leta 2009 je Agencija republike Slovenije za okolje (ARSO), ki deluje v okviru Ministrstva za okolje in prostor RS, začela obravnavati vlogo za pridobitev celovitega okoljevarstvenega dovoljenja (IPPC) za lokacijo Ločna. Komisija iz ARSO si je natančno ogledala lokacijo, v Krki pa smo ustrezno dopolnili dokumentacijo. Dovoljenje pričakujemo v prvem kvartalu 2010.

Izobraževanje na področju varovanju okolja

Samo z načrtnim okoljskim izobraževanjem in ozaveščanjem vseh zaposlenih lahko izboljšujemo svoj odnos do okolja in naše okolje trajnostno ohranjamo zdravo. Vsebine s področja varovanja okolja so vključene v program uvajalnega seminarja, ki je namenjen novim sodelavcem. Teme o varovanju okolja redno objavljamo v internem časopisu in na internih spletnih straneh.

Že vsa leta sodelujemo z različnimi izobraževalnimi ustanovami. Študentje in mladi raziskovalci končujejo svoje naloge pod mentorstvom strokovnjakov, ki so v Krki zadolženi za področje varovanja okolja. V letu 2009 smo štirim študentom omogočili opravljanje 400 ur obvezne delovne prakse, dvema študentkama mentorstvo pri diplomski nalogi, eni študentki pa mentorstvo pri magistrski nalogi. Dijakinji z Gimnazije Novo mesto smo strokovno pomagali pri pripravi na svetovno biološko olimpijado na Japonskem, kjer je osvojila bronasto medaljo.

Najpomembnejši dosežki na področju varovanja okolja v letu 2009

- Zmanjšanje količine odloženih odpadkov za 25 %.
- Zmanjšanje obremenitev okolja za več kot 5000 ton CO₂.
- Zmanjšanje specifično rabo električne energije za 12,7 %.
- Pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za emisije v vode za obrat Beta Šentjernej.
- Dograditev lovilcev olj na hladilno-meteorni kanalizaciji

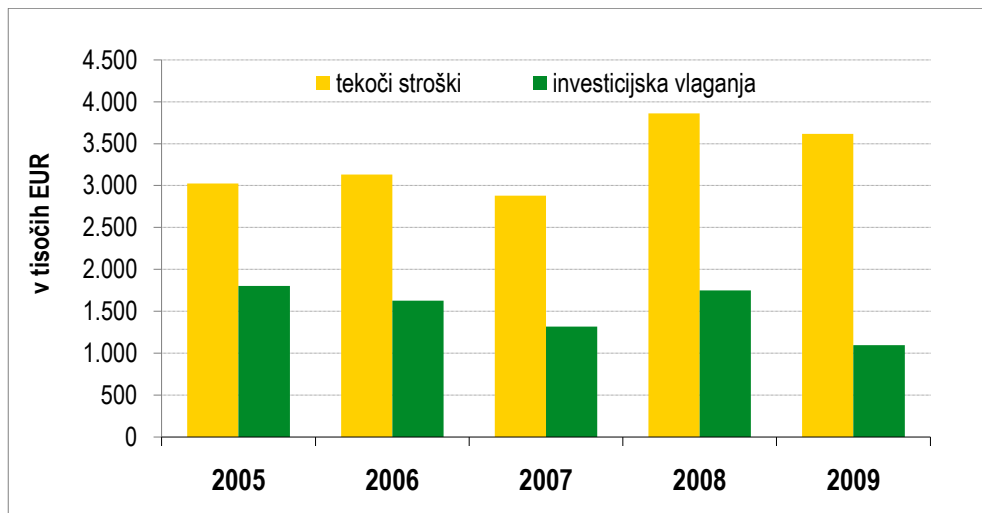
Cilji in programi varovanja okolja v letu 2010

- Ohranjati majhne obremenitve iztoka iz čistilne naprave ne glede na predvideno rast proizvodnje.
- Zamenjati mokre pralnike s suhimi odpraševalci v Obratu za proizvodnjo tablet.
- Izobraževati in informirati zaposlene o temah s področja varovanja okolja.
- Pripraviti program spremljanja rabe energije na vseh proizvodnih lokacijah v Sloveniji.
- Še naprej zmanjševati količino odpadkov.
- Pridobiti okoljevarstveno dovoljenje (IPPC) za lokacijo v Ločni.
- Pridobiti okoljevarstveni dovoljenji za lokaciji Bršljin in Ljutomer.

Stroški varovanja okolja

Vlaganje v varovanje okolja

Vlaganje v varovanje okolja razumemo kot obveznost do okolja in lokalne skupnosti, dolgoročno pa je to naložba v trajnostni razvoj.

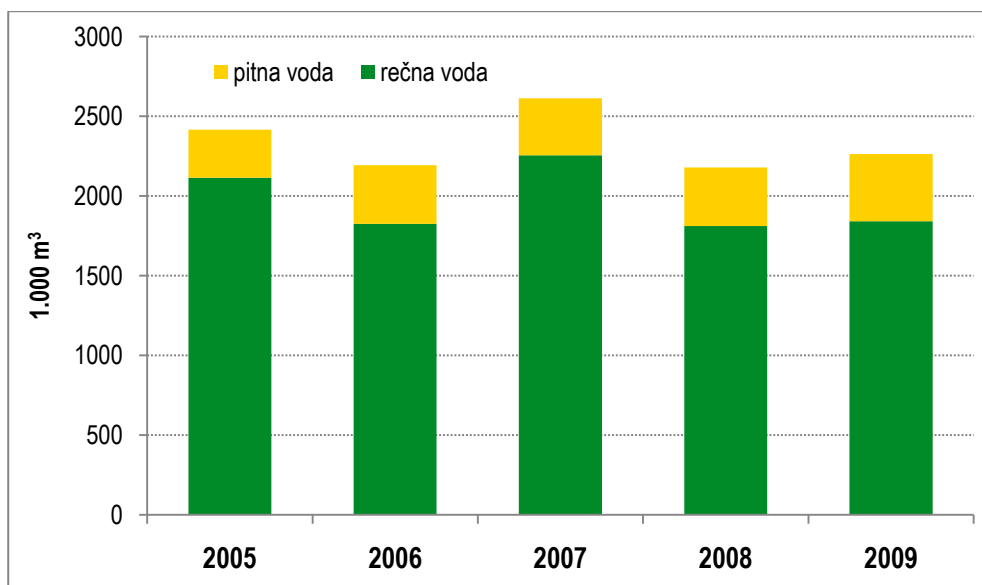
V zadnjih petih letih smo v varovanje okolja (tekoči stroški in naložbe) vložili več kot 24 milijonov EUR. Višina naložb v posameznem letu niha glede na obseg projektov na področju varovanja okolja. V letu 2009 so tekoči stroški varovanja okolja znašali 3,6 milijonov EUR, naložbe pa 1,1 milijona EUR.

Raba naravnih virov

Voda

Voda kot naravni vir je ena od dobrin, ki je ključna za obstoj in zdravo življenje. Tudi gospodarskega razvoja brez vode ni, zato si prizadevamo za razumno rabo pitne in rečne vode, pri vseh zaposlenih pa razvijamo zavest o pomenu varovanja vodnih virov.

Raba pitne in rečne vode

Večina rečne vode uporabljamo za hlajenje, zlasti fermentorjev, in za druga hlajenja prek prenosnikov toplote. Preostali del uporabljamo za pripravo različnih tehnoloških vod za potrebe energetike in proizvodnje. Glede na predhodno leto se je raba rečne vode v letu 2009 minimalno povečala. Iz istega razloga se je v primerjavi z letom prej v letu 2009 povečala poraba pitne vode za 12 %.

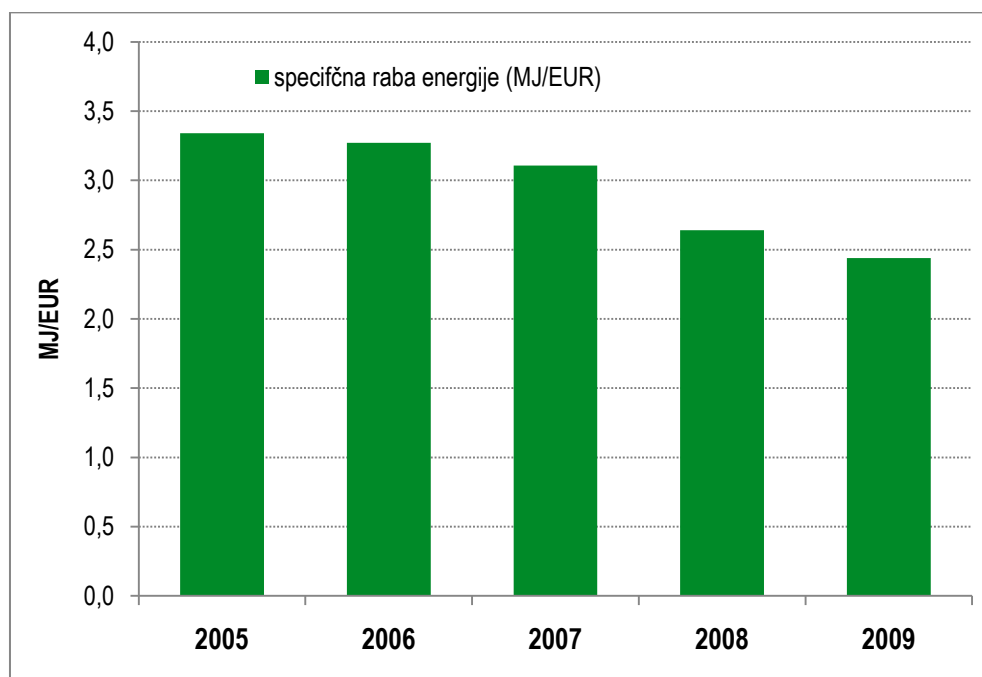
Energija

Kot glavne vire energije v Krki uporabljamo:

- zemeljski plin,
- utekočinjen naftni plin,
- električno energijo,
- ekstra lahko kurilno olje kot nadomestno gorivo.

Specifična raba energije

Specifična raba energije v zadnjih letih pada, kar je odraz številnih ukrepov učinkovite rabe energije. V primerjavi z letom 2008 smo v letu 2009 znižali specifično rabo energije za 12,7 %.

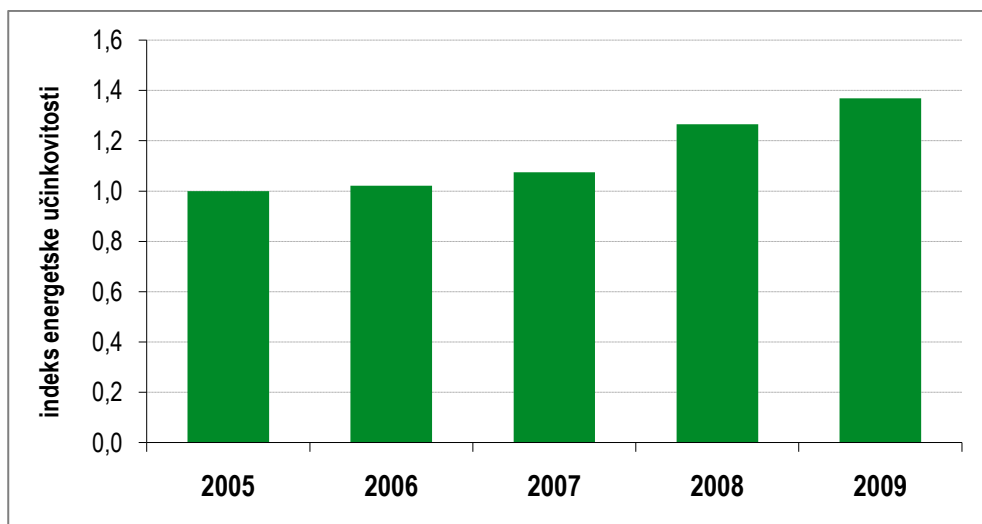

Krka energetsko učinkovito podjetje leta 2009

Odgovornost do učinkovitega ravnanja z energijo in do varovanja okolja nasploh se v Krki kaže na vseh področjih delovanja. To potrjujemo z nenehnim zmanjševanjem specifične rabe energije. Že leta 1998 smo v Sloveniji prejeli priznanje za energetsko učinkovito podjetje.

V zadnjih petih letih smo za obnovo energetskih sistemov namenili prek 3,5 milijona EUR. Namen obnove je bil zmanjšati specifično rabo energije. Vlagali smo predvsem v posodobitev kotlovnice, gradnjo centralne toplotne postaje s toplovodnim distribucijskim omrežjem, vgradnjo visokoučinkovitega hladilnega stroja, v distribucijsko omrežje hladilne energije in veliko tudi v sisteme za izrabo odpadne toplote v podjetju. Od leta 2005 dalje kupujemo modro energijo v višini 10 % od celotne porabe električne energije, saj se zavedamo pomena uporabe obnovljivih virov energije.

Na 11. dnevih energetikov je Krka že drugič prejela nagrado za energetsko učinkovito podjetje.

Specifično rabo energije smo v zadnjih petih letih zmanjšali za več kot 31 %, medtem ko smo indeks energetske učinkovitosti povečali za 45 %. **Vsi ti ukrepi so samo v letu 2009 prispevali k zmanjšanju obremenitev okolja za več kot 5000 ton CO₂.**

Uvedba sistema za upravljanje z energijo (energetski menedžment)

Kot velik porabnik energije se v Krki zavedamo pomena varčnega gospodarjenja z energijo v vsakodnevnem poslovanju. V letu 2009 je stopil v veljavo novi evropski standard Sistem upravljanja z energijo SIST EN 16001:2009, ki opredeljuje sistem za izboljševanje energetske učinkovitosti in pomembno prispeva k uspešnemu poslovanju organizacije kot celote.

Z upoštevanjem smernic standarda smo v letu 2009 formalizirali sistem upravljanja z energijo tudi v Krki. Imenovali smo energetskega menedžerja podjetja in skupino energetskih skrbnikov. Na ta način smo še povečali pregled nad glavnimi porabniki naravnih virov in izboljšali sistem odgovornosti za rabo energije s popolno podporo vodstva podjetja.

Sočasno se gradi informacijska podpora energetskemu menedžmentu oziroma krovni sistem ciljnega spremljanja rabe energije na vseh proizvodnih lokacijah v Sloveniji.

Aktivnosti za povečanje informiranosti in osveščenosti zaposlenih o učinkoviti rabi energije

Poleg vzpostavljenega sistema odgovornosti za rabo energije po posameznih področjih se izvajajo tudi kontinuirane aktivnosti na področju osveščanja in izobraževanja zaposlenih. V internih medijih, Biltenu in Utripu, objavljamo pomembna sporočila in članke s področja učinkovite rabe energije.

V letu 2009 smo začeli zaposlene prek elektronske pošte intenzivneje osveščati o učinkoviti rabi energije. Nasvet tedna o učinkoviti rabi energije je pri zaposlenih naletel na zelo dober odziv.

Emisije

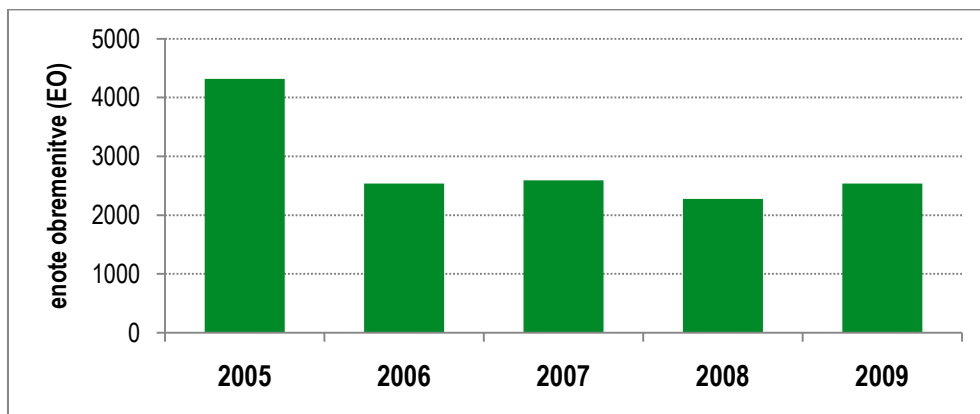
Odpadne vode

Kljub velikim nihanjem v sestavi in obremenitvi odpadnih voda zagotavljamo stabilno in visoko učinkovito čiščenje odpadnih voda.

V letu 2009 smo prečistili večjo količino odpadnih voda, manjša nihanja v skupnih enotah obremenitve pa so posledica spremenjene sestave odpadnih voda in njihovih pretokov. Na lastni čistilni napravi v Ločni smo opravili pilotne poskuse stabilizacije blata in začeli raziskovati možnosti kemijskega predčiščenja odpadnih voda iz kemijskih sintez. Aktivnosti na obeh področjih bomo v letu 2010 še povečali. Na hladilno-meteorni kanalizaciji smo dogradili lovilce olj.

V letu 2009 smo pridobili okoljevarstveno dovoljenje za emisije v vode za lokacijo Šentjernej. V letu 2010 pričakujemo izdajo dovoljenj tudi za lokaciji Ljutomer in Bršljin.

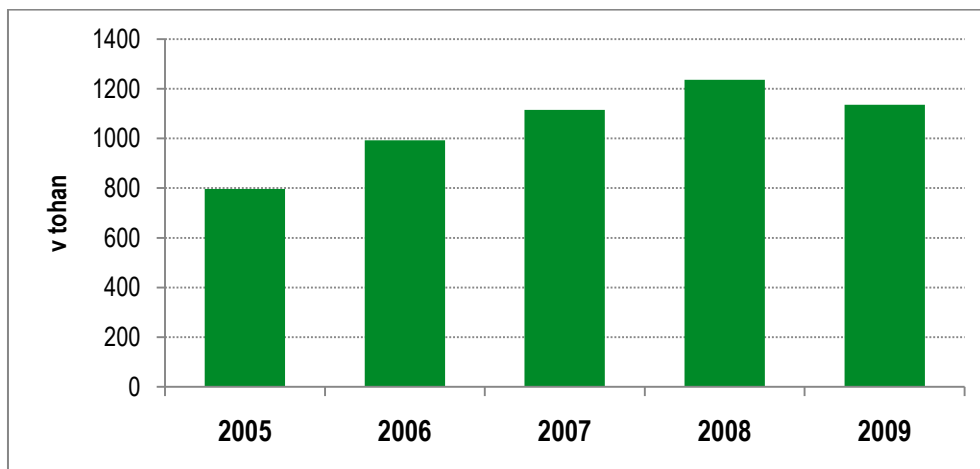
Ravnanje z odpadnimi vodami (skupna obremenitev)

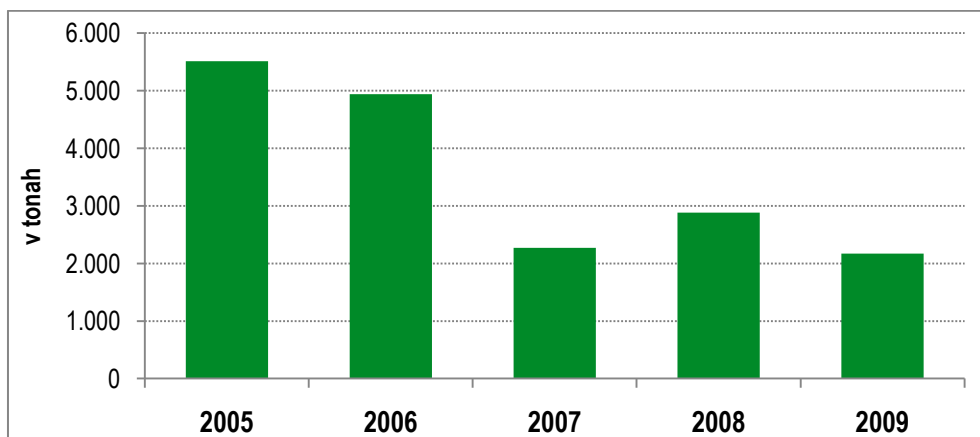
Odpadki

Odlaganje odpadkov je okoljsko najmanj sprejemljivo in zadnja možnost v procesu ravnanja z odpadki, zato smo tudi v Krki med strateške cilje uvrstili zmanjšanje količine odloženih odpadkov. V letu 2009 smo bili pri tem uspešni. **Na odlagališče odpadkov smo odložili 25 % oziroma 710 ton manj odpadkov kot leta 2008.** To smo dosegli z izločitvijo dela odpadkov z visokoenergetsko vrednostjo in predajo teh odpadkov v energetske izrabo, s kompostiranjem odpadnih zelišč ter zmanjšanjem količine mulja iz čistilne naprave. Nekoliko manjša količina zbranih uporabnih odpadkov (papirja, plastike, stekla, kovin, lesa) ni posledica slabšega ločenega zbiranja, ampak je rezultat racionalnejše nabave embalaže, nabave nekaterih surovin v večjih embalažnih enotah ali v povratni embalaži.

Zbrani uporabni odpadki

Odpadki, odloženi na odlagališču

Hrup

V letu 2009 smo na vseh proizvodnih lokacijah v Sloveniji izvedli obširne meritve emisij hrupa v okolje. Rezultati meritev kažejo, da Krka s svojim delovanjem na nobenem izmed merilnih mest ne prekoračuje zakonsko predpisanih dovoljenih mejnih vrednosti kazalcev hrupa. Izmerjene vrednosti so praviloma kar nekaj decibelov nižje od zakonsko dovoljenih.

Emisije v zrak

Emisije v zrak zmanjšujemo s čistilnimi napravami na vseh izpustih, ki so potencialni vir onesnaževanja zraka. Z učinkovitimi odpraševalnimi sistemi, filtri, vodnimi pralniki, kondenzacijskimi kolonami ter termično oksidacijo zmanjšujemo emisije snovi v zrak pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi oziroma do stopnje, ki jo omogoča najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjševanje emisij v zrak. ***Na izpustih, ki so onesnaženi s prahom, zagotavljamo emisijo prašnih delcev pod 0,3 % zakonsko določenih mejnih vrednosti.***

Varovanje okolja v Krkinih odvisnih družbah zunaj Slovenije

Emisije v okolje v odvisnih družbah obvladujemo v skladu z zahtevami lokalne zakonodaje. Tako kot v obvladujoči družbi v Sloveniji tudi v odvisnih družbah uvajamo sodobne postopke zmanjševanja vseh emisij v okolje. Na teh lokacijah gre za proizvodnjo končnih izdelkov, ki je za okolje manj obremenjujoča. Vzpostavljen je sistem ločenega zbiranja odpadkov, nevarne odpadke predajamo na uničenje s sežigom, odpadne vode odvajamo na komunalne čistilne naprave, količino prašnih delcev pa zmanjšujemo z vgrajevanjem filtracijskih naprav.

RAČUNOVODSKO POROČILO
skupine in družbe Krka za leto 2009

VSEBINA

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	100
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE.....	100
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA.....	101
Konsolidiran izkaz finančnega položaja (bilanca stanja).....	101
Konsolidirani izkaz poslovnega izida	102
Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa	102
Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala.....	103
Konsolidirani izkaz denarnih tokov	105
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	106
Revizorjevo poročilo	143
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	144
Izkaz finančnega položaja (bilanca stanja)	144
Izkaz poslovnega izida.....	145
Izkaz vseobsegajočega donosa.....	145
Izkaz sprememb lastniškega kapitala	146
Izkaz denarnih tokov.....	148
Pojasnila k računovodskim izkazom	149
Revizorjevo poročilo	189
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2009 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	190

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

Prvo poglavje obsega konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili skupine Krka (v nadaljevanju tudi skupina), drugo poglavje pa računovodske izkaze s pojasnili družbe Krka, d. d., Novo mesto (v nadaljevanju tudi družba). Po sklepu 11. skupščine delničarjev z dne 6. 7. 2006 so vsi izkazi pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP). Glede na ta sklep Krka, d. d., Novo mesto ne pripravlja več poročil v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Računovodski izkazi družbe in skupine Krka so sestavljeni v evrih in so zaokroženi na tisoč enot.

Revizijska družba KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d. o. o., je revidirala vsak sklop izkazov posebej in pripravila dve ločeni poročili, ki sta vključeni vsako v svoje poglavje.

Izjava o odgovornosti uprave, ki je objavljena v nadaljevanju, vključuje odgovornost za vse računovodske izkaze družbe in skupine Krka.

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava družbe Krka, d. d., Novo mesto je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe in skupine Krka ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Krka in njenih odvisnih družb v letu 2009.

Uprava izjavlja:

- da so računovodski izkazi pripravljeni ob domnevi, da bodo družba Krka in njene odvisne družbe nadaljevale poslovanje tudi v prihodnosti,
- da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in da razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah,
- da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja,
- da so računovodski izkazi s pojasnili za družbo in skupino Krka pripravljeni v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu z MSRP.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavlja ohranjanje vrednosti premoženja družbe in skupine Krka ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Uprava družbe
Krka, d. d., Novo mesto

Novo mesto, 15. 2. 2010

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA

Konsolidiran izkaz finančnega položaja (bilanca stanja)

v tisočih EUR	Pojasnila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	12	649.146	635.250
Neopredmetena sredstva	13	126.581	128.980
Odložene terjatve za davek	16	22.392	34.273
Dana posojila	14	4.064	3.892
Finančne naložbe	15	5.658	6.343
Druga dolgoročna sredstva		181	336
Dolgoročna sredstva skupaj		808.022	809.074
Zaloge	17	181.646	211.347
Terjatve do kupcev in druge terjatve	18	334.906	240.875
Dana posojila	14	2.213	1.393
Finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	15	834	743
Denar in denarni ustrezniki	19	13.411	7.604
Kratkoročna sredstva skupaj		533.010	461.962
Sredstva skupaj		1.341.032	1.271.036
Kapital			
Osnovni kapital	20	59.126	59.126
Lastne delnice	20	-19.489	-19.489
Rezerve	20	150.494	146.454
Zadržani dobički	20	728.554	595.382
Kapital večinskih lastnikov		918.685	781.473
Kapital manjšinskih lastnikov	20	1.684	1.823
Kapital skupaj		920.369	783.296
Obveznosti			
Posojila	22	105.113	83.734
Rezervacije	23	107.536	149.663
Državne podpore in sredstva Evropske unije	24	6.763	5.353
Odložene obveznosti za davek	16	18.422	18.776
Dolgoročne obveznosti skupaj		237.834	257.526
Poslovne obveznosti	25	72.500	69.996
Posojila	22	51.084	100.111
Obveznosti za davek iz dobička		1.695	10.533
Ostale kratkoročne obveznosti	26	57.550	49.574
Kratkoročne obveznosti skupaj		182.829	230.214
Obveznosti skupaj		420.663	487.740
Kapital in obveznosti skupaj		1.341.032	1.271.036

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisočih EUR	Pojasnila	2009	2008
Prihodki od prodaje	5	953.038	949.920
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-370.244	-325.102
Bruto dobiček		582.794	624.818
Drugi poslovni prihodki	6	102.786	8.617
Stroški prodajanja		-289.185	-242.274
Stroški razvijanja		-88.283	-84.746
Stroški splošnih dejavnosti		-73.120	-69.634
Dobiček iz poslovanja		234.992	236.781
Finančni prihodki	10	1.070	3.029
Finančni odhodki	10	-11.740	-34.177
Neto finančni izid		-10.670	-31.148
Dobiček pred davkom		224.322	205.633
Davek iz dobička	11	-50.637	-49.742
Čisti dobiček obdobja		173.685	155.891
Od tega:			
– za večinske lastnike		173.766	155.955
– za manjšinske lastnike		-81	-64
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	21	5,14	4,61
Popravljeni čisti dobiček na delnico (v EUR)	21	5,14	4,61

Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa

v tisočih EUR	Pojasnila	2009	2008
Dobiček tekočega obdobja	20	173.685	155.891
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju			
Spremembe preteklih dobičkov	20	-126	45
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	20	-686	-5.432
Vpliv odloženih davkov - sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	20	170	1.228
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	20	-37	-973
Prevedbena rezerva	20	-242	-9.391
Vpliv odloženih davkov – prevedbena rezerva	20	-202	-45
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj		-1.123	-14.568
Vseobsegajoči donos v obdobju skupaj		172.562	141.323
Od tega:			
– kapital večinskih lastnikov		172.701	141.387
– kapital manjšinskih lastnikov		-139	-64

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisočih EUR	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve					Zadržani dobički			Kapital večinskih lastnikov	Kapital manjšinskih lastnikov	Kapital skupaj
			Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbene rezerve	Druge rezerve iz dobička	Čisti dobiček poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček			
Stanje 1. 1. 2009	59.126	-19.489	120.992	14.990	17.184	2.620	-9.332	450.417	102.955	42.010	781.473	1.823	783.296
Vnos čistega dobička poslovnega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	173.766	0	173.766	-81	173.685
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju													
Vnos sprememb preteklih dobičkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-68	-68	-58	-126
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	-686	0	0	0	0	-686	0	-686
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	170	0	0	0	0	170	0	170
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-37	-37	0	-37
Prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	-242	0	0	0	-242	0	-242
Vpliv odloženih davkov – prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	-202	0	0	0	-202	0	-202
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-516	-444	0	0	-105	-1.065	-58	-1.123
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-516	-444	0	173.766	-105	172.701	-139	172.562
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu													
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	5.000	0	0	0	-5.000	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	62.000	-62.000	0	0	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-102.955	102.955	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	57.937	0	-57.937	0	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-35.489	-35.489	0	-35.489
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	0	0	0	5.000	0	0	119.937	-169.955	9.529	-35.489	0	-35.489
Stanje 31. 12. 2009	59.126	-19.489	120.992	14.990	22.184	2.104	-9.776	570.354	106.766	51.434	918.685	1.684	920.369

Letno poročilo 2009 — računovodsko poročilo skupine Krka

	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve					Zadržani dobički			Kapital večinskih lastnikov	Kapital manjšinskih lastnikov	Kapital skupaj
			Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbene rezerve	Druge rezerve iz dobička	Čisti dobiček poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček			
v tisočih EUR													
Stanje 1. 1. 2008	59.126	-19.489	120.992	14.990	14.184	6.824	104	356.945	87.052	30.149	670.877	10.036	680.913
Vnos čistega dobička poslovnega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	155.955	0	155.955	-64	155.891
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju													
Vnos sprememb preteklih dobičkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45	45	0	45
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	-5.432	0	0	0	0	-5.432	0	-5.432
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	1.228	0	0	0	0	1.228	0	1.228
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-973	-973	0	-973
Prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	-9.391	0	0	0	-9.391	0	-9.391
Vpliv odloženih davkov – prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	-45	0	0	0	-45	0	-45
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-4.204	-9.436	0	0	-928	-14.568	0	-14.568
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-4.204	-9.436	0	155.955	-928	141.387	-64	141.323
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu													
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	3.000	0	0	0	-3.000	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	50.000	-50.000	0	0	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-87.052	87.052	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	43.472	0	-43.472	0	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-30.827	-30.827	-113	-30.940
Nakup manjšinskega deleža	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	36	-8.036	-8.000
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	0	0	0	3.000	0	0	93.472	-140.052	12.789	-30.791	-8.149	-38.940
Stanje 31. 12. 2008	59.126	-19.489	120.992	14.990	17.184	2.620	-9.332	450.417	102.955	42.010	781.473	1.823	783.296

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisočih EUR	Pojasnila	2009	2008
Čisti dobiček poslovnega leta		173.685	155.891
Prilagoditve za:		133.908	128.468
– amortizacijo	12,13	76.675	71.609
– tečajne razlike		-696	-3.729
– prihodke od naložbenja		-1.328	-4.528
– odhodke od naložbenja		3.363	5.729
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		5.421	9.599
– davek iz dobička		50.637	49.742
– ostalo		-164	46
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		307.593	284.359
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-85.629	-65.458
Sprememba stanja zalog		29.701	-39.377
Sprememba stanja poslovnih dolgov		3.590	-2.956
Sprememba stanja rezervacij		-42.128	5.943
Sprememba stanja prejetih državnih podpor in sredstev Evropske unije		1.410	2.254
Sprememba stanja ostalih kratkoročnih obveznosti		7.814	7.355
Plačani davek iz dobička		-56.612	-45.227
Čisti finančni tok iz poslovanja		165.739	146.893
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		737	373
Prejemki iz prodaje kratkoročnih naložb		0	14
Prejete dividende	10	13	21
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		1.649	3.650
Pridobitev neopredmetenih sredstev	13	-8.065	-10.325
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	12	-83.419	-132.823
Nakup odvisnih družb in deleža manjšinskih lastnikov brez pridobljenih finančnih sredstev		0	-9.051
Dana dolgoročna posojila		-1.238	-1.067
Prejeta odplačila danih dolgoročnih posojil		1.035	859
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	15	-65	-1.085
Prejemki od prodaje dolgoročnih finančnih naložb		219	150
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb in posojil		-9.115	-1.760
Prejemki od prodaje kratkoročnih finančnih naložb in vračil kratkoročnih posojil		8.073	1.661
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov	10	-1.035	-1.099
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov	10	0	1.886
Čisti finančni tok iz naložbenja		-91.211	-148.596
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Plačane obresti		-6.941	-7.699
Izdatki za odplačila prejetih dolgoročnih posojil		-29.541	-23.978
Prejeta dolgoročna posojila		60.000	0
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih posojil		-322.668	-309.258
Prejeta kratkoročna posojila		266.082	365.488
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-35.327	-30.852
Čisti finančni tok iz financiranja		-68.395	-6.299
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		6.133	-8.002
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja		7.604	15.784
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		-326	-178
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		13.411	7.604

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija. Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009, se nanašajo na skupino Krka, ki jo sestavljajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe v Sloveniji in v tujini.

Skupina se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept, izdelki za samozdravljenje in kozmetični izdelki), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je konsolidirane računovodske izkaze odobrila 15. 2. 2010.

Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in pri finančnih instrumentih, ki so na razpolago za prodajo in kjer je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 3.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Uporaba ocen in presojs

V skladu z MSRP mora poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov podati presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev kot tudi na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba redno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, če vpliva zgolj na to obdobje, in za prihodnja obdobja, na katera vplivajo popravki.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 13 Preizkus slabitve blagovne znamke in dobrega imena,
- v pojasnilu 23 Merjenje obvez za določene zasluge,
- v pojasnilu 23 Rezervacije za tožbe in pogoje obveznosti,
- v pojasnilu 28 Vrednotenje finančnih instrumentov,

Spremembe računovodskih usmeritev

Obračunavanje stroškov izposojanja

Skupina v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteva tudi stroške izposojanja, če jih je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. V preteklih letih je skupina vse stroške izposojanja pripoznala kot odhodek.

Sprememba računovodske usmeritve temelji na sprejetju MRS 23 Stroški izposojanja (2007) v skladu s prehodnimi določbami tega standarda in ni pomembno vplivala na postavko čistega dobička na delnico.

Ugotavljanje in predstavljanje poslovnih odsekov

V skladu z MSRP 8 Poslovni odseki skupina od 1.1.2009 pri poročanju po odsekih uporablja poslovodni pristop in temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja za sprejemanje odločitev. Poslovne rezultate oziroma razkritja o odsekih redno preverja uprava obvladujoče družbe, ki ocenjuje poslovno uspešnost vsakega odseka in odloča o razporeditvi sredstev v določen odsek.

Sprememba računovodske usmeritve vpliva zgolj na način razkrivanja in ne na čisti dobiček na delnico.

Predstavitev računovodskih izkazov

Skupina uporablja spremenjeni MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov (2007), ki je stopil v veljavo na dan 1. 1. 2009. V skladu s spremembo, skupina v konsolidiranem izkazu sprememb kapitala izkazuje vse spremembe lastniškega kapitala, spremembe nelastniškega dela kapitala pa so razkrite v konsolidiranem izkazu vseobsegajočega donosa. Primerljivi podatki so predstavljeni v skladu s spremenjenim standardom.

Sprememba računovodske usmeritve vpliva zgolj na način predstavljanja in ne na čisti dobiček na delnico.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Skupina uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih, razen kot je pojasnjeno v pojasnilu 1 v zvezi s spremembo računovodskih usmeritev.

Družbe v skupini uporabljajo enotne računovodske usmeritve. Računovodske usmeritve odvisnih družb so bile po potrebi spremenjene in prilagojene usmeritvam skupine.

Primerjalne informacije so usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne podatke prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Podlaga za konsolidacijo

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje obvladujoča družba. Obvladovanje obstaja, ko ima skupina možnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upoštevata obstoj in učinek morebitnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti oziroma zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Posli, izvzeti iz konsolidacije

V konsolidiranih računovodskih izkazih so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ko je določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ali za nefinančno obveznost, ki je določena kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovna varovanja pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, ki so merjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Računovodski izkazi družb v tujini

Sredstva in obveznosti družb v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob konsolidaciji, se preračunajo v evre po menjalnem tečaju, ki velja na datum poročanja. Prihodki in odhodki družb v tujini, razen družb v hiperinflacijskih gospodarstvih, se preračunajo v evre po povprečnem letnem tečaju, ki glede na dinamiko poslov najbolje ustreza tečaju na dan posla. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu – prevedbenih rezervah. Pri odtujitvi družbe v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

Finančni inštrumenti

Osnovni finančni inštrumenti

Osnovni finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Osnovni finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost inštrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje inštrumenta. Po začetnem pripoznanju se osnovni finančni inštrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva na razpolago za prodajo

Naložbe skupine v kapitalske in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Inštrument je razvrščen po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni inštrumenti so določeni po pošteni vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je skupina zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški

posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni instrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Ostali osnovni finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Izvedeni finančni instrumenti

Vgrajene izvedene finančne instrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in jih obračunati kot izvedeni finančni instrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta niso tesno povezana z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben instrument z enakimi določbami kot vgrajeni izvedeni finančni instrument zadošča opredelitvi izvedenega finančnega instrumenta in če se sestavljeni instrument ne izmeri po poštenu vrednosti skozi poslovni izid.

Izvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti. S poslom povezani stroški se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni instrumenti merijo po poštenu vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju.

Gospodarska varovanja pred tveganji

Skupina ne izvaja računovodskega obračunavanja varovanja denarnega toka (hedge accounting).

Z izvedenimi finančnimi instrumenti, ki ne izpolnjujejo pogojev za posebno računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganji (hedge accounting), skupina izvaja gospodarsko varovanje pred tveganji. Te izvedene finančne instrumente uporablja za varovanje denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tuji valuti, in za varovanje sredstev, ki so izpostavljena tveganju sprememb obrestnih mer. Spremembe poštene vrednosti teh izvedenih finančnih instrumentov so v izkazu poslovnega izida pripoznane kot del finančnih prihodkov in odhodkov.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic ali deležev

Ob odkupu lastnih delnic ali deležev, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice ali deleži se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se pripoznajo v računovodskih izkazih skupine v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev).

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Kasnejši stroški

Skupina v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe 15 do 60 let,
- za naprave in opremo 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo 4 do 6 let in
- za transportna sredstva 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisne družbe, se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti prevzete družbe.

Dobro ime se meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve.

Nakupi manjšinskih deležev

Pozitivna ali negativna razlika nastala pri nakupu manjšinskih deležev se pripozna neposredno v kapitalu.

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v skupini, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva z nedoločeno dobo koristnosti (blagovna znamka) skupina enkrat na leto preizkusi, ali gre za oslabitev neopredmetenega sredstva. Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila skupina in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitve sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški, vključno z znotraj skupine ustvarjenim dobrim imenom in blagovnimi znamkami, so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena, blagovnih znamk in podatkovne baze kupcev) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so 2 do 10 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala skupina uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer: neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov skupina uporablja standardne cene. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave in je zmanjšana za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga skupina uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Skupina na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajbljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom na razpolago za prodajo se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve skupina izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo zaradi oslabitve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, na razpolago za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo slabitev finančnih sredstev, na razpolago za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, skupina izkazuje neposredno v vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev skupine (razen zalog in odloženih terjatev za davke) z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena slabitve dobrega imena se izvede vsakič na datum poročanja.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odšteti amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kratkoročni zasluži zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluži zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Dolgoročni zasluži zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v skladu z lokalnimi zakonskimi predpisi držav, v katerih se nahajajo obvladujoča družba in odvisne družbe, zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. Aktuarski dobički oziroma aktuarske izgube tekočega poslovnega leta se ob ugotovitvi v celoti pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Rezervacije za tožbe

Skupina izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevk še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča skupine.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki iz prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji ali kasneje, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Državne podpore se v začetku pripoznajo kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznava dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih te podpore nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznava dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo finančnih sredstev na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne

izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Čisti dobiček na delnico

Skupina izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice obvladujoče družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Odsek je prepoznavni sestavni del skupine, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje skupine po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki skupine so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Hrvaška, Makedonija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v dolgoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v tekočem poslovnem letu iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009, še ne veljajo in jih skupina pri pripravi računovodskih izkazov ni upoštevala.

1. Spremenjeni MSRP 3 Poslovne združitve (velja za letna obdobja od 1. julija 2009)

Spremenil se je obseg standarda in razširil pojem poslov. Spremenjeni standard zajema pomembne spremembe:

- vse postavke kupnine, ki jih prevzemnik prenese, so pripoznane in izmerjene po pošteni vrednosti na datum prevzema, vključno z zneskom, katerega plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov (pogojni del plačila);
- naknadna sprememba pogojnega dela plačila se pripozna v poslovnem izidu;
- stroški posla, razen stroški izdaje delnic in dolga, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka;
- prevzemnik lahko izmeri kateri koli manjšinski delež po pošteni vrednosti na datum prevzema (polno dobro ime) ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljivih sredstev in obveznosti prevzete družbe na podlagi posel za posel.

Dopolnjeni standard naj se ne bi uporabljal za poslovne združitve pred datumom njegove uveljavitve, saj ne bo vplival na računovodske izkaze oziroma razkrite poslovne združitve, ki so nastale pred datumom uveljavitve spremenjenega standarda.

Dopolnjeni MSRP 3 za računovodske izkaze skupine ni pomemben, saj skupina po tem datumu ni pridobila deležev v odvisnih družbah, na katere bi omenjeno dopolnilo lahko vplivalo.

2. Spremenjeni MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (velja za letna obdobja od 1. julija 2009)

Spremenjeni standard izraz »manjšinski delež« nadomešča z izrazom »neobvladujoči delež«, ki je definiran kot »kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno«. Standard spreminja obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja ter tudi razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem.

Spremenjeni MRS 27 za računovodske izkaze skupine ni pomemben, saj po tem datumu v skupini ni bilo dogodkov, na katere bi omenjeno dopolnilo vplivalo.

3. Dopolnila k MRS 32 Finančni instrumenti: predstavitev – razvrstitev izdaj delniških pravic (v veljavi za letna obdobja od 1. februarja 2010)

V skladu z dopolnilom so pravice, opcije ali nakupni boni za pridobitev določenega števila lastnih kapitalskih instrumentov podjetja v zameno za določen znesek v kateri koli valuti kapitalski instrumenti, če podjetje vsem svojim obstoječim lastnikom istega razreda ponudi sorazmerno pravice, opcije ali nakupne bone lastnih neizpeljanih kapitalskih instrumentov.

Dopolnila k MRS 32 za skupino niso pomembna, saj v preteklosti ni izdala omenjenih instrumentov.

4. Dopolnila k MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje – pred tveganjem upravičeno varovane postavke (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2010)

Dopolnjen standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo, ali posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov lahko odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je treba tveganja ali dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti, razen v omejenih okoliščinah.

Dopolnjeni MRS 39 za računovodske izkaze skupine ni pomemben, saj ne uporablja varovanja pred tveganji.

5. OPMSRP 12 Dogovori o koncesiji storitev (v veljavi za prvo letno obdobje od 1. aprila 2009)

Pojasnilo je namenjeno družbam v zasebni lasti v zvezi s pripoznavanjem in merjenjem zadev, ki se pojavijo pri računovodskem obravnavanju dogovorov o koncesiji storitev na javno-zasebnem področju.

OPMSRP 12 za poslovanje skupine ni pomembno, saj nobena družba iz skupine ni sklenila dogovora o koncesiji storitev.

6. OPMSRP 15 Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi za letna obdobja od 1. januarja 2010)

OPMSRP 15 podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb za gradnjo nepremičnin, pripoznani glede na stopnjo dokončnosti pogodbene dejavnosti, če:

- pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih v skladu z MRS 11.3,
- pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. skupini ni treba dobavljati gradbenega materiala) in

- je pogodba namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji za pripoznanje prihodkov, kot določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

OPMSRP 15 za računovodske izkaze skupine ni pomemben, saj skupina ne nudi storitev gradnje ali prodaje nepremičnin.

7. OPMSRP 16 Varovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2009)

Pojasnilo podrobneje pojasnjuje vrsto tveganja, pred katerim se je treba zavarovati, katera družba v skupini sme posedovati naložbo, varovano pred tveganjem, ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, obliko, ki jo inštrument varovanja zavzame in zneske, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

OPMSRP 16 za računovodske izkaze skupine ni pomembno, saj skupina nima in ne predvideva nobenih varovanj čistih finančnih naložb v tujini pred tveganji.

8. OPMSRP 17 Izplačila nadenarnih sredstev lastnikom (predvidoma v veljavi za letna obdobja od 1. novembra 2009)

Pojasnilo velja za enostranska izplačila nadenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna, ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna v kapitalu kot prilagoditev zneska izplačila. Ko je obveznost izplačila dividende poravnana, se morebitna razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in knjigovodsko vrednostjo dividende pripozna v poslovnem izidu.

Skupina ne izplačuje nadenarnih sredstev lastnikom.

9. OPMSRP 18 Prenosi sredstev od odjemalcev (predvidoma v veljavi za letna obdobja od 1. novembra 2009)

V skladu s pojasnilom mora podjetje pripoznati preneseno sredstvo po njegovi pošteni vrednosti, če sredstvo kaže značilnosti opredmetenega osnovnega sredstva v skladu z MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva. Prav tako mora podjetje pripoznati znesek prenosa kot prihodek. Časovni okvir za pripoznanje prihodka je odvisen od dejstev in okoliščin posameznega dogovora.

OPMSRP 18 za računovodske izkaze skupine ni pomembno, saj običajno ne prejema sredstev od odjemalcev.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

Nepremičnine, naprave in oprema

Poštena vrednost nepremičnin, naprav in opreme iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v preiščenem poslu med voljnimi prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction). Tržna vrednost naprav, opreme in inventarja temelji na ponjeni tržni ceni podobnih predmetov.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani prihodnji vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje tujih izdajateljev določa glede na zaključno ceno (close price), za slovenske naložbe pa po enotnem tečaju na datum poročanja. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Izvedeni inštrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponjeni tržni ceni na datum poročanja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se poštena vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponjeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave je enaka tržni ceni na datum poročanja.

Osnovne finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Obvladovanje finančnih tveganj

V nadaljevanju navajamo kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji. Podrobnejše obrazložitve, podatki in kazalniki so vključeni v poglavje Upravljanje s tveganji v poslovnem delu letnega poročila ter v pojasnilu h konsolidiranim računovodskim izkazom št. 28 – Finančni inštrumenti.

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim obvladujoča družba in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev skupine Krka.

Učinki kreditne kontrole so pozitivni. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev ter gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost skupine Krka ohranjamo v sprejemljivih okvirih.

Podaljšanje plačilnih rokov na posameznih prodajnih trgih se je odrazilo v postopni rasti skupnih terjatev do kupcev. Kazalci kreditne izpostavljenosti skupine Krka so se zaradi zaostrenih tržnih razmer glede na predhodno leto poslabšali. Več informacij o izpostavljenosti kreditnemu tveganju je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti.

V letu 2009 nismo zabeležili vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev. Popravek vrednosti terjatev se je povečal zaradi povečanega skupnega obsega terjatev in hkrati zaradi splošnega zmanjšanja bonitetne ocene terjatev do kupcev kot posledice zaostrenih tržnih in likvidnostnih razmer na Krkinih ključnih prodajnih trgih.

Kreditno kontrolo za skupino Krka centralizirano izvaja Služba za upravljanje s tveganji in poteka za kupce odvisnih družb in obvladujoče družbe po enotnih postopkih in pravilih.

Likvidnostno tveganje

Skupina Krka obvladuje likvidnostno tveganje centralizirano, cilj pa je zagotavljati ustrezno likvidnost obvladujoče družbe in odvisnih družb ter vsem družbam v skupini Krka omogočiti financiranje pod najbolj ugodnimi pogoji. Kljub ostrejšim razmeram na denarnih trgih je bilo likvidnostno tveganje skupine Krka v preteklem letu majhno.

Likvidnostno tveganje obvladujemo z različnimi mehanizmi tako na ravni obvladujoče družbe kot odvisnih družb. S podporo centralnega poslovno-informacijskega sistema vsak teden ugotavljamo prihodnje potrebe po denarnih sredstvih. Pokritje morebitnih likvidnostnih primanjkljajev zagotavljamo z vnaprej dogovorjenimi kreditnimi linijami pri bankah, medtem ko občasne presežke vlagamo v kratkoročne depozite pri bankah. V letu 2009 je bil dostop do kratkoročnih bančnih posojil za Krko nespremenjen.

Zaradi tradicionalno majhne zadolženosti ter visoke bonitete skupine Krka so obveznosti iz naslova servisiranja dolgov tudi v preteklem letu predstavljale majhno likvidnostno obremenitev. V računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti (Likvidnostno tveganje) prikazujemo vrednosti pogodbenih denarnih tokov iz finančnih obveznosti glede na rok zapadlosti.

Večji denarni prilivi iz poslovanja v zadnjih treh mesecih leta 2009 so minimalizirali potrebe po kratkoročnih virih financiranja, kar je omogočalo dodatno likvidnostno rezervo v obliki neizkoriščenih kratkoročnih bančnih posojil.

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, hrvaške kune, romunskega leja, poljskega zlota, češke krone, madžarskega forinta, ukrajinske grivne in srbskega dinarja.

Odperto devizno pozicijo predstavlja bruto izpostavljenost izkaza finančnega položaja skupine v posamezni tuji valuti. V vseh navedenih valutah izkazuje skupina v izkazu finančnega položaja presežek sredstev nad obveznostmi. Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti.

Za varovanje tveganja spremembe deviznih tečajev v letu 2009 nismo uporabljali izvedenih finančnih instrumentov. Zaradi velikih obrestnih diferencialov med obrestnimi merami navedenih valut in evra na finančnih trgih ni na voljo ustreznih izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi bi lahko učinkovito odpravili tveganje sprememb deviznih tečajev. Devizne pozicije so bile zato v letu 2009 nezavarovane.

V letu 2009 smo ustvarili negativne tečajne razlike. Te so posledica padcev deviznih tečajev na naših ključnih prodajnih trgih v prvem četrtletju. V nadaljevanju leta smo zaradi apreciacije posameznih valut ustvarjali pozitivne tečajne razlike, s katerimi smo deloma nevtralizirali negativne tečajne razlike iz prvega četrtletja.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Skupina Krka je imela konec leta 2009 najetih sedem dolgoročnih posojil, ki so vezana na referenčno obrestno mero 6-mesečni EURIBOR. V letu 2009 smo dodatno najeli dve dolgoročni posojili, s katerima smo refinancirali obstoječe kratkoročne kredite. Izpostavljenost do spremembe vrednosti referenčne obrestne mere se je s tem v absolutnem znesku glede na predhodno leto povečala. Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb obrestnih mer je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti.

V letu 2009 so bile referenčne obrestne mere zelo nizke in zaradi zaostrenih finančnih razmer ni bilo nevarnosti, da bi se povečale. Tveganja spremembe obrestne mere zato v letu 2009 nismo zavarovali.

Upravljanje s kapitalom

Uprava se je odločila za ohranjanje velikega kapitalskega obsega, da bi tako zagotovila zaupanje vseh deležnikov in nadaljnji razvoj skupine Krka. Kot enega od strateških kazalnikov je opredelila donosnost kapitala kot razmerje med doseženim čistim dobičkom večinskih lastnikov in povprečno vrednostjo lastniškega kapitala večinskih lastnikov. V obdobju zadnjih petih let je bila donosnost kapitala v povprečju 21,3-odstotna.

Skupina Krka sledi politiki zmerne povečevanja višine dividend, ki jih izplačuje enkrat na leto. Predlog višine dividende oblikujeta uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Dividende se izplačujejo iz bilančnega dobička obvladujoče družbe, ki se oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji, sklep o njegovi uporabi pa sprejme skupščina delničarjev.

Obvladujoča družba skupine Krka ima v skladu s sklepom skupščine delničarjev lahko oblikovan sklad lastnih delnic do višine 10 % osnovnega kapitala. Na dan 31. 12. 2009 je imela 1.626.620 lastnih delnic, kar je 4,6 % osnovnega kapitala.

Skupina Krka nima posebnih ciljev glede deleža lastništva zaposlenih in nima nobenega programa delniških opcij. V letu 2009 v skupini ni prišlo do spremembe v načinu upravljanja s kapitalom. Niti obvladujoča družba niti njene odvisne družbe niso predmet kapitalskih zahtev, ki bi jih določili regulatorni organi.

5. Poročanje po odsekih

Skupina poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Skupaj	
v tisočih EUR	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Prihodki od prodaje zunaj skupine	626.214	605.013	86.160	95.162	225.745	232.162	14.919	17.583	953.038	949.920
Prodaja znotraj skupine	120.679	101.674	52.822	54.848	84.610	79.591	0	0	258.111	236.113
Prihodki odprave dolgoročnih rezervacij in drugi poslovni prihodki	99.233	8.617	0	0	0	0	3.552	0	102.785	8.617
Dobiček iz poslovanja	192.968	183.731	19.661	29.511	16.366	23.012	5.997	527	234.992	236.781
Prihodki od obresti	720	306	13	4	6	8	0	0	739	318
Odhodki od obresti	5.110	9.130	31	41	0	0	0	0	5.141	9.171
Neto finančni prihodki/odhodki									-10.670	-31.148
Davek iz dobička									-50.637	-49.742
Čisti dobiček poslovnega leta									173.685	155.891
Sredstva skupaj	1.032.586	966.822	89.927	105.558	208.465	188.049	10.054	10.607	1.341.032	1.271.036
Obveznosti skupaj	277.412	313.282	34.874	43.180	102.588	123.108	5.789	8.170	420.663	487.740
Investicije	90.554	142.348	0	3.565	934	1.148	0	0	91.488	147.061
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	51.562	44.353	4.893	4.961	9.625	10.632	396	392	66.476	60.338
Amortizacija neopredmetenih sredstev	7.851	8.999	717	654	1.542	1.519	89	99	10.199	11.271

Odseki v računovodskem poročilu so drugačni od prodajnih regij, po katerih skupina prikazuje prodajo v poslovnem delu letnega poročila. Navedeni odseki so namenjeni poročanju upravi in jih podpira tudi način vodenja v okviru skupine Krka. V poslovnem delu poročila pa je navedena prodaja po regijah in skupinah izdelkov, glede na vodenje v okviru prodaje in marketinga.

Skupina z nobenim kupcem ni ustvarila 10 ali več odstotkov skupnih prihodkov od prodaje.

6. Drugi poslovni prihodki

v tisočih EUR	2009	2008
Odprava dolgoročnih rezervacij ter državnih podpor in prejetih sredstev EU	93.249	427
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	439	2.062
Ostali poslovni prihodki	9.098	6.128
Drugi poslovni prihodki skupaj	102.786	8.617

7. Stroški po naravnih vrstah

v tisočih EUR	2009	2008
Stroški blaga in materiala	-213.730	-225.477
Stroški storitev	-193.035	-196.496
Stroški dela	-239.380	-224.049
Amortizacija	-76.675	-71.609
Oblikovanje rezervacij za tožbe	-47.500	-5.500
Drugi poslovni odhodki	-30.586	-28.630
Stroški skupaj	-800.906	-751.761
Sprememba vrednosti zalog	-19.926	30.005
Skupaj	-820.832	-721.756

8. Stroški dela

v tisočih EUR	2009	2008
Stroški bruto plač in nadomestil	185.891	175.643
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj in davka na izplačane plače	34.142	33.835
Odpravnine in jubilejne nagrade	8.608	4.904
Ostali stroški dela	10.739	9.667
Stroški dela skupaj	239.380	224.049

Ostali stroški dela v letu 2009 vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

9. Drugi poslovni odhodki

v tisočih EUR	2009	2008
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	3.526	2.324
Izdatki za varstvo okolja	1.528	1.625
Ostale dajatve	5.170	5.730
Izguba pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	2.138	2.309
Odpisi in popravki vrednosti zalog	11.925	7.913
Ostali poslovni odhodki	6.299	8.729
Drugi poslovni odhodki skupaj	30.586	28.630

10. Finančni prihodki in odhodki

v tisočih EUR	2009	2008
Prihodki od obresti	739	319
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	101	0
Dobički od prodaje vrednostnih papirjev	0	50
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	0	2.076
– prilivi	0	1.886
– sprememba poštene vrednosti	0	190
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	13	21
Ostali prihodki	32	111
Odprava popravka terjatev	185	452
Finančni prihodki skupaj	1.070	3.029
Neto tečajne razlike	-3.560	-12.522
Odhodki za obresti	-5.141	-9.171
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	0	-736
Odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov	-1.225	-2.682
– odlivi	-1.035	-1.099
– sprememba poštene vrednosti	-190	-1.583
Ostali odhodki	-280	-516
Popravek vrednosti in odpisi terjatev	-1.534	-8.550
Finančni odhodki skupaj	-11.740	-34.177
Neto finančni izid	-10.670	-31.148

11. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisočih EUR	2009	2008
Davek	39.178	50.798
Odloženi davek	11.459	-1.056
Davek iz dobička skupaj	50.637	49.742
Dobiček pred obdavčitvijo	224.322	205.633
Davek, obračunan po dejanski davčni stopnji	47.107	45.239
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	22.911	5.143
Davek od davčnih olajšav	-4.485	-4.829
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-21.133	-795
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	591	94
Vpliv različnih davčnih stopenj in drugo	5.646	4.890
Davek iz dobička skupaj	50.637	49.742
Efektivna davčna stopnja	22,6%	24,2%

12. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Zemljišča	29.253	29.097
Zgradbe	300.078	297.214
Oprema	269.803	262.430
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	50.012	46.509
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	649.146	635.250

V letu 2009 so predujmi za nepremičnine, naprave in opremo ter zaloge vključeni v postavko terjatve. Ustrezno so popravljeni tudi primerljivi podatki za leto 2008 v vseh nadaljnjih tabelah, kjer so bili ti predujmi vključeni.

V letu 2009 je bilo v skupini Krka največ izdatkov namenjenih rekonstrukciji obrata v Bršljinu, in sicer 16.265 tisoč EUR. Za gradnjo obrata za proizvodnjo trdnih farmacevtskih oblik je bilo namenjenih 9.540 tisoč EUR, za naložbo v povečanje proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo kapsul 5.846 tisoč EUR in za širjenje skladiščnih zmogljivosti na lokaciji Gotna vas v Novem mestu 4.694 tisoč EUR.

Skupna vrednost naložb v skupini Terme Krka je bila v letu 2009 3.167 tisoč EUR. Sredstva so bila namenjena predvsem rekonstrukciji bazensko-zdravstvenega dela v hotelu Svoboda v Strunjanu. Proizvodne oziroma skladiščne zmogljivosti smo povečali v odvisnih družbah Krka-Polska (vrednost naložbe 1.995 tisoč EUR) in Krka-Rus (vrednost naložbe 1.399 tisoč EUR).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisočih EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2008	25.234	456.217	476.572	71.276	1.029.299
Povečanje ob prevzemu družbe	0	0	5	0	5
Nabava	0	0	0	136.736	136.736
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	3.996	53.546	103.351	-160.893	0
Viški	0	0	0	0	0
Odtujitve	-77	-4.639	-13.393	0	-18.109
Prevedbene razlike	-70	-5.283	-5.646	-610	-11.609
Prenosi znotraj NNO	14	-17	3	0	0
Stanje 31. 12. 2008	29.097	499.824	560.892	46.509	1.136.322
Stanje 1. 1. 2009	29.097	499.824	560.892	46.509	1.136.322
Nabava	0	0	0	83.422	83.422
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	396	24.210	54.995	-79.601	0
Odtujitve	-251	-460	-9.489	0	-10.200
Prevedbene razlike	12	-2.560	-7.271	-318	-10.137
Prenosi na neopredmetena sredstva	0	0	-2	0	-2
Stanje 31. 12. 2009	29.254	521.014	599.125	50.012	1.199.405
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2008	0	-188.272	-272.496	0	-460.768
Amortizacija	0	-20.029	-40.309	0	-60.338
Odtujitve	0	3.463	11.233	0	14.696
Prevedbene razlike	0	2.228	3.110	0	5.338
Stanje 31. 12. 2008	0	-202.610	-298.462	0	-501.072
Stanje 1. 1. 2009	0	-202.610	-298.462	0	-501.072
Amortizacija	0	-20.953	-45.523	0	-66.476
Odtujitve	0	455	8.385	0	8.840
Prevedbene razlike	0	2.172	6.278	0	8.450
Stanje 31. 12. 2009	0	-220.936	-329.322	0	-550.258
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2008	25.234	267.945	204.076	71.276	568.531
Stanje 31. 12. 2008	29.097	297.214	262.430	46.509	635.250
Stanje 1. 1. 2009	29.097	297.214	262.430	46.509	635.250
Stanje 31. 12. 2009	29.254	300.078	269.803	50.012	649.147

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2009 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 25.339 tisoč EUR.

V letu 2009 nepremičninam, napravam in opremi niso bili pripisani stroški izposojanja.

13. Neopredmetena sredstva

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dobro ime	42.644	42.644
Blagovna znamka	42.403	42.403
Dolgoročne premoženjske pravice	35.302	38.390
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	6.232	5.543
Neopredmetena sredstva skupaj	126.581	128.980

Gibanje neopredmetenih sredstev

v tisočih EUR	Dobro ime	Blagovna znamka	Dolgoročne premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2008	42.278	42.403	58.286	6.568	149.535
Povečanje ob prevzemu družb	366	0	213	0	579
Nabava	0	0	807	9.518	10.325
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	0	10.557	-10.557	0
Odtujitve	0	0	-2.509	0	-2.509
Prevedbene razlike	0	0	-292	14	-278
Stanje 31. 12. 2008	42.644	42.403	67.062	5.543	157.652
Stanje 1. 1. 2009	42.644	42.403	67.062	5.543	157.652
Nabava	0	0	336	7.730	8.066
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	0	7.041	-7.041	0
Odtujitve	0	0	-316	0	-316
Prevedbene razlike	0	0	74	0	74
Prenosi iz nepremičnin, naprav in opreme	0	0	2	0	2
Stanje 31. 12. 2009	42.644	42.403	74.199	6.232	165.478
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2008	0	0	-19.681	0	-19.681
Amortizacija	0	0	-11.271	0	-11.271
Odtujitve	0	0	2.013	0	2.013
Prevedbene razlike	0	0	267	0	267
Stanje 31. 12. 2008	0	0	-28.672	0	-28.672
Stanje 1. 1. 2009	0	0	-28.672	0	-28.672
Amortizacija	0	0	-10.199	0	-10.199
Odtujitve	0	0	14	0	14
Prevedbene razlike	0	0	-42	0	-42
Prenosi iz nepremičnin, naprav in opreme	0	0	2	0	2
Stanje 31. 12. 2009	0	0	-38.897	0	-38.897
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2008	42.278	42.403	38.605	6.568	129.854
Stanje 31. 12. 2008	42.644	42.403	38.390	5.543	128.980
Stanje 1. 1. 2009	42.644	42.403	38.390	5.543	128.980
Stanje 31. 12. 2009	42.644	42.403	35.302	6.232	126.581

Preizkus slabitve blagovne znamke in dobrega imena TAD Pharme

Pri preizkusu slabitve blagovne znamke in dobrega imena, ki se nanaša na prevzem družbe TAD Pharma, smo kot denar ustvarjajočo enoto upoštevali trg Nemčije. S prevzemom TAD Pharme si je skupina Krka namreč zagotovila neposreden vstop na celoten nemški trg. Osnova za izračun so načrtovane vrednosti prodaje v obdobju 2010-2014, v katerih smo predvideli povprečno petodstotno letno rast. Na stroškovnem delu smo izhajali iz dosežene dobičkonosnosti v letu 2009 in upoštevali, da se bodo razmere na trgu glede na stalne pritiske po zniževanju cen zaostrovale. Pri izračunu smo uporabili 9,12-odstotno diskontno stopnjo, ki predstavlja tehtano povprečje stroška kapitala TAD Pharme (WACC). Na osnovi diskontiranih denarnih tokov smo ugotovili, da nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote presega njihovo knjigovodsko vrednost, vključno z dobrim imenom in blagovno znamko, zato ni potrebe po njuni slabitvi.

14. Dana posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročno dana posojila	4.064	3.892
Kratkoročno dana posojila	2.209	1.391
Kratkoročne terjatve za obresti	4	2
Dana posojila skupaj	6.277	5.285

V okviru dolgoročno danih posojil so predvsem stanovanjska posojila, ki jih obvladujoča družba in nekatere odvisne družbe dajejo zaposlenim v skladu z internimi akti skupine. Posojila obvladujoče družbe se obrestujejo po letni obrestni meri, ki je enaka v času sklenitve pogodbe priznani obrestni meri. Določi jo minister za finance na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2009 se je gibala od 2,016 do 3,805 %. Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

15. Finančne naložbe

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročne finančne naložbe	5.658	6.343
– finančna sredstva na razpolago za prodajo	5.658	6.343
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	834	743
– delnice in deleži za trgovanje	145	128
– izvedeni finančni inštrumenti	0	190
– druge kratkoročne finančne naložbe	689	425
Finančne naložbe skupaj	6.492	7.086

Med finančnimi sredstvi na razpolago za prodajo je bilo za 969 tisoč EUR naložb v Sloveniji, za 4.689 tisoč EUR pa naložb v tujini.

Druge kratkoročne finančne naložbe sestavljajo točke slovenskih vzajemnih skladov v vrednosti 241 tisoč EUR (192 tisoč EUR konec leta 2008), sredstva v upravljanju v vrednosti 268 tisoč EUR (233 tisoč EUR konec leta 2008) in 180 tisoč EUR prejetih menic za plačilo terjatev. Sprememba poštene vrednosti se evidentira skozi izkaz poslovnega izida.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev na razpolago za prodajo

v tisočih EUR	Finančna sredstva na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2008	10.722
Nakup	1.085
Zmanjšanje	-32
Prilagoditev na tržno vrednost	-5.432
Stanje 31. 12. 2008	6.343
Nakup	1
Prilagoditev na tržno vrednost	-686
Stanje 31. 12. 2009	5.658

Prilagoditev vrednosti dolgoročnih finančnih naložb - finančnih sredstev na razpolago za prodajo na tržno oziroma pošteno vrednost je v celoti priznana v vseobsegajočem donosu (rezerva za pošteno vrednost), ker vrednosti niso manjše od prvotne nabavne vrednosti.

16. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisočih EUR	Terjatve		Obveznosti		Terjatve – obveznosti	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	29	658	15.938	15.625	-15.909	-14.967
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	0	0	526	696	-526	-696
Zaloge	917	0	220	795	697	-795
Terjatve/obveznosti	1.483	1.973	1.979	1.945	-496	28
Rezervacije za tožbe	9.799	19.459	0	0	9.799	19.459
Rezervacije za odpravnine	9.156	9.459	1	0	9.155	9.459
Prenos davčne izgube	1.007	2.724	-242	-285	1.249	3.009
Skupaj	22.391	34.273	18.422	18.776	3.969	15.497

Terjatve za odloženi davek v povezavi z izgubami odvisnih družb niso bile pripoznane.

	Stanje 1. 1. 2008	Pripoznano v izkazu poslovnega izida	Prevedbene rezerve	Pripoznano v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2008	Pripoznano v izkazu poslovnega izida	Prevedbene rezerve	Pripoznano v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2009
v tisočih EUR									
Nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	-16.154	1.002	185	0	-14.967	-776	-166	0	-15.909
Finančna sredstva za prodajo	-1.924	0	0	1.228	-696	0	0	170	-526
Zaloge	-1.420	527	98	0	-795	1.418	74	0	697
Terjatve/obveznosti	899	-841	-30	0	28	-635	111	0	-496
Rezervacije za tožbe	19.177	282	0	0	19.459	-9.660	0	0	9.799
Rezervacije za odpravnine	10.301	131	0	-973	9.459	-267	0	-37	9.155
Prenos davčne izgube	3.352	-45	-298	0	3.009	-1.539	-221	0	1.249
Skupaj	14.231	1.056	-45	255	15.497	-11.459	-202	133	3.969

17. Zaloge

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Material	58.036	64.934
Nedokončana proizvodnja	47.076	55.250
Končni izdelki	59.421	73.182
Trgovsko blago	17.113	17.981
Zaloge skupaj	181.646	211.347

Popravek vrednosti zalog na neto iztržljivo vrednost je znašal 3.180 tisoč EUR (1.977 tisoč EUR v letu 2008), odpisi zalog pa 8.745 tisoč EUR (5.936 tisoč EUR v letu 2008). Popravek vrednosti in odpisi zalog so vključeni med druge poslovne odhodke.

18. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročne terjatve do kupcev	305.572	218.448
Kratkoročne terjatve do drugih	29.334	22.427
Terjatve skupaj	334.906	240.875

V letu 2009 je bilo odpisov in slabitev terjatev, ki so izkazani v finančnih odhodkih, za 1.534 tisoč EUR, v letu 2008 za 8.550 tisoč EUR.

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisočih EUR	Bruto vrednost	Slabitev za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2009	Čista vrednost 31. 12. 2008
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	14.023	505	13.518	13.229
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	302.650	10.596	292.054	205.219
Kratkoročne terjatve do kupcev skupaj	316.673	11.101	305.572	218.448

Zavarovanih je 18 % terjatev do kupcev.

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih se v večjem delu nanašajo na terjatve do države, predvsem iz naslova davka na dodano vrednost.

19. Denar in denarni ustrezniki

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	90	70
Denarna sredstva v banki	13.321	7.534
Denar in denarni ustrezniki skupaj	13.411	7.604

20. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic obvladujoče družbe. Imamo le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala v letu 1995.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2009 je imela obvladujoča družba 1.626.620 lastnih delnic, kar predstavlja 4,6 % vrednosti osnovnega kapitala. Število lastnih delnic je v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2008 ostalo nespremenjeno.

14. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 2. 7. 2009, je upravo družbe pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, s tem da skupni delež vseh pridobljenih lastnih delnic, skupaj s tistimi, ki jih družba že ima, ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe oziroma 3.542.612 delnic družbe. Družba lahko lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Družba lahko lastne delnice pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Nakupna cena delnic prav tako ne sme biti višja od 30-kratnika čistega dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Pooblastilo velja 36 mesecev od dneva skupščine.

Rezerve

Rezerve skupine Krka sestavljajo kapitalske rezerve, zakonske rezerve, statutarne rezerve, rezerva za pošteno vrednost in prevedbene rezerve.

Kapitalske rezerve so 31.12.2009 znašale 120.992 tisoč EUR, njihova vrednost v letu 2009 ni spremenila. Kapitalske rezerve vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, 19.489 tisoč EUR rezerv za lastne delnice in 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja obvladujoče družbe.

Zakonske rezerve, ki so 31. 12. 2009 znašale 14.990 tisoč EUR, se v letu 2009 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2009 znašale 22.184 tisoč EUR in so se v primerjavi s stanjem konec leta 2008 povečale za 5.000 tisoč EUR. Povečanje rezerv je odobrila uprava obvladujoče družbe na osnovi statutarnih določil.

Rezerva za pošteno vrednost je 31. 12. 2009 znašala 2.104 tisoč EUR in se je v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 516 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica zmanjšanja poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo za 686 tisoč EUR in povečanja za 170 tisoč EUR za vpliv odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb.

Prevedbena rezerva se je v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 444 tisoč EUR in je 31. 12. 2009 znašala -9.776 tisoč EUR. Zmanjšanje je posledica tečajnih razlik, ki so nastale pri preračunu posameznih postavk računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini iz lokalnih valut v valuto poročanja.

Zadržani dobički

Zadržani dobički so se povečali za dobiček večinskega lastnika tekočega leta v višini 173.766 tisoč EUR. Zmanjšanje zadržanih dobičkov je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 14. skupščine delničarjev, ki je bila 2. 7. 2009, v višini 35.489 tisoč EUR in dodatnega oblikovanja statutarne rezerv v višini 5.000 tisoč EUR. Zadržani dobiček zmanjšujeta še vnos spremembe preteklih dobičkov v višini 68 tisoč EUR in vpliv odloženih davkov v vrednosti 37 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, ki je prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz sprememb lastniškega kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 162 tisoč EUR (88 tisoč EUR v letu 2008).

Dividende na delnico

V letu 2009 je bruto dividenda na delnico znašala 1,05 EUR, v letu 2008 pa 0,91 EUR.

Kapital manjšinskih lastnikov

Stanje kapitala manjšinskih lastnikov konec leta vključuje kapital manjšinskih lastnikov v družbi Golf Grad Otočec. Kapital manjšinskih lastnikov se je v letu 2009 zmanjšal za vnos izgube poslovnega leta v višini 81 tisoč EUR in za prenos nevplačanih plačil manjšinskega lastnika pri družbi Terme Krka v višini 58 tisoč EUR.

21. Čisti dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je v letu 2009 znašal 5,14 EUR in je bil za 11,5 % večji kot v letu 2008, ko je znašal 4,61 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan čisti dobiček, ki pripada večinskim lastnikom v višini 173.766 tisoč EUR (v letu 2008 155.955 tisoč EUR). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 33.799.500 delnic za leto 2009 (enako v letu 2008), 1.626.620 lastnih delnic obvladujoče družbe pa je bilo pri izračunu izključenih. Vse delnice, ki jih je obvladujoča družba izdala, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni čisti dobiček na delnico enak osnovnemu čistemu dobičku na delnico.

22. Posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročna posojila	105.113	83.734
– dolgoročna posojila, prejeta pri domačih bankah	104.828	83.306
– dolgoročna posojila, prejeta pri tujih bankah	285	428
Kratkoročna posojila	51.084	100.111
– del dolgoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	38.622	29.542
– kratkoročna posojila, prejeta pri domačih bankah	10.000	57.000
– kratkoročna posojila, prejeta pri tujih bankah	415	10.007
– kratkoročna posojila, prejeta od podjetij	378	372
– kratkoročne obveznosti za obresti	1.669	3.190
Posojila skupaj	156.197	183.845

Prejeta dolgoročna posojila

v tisočih EUR	Valuta	Leto dospelosti	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
			Nominalna vrednost	Knjigovodska vrednost	Nominalna vrednost	Knjigovodska vrednost
Posojilo, prejeto pri domači banki	EUR	2011	40.000	10.909	40.000	18.182
Posojilo, prejeto pri domači banki	EUR	2012	25.000	15.000	25.000	20.000
Posojilo, prejeto pri domači banki	EUR	2012	79.000	55.300	79.000	71.100
Posojilo, prejeto pri domači banki	EUR	2012	8.025	2.097	8.025	3.411
Posojilo, prejeto pri tuji banki	EUR	2012	1.000	429	1.000	583
Posojilo, prejeto pri domači banki	EUR	2014	30.000	30.000	0	0
Posojilo, prejeto pri domači banki	EUR	2014	30.000	30.000	0	0
Prejeta dolgoročna posojila skupaj			213.025	143.735	153.025	113.276

V letu 2009 je skupina pri dveh domačih bankah za dobo pet let najela dve dolgoročni posojili, vsako v nominalni vrednosti 30.000 tisoč EUR.

Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah, niso zavarovana s hipoteko ali z bančno garancijo.

Kratkoročna posojila so bila najeta v EUR za dobo do enega leta in niso bila posebej zavarovana.

23. Rezervacije

v tisočih EUR	Stanje 31. 12. 2008	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Stanje 31. 12. 2009
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	49.271	8.373	-2.539	-1.147	53.958
Druge rezervacije	100.392	47.866	-2.883	-91.798	53.577
– rezervacije za tožbe	95.747	47.500	-2.804	-91.443	49.000
– ostale rezervacije	4.645	366	-79	-355	4.577
Skupaj rezervacije	149.663	56.239	-5.422	-92.945	107.535

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevk še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še teče.

V letu 2009 je skupina odpravila rezervacije v povezavi s tožbami v skupnem znesku 91.443 tisoč EUR. Hkrati je oblikovala nove rezervacije v višini 47.500 tisoč EUR za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova odpravnin in jubilejnih nagrad temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 4,25-odstotna diskontna stopnja v letu 2009 (4,70-odstotna v letu 2008), ki predstavlja harmonizirano donosnost dolgoročnih državnih obveznic v evroobmočju, (vir Evropska centralna banka);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih posameznih družb oziroma kot jih opredeljujejo lokalni predpisi;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;

- rast plač zaradi uskladitve z inflacijo v višini 1,6 % (2 % v letu 2008) in zaradi kariernega napredovanja v višini 2 % (2 % v letu 2008).

Predpostavke odražajo dejansko stanje v času priprave aktuarskega izračuna. Izračun je bil narejen z uporabo projicirane enote. Za jubilejne nagrade in za odpravnine so nastali aktuarski primanjkljaji/presežki, ki so bili v izkazu poslovnega izida takoj pripoznani kot odhodki/prihodki.

24. Državne podpore in sredstva Evropske unije

v tisočih EUR	Stanje 31. 12. 2008	Prejete nove državne podpore in sredstva EU	Odprava državnih podpor in sredstev EU	Stanje 31. 12. 2009
Sredstva, prejeta iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjerneju	214	0	-45	169
Sredstva, prejeta iz proračuna za zdravilišča Dolenjske in Šmarješke Toplice ter Golf Grad Otočec	4.500	1.318	-234	5.584
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada za regionalni razvoj	34	0	-4	30
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	0	395	-10	385
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	605	1	-11	595
Državne podpore in sredstva EU skupaj	5.353	1.714	-304	6.763

Vrednost državnih podpor in sredstev Evropske unije se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev, za katera so bila prejeta.

25. Poslovne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v državi	31.900	37.863
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v tujini	40.078	31.739
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	522	394
Poslovne obveznosti skupaj	72.500	69.996

26. Ostale kratkoročne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke kupcem izven skupine Krka	20.643	18.517
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	24.428	18.555
Ostalo	12.479	12.502
Ostale kratkoročne obveznosti skupaj	57.550	49.574

27. Pogojne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dane garancije	2.303	2.019
Ostalo	1.749	2.017
Pogojne obveznosti skupaj	4.052	4.036

28. Finančni inštrumenti

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji, ki je podrobno opisano v poglavju poslovnega poročila Upravljanje s tveganji. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni zlasti tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer ter kreditnemu tveganju. V letu 2009 za varovanje pred tveganjem zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer nismo uporabljali izvedenih finančnih inštrumentov.

Kreditno tveganje

Kreditno izpostavljenost obvladujemo s pomočjo bonitetnega ocenjevanja kupcev in z aktivno izterjavo terjatev.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Vrednost finančnih sredstev predstavlja največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju, ki je bila na datum poročanja naslednja:

v tisočih EUR	Pojasnila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	15	5.658	6.343
Finančna sredstva za trgovanje po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		834	553
Dana posojila	14	6.277	5.285
Terjatve	18	334.906	240.875
– od tega terjatve do kupcev		305.572	218.448
Denar in denarni ustrezniki	19	13.411	7.604
Devizni izvedeni finančni inštrumenti (sredstva)	15	0	190
Skupaj		361.086	260.850

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, posebej prikazujemo dana posojila in terjatve. Njihova izpostavljenost kreditnemu tveganju je bila po geografskih regijah naslednja:

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Slovenija	35.046	27.905
Jugovzhodna Evropa	65.957	69.684
Vzhodna Evropa	126.150	85.550
Srednja Evropa	51.699	31.575
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	62.331	31.446
Skupaj	341.183	246.160

Zavarovanih je 18 % terjatev do kupcev.

Analiza starosti danih posojil in terjatev na datum poročanja

v tisočih EUR	Bruto vrednost 2009	Popravek 2009	Bruto vrednost 2008	Popravek 2008
Nezapadlo	314.115	2.255	210.580	507
Že zapadlo do 20 dni	7.173	85	8.207	133
Že zapadlo od 21 do 50 dni	6.596	219	7.052	806
Že zapadlo od 51 do 180 dni	10.288	688	21.462	2.929
Že zapadlo več kot 180 dni	14.184	7.926	9.379	6.145
Skupaj	352.356	11.173	256.680	10.520

Gibanje popravka danih posojil in terjatev

v tisočih EUR	2009	2008
Stanje 1. 1.	10.520	3.883
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	1.511	8.174
Odpis terjatev v breme popravkov	-304	-2.028
Odprava popravka vrednosti	-185	-452
Izterjane odpisane terjatve	-157	-32
Učinek tečajnih razlik	-212	975
Povečanje za popravek novo vključenih družb	0	0
Stanje 31. 12.	11.173	10.520

Likvidnostno tveganje

Zaradi ustreznega načrtovanja denarnih tokov in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij pri bankah je bilo likvidnostno tveganje v letu 2009 kljub težavam na finančnih trgih majhno.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne naložbe glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2009

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	145.296	152.628	19.609	22.477	40.386	70.156
Prejeta kratkoročna bančna posojila	10.477	10.457	10.457	0	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	425	431	240	191	0	0
Poslovne in druge obveznosti	131.745	131.745	131.745	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	287.942	295.261	162.051	22.668	40.386	70.156
Izvedena finančna sredstva skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	287.942	295.261	162.051	22.668	40.386	70.156

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2008

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	114.747	126.406	17.162	16.756	33.671	58.817
Prejeta kratkoročna bančna posojila	68.672	70.131	36.463	33.668	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	426	432	176	256	0	0
Poslovne in druge obveznosti	130.103	130.103	130.103	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	313.948	327.072	183.904	50.680	33.671	58.817
Izvedena finančna sredstva						
Ostale termenske pogodbe za zavarovanje prilivov	-190	-190	-190	0	0	0
Izvedena finančna sredstva skupaj	-190	-190	-190	0	0	0
Skupaj	313.758	326.882	183.714	50.680	33.671	58.817

Tveganje sprememb deviznih tečajev
Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

v tisočih EUR	31. 12. 2009				
	EUR	USD	PLN	HRK	RUB
Terjatve do kupcev	89.629	26.175	32.196	31.740	101.315
Bančna posojila	-156.197	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-57.483	-10.848	-1.725	-171	-162
Bruto izpostavljenost izkaza finančnega položaja	-124.051	15.327	30.470	31.569	101.153
Ocenjena prodaja	566.776	47.223	115.505	44.480	167.003
Ocenjeni nakupi	-418.400	-122.500	-23.400	-10.500	-22.900
Bruto izpostavljenost	148.376	-75.277	92.105	33.980	144.103
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0
Neto izpostavljenost	24.325	-59.950	122.575	65.550	245.256

v tisočih EUR	31. 12. 2008				
	EUR	USD	PLN	HRK	RUB
Terjatve do kupcev	105.639	40.570	18.227	42.527	7.267
Bančna posojila	-183.845	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-56.860	-8.009	-920	-178	-26
Bruto izpostavljenost izkaza finančnega položaja	-135.066	32.561	17.307	42.349	7.241
Prodaja	535.108	42.906	111.797	39.915	166.089
Nakupi	-394.689	-115.597	-22.108	-9.890	-21.650
Bruto izpostavljenost	140.419	-72.691	89.689	30.025	144.439
Izvedeni finančni instrumenti	0	-22.698	0	0	0
Neto izpostavljenost	5.353	-62.828	106.996	72.374	151.680

Ocenjena prodaja in nakupi v tabeli za leto 2009 temeljijo na planu poslovanja družbe za leto 2010, prodaja in nakupi v tabeli za leto 2008 pa vsebujejo dejansko vrednost prodaje in nakupov družbe v letu 2009.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2009	2008	2009	2008
USD	1,39	1,47	1,43	1,41
PLN	4,33	3,51	4,12	4,15
HRK	7,34	7,22	7,31	7,33
RUB	44,13	36,40	43,50	41,40

* Število enot nacionalne valute za en evro

Navedeni končni tečaji so tečaji, ki so uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12. in so enaki objavljenemu tečaju Banke Slovenije za dan 30. 12.

Analiza občutljivosti

Povečanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2009 oziroma 31. 12. 2008 bi čisti poslovni izid povečalo/zmanjšalo za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse ostale spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Analiza je za leto 2008 pripravljena na enak način.

v tisočih EUR	Vpliv na poslovni izid	
	2009	2008
USD	594	622
PLN	-1.214	-1.059
HRK	-649	-717
RUB	-2.428	-1.502

Zmanjšanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2009 oziroma 31. 12. 2008 bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisočih EUR	2009	2008
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	11.233	-174
Finančna sredstva	12.603	5.198
Finančne obveznosti	-1.370	-5.372
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-153.124	-175.196
Finančna sredstva	34	87
Finančne obveznosti	-153.158	-175.283

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Skupina nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na datum poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk bi čisti poslovni izid za leto 2009 povečala/zmanjšala za 1.531 tisoč EUR (za leto 2008 za 1.752 tisoč EUR). Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene in je na enak način narejena tudi za leto 2008.

Podrobnejši pregled dolgoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Dolgoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročna posojila	143.735	113.276
– od tega kratkoročni del	38.622	29.542
Povprečno stanje dolgoročnih posojil	128.506	125.277
Obresti v poslovnem letu	3.528	6.744
Drugi stroški dolgoročnih kratkoročnih posojil	68	67
Povprečni efektivni strošek dolgoročnih posojil (poslovno leto)	2,80 %	5,44 %
Zapadlost do vključno treh let	82 %	67 %
Zapadlost nad tremi leti	18 %	33 %
Valutna struktura dolgoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava dolgoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	100 %	100 %

Kratkoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom dolgoročnih posojil	49.416	96.921
– bančna posojila	49.037	96.549
– druga posojila	379	372
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela dolgoročnih posojil	10.794	67.379
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	39.087	39.262
Obresti v poslovnem letu	1.505	2.386
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	34	35
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	3,94 %	6,17 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	93 %	92 %
– fiksna	7 %	8 %

Poštena vrednost

v tisočih EUR	2009		2008	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Dana dolgoročna posojila	4.064	4.064	3.892	3.892
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	5.658	5.658	6.343	6.343
Dana kratkoročna posojila	2.213	2.213	1.393	1.393
Kratkoročne finančne naložbe	834	834	553	553
– delnice in deleži za trgovanje	145	145	128	128
– druge kratkoročne finančne naložbe	689	689	425	425
Terjatve do kupcev in druge terjatve	334.906	334.906	240.875	240.875
Denar in denarni ustrezniki	13.411	13.411	7.604	7.604
Devizni izvedeni finančni inštrumenti	0	0	190	190
– sredstva	0	0	190	190
Prejeta posojila	-156.197	-161.578	-183.845	-194.622
Poslovne in ostale obveznosti	-131.745	-131.745	-130.103	-130.103
Skupaj	73.144	67.763	-53.098	-63.875

V nadaljevanju so navedeni načini ocenitve poštenih vrednosti za posamezne vrste finančnih inštrumentov.

Dana in prejeta posojila

Poštena vrednost danih in prejetih posojil je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero je vzeta donosnost državnih vrednostnih papirjev v Evropi za ročnost dveh let, ki je bila razvidna iz poročila Abanke o stanju na finančnih trgih na dan 31. 12. 2009. Donosnost do dospelja teh papirjev je bila 1,360-odstotna (konec leta 2008 pa 1,796-odstotna).

Finančni inštrumenti

Glede na izračun njihove poštenih vrednosti finančne inštrumente uvrščamo v tri ravni:

- raven 1: sredstva ali obveznosti po tržni ceni;
- raven 2: sredstva ali obveznosti, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;

- raven 3: sredstva ali obveznosti, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

v tisočih EUR	31. 12. 2009			31. 12. 2008		
	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	4.067	0	1.591	4.740	0	1.603
Delnice in deleži za trgovanje	145	0	0	128	0	0
Druge kratkoročne finančne naložbe	509	0	180	425	0	0
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	190	0
Skupaj	4.721	0	1.771	5.293	190	1.603

Vrednostni papirji za trgovanje

Poštena vrednost je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

Terjatve in obveznosti

Kratkoročne terjatve in obveznosti so izkazane po knjigovodski vrednosti, ki se upošteva kot poštena vrednost.

Opcije, terminski posli in obrestne zamenjave

Poštene vrednosti kupljenih in prodanih opcij, terminskih poslov in obrestnih zamenjav nam na zadnji dan vsakega četrtletja relevantnega poslovnega leta posreduje banka, pri kateri smo kupili ali prodali posamezen instrument, oziroma druga banka, s katero imamo sklenjeno krovno pogodbo za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti.

29. Posli s povezanimi osebami

Podatki o skupinah oseb

Konec leta so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 58.990 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,167 % celotnega kapitala oziroma 0,175 % glasovalnih pravic, direktorji odvisnih družb pa 5635 delnic ali 0,016 % celotnega kapitala oziroma 0,017 % glasovalnih pravic. Člani uprave in ostali vodstveni in vodilni delavci vsako leto izpolnijo vprašalnik o povezanih strankah, s katerim skupina preverja obstoj morebitnih drugih poslovnih povezav med posamezno družbo in zaposlenimi. V letu 2009 teh povezav ni bilo.

Prejemki skupin oseb

v tisočih EUR	2009	2008
Člani uprave obvladujoče družbe in direktorji odvisnih družb	3.471	3.360
Člani nadzornih svetov/upravnih odborov	110	165
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	23.037	22.783
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	26.618	26.308

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe in direktorjev odvisnih družb ter prejemki zaposlenih vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke. Prejemki članov uprave obvladujoče družbe so podrobno razkriti v pojasnilu št. 30 v računovodskem poročilu za družbo Krka.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta. Prejemki članov nadzornih svetov odvisnih družb, ki so hkrati člani uprave obvladujoče družbe ali zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ravno tako vključujejo samo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornih svetov.

Posojila skupinam oseb

v tisočih EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008	2009	2008
Člani uprave obvladujoče družbe in direktorji odvisnih družb	21	10	5	4
Člani nadzornih svetov/upravnih odborov (predstavniki zaposlenih)	0	0	0	1
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	253	307	69	70
Posojila skupinam oseb skupaj	274	317	74	75

Posojila tem osebam so bila namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj.

30. Družbe v skupini Krka

Družbe skupine so s povezanimi osebami poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

	Delež lastništva 31. 12. 2009	Vrednost osnovnega kapitala 31. 12. 2009	Valuta	Število zaposlenih 31. 12. 2009	Število zaposlenih 31. 12. 2008
Obvladujoča družba					
KRKA, d. d., Novo mesto		59.126.194	EUR	5260	5250
Odvisne družbe					
Terme Krka, d.o.o., Novo mesto	100 %	14.753.239	EUR	679	679
KRKA-FARMA d. o. o., Zagreb, Hrvaška	100 %	143.027.200	HRK	168	145
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	37.000	RON	180	0
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	111.080	RSD	58	13
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	49.060.618	MKD	24	25
KRKA FARMA, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	20.000	BAM	1	0
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	1.111.374.765	RUB	154	130
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	3.874.800	RUB	49	33
KRKA-POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	17.490.000	PLN	764	759
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	100.000	CZK	187	175
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	100 %	44.880.000	HUF	148	115
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10.000	EUR	100	87
UAB KRKA LIETUVA, Vilna, Litva	100 %	34.000	LTL	0	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650.000	EUR	168	163
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	150.000	SEK	3	3
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	100 %	36.500	EUR	16	16
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10.000	EUR	16	9
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1.000	EUR	0	0
KRKA USA, LLC, Wilmington, ZDA	100 %	10.000	USD	0	0

Odvisna družba Terme Krka je imela 31. 12. 2009 63,10 % lastniškega deleža v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o.

Izobrazbena struktura zaposlenih v skupini

	2009		2008	
	Število zaposlenih	Delež v %	Število zaposlenih	Delež v %
Doktorji znanosti	80	1,0	70	1,0
Magistri znanosti	193	2,5	177	2,4
Univerzitetna izobrazba	3723	47,6	3351	45,9
Visokostrokovna izobrazba	630	8,1	590	8,1
Višješolska izobrazba	233	3,0	231	3,2
Srednješolska izobrazba	1543	19,7	1421	19,5
Kvalificirani delavci	1241	15,9	1260	17,3
Nekvalificirani delavci	173	2,2	194	2,6
Skupaj (povprečje leta)	7816	100,0	7294	100,0

31. Posli z revizorskimi družbami

Pogodbena vrednost storitev revidiranja v skupini Krka v letu 2009 je bila 396 tisoč EUR. Revizijske hiše, ki so opravljale storitve revizije za družbe v skupini Krka, so dodatno opravile še storitve svetovanja v višini 83 tisoč EUR.

32. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

V nadaljevanju navajamo dogodka, ki sta se zgodila od zaključka obračunskega obdobja do 15. 3. 2010.

Nadzorni svet družbe je na seji 20. 1. 2010 imenoval nominacijski odbor kot komisijo nadzornega sveta. Nominacijski odbor se je sestel 27. 1. 2010 in sprejel sklep o pričetku postopka priprave predloga za imenovanje članov nadzornega sveta družbe, ki mora biti končan do konca aprila 2010. Sejo je vodil predsednik odbora mag. Tomaž Kuntarič.

Dne 24. 2. 2010 je prišlo do izvensodne poravnave patentnega spora med družbo Krka in njeno odvisno družbo Krka Sverige AB, kot toženima strankama ter Eisai Co., Ltd. in Pfizer AS, kot tožečima strankama glede zdravila Donepezil Krka na Okrožnem sodišču v Oslu. Skladno z določili poravnave Krka prejme 1,55 milijona EUR s strani Eisai Co., Ltd. ter nadaljuje s prodajo donepezila na Norveškem. Krka je obvestilo o začasni odredbi proti Krka Sverige AB zaradi domnevne kršitve patenta za proizvodnjo donepezil tablet na Norveškem objavila 19. 11. 2008, obvestilo o razveljavitvi le-te pa 13. 3. 2009.

Navedena dogodka nista vplivala na računovodske izkaze skupine Krka v letu 2009.

Revizorjevo poročilo

Poročilo neodvisnega revizorja

Nadzornemu svetu družbe KRKA, d.d., Novo mesto

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze gospodarske družbe KRKA, d.d. in njenih odvisnih družb (skupina KRKA), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja skupine KRKA na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

Borut Šterbenc, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor

Ljubljana, 15. marec 2010

KPMG SLOVENIJA,

podjetje za revidiranje, d.o.o.

Andrej Korinšek, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
direktor

RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO

Izkaz finančnega položaja (bilanca stanja)

v tisočih EUR	Pojasnila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	12	485.653	472.875
Neopredmetena sredstva	13	29.683	28.137
Naložbe v odvisne družbe	14	227.585	225.054
Odložene terjatve za davek	17	18.977	28.732
Dana posojila	15	17.080	4.633
Finančne naložbe	16	5.449	6.134
Druga dolgoročna sredstva		167	308
Dolgoročna sredstva skupaj		784.594	765.873
Zaloge	18	138.612	169.939
Terjatve do kupcev in druge terjatve	19	346.881	255.711
Dana posojila	15	34.711	31.832
Finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	16	654	743
Denar in denarni ustrezniki	20	7.487	294
Kratkoročna sredstva skupaj		528.345	458.519
Sredstva skupaj		1.312.939	1.224.392
Kapital			
Osnovni kapital	21	59.126	59.126
Lastne delnice	21	-19.489	-19.489
Rezerve	21	160.270	155.786
Zadržani dobički	21	732.103	601.780
Kapital skupaj		932.010	797.203
Obveznosti			
Posojila	23	103.836	81.209
Rezervacije	24	100.244	139.309
Državne podpore in sredstva Evropske unije	25	1.179	853
Odložene obveznosti za davek	17	526	696
Dolgoročne obveznosti skupaj		205.785	222.067
Poslovne obveznosti	26	88.534	73.237
Posojila	23	49.458	88.752
Obveznosti za davek iz dobička		0	9.105
Ostale kratkoročne obveznosti	27	37.152	34.028
Kratkoročne obveznosti skupaj		175.144	205.122
Obveznosti skupaj		380.929	427.189
Kapital in obveznosti skupaj		1.312.939	1.224.392

Izkaz poslovnega izida

v tisočih EUR	Pojasnila	2009	2008
Prihodki od prodaje	5	850.119	826.160
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-339.090	-272.200
Bruto dobiček		511.029	553.960
Drugi poslovni prihodki	6	96.656	2.551
Stroški prodajanja		-260.831	-205.133
Stroški razvijanja		-82.999	-76.551
Stroški splošnih dejavnosti		-52.220	-51.185
Dobiček iz poslovanja		211.635	223.642
Finančni prihodki	10	12.160	4.856
Finančni odhodki	10	-10.139	-22.780
Neto finančni izid		2.021	-17.924
Dobiček pred davkom		213.656	205.718
Davek iz dobička	11	-42.844	-44.588
Čisti dobiček poslovnega leta		170.812	161.130
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	22	5,05	4,77
Popravljeni čisti dobiček na delnico (v EUR)	22	5,05	4,77

Izkaz vseobsegajočega donosa

v tisočih EUR	Pojasnila	2009	2008
Dobiček tekočega obdobja	21	170.812	161.130
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju			
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo	21	-686	-5.432
Vpliv odloženih davkov - sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo	21	170	1.228
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	21	0	-905
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj		-516	-5.109
Vseobsegajoči donos v obdobju skupaj		170.296	156.021

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve				Zadržani dobiček			Kapital skupaj
			Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Čisti dobiček poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček	
v tisočih EUR										
Stanje 1. 1. 2009	59.126	-19.489	120.992	14.990	17.184	2.620	450.417	108.130	43.233	797.203
Vnos čistega dobička poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	170.812	0	170.812
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju										
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	-686	0	0	0	-686
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	170	0	0	0	170
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-516	0	0	0	-516
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-516	0	170.812	0	170.296
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu										
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	5.000	0	0	-5.000	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	62.000	-62.000	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	-108.130	108.130	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	57.937	0	-57.937	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-35.489	-35.489
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	0	0	0	5.000	0	119.937	-175.130	14.704	-35.489
Stanje 31. 12. 2009	59.126	-19.489	120.992	14.990	22.184	2.104	570.354	103.812	57.937	932.010

	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve				Zadržani dobiček			Kapital skupaj
			Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Čisti dobiček poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček	
v tisočih EUR										
Stanje 1. 1. 2008	59.126	-19.489	120.992	14.990	14.184	6.824	356.945	81.021	37.417	672.010
Vnos čistega dobička poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	161.130	0	161.130
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju										
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	-5.432	0	0	0	-5.432
Vpliv odloženih davkov – sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo	0	0	0	0	0	1.228	0	0	0	1.228
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	0	0	0	0	0	0	-905	-905
Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-4.204	0	0	-905	-5.109
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj	0	0	0	0	0	-4.204	0	161.130	-905	156.021
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu										
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	3.000	0	0	-3.000	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	50.000	-50.000	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	-81.021	81.021	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	43.472	0	-43.472	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-30.828	-30.828
Transakcije z lastniki skupaj	0	0	0	0	3.000	0	93.472	-134.021	6.721	-30.828
Stanje 31. 12. 2008	59.126	-19.489	120.992	14.990	17.184	2.620	450.417	108.130	43.233	797.203

Izkaz denarnih tokov

v tisočih EUR	Pojasnila	2009	2008
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti dobiček poslovnega leta		170.812	161.130
Prilagoditve za:		94.995	106.603
– amortizacijo	12, 13	58.795	51.729
– tečajne razlike		-2.144	2.409
– prihodke od naložbenja		-12.532	-6.361
– odhodke od naložbenja		3.001	5.364
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		5.032	8.874
– davek iz dobička		42.843	44.588
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		265.807	267.733
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-79.500	-65.686
Sprememba stanja zalog		31.328	-42.729
Sprememba stanja poslovnih dolgov		13.920	6.504
Sprememba stanja rezervacij		-39.065	7.315
Sprememba stanja prejetih državnih podpor in sredstev Evropske unije		326	-60
Sprememba stanja ostalih kratkoročnih obveznosti		2.962	3.537
Plačani davek iz dobička		-50.229	-39.993
Čisti finančni tok iz poslovanja		145.549	136.621
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		2.605	2.271
Prejemki iz prodaje kratkoročnih naložb		0	14
Prejete dividende	10	13	21
Prejeti dobički	10	9.436	682
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		7.800	4.917
Pridobitev neopredmetenih sredstev	13	-7.417	-8.858
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	12	-74.906	-105.549
Nakup odvisnih družb in deleža manjšinskih lastnikov brez pridobljenih finančnih sredstev		-2.533	-6.876
Dana dolgoročna posojila		-17.966	-1.120
Prejeta odplačila danih dolgoročnih posojil		5.720	3.575
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb		-65	-1.098
Prejemki od prodaje dolgoročnih finančnih naložb		204	346
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb in posojil		-16.830	-41.402
Prejemki od prodaje kratkoročnih finančnih naložb in vračil kratkoročnih posojil		13.738	32.421
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov	10	-1.034	-1.099
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov	10	0	1.886
Čisti finančni tok iz naložbenja		-81.235	-119.869
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Plačane obresti		-6.544	-6.984
Izdatki za odplačila prejetih dolgoročnih posojil		-28.072	-22.533
Prejeta dolgoročna posojila		60.000	0
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih posojil		-313.165	-319.833
Prejeta kratkoročna posojila		266.082	361.508
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-35.327	-30.739
Čisti finančni tok iz financiranja		-57.026	-18.581
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		7.288	-1.829
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja		294	2.340
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		-95	-217
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		7.487	294

Pojasnila k računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija.

Družba se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept, izdelki za samozdravljenje in kozmetični izdelki) in veterinarskih izdelkov.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni v skladu z MSRP, kot jih je sprejela Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava je računovodske izkaze družbe odobrila 15. 2. 2010.

Podlage za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in pri finančnih instrumentih, ki so na razpolago za prodajo in kjer je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 3.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Uporaba ocen in presoj

V skladu z MSRP mora poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov podati presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev kot tudi na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba redno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, če vplivajo zgolj na to obdobje, in za prihodnja obdobja, na katera vplivajo.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 24 Merjenje obvez za določene zasluge,
- v pojasnilu 24 Rezervacije za tožbe in pogoje obveznosti,
- v pojasnilu 29 Vrednotenje finančnih instrumentov.

Spremembe računovodskih usmeritev

Obračunavanje stroškov izposojanja

Družba v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteva tudi stroške izposojanja, če jih je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Prej je družba vse stroške izposojanja pripoznala kot odhodek.

Sprememba računovodske usmeritve temelji na sprejetju MRS 23 Stroški izposojanja (2007) v skladu s prehodnimi določbami tega standarda in ni pomembno vplivala na postavko čistega dobička na delnico.

Ugotavljanje in predstavljanje poslovnih odsekov

V skladu z MSRP 8 Poslovni odseki družba od 1. 1. 2009 pri poročanju po odsekih uporablja poslovodni pristop in temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja za sprejemanje odločitev. Poslovne rezultate oziroma razkritja o odsekih redno preverja uprava družbe, ki ocenjuje poslovno uspešnost vsakega odseka in odloča o razporeditvi sredstev v določen odsek.

Sprememba računovodske usmeritve vpliva zgolj na način razkrivanja in ne na čisti dobiček na delnico.

Predstavitev računovodskih izkazov

Družba uporablja spremenjeni MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov (2007), ki je stopil v veljavo 1. 1. 2009. V skladu s spremembo družba v izkazu sprememb lastniškega kapitala izkazuje vse spremembe lastniškega kapitala, spremembe nelastniškega dela kapitala pa so razkrite v izkazu vseobsegajočega donosa. Primerljivi podatki so predstavljeni skladno s spremenjenim standardom.

Sprememba računovodske usmeritve vpliva zgolj na način predstavljanja in ne na čisti dobiček na delnico.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih, razen kot je pojasnjeno v pojasnilu 1 v zvezi s spremembo računovodskih usmeritev.

Primerjalne informacije so usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne podatke prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v evre (funkcijsko valuto družbe) po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na datum poročanja. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in vrednotene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ali za nefinančno obveznost, ki je določena kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovna varovanja pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, ki so merjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Finančni instrumenti

Osnovni finančni instrumenti

Osnovni finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Osnovni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost instrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje instrumenta. Po začetnem pripoznanju se osnovni finančni instrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva na razpolago za prodajo

Naložbe družbe v kapitalske in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Instrument je razvrščen po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni instrumenti so določeni po pošteni vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je družba zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni instrumenti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po pošteni vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Ostali osnovni finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Izvedeni finančni instrumenti

Vgrajene izvedene finančne instrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in jih obračunati kot izvedeni finančni instrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta niso tesno povezana z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben instrument z enakimi določbami kot vgrajeni izvedeni finančni instrument zadošča opredelitvi izvedenega finančnega instrumenta in če se sestavljeni instrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Izvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti. S poslom povezani stroški se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju.

Gospodarska varovanja pred tveganji

Družba ne izvaja računovodskega obračunavanja varovanja denarnega toka (hedge accounting).

Z izvedenimi finančnimi instrumenti, ki ne izpolnjujejo pogojev za posebno računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganji (hedge accounting), družba izvaja gospodarsko varovanje pred tveganji. Te izvedene finančne instrumente uporablja za varovanje denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tuji valuti, in za varovanje sredstev, ki so izpostavljena tveganju sprememb obrestnih mer. Spremembe poštene vrednosti teh izvedenih finančnih instrumentov so v izkazu poslovnega izida pripoznane kot del finančnih prihodkov in odhodkov.

Naložbe v odvisne družbe

Dolgoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze, se vrednotijo po nabavni vrednosti. Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v poslovnem izidu obvladujoče družbe, ko je sprejet ustrezen sklep o razporeditvi dobička. Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic ali deležev

Ob odkupu lastnih delnic ali deležev, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice ali deleži se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se pripoznajo v računovodskih izkazih družbe v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev). Nepremičnine, naprave in oprema, ki so bili na njihovo pošteno vrednost prevrednoteni 1. 1. 2004 oziroma na dan prehoda na MSRP, se izmerijo na osnovi njihove poštene vrednosti na ta datum.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja ob upoštevanju sprejete usmeritve. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo ter izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Kasnejši stroški

Družba v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe 15 do 60 let,
- za naprave in opremo 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo 4 do 6 let in
- za transportna sredstva 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v družbi, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila družba in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitve sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so 2 do 10 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala družba uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov družba uporablja standardne cene. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave, zmanjšani za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga družba uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Družba na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom na razpolago za prodajo se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem. Vse izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabitve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, na razpolago za prodajo, ki so dolgovni instrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo slabitev finančnih sredstev na razpolago za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev družbe (razen zalog in odloženih terjatev za davke) z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi na sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev.

Izgube zaradi oslabitve sredstev v preteklih obdobjih družba na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Dolgoročni zasluži zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za tožbe

Družba izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevk še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča družbe.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki iz prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji ali kasneje, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Državne podpore se v začetku pripoznajo kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se dosledno pripoznavajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih te podpore nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida dosledno pripoznavajo med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v

izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, napravam in opremljenosti v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednje začasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Čisti dobiček na delnico

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Odsek je prepoznavni sestavni del družbe, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje družbe po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki družbe so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Hrvaška, Makedonija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v dolgoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v tekočem poslovnem letu iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo 31. 12. 2009, še ne veljajo in jih družba pri pripravi računovodskih izkazov ni upoštevala.

1. Spremenjeni MSRP 3 Poslovne združitve (velja za letna obdobja od 1. julija 2009)

Spremenil se je obseg standarda in razširil pojem poslov. Spremenjeni standard zajema številne pomembne spremembe, in sicer:

- vse postavke kupnine, ki jih prevzemnik prenese, so pripoznane in izmerjene po pošteni vrednosti na datum prevzema, vključno z zneskom, katerega plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov (pogojni del plačila);
- naknadna sprememba pogojnega dela plačila se pripozna v poslovnem izidu;
- stroški posla, razen stroški izdaje delnic in dolga, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka;
- prevzemnik lahko izmeri kateri koli manjšinski delež po pošteni vrednosti na datum prevzema (polno dobro ime) ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljenih sredstev in obveznosti prevzete družbe na podlagi posel za posel.

Dopolnjeni standard naj se ne bi uporabljal za poslovne združitve pred datumom njegove uveljavitve, saj ne bo vplival na računovodske izkaze oziroma razkrite poslovne združitve, ki so nastale pred datumom uveljavitve spremenjenega standarda.

Dopolnjeni MSRP 3 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj družba po tem datumu ni pridobila deležev v odvisnih družbah, na katere bi omenjeno dopolnilo lahko vplivalo.

2. Spremenjeni MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (velja za letna obdobja od 1. julija 2009)

Spremenjeni standard izraz »manjšinski delež« nadomešča z izrazom »neobvladujoč delež«, ki ga definira kot »kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno«. Standard spreminja obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja in tudi razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem.

Spremenjen MRS 27 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj po tem datumu v družbi ni bilo dogodkov, na katere bi omenjeno dopolnilo vplivalo.

3. Dopolnila k MRS 32 Finančni inštrumenti: predstavitev – razvrstitev izdaj delniških pravic (v veljavi za letna obdobja od 1. februarja 2010)

V skladu z dopolnilom so pravice, opcije ali nakupni boni za pridobitev določenega števila lastnih kapitalskih inštrumentov podjetja v zameno za določen znesek v kateri koli valuti kapitalski inštrumenti, če podjetje vsem svojim obstoječim lastnikom istega razreda ponudi sorazmerno pravice, opcije ali nakupne bone lastnih neizpeljanih kapitalskih inštrumentov.

Dopolnila k MRS 32 za družbo niso pomembna, saj v preteklosti ni izdala omenjenih inštrumentov.

4. Dopolnila k MRS 39 Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje – pred tveganjem upravičeno varovane postavke (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2010)

Dopolnjeni standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo, ali posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov lahko odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je treba tveganja ali dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti, razen v omejenih okoliščinah.

Dopolnjeni MRS 39 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj družba ne uporablja varovanj pred tveganji.

5. OPMSRP 12 Dogovori o koncesiji storitev (v veljavi za prvo letno obdobje od 1. aprila 2009)

Pojasnilo je namenjeno družbam v zasebni lasti v zvezi s pripoznavanjem in merjenjem zadev, ki se pojavijo pri računovodskem obravnavanju dogovorov o koncesiji storitev na javno-zasebnem področju.

OPMSRP 12 za poslovanje družbe ni pomembno, saj družba ni sklenila dogovora o koncesiji storitev.

6. OPMSRP 15 Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi za letna obdobja od 1. januarja 2010)

OPMSRP 15 podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb za gradnjo nepremičnin, pripoznani glede na stopnjo dokončnosti pogodbene dejavnosti, če:

- pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih v skladu z MRS 11.3,
- pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni treba dobavljati gradbenega materiala),
- je pogodba namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji za pripoznanje prihodkov, kot določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

OPMSRP 15 za računovodske izkaze družbe ni pomemben, saj družba ne ponuja storitev gradnje ali prodaje nepremičnin.

7. OPMSRP 16 Varovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji (v veljavi za letna obdobja od 1. julija 2009)

Pojasnilo podrobneje pojasnjuje vrsto tveganja, pred katerim se je potrebno zavarovati, katera družba v družbi sme posedovati naložbo, varovano pred tveganjem, ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, obliko, ki jo instrument varovanja zavzame in zneske, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

OPMSRP 16 za računovodske izkaze družbe ni pomembno, saj družba nima in ne predvideva nobenih varovanj čistih finančnih naložb v tujini pred tveganji.

8. OPMSRP 17 Izplačila nadenarnih sredstev lastnikom (predvidoma v veljavi za letna obdobja od 1. novembra 2009)

Pojasnilo velja za enostranska izplačila nadenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna, ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna v kapitalu kot

prilagoditev zneska izplačila. Ko je obveznost izplačila dividende poravnana, se morebitna razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in knjigovodsko vrednostjo dividende pripozna v poslovnem izidu.

Družba ne izplačuje nedenarnih sredstev lastnikom.

9. OPMSRP 18 Prenosi sredstev od odjemalcev (predvidoma v veljavi za letna obdobja od 1. novembra 2009)

V skladu s pojasnilom mora podjetje pripoznati preneseno sredstvo po njegovi pošteni vrednosti, če to sredstvo kaže značilnosti opredmetenega osnovnega sredstva v skladu z MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva. Prav tako mora podjetje pripoznati znesek prenosa kot prihodek. Časovni okvir za pripoznanje prihodka je odvisen od dejstev in okoliščin posameznega dogovora.

OPMSRP 18 za računovodske izkaze družbe ni pomembno, saj družba običajno ne prejema sredstev od odjemalcev.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje tujih izdajateljev določa glede na zaključno ceno (close price), za slovenske naložbe pa po enotnem tečaju na dan poročanja. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Izvedeni inštrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni na datum poročanja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se poštena vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave je enaka tržni ceni na datum poročanja.

Osnovne finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Obvladovanje finančnih tveganj

V nadaljevanju navajamo kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji. Podrobnejše obrazložitve, podatki in kazalniki so vključeni v poglavje Upravljanje s tveganji v poslovnem delu letnega poročila ter v pojasnilu št. 29 (Finančni inštrumenti) k računovodskim izkazom.

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim družba na leto proda izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev družbe Krka.

Učinki kreditne kontrole so pozitivni. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev ter gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe Krka ohranjamo v sprejemljivih okvirih.

Podaljšanje plačilnih rokov na posameznih prodajnih trgih se je odrazilo v postopni rasti skupnih terjatev do kupcev. Kazalci kreditne izpostavljenosti družbe Krka so se zaradi zaostrenih tržnih razmer glede na predhodno leto poslabšali. Več informacij o izpostavljenosti kreditnemu tveganju je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti.

V letu 2009 nismo zabeležili vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev. Popravek vrednosti terjatev se je povečal zaradi povečanega skupnega obsega terjatev in hkrati zaradi splošnega zmanjšanja bonitetne ocene terjatev do kupcev kot posledice zaostrenih tržnih in likvidnostnih razmer na Krkinih ključnih prodajnih trgih.

Kreditno kontrolo centralizirano izvaja Služba za upravljanje s tveganji.

Likvidnostno tveganje

Kljub ostrejšim razmeram na denarnih trgih je bilo likvidnostno tveganje družbe Krka v preteklem letu majhno.

Likvidnostno tveganje obvladujemo z različnimi mehanizmi. S podporo centralnega poslovno-informacijskega sistema vsak teden ugotavljamo prihodnje potrebe po denarnih sredstvih. Pokritje morebitnih likvidnostnih primanjkljajev zagotavljamo z vnaprej dogovorjenimi kreditnimi linijami pri bankah, medtem ko občasne presežke vlagamo v kratkoročne depozite pri bankah. V letu 2009 je bil dostop do kratkoročnih bančnih posojil za Krko nespremenjen.

Zaradi tradicionalno majhne zadolženosti in visoke bonitete družbe Krka so obveznosti iz naslova servisiranja dolgov tudi v preteklem letu predstavljale majhno likvidnostno obremenitev. V računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti (Likvidnostno tveganje) prikazujemo vrednosti pogodbenih denarnih tokov iz finančnih obveznosti glede na rok zapadlosti.

Večji denarni prilivi iz poslovanja v zadnjih treh mesecih leta 2009 so minimalizirali potrebe po kratkoročnih virih financiranja, kar je omogočalo dodatno likvidnostno rezervo v obliki neizkoriščenih kratkoročnih bančnih posojil.

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je družba Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, hrvaške kune, romunskega leja, poljskega zlota, češke krone, madžarskega forinta, ukrajinske grivne in srbskega dinarja.

Odprto devizno pozicijo predstavlja bruto izpostavljenost izkaza finančnega položaja družbe v posamezni tuji valuti. V vseh navedenih valutah izkazuje družba v izkazu finančnega položaja presežek sredstev nad

obveznostmi. Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti.

Za varovanje tveganja spremembe deviznih tečajev v letu 2009 nismo uporabljali izvedenih finančnih instrumentov. Zaradi velikih obrestnih diferencialov med obrestnimi merami navedenih valut in evra na finančnih trgih ni na voljo ustreznih izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi bi lahko učinkovito odpravili tveganje sprememb deviznih tečajev. Devizne pozicije so bile zato v letu 2009 nezavarovane.

V letu 2009 smo ustvarili negativne tečajne razlike. Te so posledica padcev deviznih tečajev na naših ključnih prodajnih trgih v prvem četrtletju. V nadaljevanju leta smo zaradi apreciacije posameznih valut ustvarjali pozitivne tečajne razlike, s katerimi smo deloma nevtralizirali negativne tečajne razlike iz prvega četrtletja.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Družba Krka je imela konec leta 2009 najetih pet dolgoročnih posojil, ki so vezana na referenčno obrestno mero 6-mesečni EURIBOR. V letu 2009 smo dodatno najeli dve dolgoročni posojili, s katerima smo refinancirali obstoječe kratkoročne kredite. Izpostavljenost do spremembe vrednosti referenčne obrestne mere se je s tem v absolutnem znesku glede na predhodno leto povečala. Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb obrestnih mer je v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni instrumenti.

V letu 2009 so bile referenčne obrestne mere zelo nizke in zaradi zaostrenih finančnih razmer ni bilo nevarnosti, da bi se povečale. Tveganja spremembe obrestne mere zato v letu 2009 nismo zavarovali.

Upravljanje s kapitalom

Uprava se je odločila za ohranjanje velikega kapitalskega obsega, da bi tako zagotovila zaupanje vseh deležnikov in nadaljnji razvoj družbe Krka. Kot enega od strateških kazalnikov je opredelila donosnost kapitala kot razmerje med doseženim čistim dobičkom večinskih lastnikov in povprečno vrednostjo lastniškega kapitala večinskih lastnikov. Tako izračunana donosnost kapitala je v obdobju zadnjih petih let v povprečju znašala 21,0 %.

Družba Krka sledi politiki zmerne povečevanja višine dividend, ki jih izplačuje enkrat na leto. Predlog višine dividende oblikujeta uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Dividende se izplačujejo iz bilančnega dobička družbe, ki se oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji, sklep o njegovi uporabi pa sprejme skupščina delničarjev.

Družba Krka ima v skladu s sklepom skupščine delničarjev lahko oblikovan sklad lastnih delnic do višine 10 % osnovnega kapitala. Na dan 31. 12. 2009 je bilo lastnih delnic 1.626.620, kar je 4,6 % osnovnega kapitala.

Družba Krka nima posebnih ciljev glede deleža lastništva zaposlenih in nima nobenega programa delniških opcij. V letu 2009 v skupini ni prišlo do spremembe v načinu upravljanja s kapitalom. Družba ni predmet kapitalskih zahtev, ki bi jih določili regulatorni organi.

5. Poročanje po odsekih

Družba poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Skupaj	
v tisočih EUR	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Prihodki od prodaje	558.640	504.705	80.179	80.362	198.378	225.289	12.922	15.804	850.119	826.160
Prihodki odprave dolgoročnih rezervacij in drugi poslovni prihodki	93.103	2.551	0	0	0	0	3.552	0	96.655	2.551
Dobiček iz poslovanja	178.044	170.704	16.627	26.985	12.963	25.479	4.000	474	211.635	223.642
Prihodki od obresti	2.479	1.732	0	0	131	82	0	0	2.610	1.814
Odhodki od obresti	4.858	8.698	0	0	0	1	0	0	4.858	8.699
Neto finančni prihodki/odhodki									2.021	-17.924
Davek iz dobička									-42.844	-44.588
Čisti dobiček poslovnega leta									170.812	161.130
Sredstva skupaj	1.046.955	944.523	68.156	83.507	187.780	185.760	10.048	10.601	1.312.939	1.224.392
Obveznosti skupaj	250.321	260.972	35.927	41.553	88.891	116.492	5.790	8.172	380.929	427.189
Investicije	82.324	114.421	0	0	0	0	0	0	82.324	114.421
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	42.390	36.099	2.697	3.145	7.462	6.935	396	392	52.945	46.571
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.844	3.151	552	502	1.365	1.406	89	99	5.850	5.158

Odseki v računovodskem poročilu so drugačni od prodajnih regij, po katerih družba prikazuje prodajo v poslovnem delu letnega poročila. Navedeni odseki so namenjeni poročanju upravi in jih podpira tudi način vodenja v okviru družbe Krka. V poslovnem delu poročila pa je navedena prodaja po regijah in skupinah izdelkov, glede na vodenje v okviru prodaje in marketinga.

Družba z nobenim kupcem ni ustvarila 10 ali več odstotkov skupnih prihodkov od prodaje.

6. Drugi poslovni prihodki

v tisočih EUR	2009	2008
Odprava dolgoročnih rezervacij ter državnih podpor in prejetih sredstev Evropske unije	90.080	244
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	373	1.509
Ostali poslovni prihodki	6.203	798
Drugi poslovni prihodki skupaj	96.656	2.551

Družba je v letu 2009 odpravila dolgoročne rezervacije v povezavi s tožbami na področju intelektualne lastnine v skupnem znesku 89.989 tisoč EUR. Med ostalimi poslovnimi prihodki je bila največja postavka odškodnina v višini 3.552 tisoč EUR, prejeta za škodo, nastalo zaradi začasne prepovedi prodaje zdravil z učinkovino losartan na Norveškem.

7. Stroški po naravnih vrstah

v tisočih EUR	2009	2008
Stroški blaga in materiala	-208.535	-203.287
Stroški storitev	-205.882	-190.951
Stroški dela	-175.321	-164.640
Amortizacija	-58.795	-51.729
Oblikovanje rezervacij za tožbe	-47.500	-5.500
Drugi poslovni odhodki	-20.436	-17.506
Stroški skupaj	-716.469	-633.613
Sprememba vrednosti zalog	-18.671	28.544
Skupaj	-735.140	-605.069

8. Stroški dela

v tisočih EUR	2009	2008
Stroški bruto plač in nadomestil	136.565	130.236
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj in davka na izplačane plače	22.673	23.497
Odpravnine in jubilejne nagrade	8.333	4.396
Ostali stroški dela	7.750	6.511
Stroški dela skupaj	175.321	164.640

Ostali stroški dela vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

V letu 2009 je prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (vključeni so prispevki, ki jih plačata tako delodajalec kot delojemalec) znašal 27.254 tisoč EUR. Prispevek za dodatno pokojninsko zavarovanje pa je znašal 4.225 tisoč EUR.

9. Drugi poslovni odhodki

v tisočih EUR	2009	2008
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	1.973	1.884
Izdatki za varstvo okolja	1.326	1.422
Ostale dajatve	3.771	3.079
Izguba pri prodaji in odpisi nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	1.776	1.944
Odpisi in popravki vrednosti zalog	7.464	6.350
Ostali poslovni odhodki	4.126	2.827
Drugi poslovni odhodki skupaj	20.436	17.506

10. Finančni prihodki in odhodki

v tisočih EUR	2009	2008
Prihodki od obresti	2.610	1.814
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	101	0
Dobički od prodaje vrednostnih papirjev	0	260
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	0	2.076
– prilivi	0	1.886
– sprememba poštene vrednosti	0	190
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	9.449	703
Odprava popravka terjatev	0	3
Finančni prihodki skupaj	12.160	4.856
Neto tečajne razlike	-2.984	-6.781
Odhodki za obresti	-4.857	-8.700
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	0	-736
Odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov	-1.225	-2.682
– odlivi	-1.035	-1.099
– sprememba poštene vrednosti	-190	-1.583
Ostali odhodki	-175	-176
Popravek vrednosti in odpisi terjatev	-898	-3.705
Finančni odhodki skupaj	-10.139	-22.780
Neto finančni izid	2.021	-17.924

11. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisočih EUR	2009	2008
Davek	33.088	45.572
Odloženi davek	9.756	-984
Davek iz dobička skupaj	42.844	44.588
Dobiček pred obdavčitvijo	213.656	205.718
Davek, obračunan po 21-odstotni (za leto 2008 22-odstotni) davčni stopnji	44.869	45.258
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	22.714	4.449
Davek od davčnih olajšav	-3.993	-4.964
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-20.746	-155
Davek iz dobička skupaj	42.844	44.588
Efektivna davčna stopnja	20,1%	21,7%

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj, ostale olajšave pa so dodatno pokojninsko zavarovanje, donacije, del plač zaposlenih invalidov ipd..

12. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Zemljišča	17.228	17.108
Zgradbe	198.409	193.405
Oprema	222.710	220.872
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	47.306	41.490
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	485.653	472.875

V letu 2009 so predujmi za nepremičnine, naprave in opremo ter zaloge vključeni v postavko terjatve. Ustrezno so popravljeni tudi primerljivi podatki za leto 2008 v vseh nadaljnjih tabelah, kjer so bili ti predujmi vključeni.

V letu 2009 je bilo v družbi Krka največ izdatkov namenjenih rekonstrukciji obrata v Bršljinu, in sicer 16.265 tisoč EUR. Za gradnjo obrata za proizvodnjo trdnih farmacevtskih oblik je bilo namenjenih 9.540 tisoč EUR, za naložbo v povečanje proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo kapsul 5.846 tisoč EUR in za širjenje skladiščnih zmogljivosti na lokaciji Gotna vas v Novem mestu 4.694 tisoč EUR.

Tabela gibanja nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisočih EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2008	13.662	300.579	402.060	67.447	783.748
Nabava	0	0	0	105.562	105.562
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	3.509	37.550	90.460	-131.519	0
Odtujitve, manki, viški	-77	-5.224	-13.376	0	-18.677
Prenosi znotraj nepremičnin, naprav in opreme	14	-17	3	0	0
Stanje 31. 12. 2008	17.108	332.888	479.147	41.490	870.633
Stanje 1. 1. 2009	17.108	332.888	479.147	41.490	870.633
Nabava	0	0	0	74.909	74.909
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	371	20.980	47.742	-69.093	0
Odtujitve, manki, viški	-251	-460	-20.282	0	-20.993
Prenosi na neopredmetena sredstva	0	0	-2	0	-2
Stanje 31. 12. 2009	17.228	353.408	506.605	47.306	924.547
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2008	0	-128.217	-236.310	0	-364.403
Amortizacija	0	-14.613	-31.958	0	-46.571
Odtujitve, manki, viški	0	3.347	9.993	0	13.340
Stanje 31. 12. 2008	0	-139.483	-258.275	0	-397.758
Stanje 1. 1. 2009	0	-139.483	-258.275	0	-397.758
Amortizacija	0	-15.696	-37.249	0	-52.945
Odtujitve, manki, viški	0	180	11.629	0	11.809
Stanje 31. 12. 2009	0	-154.999	-283.895	0	-438.894
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2008	13.662	172.362	165.750	67.447	419.345
Stanje 31. 12. 2008	17.108	193.405	220.872	41.490	472.875
Stanje 1. 1. 2009	17.108	193.405	220.872	41.490	472.875
Stanje 31. 12. 2009	17.228	198.409	222.710	47.306	485.653

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem investicij v teku, je bilo konec leta 2009 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 23.710 tisoč EUR.

V letu 2009 nepremičninam, napravam in opremi ni bilo pripisanih stroškov izposojanja.

13. Neopredmetena sredstva

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročne premoženjske pravice	25.871	25.019
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	3.812	3.118
Neopredmetena sredstva skupaj	29.683	28.137

Neopredmetena sredstva vsebujejo programsko opremo in registracijsko dokumentacijo za nova zdravila.

Gibanje neopredmetenih sredstev

	Dolgoročne premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
v tisočih EUR			
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2008	37.828	4.208	42.036
Nabava	0	8.859	8.859
Prenos s sredstev v pridobivanju	9.949	-9.949	0
Odtujitve	-31	0	-31
Stanje 31. 12. 2008	47.746	3.118	50.864
Stanje 1. 1. 2009	47.746	3.118	50.864
Nabava	0	7.415	7.415
Prenosi s sredstev v pridobivanju	6.721	-6.721	0
Odtujitve	-22	0	-22
Prenosi iz nepremičnin, naprav in opreme	2	0	2
Stanje 31. 12. 2009	54.447	3.812	58.259
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2008	-17.570	0	-17.570
Amortizacija	-5.158	0	-5.158
Odtujitve	1	0	1
Stanje 31. 12. 2008	-22.727	0	-22.727
Stanje 1. 1. 2009	-22.727	0	-22.727
Amortizacija	-5.850	0	-5.850
Odtujitve	-1	0	-1
Prenosi med sredstvi v pridobivanju	2	0	2
Stanje 31. 12. 2009	-28.576	0	-28.576
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2008	20.258	4.208	24.466
Stanje 31. 12. 2008	25.019	3.118	28.137
Stanje 1. 1. 2009	25.019	3.118	28.137
Stanje 31. 12. 2009	25.871	3.812	29.683

14. Naložbe v odvisne družbe

Gibanje naložb v odvisne družbe v letu 2009

	Naložbe v odvisne družbe
v tisočih EUR	
Nabavna vrednost 1. 1. 2009	225.054
Ustanovitev novih družb	20
Naknadna vplačila	2.511
Stanje 31. 12. 2009	227.585
Čista vrednost 1. 1. 2009	225.054
Čista vrednost 31. 12. 2009	227.585

Gibanje naložb v odvisne družbe v letu 2008

v tisočih EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost 1. 1. 2008	218.178
Naložba v družbo, pridobljeno s prevzemom	1.294
Ustanovitev novih družb	20
Naknadna vplačila	5.562
Stanje 31. 12. 2008	225.054
Čista vrednost 1. 1. 2008	218.178
Čista vrednost 31. 12. 2008	225.054

Deleži v odvisnih družbah

v tisočih EUR	Delež lastništva	Osnovni kapital	Vrednost deležev v odvisnih družbah	
	31. 12. 2009	31. 12. 2009	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Terme Krka, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753	45.407	45.407
KRKA-FARMA d. o. o., Zagreb, Hrvaška	100 %	19.575	19.738	19.738
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	9	10	10
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	1	1.279	42
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	790	802	802
KRKA FARMA, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	10	10	0
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	25.549	33.019	33.019
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	89	492	492
KRKA-POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	4.240	18.697	18.697
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	4	3.403	3.403
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	100 %	165	1.473	1.658
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10	1.610	1.610
UAB KRKA LIETUVA, Vilna, Litva	100 %	10	10	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650	97.000	97.000
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	15	16	18
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	100 %	37	2.344	1.294
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10	2.266	1.855
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1	1	1
KRKA USA, LLC, Wilmington, ZDA	100 %	7	8	8
Skupaj			227.585	225.054

V letu 2009 se je predstavništvo družbe v Vilni preoblikovalo v odvisno družbo UAB KRKA LIETUVA, Vilna, Litva, ki je v 100-odstotni lasti družbe Krka.

Sredi januarja 2009 je bila registrirana družba KRKA FARMA, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina, ki je v 100-odstotni lasti družbe Krka. V Bosni in Hercegovini poleg novoustanovljene družbe še naprej deluje tudi predstavništvo obvladujoče družbe.

Družba ALTERNOVA Arzneimittel GmbH se je preimenovala v družbo KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija.

15. Dana posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročna dana posojila:	17.080	4.633
– odvisnim družbam	13.272	1.069
– drugim	3.808	3.564
Kratkoročna dana posojila:	34.711	31.832
– odvisnim družbam	33.678	30.581
– drugim	778	1.002
– kratkoročne terjatve za obresti	255	249
Dana posojila skupaj	51.791	36.465

Dolgoročna posojila drugim vsebujejo posojila zaposlenim, ki jih družba Krka daje v skladu z internimi akti in so namenjena nakupu ali obnovi stanovanj. Letna obrestna mera je enaka obrestni meri, priznani v času sklenitve pogodbe. Določi jo minister za finance na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2009 se je gibala od 2,016 do 3,805 %. Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

Dana posojila odvisnim družbam, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi terjatvami za obresti

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročna dana posojila odvisnim družbam	13.416	1.154
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	2.506	160
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	0	938
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	2.612	0
UAB KRKA LIETUVA, Vilna, Litva	50	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	8.248	0
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	0	56
Kratkoročna dana posojila odvisnim družbam	33.785	30.743
Terme Krka, d. o. o., Novo mesto	33.785	30.743
Dana posojila odvisnim družbam skupaj	47.201	31.897

16. Finančne naložbe

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročne finančne naložbe	5.449	6.134
– finančna sredstva na razpolago za prodajo	5.449	6.134
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	654	743
– delnice in deleži za trgovanje	145	128
– izvedeni finančni inštrumenti	0	190
– druge kratkoročne finančne naložbe	509	425
Finančne naložbe skupaj	6.103	6.877

Med finančnimi sredstvi na razpolago za prodajo je bilo za 761 tisoč EUR naložb v Sloveniji, za 4.688 tisoč EUR pa naložb v tujini.

Druge kratkoročne finančne naložbe sestavljajo točke slovenskih vzajemnih skladov v vrednosti 241 tisoč EUR (konec leta 2008 192 tisoč EUR) ter sredstva v upravljanju v vrednosti 268 tisoč EUR (konec leta 2008 233 tisoč EUR). Sprememba poštene vrednosti se evidentira skozi izkaz poslovnega izida.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev na razpolago za prodajo

v tisočih EUR	Finančna sredstva na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2008	10.513
Nakup	1.085
Zmanjšanje	-30
Prilagoditev na tržno vrednost	-5.434
Stanje 31. 12. 2008	6.134
Stanje 1. 1. 2009	6.134
Nakup	1
Zmanjšanje	0
Prilagoditev na tržno vrednost	-686
Stanje 31. 12. 2009	5.449

Prilagoditev vrednosti dolgoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev na razpolago za prodajo na tržno oziroma pošteno vrednost je v celoti priznana v vseobsegajočem donosu (rezerva za pošteno vrednost), ker vrednosti niso manjše od prvotne nabavne vrednosti.

17. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisočih EUR	Terjatve		Obveznosti		Terjatve - obveznosti	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	0	0	526	696	-526	-696
Zaloge	0	0	0	0	0	0
Terjatve	557	597	0	0	557	597
Rezervacije za tožbe	9.800	19.460	0	0	9.800	19.460
Rezervacije za odpravnine	8.620	8.675	0	0	8.620	8.675
Skupaj	18.977	28.732	526	696	18.451	28.036

v tisočih EUR	Stanje 1. 1. 2008	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2008	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2009
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	-1.925	0	1.229	-696	0	170	-526
Zaloge	135	-135	0	0	0	0	0
Terjatve	168	429	0	597	-40	0	557
Rezervacije za tožbe	19.177	283	0	19.460	-9.660	0	9.800
Rezervacije za odpravnine	9.173	407	-905	8.675	-55	0	8.620
Skupaj	26.728	984	324	28.036	-9.755	170	18.451

18. Zaloge

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Material	47.744	57.476
Nedokončana proizvodnja	41.677	49.867
Končni izdelki	42.399	56.731
Trgovsko blago	6.792	5.865
Zaloge skupaj	138.612	169.939

Popravek vrednosti zalog na neto iztržljivo vrednost je znašal 1.163 tisoč EUR (1.821 tisoč EUR v letu 2008), odpisi zalog pa 6.301 tisoč EUR (4.529 tisoč EUR v letu 2008). Popravek vrednosti in odpisi zalog so vključeni med druge poslovne odhodke.

19. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb	171.298	128.650
Kratkoročne terjatve do kupcev	155.310	112.821
Kratkoročne terjatve do drugih	20.273	14.240
Terjatve skupaj	346.881	255.711

Kratkoročne terjatve do odvisnih družb

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
KRKA-FARMA d. o. o., Zagreb, Hrvaška	31.586	44.566
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	6.062	7.531
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	4.672	3.373
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	24.601	11.273
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	64.688	46.183
KRKA-POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	31.980	12.432
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	3.004	2.299
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	3.443	328
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	492	445
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	716	111
Terjatve do drugih družb v skupini	54	109
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb skupaj	171.298	128.650

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisočih EUR	Bruto vrednost	Slabitve za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2009	Čista vrednost 31. 12. 2008
Kratkoročne terjatve do kupcev izven skupine v državi	9.651	132	9.519	10.003
Kratkoročne terjatve do kupcev izven skupine v tujini	150.959	5.168	145.791	102.818
Kratkoročne terjatve do kupcev skupaj	160.610	5.300	155.310	112.821

Izvršeni odpisi in slabitve terjatev, ki so izkazani v finančnih odhodkih, so v letu 2009 znašali 898 tisoč EUR, v letu 2008 pa 3.705 tisoč EUR.

Zavarovanih je 14 % terjatev do kupcev izven skupine Krka.

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih v skupni višini 20.273 tisoč EUR v večini predstavljajo terjatve do države, nastale pretežno v povezavi z davkom na dobiček in davkom na dodano vrednost.

Predujmov za osnovna sredstva je bilo 31. 12. 2009 za 1.666 tisoč EUR (31. 12. 2008 2.949 tisoč EUR), predujmov za storitve za 637 tisoč EUR (31. 12. 2008 1.397 tisoč EUR), predujmov za zaloge pa za 116 tisoč EUR (na dan 31. 12. 2008 267 tisoč EUR).

20. Denar in denarni ustrezniki

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	10	10
Denarna sredstva v banki	7.477	284
Denar in denarni ustrezniki skupaj	7.487	294

21. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic. Imamo le en razred delnic. Prva in edina izdaja delnic je potekala v letu 1995.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2009 je imela družba 1.626.620 lastnih delnic, kar je 4,6 % osnovnega kapitala. Njihovo število je v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2008 ostalo nespremenjeno.

14. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 2. 7. 2009, je upravo družbe pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, s tem da skupni delež vseh pridobljenih lastnih delnic, skupaj s tistimi, ki jih družba že ima, ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe oziroma 3.542.612 delnic družbe. Družba lahko lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Družba lahko lastne delnice pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Nakupna cena delnic prav tako ne sme biti višja od 30-kratnika čistega dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Pooblastilo velja 36 mesecev od dneva skupščine.

Rezerve

Rezerve družbe Krka sestavljajo kapitalske rezerve, zakonske rezerve, statutarne rezerve in rezerva za pošteno vrednost.

Kapitalske rezerve so 31. 12. 2009 znašale 120.992 tisoč EUR, njihova vrednost se v letu 2009 ni spremenila. Kapitalske rezerve vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, 19.489 tisoč EUR rezerv za lastne delnice in 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja družbe.

Zakonske rezerve, ki so 31. 12. 2009 znašale 14.990 tisoč EUR, se v letu 2009 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2009 znašale 22.184 tisoč EUR in so se glede na konec leta 2008 povečale za 5.000 tisoč EUR. Povečanje rezerv je na osnovi statutarnih določil odobrila uprava družbe.

Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 516 tisoč EUR in je 31. 12. 2009 znašala 2.104 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica zmanjšanja poštene vrednosti finančnih sredstev na razpolago za prodajo za 686 tisoč EUR in povečanja za 170 tisoč EUR za vpliv odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb.

Zadržani dobički

Na povečanje zadržanih dobičkov je vplival čisti dobiček poslovnega leta v višini 170.812 tisoč EUR. Zmanjšanje zadržanih dobičkov je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 14. skupščine delničarjev, ki je bila 2. 7. 2009, v višini 35.489 tisoč EUR in dodatnega oblikovanja statutarnih rezerv v višini 5.000 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 162 tisoč EUR (88 tisoč EUR v letu 2008).

Dividende na delnico

V letu 2009 je bruto dividenda na delnico znašala 1,05 EUR, v letu 2008 pa 0,91 EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička

v tisočih EUR	2009	2008
Obvezna uporaba čistega dobička		
Čisti dobiček poslovnega leta	170.812	161.130
– kritje prenesene izgube	0	0
– oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
– oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0
– oblikovanje statutarnih rezerv	-5.000	-3.000
Čisti dobiček po obvezni uporabi	165.812	158.130
– oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta	-62.000	-50.000
Preostanek čistega dobička	103.812	108.130
Ugotovitev bilančnega dobička		
– preostanek čistega dobička	103.812	108.130
– preneseni čisti dobiček preteklih let	57.937	43.233
Bilančni dobiček	161.749	151.363

22. Čisti dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je v letu 2009 znašal 5,05 EUR, kar je za 5,9 % več kot v letu 2008, ko je znašal 4,77 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan čisti dobiček v višini 170.812 tisoč EUR (161.130 tisoč EUR v letu 2008). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 33.799.500 delnic, 1.626.620 lastnih delnic pa je bilo pri izračunu izključenih. Število delnic je bilo v obeh letih enako. Vse delnice, ki jih je družba izdala, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni čisti dobiček na delnico enak osnovnemu čistemu dobičku na delnico.

23. Posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročna posojila	103.836	81.209
– dolgoročna posojila, prejeta pri domačih bankah	103.836	81.209
Kratkoročna posojila	49.458	88.752
– del dolgoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	37.373	28.073
– kratkoročna posojila, prejeta pri odvisnih družbah	42	131
– kratkoročna posojila, prejeta pri domačih bankah	10.000	57.000
– kratkoročna posojila, prejeta od podjetij	379	372
– kratkoročne obveznosti za obresti	1.664	3.176
Posojila skupaj	153.294	169.961

Prejeta dolgoročna posojila

v tisočih EUR	Valuta	Leto dospelosti	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
			Nominalna vrednost	Knjigovodska vrednost	Nominalna vrednost	Knjigovodska vrednost
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2011	40.000	10.909	40.000	18.182
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2012	25.000	15.000	25.000	20.000
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2012	79.000	55.300	79.000	71.100
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2014	30.000	30.000	0	0
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	2014	30.000	30.000	0	0
Prejeta dolgoročna posojila skupaj			204.000	141.209	144.000	109.282

V letu 2009 je družba pri dveh domačih bankah za dobo petih let najela dve dolgoročni posojili, vsako v nominalni vrednosti 30.000 tisoč EUR.

Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah, niso zavarovana s hipoteko ali z bančno garancijo.

Kratkoročna posojila so bila najeta v evrih za dobo do enega leta in niso bila posebej zavarovana.

24. Rezervacije

v tisočih EUR	Stanje 31. 12. 2008	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Stanje 31. 12. 2009
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	45.120	8.333	-2.374	0	51.079
Druge rezervacije:	94.011	47.521	-2.500	-90.010	49.022
– rezervacije za tožbe	93.989	47.500	-2.500	-89.989	49.000
– ostale rezervacije	22	21	0	-21	22
Dolgoročno odloženi prihodki	178	0	-35	0	143
Rezervacije skupaj	139.309	55.854	-4.909	-90.010	100.244

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še teče.

Družba je v letu 2009 odpravila rezervacije v povezavi s tožbami na področju intelektualne lastnine v skupnem znesku 89.989 tisoč EUR. Hkrati je oblikovala nove rezervacije v višini 47.500 tisoč EUR za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova odpravnin in jubilejnih nagrad temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 4,25-odstotna diskontna stopnja v letu 2009 (4,70-odstotna v letu 2008), ki predstavlja harmonizirano donosnost dolgoročnih državnih obveznic v evroobmočju (vir Evropska centralna banka);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač zaradi uskladitve z inflacijo v višini 1,6 % (2 % v letu 2008) in zaradi kariernega napredovanja v višini 2 % (2 % v letu 2008).

Predpostavke odražajo dejansko stanje v času priprave aktuarskega izračuna. Izračun je bil narejen z uporabo projicirane enote. Za jubilejne nagrade in za odpravnine so nastali aktuarski primanjkljaji, ki so bili v izkazu poslovnega izida takoj pripoznani kot odhodki.

25. Državne podpore in sredstva Evropske unije

v tisočih EUR	Stanje 31. 12. 2008	Prejete državne podpore in sredstva EU	Odprava državnih podpor in sredstev EU	Stanje 31. 12. 2009
Sredstva, prejeta iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjernej	214	0	-45	169
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada za regionalni razvoj	34	0	-4	30
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	0	395	-10	385
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	605	1	-11	595
Državne podpore in sredstva EU skupaj	853	396	-70	1.179

Vrednost državnih podpor in sredstev Evropske unije se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev, za katere so bila prejeta.

26. Poslovne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb	24.679	14.074
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	29.781	33.066
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	33.805	25.970
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	269	127
Poslovne obveznosti skupaj	88.534	73.237

Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Terme Krka, d.o.o., Novo mesto	91	86
KRKA-FARMA d. o. o., Zagreb, Hrvaška	2.617	508
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	1.080	0
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	204	0
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	409	457
KRKA FARMA, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	34	0
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	62	0
KRKA-POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	10.264	7.502
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	2.127	1.100
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	3.258	2.889
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	1.514	1.002
TAD Pharma Gmbh, Cuxhaven, Nemčija	1.691	14
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	883	0
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	137	0
KRKA USA, LLC, Wilmington, ZDA	3	4
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	305	512
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb skupaj	24.679	14.074

27. Ostale kratkoročne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke kupcem izven skupine Krka	12.910	14.897
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	20.970	16.783
Ostalo	3.272	2.348
Ostale kratkoročne obveznosti skupaj	37.152	34.028

28. Pogojne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dane garancije	5.086	4.666
Ostalo	620	620
Pogojne obveznosti skupaj	5.706	5.286

Med danimi garancijami predstavljata največjo postavko garancija za terjatve TAD Pharma v višini 3.000 tisoč EUR in garancija Carinski upravi Republike Slovenije v višini 865 tisoč EUR. Postavka ostalo v celoti predstavlja vrednost odvzetega premoženja v Srbiji.

29. Finančni inštrumenti

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji, ki je podrobno opisano v poglavju poslovnega poročila Upravljanje s tveganji. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni predvsem tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer ter kreditnemu tveganju. V letu 2009 za varovanje pred tveganjem zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer nismo uporabljali izvedenih finančnih inštrumentov.

Kreditno tveganje

Kreditno izpostavljenost obvladujemo s pomočjo bonitetnega ocenjevanja kupcev in z aktivno izterjavo terjatev.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Vrednost finančnih sredstev predstavlja največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju, ki je bila na datum poročanja naslednja:

v tisočih EUR	Pojasnila	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	16	5.449	6.134
Finančna sredstva za trgovanje po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	16	654	553
Dana posojila	15	51.791	36.465
Terjatve	19	346.881	255.711
– od tega terjatve do kupcev (vključno z odvisnimi družbami)		326.608	241.471
Denar in denarni ustrezniki	20	7.487	294
Devizni izvedeni finančni inštrumenti (sredstva)	16	0	190
Skupaj		412.262	299.347

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, sta po vrednosti največji postavki dana posojila in terjatve. Njihova izpostavljenost kreditnemu tveganju je bila po geografskih regijah naslednja:

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Slovenija	65.066	54.269
Jugovzhodna Evropa	71.721	76.520
Vzhodna Evropa	142.080	110.949
Srednja Evropa	50.164	23.484
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	69.641	26.954
Skupaj	398.672	292.176

Zavarovanih je 14 % terjatev do kupcev izven skupine Krka.

Analiza starosti danih posojil in terjatev na datum poročanja

v tisočih EUR	Bruto vrednost 2009	Popravek 2009	Bruto vrednost 2008	Popravek 2008
Nezapadlo	346.351	1.916	245.182	306
Že zapadlo do 20 dni	13.066	8	2.219	11
Že zapadlo od 21 do 50 dni	11.097	7	7.048	692
Že zapadlo od 51 do 180 dni	21.355	89	24.693	2.493
Že zapadlo več kot 180 dni	12.175	3.352	17.866	1.330
Skupaj	404.044	5.372	297.008	4.832

Gibanje popravka danih posojil in terjatev

v tisočih EUR	2009	2008
Stanje 1. 1.	4.832	1.608
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	876	3.307
Odpis terjatev v breme popravkov	-177	-56
Odprava popravka vrednosti	0	-3
Izterjane odpisane terjatve	-157	-32
Učinek tečajnih razlik	-2	8
Stanje 31. 12.	5.372	4.832

Likvidnostno tveganje

Zaradi ustreznega načrtovanja denarnih tokov, majhne zadolženosti in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij je bilo likvidnostno tveganje v letu 2009 kljub težavam na finančnih trgih majhno.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne naložbe glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2009

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	142.807	150.116	18.952	21.909	39.514	69.741
Prejeta kratkoročna bančna posojila	10.062	10.042	10.042	0	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	425	431	240	191		
Poslovne in druge obveznosti	125.686	125.686	125.686	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	278.980	286.275	154.920	22.100	39.514	69.741
Izvedena finančna sredstva skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	278.980	286.275	154.920	22.100	39.514	69.741

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2008

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	112.254	123.745	17.162	16.756	32.334	57.493
Prejeta kratkoročna bančna posojila	57.196	58.490	25.624	32.866	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	511	513	284	229	0	0
Poslovne in druge obveznosti	116.370	116.370	116.370	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	286.331	299.118	159.440	49.851	32.334	57.493
Izvedena finančna sredstva						
Ostale termenske pogodbe za zavarovanje prilivov	-190	-190	-190	0	0	0
Izvedena finančna sredstva skupaj	-190	-190	-190	0	0	0
Skupaj	286.141	298.928	159.250	49.851	32.334	57.493

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

v tisočih EUR	31. 12. 2009			
	EUR	USD	PLN	RUB
Terjatve do kupcev	136.759	25.914	32.441	112.860
Bančna posojila	-153.294	0	0	0
Poslovne obveznosti	-64.943	-10.914	-10.248	0
Bruto izpostavljenost izkaza finančnega položaja	-81.478	15.000	22.193	112.860
Ocenjena prodaja	567.856	46.608	103.412	138.569
Ocenjeni nakupi	-426.800	-122.100	-42.900	-12.800
Bruto izpostavljenost	141.056	-75.492	60.512	125.769
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0
Neto izpostavljenost	59.578	-60.492	82.705	238.629

v tisočih EUR	31. 12. 2008			
	EUR	USD	PLN	RUB
Terjatve do kupcev	183.848	43.375	13.072	0
Bančna posojila	-169.961	0	0	0
Poslovne obveznosti	-55.207	-7.911	-7.490	0
Bruto izpostavljenost izkaza finančnega položaja	-41.320	35.464	5.582	0
Prodaja	543.008	42.435	104.993	129.108
Nakupi	-402.649	-115.256	-40.518	-12.100
Bruto izpostavljenost	140.359	-72.821	64.475	117.008
Izvedeni finančni instrumenti	0	-22.698	0	0
Neto izpostavljenost	99.039	-60.055	70.057	117.008

Ocenjena prodaja in nakupi v tabeli za leto 2009 temeljijo na planu poslovanja družbe za leto 2010, prodaja in nakupi v tabeli za leto 2008 pa vsebujejo dejansko vrednost prodaje in nakupov družbe v letu 2009.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2009	2008	2009	2008
USD	1,39	1,47	1,43	1,41
PLN	4,33	3,51	4,12	4,15
RUB	44,13	36,45	43,50	41,28

* število enot nacionalne valute za en evro

Navedeni končni tečaji so tečaji, ki so uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12. in so enaki tečaju Banke Slovenije za dan 30. 12.

Analiza občutljivosti

Povečanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2009 oziroma 31. 12. 2008 bi čisti poslovni izid povečalo/zmanjšalo za navedene vrednosti. Analiza za leto 2008 je narejena na enak način, saj predpostavlja, da ostanejo vse ostale spremenljivke, predvsem obrestne mere, nespremenjene.

v tisočih EUR	Vpliv na poslovni izid	
	2009	2008
USD	599	595
PLN	-819	-694
RUB	-2.363	-1.158

Zmanjšanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2009 oziroma 31. 12. 2008 bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisočih EUR	2009	2008
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	55.040	29.563
Finančna sredstva	55.419	35.066
Finančne obveznosti	-379	-5.503
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-148.770	-160.126
Finančna sredstva	2.481	1.156
Finančne obveznosti	-151.251	-161.282

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Družba nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na datum poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk bi čisti poslovni izid za leto 2009 povečala/zmanjšala za 1.488 tisoč EUR (za leto 2008 za 1.601 tisoč EUR). Analiza je za obe leti narejena na enak način, saj predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Podrobnejši pregled dolgoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Dolgoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Dolgoročna posojila	141.209	109.282
– od tega kratkoročni del	37.373	28.073
Povprečno stanje dolgoročnih posojil	125.246	120.560
Obresti v poslovnem letu	3.403	6.440
Drugi stroški najemanja dolgoročnih posojil	68	67
Povprečni efektivni stroški dolgoročnih posojil (poslovno leto)	2,77%	5,40%
Zapadlost do vključno treh let	82 %	65 %
Zapadlost nad tremi leti	18 %	35 %
Valutna struktura dolgoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava dolgoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	100 %	100 %

Kratkoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom dolgoročnih posojil	47.794	85.576
– bančna posojila	47.373	85.073
– druga posojila	421	503
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela dolgoročnih posojil	10.421	57.503
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	33.962	36.664
Obresti v poslovnem letu	1.355	2.244
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	34	35
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	4,09 %	6,22 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	96 %	90 %
– fiksna	4 %	10 %

Poštena vrednost

v tisočih EUR	2009		2008	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Dana dolgoročna posojila	17.080	17.874	4.633	4.712
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	5.449	5.449	6.134	6.134
Dana kratkoročna posojila	34.711	34.711	31.832	31.832
Kratkoročne finančne naložbe	654	654	553	553
– delnice in deleži za trgovanje	145	145	128	128
– druge kratkoročne finančne naložbe	509	509	425	425
Terjatve do kupcev in druge terjatve	346.881	346.881	255.711	255.711
Denar in denarni ustrezniki	7.487	7.487	294	294
Devizni izvedeni finančni inštrumenti	0	0	190	190
– sredstva	0	0	190	190
Posojila	-153.294	-158.521	-169.961	-180.517
Poslovne in ostale obveznosti	-125.686	-125.686	-116.370	-116.370
Skupaj	133.282	128.849	13.016	2.539

V nadaljevanju je naveden način ocenitve poštene vrednosti za posamezne vrste finančnih inštrumentov.

Dana in prejeta posojila

Poštena vrednost danih in prejetih posojil je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero je vzeta donosnost državnih vrednostnih papirjev v Evropi za ročnost dveh let, ki je bila razvidna iz poročila Abanke o stanju na finančnih trgih 31. 12. 2009. Donosnost do dospelja teh papirjev je bila 1,360-odstotna (konec leta 2008 pa 1,796-odstotna).

Finančni inštrumenti

Glede na izračun njihove poštene vrednosti finančne inštrumente uvrščamo v tri ravni:

- raven 1: sredstva ali obveznosti po tržni ceni;
- raven 2: sredstva ali obveznosti, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;

- raven 3: sredstva ali obveznosti, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

v tisočih EUR	31 . 12. 2009			31 .12. 2008		
	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	4.067	0	1.382	4.740	0	1.394
Delnice in deleži za trgovanje	145	0	0	128	0	0
Druge kratkoročne finančne naložbe (točke vzajemnih skladov in sredstva v upravljanju)	509	0	0	425	0	0
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	190	0
Skupaj	4.721	0	1.382	5.293	190	1.394

Vrednostni papirji za trgovanje

Poštena vrednost je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

Terjatve in obveznosti

Kratkoročne terjatve in obveznosti so izkazane po knjigovodski vrednosti, ki se upošteva kot poštena vrednost.

Opcije, terminski posli in obrestne zamenjave

Poštene vrednosti kupljenih in prodanih opcij, terminskih poslov in obrestnih zamenjav nam na zadnji dan vsakega četrtega relevantnega poslovnega leta posreduje banka, pri kateri smo kupili ali prodali posamezen instrument, oziroma druga banka, s katero imamo sklenjeno krovno pogodbo za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti.

30. Posli s povezanimi osebami

Povezave z družbami v skupini

V tabeli so prikazani medsebojni odnosi (prometi) z odvisnimi družbami v letu 2009.

v tisočih EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
Terme Krka, d. o. o., Novo mesto*	241	1.009	42	16.541
KRKA-FARMA d. o. o., Zagreb, Hrvaška	36.570	12.098	0	0
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	0	7.862	0	2.287
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	6.120	1.685	0	0
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	10.133	1.513	0	0
KRKA FARMA, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	4	117	0	0
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	24.364	8	0	0
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	60.598	266	0	2.595
KRKA-POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	103.013	40.061	0	0
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	71	15.969	0	0
KRKA Magyarorszá Kft, Budimpešta, Madžarska	0	12.839	0	0
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	0	6.740	0	0
UAB KRKA LIETUVA, Vilna, Litva	0	0	0	50
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	6.101	6.293	0	12.000
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	9.687	996	0	0
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	822	768	0	0
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	387	1	0	0
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	0	335	0	0
KRKA USA, LLC, Wilmington, ZDA	0	8	0	0
Skupaj	258.111	108.568	42	33.473

* skupaj z odvisno družbo Golf Grad Otočec, d. o. o.

Družbe v skupini so z obvladujočo družbo poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Stanje posojil, danih družbam v skupini, je opisano v pojasnilu 15, stanje posojil, prejetih od odvisnih družb, v pojasnilu 23, stanje terjatev do družb v skupini v pojasnilu 19 in stanje kratkoročnih poslovnih obveznosti do družb v skupini v pojasnilu 26.

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2009 so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 58.990 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,167 % celotnega kapitala družbe in 0,175 % glasovalnih pravic.

Člani nadzornega sveta so imeli konec leta 2009 v lasti 5137 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,015 % celotnega kapitala družbe in 0,015 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta v družbi Krka in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2009			31. 12. 2008		
	Število delnic	Delež v kapitalu v %	Delež v glasovalnih pravicah v %	Število delnic	Delež v kapitalu v %	Delež v glasovalnih pravicah v %
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0635	0,0666	22.500	0,0635	0,0666
Janez Poljanec	22.060	0,0623	0,0653	22.060	0,0623	0,0653
Aleš Rotar	12.770	0,0360	0,0378	12.770	0,036	0,0378
Zvezdana Bajc	1.660	0,0047	0,0049	1.660	0,0047	0,0049
Danica Novak Malnar	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani uprave skupaj	58.990	0,1665	0,1746	58.990	0,1665	0,1746
Člani nadzornega sveta						
Gregor Gomišček	320	0,0009	0,0009	320	0,0009	0,0009
Mateja Božič	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Anton Rous	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Draško Veselinović	60	0,0002	0,0002	60	0,0002	0,0002
Alojz Zupančič	3.265	0,0092	0,0097	3.490	0,0099	0,0103
Mojca Osolnik Videmšek	452	0,0013	0,0013	452	0,0013	0,0013
Franc Šašek	540	0,0015	0,0016	540	0,0015	0,0016
Tomaž Sever	500	0,0014	0,0015	500	0,0014	0,0015
Mateja Vrečer	0	0,0000	0,0000	0	0,0000	0,0000
Člani nadzornega sveta skupaj	5.137	0,0145	0,0152	5.362	0,0151	0,0159

Člani uprave in ostali vodstveni in vodilni delavci vsako leto izpolnijo vprašalnik o povezanih strankah, s katerim družba preverja obstoj morebitnih drugih poslovnih povezav med družbo in zaposlenimi. V letu 2009 takšnih povezav ni bilo.

Bruto prejemki skupin oseb

v tisočih EUR	2009	2008
Člani uprave	2.235	2.032
Člani nadzornega sveta družbe	38	115
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	19.463	19.094
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	21.736	21.241

Prejemki članov uprave v letu 2009

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto - izplačilo	Neto - bonitete in ostali prejemki *	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisočih EUR							
Jože Colarič	337	165	9	295	136	632	310
Janez Poljanec	286	138	14	244	112	530	264
Aleš Rotar	271	129	14	230	106	501	249
Zvezdana Bajc	233	109	15	194	89	427	213
Danica Novak Malnar	137	63	7	8	4	145	74
Člani uprave skupaj	1.264	606	57	971	447	2.235	1.110

* Neto bonitete in ostali prejemki v neto vrednosti 57 tisoč EUR so v naslednji tabeli prikazani v tisočih EUR in na tri decimalna mesta.

	Neto bonitete in ostali prejemki					
	Managersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Ostale bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
v tisočih EUR						
Jože Colarič	5,354	2,604	0,130	0,220	0,596	8,904
Janez Poljanec	4,276	2,604	5,241	0,677	0,599	13,397
Aleš Rotar	4,285	2,604	5,263	0,805	0,599	13,556
Zvezdana Bajc	4,316	2,604	6,404	0,805	0,601	14,730
Danica Novak Malnar	1,856	2,604	0,942	0,763	0,617	6,782
Člani uprave skupaj	20,087	13,020	17,980	3,270	3,013	57,370

Prejemki članov uprave v letu 2008

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto - izplačilo	Neto - bonitete in ostali prejemki*	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisočih EUR							
Jože Colarič	322	144	9	253	117	575	270
Janez Poljanec	274	118	15	205	96	479	229
Aleš Rotar	262	112	15	197	91	459	218
Zvezdana Bajc	218	95	12	163	76	381	183
Danica Novak Malnar	129	60	6	9	4	138	70
Člani uprave skupaj	1.205	529	55	827	384	2.032	968

* Neto bonitete in ostali prejemki v neto vrednosti 55 tisoč EUR so v naslednji tabeli prikazani v tisočih EUR in na tri decimalna mesta.

v tisočih EUR	Neto bonitete in ostali prejemki					
	Managersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Ostale bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	5,333	2,526	0,075	0,192	0,559	8,685
Janez Poljanec	4,263	2,526	6,321	0,628	0,561	14,299
Aleš Rotar	4,263	2,526	6,491	0,763	0,562	14,605
Zvezdana Bajc	4,316	2,526	3,591	0,782	0,564	11,779
Danica Novak Malnar	1,856	2,526	0,000	0,750	0,564	5,696
Člani uprave skupaj	20,031	12,630	16,478	3,115	2,810	55,064

Ostale bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in za prehrano med delom. Za opravljanje funkcije v upravnih ali nadzornih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejemajo sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta nagrado za udeležbo na sejah nadzornega sveta in njegovih komisijah prejemajo sejinino.

Prejemki članov nadzornega sveta družbe v letu 2009

v tisočih EUR	Sejnine		Potni stroški, dohodnina		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Gregor Gomišček, predsednik	7	5	0	0	7	5
Mateja Božič	1	1	0	0	1	1
Sonja Kermc	4	3	0	0	4	3
Anton Rous	5	4	1	1	6	5
Mojca Osolnik Videmšek	1	1	0	0	1	1
Franc Sašek	1	1	0	0	1	1
Tomaž Sever	4	3	0	0	4	3
Draško Veselinovič	4	3	0	0	4	3
Mateja Vrečer	4	3	0	0	4	3
Alojz Zupančič	5	4	1	0	6	4
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	36	28	2	1	38	29

Posojila skupinam oseb

v tisočih EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2009	31. 12. 2008	2009	2008
Člani uprave	4	7	3	3
Člani nadzornega sveta družbe (predstavniki zaposlenih)	0	0	0	1
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	230	278	59	62
Posojila skupinam oseb skupaj	234	285	62	66

Posojila tem osebam so bila namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj.

31. Izobrazbena struktura zaposlenih

	2009		2008	
	Število zaposlenih	Delež v %	Število zaposlenih	Delež v %
Doktorji znanosti	73	1,4	66	1,3
Magistri znanosti	163	3,1	149	2,9
Univerzitetna izobrazba	2299	44,2	2236	43,9
Visokostrokovna izobrazba	390	7,5	382	7,5
Višješolska izobrazba	168	3,2	161	3,2
Srednješolska izobrazba	978	18,8	945	18,6
Kvalificirani delavci	1031	19,8	1033	20,3
Nekvalificirani delavci	103	2,0	120	2,3
Skupaj (povprečje leta)	5205	100,0	5092	100,0

32. Posli z revizorsko družbo

Pogodbena vrednost storitev revidiranja, ki jih je za družbo v letu 2009 opravila revizorska družba KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d. o. o., je bila 130 tisoč EUR. Revizijska družba za družbo Krka v letu 2009 ni opravila nobene druge storitve.

33. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

V nadaljevanju navajamo dogodka, ki sta se zgodila od zaključka obračunskega obdobja do 15. 3. 2010.

Nadzorni svet družbe je na seji 20. 1. 2010 imenoval nominacijski odbor kot komisijo nadzornega sveta. Nominacijski odbor se je sestel 27. 1. 2010 in sprejel sklep o pričetku postopka priprave predloga za imenovanje članov nadzornega sveta družbe, ki mora biti končan do konca aprila 2010. Sejo je vodil predsednik odbora mag. Tomaž Kuntarič.

Dne 24. 2. 2010 je prišlo do izvensodne poravnave patentnega spora med družbo Krka in njeno odvisno družbo Krka Sverige AB, kot toženima strankama ter Eisai Co., Ltd. in Pfizer AS, kot tožečima strankama glede zdravila Donepezil Krka na Okrožnem sodišču v Oslu. Skladno z določili poravnave Krka prejme 1,55 milijona EUR s strani Eisai Co., Ltd. ter nadaljuje s prodajo donepezila na Norveškem. Krka je obvestilo o začasni odredbi proti Krka Sverige AB zaradi domnevne kršitve patenta za proizvodnjo donepezil tablet na Norveškem objavila 19. 11. 2008, obvestilo o razveljavitvi le-te pa 13. 3. 2009.

Navedena dogodka nista vplivala na računovodske izkaze družbe Krka v letu 2009.

Revizorjevo poročilo

Poročilo neodvisnega revizorja

Nadzornemu svetu družbe KRKA, d.d., Novo mesto

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe KRKA, d.d., Novo mesto, ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства, kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe KRKA, d.d., Novo mesto, na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Borut Šterbenc, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor

Ljubljana, 15. marec 2010

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

KPMG Slovenija, d.o.o.
2

Andrej Korinšek, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor

direktor

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2009 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Predsednik in člani uprave družbe Krka, d. d., Novo mesto smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe in skupine Krka za leto 2009 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe in skupine Krka za leto 2009. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom. Letno poročilo podpisuje uprava v sestavi, v kakršni je delovala v letu 2009.

Jože Colarič,
predsednik uprave in generalni direktor

Janez Poljanec,
član uprave

dr. Aleš Rotar,
član uprave

Zvezdana Bajc,
članica uprave

Danica Novak Malnar,
članica uprave – delavska direktorica